

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2019 - 2020

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТ ДОКУМЕНТА „ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ”

ОТ МЕСЕЧНАТА СЕСИЯ ОТ

15 - 18 април 2019 г.

(Част VII)

СЪДЪРЖАНИЕ

P8_TA-PROV(2019)0389	5
ОПЕРАТИВНА СЪВМЕСТИМОСТ МЕЖДУ ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ПОЛИЦЕЙСКОТО И СЪДЕБНО СЪТРУДНИЧЕСТВО, УБЕЖИЩЕ И МИГРАЦИЯ ***I	
P8_TA-PROV(2019)0390	225
МРЕЖА ОТ СЛУЖИТЕЛИ ЗА ВРЪЗКА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ИМИГРАЦИЯТА ***I	
P8_TA-PROV(2019)0391	277
ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОБЩАТА БЕЗОПАСНОСТ***I	
P8_TA-PROV(2019)0395	425
СЪЗДАВАНЕ НА ПРОГРАМА „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕЙНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ***I	

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0389

Оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебно сътрудничество, убежище и миграция *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 април 2019 г. относно измененото предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС (полицейско и съдебно сътрудничество, убежище и миграция) и за изменение на [Регламент (ЕС) 2018/XX [Регламента за Евродак],] Регламент (ЕС) 2018/XX [Регламента за ШИС в областта на правоприлагането], Регламент (ЕС) 2018/XX [Регламента за ECRIS-TCN] и Регламент (ЕС) 2018/XX [Регламента за eu-LISA] (COM(2018)480 – C8-0003/2018 – 2017/0352(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2017)0794) и измененото предложение (COM(2018)0480),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 16, параграф 2, член 74, член 78, параграф 2, буква д), член 79, параграф 2, буква в), член 82, параграф 1, буква г), член 85, параграф 1, член 87, параграф 2, буква а) и член 88, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0293/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 23 май 2018 г.¹,
- след консултация с Комитета на регионите,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 13 февруари 2019 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на

¹ ОВ С 283, 10.8.2018 г., стр. 48.

позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становището на комисията по бюджети (A8-0348/2018),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P8_TC1-COD(2017)0352

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/...⁺

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 16, параграф 2, член 74, член 78, параграф 2, буква д), член 79, параграф 2, буква в), член 82, параграф 1, буква г), член 85, параграф 1, член 87, параграф 2, буква а) и член 88, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

² ОВ С 283, 10.8.2018 г., стр. 48.

³ Позиция на Европейския парламент от 16 април 2019 г.

като имат предвид, че:

- (1) В съобщението си от 6 април 2016 г., озаглавено „По-надеждни и по-интелигентни информационни системи в областта на границите и сигурността“, Комисията подчерта необходимостта от подобряване на архитектурата на Съюза за управление на данните в областта на управлението на границите и сигурността. Съобщението постави началото на процес за постигане на оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на сигурността, управлението на границите и на миграцията с цел да се отстранят свързаните с тези системи структурни недостатъци, възпрепятстващи работата на националните органи, и да се гарантира, че граничните служители, митническите органи, полицейските служители и съдебните органи разполагат с необходимата информация.
- (2) В своята Пътна карта за укрепване на обмена и управлението на информация, включително решенията за оперативна съвместимост в областта на правосъдието и вътрешните работи от 6 юни 2016 г., Съветът посочи различни правни, технически и оперативни предизвикателства във връзка с оперативната съвместимост на информационните системи на ЕС и призова за търсене на решения.

- (3) В своята резолюция от 6 юли 2016 г. относно стратегическите приоритети за работната програма на Комисията за 2017 г.⁴ Европейският парламент призова към представяне на предложения за подобряване и развитие на съществуващите информационни системи на ЕС, преодоляване на липсата на информация и постигане на оперативна съвместимост между тези информационни системи, както и предложения за задължителен обмен на информация на равнището на ЕС, придружени от необходимите гаранции за защита на данните.
- (4) В своите заключения от 15 декември 2016 г. Европейският съвет призова за непрекъснато осигуряване на оперативна съвместимост на информационните системи и базите данни на ЕС.
- (5) В окончателния си доклад от 11 май 2017 г. експертната група на високо равнище по информационните системи и оперативната съвместимост заключи, че е необходимо и технически осъществимо да се работи по практически решения за оперативна съвместимост и че по принцип оперативната съвместимост би могла едновременно да донесе оперативни ползи и да бъде осъществена в съответствие с изискванията за защита на данните.

⁴

ОВ L 101, 16.3.2018 г., стр.116.

- (6) Със съобщението си от 16 май 2017 г., озаглавено „Седми доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност“, Комисията определи — в съответствие със съобщението си от 6 април 2016 г., подкрепено от заключенията и препоръките на експертната група на високо равнище по информационните системи и оперативната съвместимост — нов подход към управлението на данните за границите, сигурността и миграцията, при който всички информационни системи на ЕС в областта на сигурността, управлението на границите и на миграцията ще бъдат оперативно съвместими, като изцяло се зачитат основните права.
- (7) В заключенията си от 9 юни 2017 г. относно бъдещите стъпки за подобряване на обмена на информация и осигуряване на оперативната съвместимост на информационните системи на ЕС Съветът прикани Комисията да следва решенията за оперативна съвместимост, предложени от експертната група на високо равнище.
- (8) В заключенията си от 23 юни 2017 г. Европейският съвет подчерта необходимостта от подобряване на оперативната съвместимост между базите данни и прикани Комисията да изготви проект на законодателен акт въз основа на предложенията на експертната група на високо равнище по информационните системи и оперативната съвместимост възможно най-бързо.

- (9) С цел да се подобрят *ефективността и ефикасността на проверките по* външните граници, да се допринесе за предотвратяването на незаконната имиграция и за борбата с нея, както и да се допринесе за постигането на висока степен на сигурност в пространството на свобода, сигурност и правосъдие на Съюза, включително чрез поддържането на обществената сигурност и обществения ред и гарантирането на сигурността на териториите на държавите членки, *да се подобри прилагането на общата визова политика, да се оказва помощ при разглеждането на молби за предоставяне на международна закрила, да се допринесе за предотвратяването, разкриването и разследването на терористични престъпления и други тежки престъпления, да се спомага за установяването на самоличността на неизвестни лица, които не могат сами да установят своята самоличност, или на неидентифицирани тленни останки в случай на природно бедствие, произшествие или терористично нападение, с цел да се запази общественото доверие в системата на Съюза в областта на миграцията и убежището, в мерките на Съюза в областта на сигурността и в капацитета на Съюза за управление на външните му граници*, между информационните системи на ЕС, а именно Системата за влизане/излизане (СВИ), Визовата информационна система (ВИС), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), Евродак, Шенгенската информационна система (ШИС) и Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN), следва да се установи оперативна съвместимост, за да може тези информационни системи на ЕС и съдържащите се в тях данни да се допълват взаимно, *като се зачитат основните права на лицата, по-конкретно правото на защита на личните данни*. За да се постигне това, като компоненти за оперативната съвместимост следва да се създадат европейски портал за търсене (ЕПТ), обща услуга за биометрично съпоставяне (обща УБС), общо хранилище на данни за самоличност (ОХДС) и детектор за множество самоличности (ДМС).

- (10) Оперативната съвместимост между информационните системи на ЕС следва да даде възможност тези системи да се допълват взаимно с цел улесняване на правилното установяване на самоличността на лицата, **включително на неизвестните лица, които не могат сами да установят своята самоличност**, или на неидентифицирани тленни човешки останки, допринасяне за борбата срещу използването на фалшива самоличност, усъвършенстване и хармонизиране на изискванията за качество на данните на съответните информационни системи на ЕС, улесняване на техническото и оперативното прилагане на **информационните** системи на ЕС от страна на държавите членки, засилване ■ на гаранциите за сигурността на данните и за защитата на данните, приложими за съответните информационни системи на ЕС, рационализиране на достъпа до СВИ, ВИС, ETIAS и Евродак **за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления** и оказване на подкрепа за постигането на целите на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN.
- (11) Компонентите за оперативната съвместимост следва да обхващат СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN. Те следва да обхващат и данните на Европол, **но само** до такава степен, че да се даде възможност за извършване на търсене в **данните на Европол** едновременно с търсенето в посочените информационни системи на ЕС.

- (12) Компонентите за оперативната съвместимост следва да обработват личните данни на лицата, чиито лични данни се обработват в изходните информационни системи на ЕС и от Европол .
- (13) ЕПТ следва да бъде създаден, за да се улесни технически бързият, безпрепятствен, ефикасен, системен и контролиран достъп на органите на държавите членки и *агенциите на Съюза* до информационните системи на ЕС, до данни на Европол и до базите данни на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол), *доколкото това е необходимо* за изпълнението на задачите *им*, в съответствие с предоставените им права на достъп. ЕПТ следва да бъде създаден и за да се спомогне за постигането на целите на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС, ECRIS-TCN и данните на Европол. Чрез възможността за паралелно търсене във всички подходящи информационни системи на ЕС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол, ЕПТ следва да изпълнява ролята на едно гише или на „посредник за съобщения“ за търсене в различни централни системи и за безпрепятствено извличане на необходимата информация при пълно спазване на изискванията на изходните системи във връзка с контрола на достъпа и защитата на данните.
- (14) *Дизайнът на ЕПТ следва да гарантира, че при търсене в базите данни на Интерпол данните, използвани от потребителя на ЕПТ за извършване на търсене, не се споделят със собствениците на данни на Интерпол. Дизайнът на ЕПТ следва да гарантира също така, че търсенето в базите данни на Интерпол се извършва единствено в съответствие с приложимото право на Съюза и националното право.*

- (15) Потребителите на ЕПТ, които имат право на достъп до данните на Европол съгласно Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета⁵, следва да могат да извършват търсене в данните на Европол едновременно с търсенето в информационните системи на ЕС, до които имат достъп. Всяко допълнително обработване на данните след такова търсене следва да се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794, включително с ограниченията на достъпа или използването, наложени от доставчика на данните.
- (16) ЕПТ следва да бъде разработен и конфигуриран по такъв начин, че да позволява да се извършват само такива търсения, които използват данни, свързани с лица или с документи за пътуване, съхранявани в информационна система на ЕС, в данните на Европол или в базите данни на Интерпол.
- (17) За да се осигури *систематичното* използване на *съответните* информационни системи на ЕС, ЕПТ следва да се използва за търсене в ОХДС, СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN. Националното свързване към различните информационни системи на ЕС обаче следва да се запази, за да се осигури резервно техническо решение. ЕПТ следва също така да се използва от *агенциите* на Съюза за търсене в централната ШИС в съответствие с правата им за достъп и за целите на изпълнението на техните задачи. ЕПТ следва да бъде допълнително средство за търсене в централната ШИС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол, допълващо съществуващите специално предназначени интерфейси.

⁵ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

- (18) Биометричните данни, като пръстови отпечатыци и портретни снимки, са единствени по рода си и поради това са много по-надеждни за целите на установяване на самоличността на дадено лице от буквено-цифровите данни. Общата УБС следва да бъде техническо средство за подпомагане и улесняване на работата на съответните информационни системи на ЕС и на другите компоненти за оперативна съвместимост. Основната цел на общата УБС следва да бъде да улеснява установяването на самоличността на физическо лице, което е регистрирано в няколко бази данни, чрез използването на един-единствен технологичен компонент за съпоставяне на биометричните данни на това физическо лице в различните системи, вместо на няколко различни компонента. Общата УБС следва да допринася за сигурността и да носи финансови и оперативни ползи, както и ползи, свързани с поддръжката ■ . Всички автоматизирани системи за дактилоскопична идентификация, включително тези, които понастоящем се използват за Евродак, ВИС и ШИС, използват биометрични образци, съставени от данни, получени чрез извличане на отличителни белези от реални биометрични проби. Общата УБС следва да прегрупира и съхранява всички тези биометрични образци, **логично разделени според информационната система, от която произхождат данните**, на едно-единствено място, като по този начин се улеснява сравняването на данни, съдържащи се в различните системи, чрез използване на биометрични **образци**, и се създава възможност за икономии от мащаба при разработването и поддържането на централните системи на ЕС.

- (19) *Биометричните образци, съхранявани в общата УБС, следва да се състоят от данни, получени при извличане на действителни биометрични проби и получавани по начин, който да не допуска обратимост на екстракционния процес. Биометричните образци следва да бъдат получавани от биометрични данни, но следва да не бъде възможно същите биометрични данни да се получават от биометричните образци. Тъй като данните от отпечатъци от дланите и ДНК профилите се съхраняват единствено в ШИС и не могат да бъдат използвани за осъществяване на кръстосани проверки с данните, съдържащи се в други информационни системи, съобразно принципите на необходимост и пропорционалност общата УБС не следва да съхранява ДНК профили или биометрични образци, получени от данни от отпечатъци от дланите.*
- (20) Биометричните данни са чувствителни лични данни. Настоящият *регламент* следва да урежда основанията и гаранциите за обработването на такива данни за целите на единното установяване на самоличността на засегнатите лица.

- (21) СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN изискват точното установяване на самоличността на *лицата*, чиито данни се съхраняват в тях. ОХДС следва да улеснява правилното установяване на самоличността на лицата, регистрирани в тези системи.
- (22) Личните данни, съхранявани в тези информационни системи на ЕС, може да се отнасят за едни и същи лица, но да са под различна или непълна самоличност. Държавите членки разполагат с ефикасни способности за установяване на самоличността на своите граждани или на регистрираните постоянно пребиваващи лица на тяхна територия **■**. Оперативната съвместимост между информационните системи на ЕС следва да допринася за правилното установяване на самоличността на *лицата, регистрирани в тези системи*. В ОХДС следва да се съхраняват личните данни, които са необходими, за да се даде възможност за по-точното установяване на самоличността на лицата, чиито данни се съхраняват в тези системи, включително данните за тяхната самоличност, данните отдокументи за пътуване и биометрични данни, независимо от системата, в която данните са били събрани първоначално. Само онези лични данни, които са строго необходими за извършване на точна проверка на самоличността, следва да се съхраняват в ОХДС. Личните данни, регистрирани в ОХДС, следва да не бъдат пазени по-дълго от строго необходимото за целите на изходните системи и следва да се заличават автоматично, когато данните са заличени от изходните системи, съобразно логическото им разделение.

- (23) Необходима е нова операция по обработване, изразяваща се в съхраняването на тези данни в ОХДС вместо съхраняване във всяка от отделните системи, за да се повиши точността при установяването на самоличността посредством автоматизираното сравняване и установяване на съвпадения между данните. Фактът, че данните за самоличност, *данните от документите за пътуване* и биометричните данни ■ се съхраняват в ОХДС, следва да не възпрепятства по никакъв начин обработването на данни за целите на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, тъй като ОХДС следва да бъде нов общ компонент на тези изходни системи.
- (24) Поради това е необходимо да се създаде лично досие в ОХДС за всяко лице, регистрирано в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, за да се постигне целта за правилно установяване на самоличността на лицата ■ в рамките на Шенгенското пространство и за да се подпомага работата на ДМС с оглед на постигането на двойната цел за улесняване на проверките за установяване на самоличността за добросъвестните пътници и за борба срещу използването на фалшива самоличност. Личното досие следва да съхранява цялата информация за самоличността, свързана с дадено лице, на едно място и да предоставя достъп до нея на надлежно упълномощените крайни потребители.

- (25) По този начин ОХДС следва да улеснява и рационализира достъпа на *органите, отговорни за предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*, до информационните системи на ЕС, които не са създадени изключително за целите на предотвратяването, разкриването *или* разследването **■** на тежки престъпления.
- (26) ОХДС следва да осигурява общо място за складиране на данните за самоличност, *данните от документите за пътуване* и биометричните данни на *лицата*, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN. *То следва да бъде част от техническата архитектура на тези системи и да служи като* общия компонент между *тях* за съхранение и търсене **на** данни *за самоличността, данни от документите за пътуване и биометрични данни*, които те обработват.
- (27) Всички записи в ОХДС следва да бъдат разделени логически чрез автоматично поставяне във всеки запис на етикет, указващ наименованието на изходната система, съдържаща записа. Контролът на достъпа на ОХДС следва да използва тези етикети, за да определя дали да се предоставя достъп до съответния запис.

- (28) *Когато полицейски орган на държава членка не е в състояние да установи самоличността на дадено лице поради липса на документ за пътуване или друг достоверен документ, доказващ самоличността на това лице, или когато са налице съмнения относно данните за самоличност, предоставени от това лице, или относно автентичността на документа за пътуване или самоличността на неговия притежател, или когато лицето не е в състояние или отказва да сътрудничи, този полицейски орган следва да може да извърши търсене в ОХДС, за да установи самоличността на лицето. За тези цели полицейските органи следва да снемат пръстови отпечатъци чрез използване на директно сканиращи устройства за снемане на пръстови отпечатъци, при условие че процедурата е започнала в присъствието на лицето. Такова търсене в ОХДС следва да не се позволява за целите на установяването на самоличността на малолетни лица под 12-годишна възраст, освен ако това не е във висш интерес на детето.*
- (29) Когато биометричните данни на лицето не могат да бъдат използвани или търсенето по тези данни е неуспешно, търсенето следва да се извършва чрез използване на данните за самоличност на лицето в комбинация с данните от документа за пътуване. Когато търсенето показва, че в ОХДС се съхраняват данни за съответното лице, органите на държавата членка следва да имат достъп до ОХДС, за извършване на справка в данните за самоличност **и данните от документа за пътуване** на лицето, без ОХДС да предоставя каквато и да било информация за това към коя информационна система на ЕС принадлежат данните.

- (30) Държавите членки следва да приемат национални законодателни мерки, с които определят органите, компетентни да извършват проверки за установяване на самоличността като използват ОХДС, и уреждат процедурите, условията и критериите за тези проверки, при които следва да се спазва принципът на пропорционалност. По-специално, правомощието за събиране на биометрични данни при проверка за установяване на самоличността на лице, намиращо се пред служител на посочените органи, следва да бъде уредено *от националното право*.
- (31) С настоящия регламент следва също така да се въведе нова възможност за рационализиран достъп на оправомощените **■** органи на държавите членки, *отговорни за предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*, и на Европол до данни, които не спадат към данните за самоличност *или данните от документите за пътуване*, съдържащи се в СВИ, ВИС, ETIAS или Евродак. Такива данни, могат да са необходими за предотвратяването, разкриването *или* разследването **■** на терористични престъпления или *други* тежки престъпления в конкретни случаи, *когато има основателни причини да се счита, че справката с тях ще допринесе за предотвратяването, разкриването или разследването на терористичните престъпления или други тежки престъпления, особено когато е налице съмнение, че заподозреният, извършителят или жертвата на терористично престъпление или друго тежко престъпление е лице, чиито данни се съхраняват в СВИ, ВИС, ETIAS или Евродак*.

- (32) Пълният достъп до съдържащите се в информационните системи на ЕС данни, които са необходими за целите на предотвратяването, разкриването *или* разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления, извън достъпа до данните за самоличността *или данните от документите за пътуване*, съхранявани в ОХДС, ■ следва да продължи да се урежда от приложимите правни инструменти. Оправомощените ■ органи, *отговорни за предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*, и Европол не знаят предварително коя от информационните системи на ЕС съдържа данни за лицата, за които те трябва да извършват проверка. Това води до забавяния и неефикасност. Ето защо на крайния потребител, упълномощен от оправомощения орган, следва да бъде разрешено да вижда в коя от тези информационни системи на ЕС са регистрирани данните, съответстващи на резултата от неговото търсене. Поради това съответната система ще се обозначава след извършването на автоматизираната проверка за наличие на *съвпадение* в системата (т.нар. функция, указваща намерено *съвпадение*).

- (33) *В този контекст отговор от ОХДС не следва да се тълкува или използва като основание или причина да се направят заключения за дадено лице или да се предприемат мерки по отношение на дадено лице, а следва да бъде използван единствено за целите на представяне на искане за достъп до основните информационни системи на ЕС при условията и процедурите, предвидени в съответните правни инструменти, които уреждат този достъп. Всяко такова искане за достъп следва да се извършва при спазване на глава VII от настоящия регламент и, когато е приложимо, на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁶, Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета⁷ или Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁸.*
- (34) *Като общо правило, когато дадено съвпадение указва, че данните са регистрирани в Евродак, оправомощените органи или Европол следва да поискат пълен достъп поне до една от съответните информационни системи на ЕС. Когато по изключение не е поискан пълен достъп, например поради факта, че оправомощените органи или Европол вече са получили данните по друг начин или получаването на данните вече не е разрешено съгласно националното право, следва да се регистрират мотивите за неподаването на искане за достъп.*

⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁷ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

⁸ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

- (35) Регистрационните файлове на търсенията в ОХДС следва да показват целта на търсенията. Когато такова търсене е било извършено чрез използване на двуетапния подход за извършване на справка в данните, регистрационните файлове следва да съдържат препратка към националното досие по разследването или случая, с което да се показва, че търсенето е било извършено за целите на предотвратяването, разкриването *или* разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления.
- (36) За търсенето в ОХДС, извършвано от оправомощените органи или от Европол с цел получаване на отговор, указващ намерено *съвпадение*, в който се посочва, че данните са регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS или Евродак, е необходимо автоматизирано обработване на личните данни. Намереното *съвпадение* следва да не разкрива личните данни на засегнатото лице, а само посочва, че някои от неговите данни се съхраняват в една от системите. Оправомощеният краен потребител не следва да взема каквито и да било неблагоприятни решения по отношение на засегнатото лице само въз основа на това, че е налице намерено *съвпадение*. Следователно достъпът на крайния потребител *до* намерено *съвпадение* ще представлява съвсем ограничена намеса в правото на защита на личните данни на засегнатото лице, а същевременно ще даде възможност на оправомощените органи и на Европол да поискат достъп *до* личните данни по-ефективно.

■

- (37) ДМС следва да се създаде, за да подпомага функционирането на ОХДС и за целите на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN. За да са ефективни при изпълнението на съответните си цели, всички тези информационни системи на ЕС се нуждаят от точно установяване на самоличността на лицата, чиито лични данни се съхраняват в тях.
- (38) *За да се постигнат по-добре* целите на информационните системи на ЕС, органите, използващи тези системи, *следва да могат да* извършват достатъчно надеждни проверки на самоличността на *лицата*, чиито данни се съхраняват в различни системи. ■ Данните за самоличност *или данните от документи за пътуване*, съхранявани в дадена отделна система, може да са ■ *неверни, непълни или* измамни и ■ понастоящем няма *начин за откриване на* ■ *неверни, непълни или* измамни данни за самоличност *или данни от документи за пътуване* чрез сравняване с данни, съхранявани в друга система. За да се промени това, е необходим технически инструмент на равнището на Съюза, който да дава възможност за точно установяване на самоличността на *лицата* за тези цели.

- (39) ДМС следва да създава и съхранява връзки между данните, съдържащи се в различните информационни системи на ЕС, с оглед на откриването на случаите на множество самоличности с двойната цел да се улеснят проверките за установяване на самоличността за добросъвестните пътници и да се води борба срещу използването на фалшива самоличност. ДМС следва да съдържа само връзки между данните на лица, регистрирани в повече от една информационна система на ЕС. Свързаните данни следва да бъдат строго ограничавани до данните, необходими за да се провери дали дадено лице е регистрирано *по основателен* или *неоснователен начин* под различни самоличности в различни системи, или за да се изясни, че две лица, които имат сходни данни за самоличност, не са непременно едно и също лице. Обработването на данни чрез ЕПТ и чрез общата УБС с цел създаване на връзки между личните досиета, съдържащи се в различните системи, следва да бъде сведено до абсолютния минимум, поради което е ограничено до откриването на множество самоличности, като трябва да се извършва в момента на добавяне на нови данни в една от системите, чиито данни се съхраняват в ОХДС или са добавени в ШИС. ДМС следва да включва гаранции срещу евентуална дискриминация и неблагоприятни решения спрямо лицата с множество законни самоличности.

- (40) С настоящия регламент се уреждат нови операции за обработване на данни, с които се цели правилното установяване на самоличността на засегнатите лица. Това представлява намеса в основните права на тези лица, защитени от членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Тъй като ефективното използване на информационните системи на ЕС зависи от правилното установяване на самоличността на засегнатите лица, такава намеса се обосновава от същите цели, за които е създадена всяка от тези системи — ефективното управление на границите на Съюза, вътрешната сигурност на Съюза и ефективното изпълнение на политиките на Съюза в областта на убежището и визите **■** .

- (41) ЕПТ и общата УБС следва да сравняват данните за лицата в ОХДС и в ШИС, когато националните органи или *агенция на Съюза* създават *или качват* нови записи. Това сравняване следва да бъде автоматизирано. ОХДС и ШИС следва да използват общата УБС за откриване на евентуални връзки въз основа на биометрични данни. ОХДС и ШИС следва да използват ЕПТ за откриване на евентуални връзки въз основа на буквено-цифрови данни. ОХДС и ШИС следва да могат да откриват същите или сходни данни за дадено *лице*, съхранявани в различни системи. Когато бъдат намерени такива данни, следва да се създава връзка, указваща, че става дума за едно и също лице. ОХДС и ШИС следва да бъдат конфигурирани така, че дребни грешки при транслитериране или дребни правописни грешки да се откриват по такъв начин, че да не създават необосновани пречки пред *съответното лице*.
- (42) Националният орган *или агенцията на Съюза, регистрирали* данните в съответната информационна система на ЕС, следва да *потвърждават* или *променят* връзките. Националният орган или агенцията на Съюза следва да разполагат с достъп до данните, съхранявани в ОХДС или в ШИС, както и в ДМС, за целите на извършването на ръчна проверка на различни самоличности.

I

- (43) Ръчната проверка за различни самоличности следва да се извършва от органа, който създава или актуализира данните, довели до намиране на *съвпадение*, водещо до връзка с данни, които се съхраняват в друга информационна система на ЕС. Органът, отговарящ за ръчната проверка за различни самоличности, следва да преценява дали са налице множество **■** самоличности, *отнасящи се до същото лице по основателен или неоснователен начин*. Тази преценка следва да се извършва по възможност в присъствието на засегнатите *лица* и ако е необходимо, да се поискат допълнителни пояснения или информация. Преценката следва да се извършва незабавно при спазване на нормативните изисквания за точност на информацията съгласно правото на Съюза и националното право.

- (44) За връзките, които са получени чрез ШИС и са свързани със сигнали за лица, издирвани за арест или с цел предаване или екстрадиране, със сигнали за изчезнали или уязвими лица, със сигнали за лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство, **или** със сигнали за лица за извършване на дискретно наблюдение, задълбочени проверки или специфичен контрол **■**, органът, отговарящ за ръчната проверка за различни самоличности, следва да бъде бюрото SIRENE на държавата членка, която е създала сигнала. Тези категории сигнали в ШИС са наистина чувствителни и не следва непременно да бъдат споделяни с органите, които създават или актуализират данните, които са свързани с тях в една от останалите информационни системи на ЕС. Създаването на връзка с данни от ШИС следва да не засяга действията, които трябва да се предприемат съгласно **■** регламенти (ЕС) 2018/1860⁹, (ЕС) 2018/1861¹⁰ и (ЕС) 2018/1862¹¹ на Европейския парламент и на Съвета **■**.
- (45) *Създаването на такива връзки изисква осигуряването на прозрачност за засегнатите лица. С цел да се улесни прилагането на необходимите гаранции в съответствие с приложимите правила на Съюза за защита на данните, лицата, които са обект на червена връзка или на бяла връзка вследствие на ръчна проверка за различни самоличности, следва да бъдат информирани писмено, без да се засягат ограниченията, необходими за защита на обществената сигурност и обществения ред, за предотвратяване на престъпления и за да се гарантира, че не са застрашени националните разследвания. Тези лица следва да получат*

⁹ Регламент (ЕС) 2018/1860 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 година за използването на Шенгенската информационна система за целите на връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 1).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 година за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006 (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14).

¹¹ Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 година за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56).

единен идентификационен номер, позволяващ им да идентифицират органа, към който следва да се обърнат, за да упражнят правата си.

- (46) *При създаването на жълта връзка, органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, следва да има достъп до ДМС. Ако съществува червена връзка, органите на държавите членки и агенциите на Съюза, които имат достъп до поне една информационна система на ЕС, включена в ОХДС, или до ШИС, следва да имат достъп до ДМС. Червената връзка показва, че дадено лице използва различни самоличности по неоснователен начин или че това лице използва самоличността на друго лице.*
- (47) *Ако съществува бяла или зелена връзка между данните от две информационни системи на ЕС, органите на държавите членки и агенциите на Съюза следва да имат достъп до ДМС, когато съответният орган или агенция има достъп и до двете информационни системи. Такъв достъп следва да се предоставя единствено с цел да се даде възможност на органа или на агенцията да открие евентуални случаи, в които данните са били свързани неточно или са обработени в ДМС, ОХДС и ШИС в нарушение на настоящия регламент, и да предприеме действия за коригиране на положението и за актуализиране или изтриване на връзката.*

- (48) Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) следва да създаде автоматизирани механизми за контрол на качеството на данните и общи показатели за качеството на данните. eu-LISA следва да отговаря за разработването на капацитет за централно наблюдение на качеството на данните и за изготвянето на редовни доклади за анализ на данните с цел подобряване на контрола върху използването на информационните системи на ЕС от държавите членки. Общите показатели за качество на данните следва да включват минимални стандарти за качество за съхраняване на данни в информационните системи на ЕС или в компонентите за оперативна съвместимост. Целта на тези стандарти за качеството на данните следва да бъде информационните системи на ЕС и компонентите за оперативна съвместимост да идентифицират автоматично очевидно неточните или непоследователни вписвания на данни, така че държавата членка, от която произхождат данните, да може да ги провери и да извърши необходимите корекции.
- (49) Комисията следва да оценява докладите на eu-LISA относно качеството и да отправя препоръки към държавите членки, когато това е целесъобразно. Държавите членки следва да отговарят за изготвянето на план за действие, описващ действията за отстраняване на недостатъците в качеството на данните, и да докладват редовно за постигнатия напредък по изпълнението му.

- (50) Универсалният формат на съобщенията (UMF) следва да служи за стандарт за структуриран, трансграничен обмен на информация между информационните системи, органите или организациите в областта на правосъдието и вътрешните работи. UMF следва да определи обща терминология и логически структури за често обменяна информация с цел да улесни оперативната съвместимост чрез осигуряване на възможност за последователно и семантично еднакво създаване и четене на съдържанието на обмена.
- (51) *Може да се разгледа възможността за въвеждане на стандарта UMF във ВИС, ШИС и в други съществуващи или нови модели за трансграничен обмен на информация и информационни системи в областта на правосъдието и вътрешните работи, разработени от държавите членки.*

- (52) Следва да се създаде централно хранилище за докладване и статистика (ЦХДС), което да изготвя междусистемни статистически данни и аналитични доклади за целите на политиката, за оперативни цели и за целите, свързани с качеството на данните, **в съответствие с приложимите правни инструменти**. eu-LISA следва да създаде, внедри и приема ЦХДС в техническите си звена. То следва да съдържа анонимизирани статистически данни от информационните системи на ЕС, ОХДС, ДМС и общата УБС. Данните, които се съдържат в ЦХДС, не следва да дават възможност за установяване на самоличността на лицата. eu-LISA следва да анонимизира данните **по автоматизиран начин** и следва да записва така **анонимизираните** данни в ЦХДС. Процесът по анонимизиране на данните следва да бъде автоматизиран и на служителите на eu-LISA не следва да се предоставя пряк достъп до каквито и да било лични данни, съхранявани в информационните системи на ЕС или в компонентите за оперативна съвместимост.

- (53) По отношение на обработването на лични данни за целите на оперативната съвместимост от националните органи съгласно настоящия регламент се прилага Регламент (ЕС) 2016/679, освен ако обработването се извършва от оправомощените органи или от централните звена за достъп на държавите членки за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления.
- (54) *Когато обработването на лични данни от държавите членки за целите на оперативната съвместимост съгласно настоящия регламент се извършва от компетентните органи за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления, се прилага Директива (ЕС) 2016/680.*

- (55) *Регламент (ЕС) 2016/679, Регламент (ЕС) 2018/1725 или, когато е приложимо, Директива (ЕС) 2016/680 се прилагат за всяко предаване на лични данни на трети държави или на международни организации, извършено съгласно настоящия регламент. Без да се засягат основанията за предаване съгласно глава V от Регламент (ЕС) 2016/679 или, когато е приложимо, Директива (ЕС) 2016/680, всяко решение на съд или трибунал и всяко решение на административен орган на трета държава, с което от администратор или обработващ лични данни се изисква да предаде или разкрие лични данни, следва да бъде признато или да подлежи на какъвто и да е било начин само ако се основава на международно споразумение, което е в сила между третата държава, отправила искането, и Съюза или държава членка.*
- (56) Специалните разпоредби относно защитата на данните **■** в *Регламент (ЕС) 2018/1862* и Регламент (ЕС) 2019/.....¹²⁺ *на Европейския парламент и на Съвета*, се прилагат по отношение на обработването на лични данни в системите, чието функциониране се урежда от тези регламенти.

¹² Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L ... г., ..., стр. ...).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)) и добавете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на регламента в бележката под линия.

- (57) Регламент (ЕС) **2018/1725** се прилага по отношение на обработването на лични данни от eu-LISA и другите институции и органи на Съюза при изпълнение на задълженията им, предвидени в настоящия регламент, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/794, който се прилага по отношение на обработването на лични данни от Европол.
- (58) Надзорните органи, посочени в ■ Регламент (ЕС) 2016/679 *или Директива (ЕС) 2016/680*, следва да наблюдават законосъобразността на обработването на лични данни от страна на държавите членки. Европейският надзорен орган по защита на данните следва да наблюдава дейността на институциите и органите на Съюза във връзка с обработването на лични данни. Европейският надзорен орган по защита на данните и надзорните органи следва да си сътрудничат при осъществяването на наблюдение върху обработването на лични данни от компонентите за оперативна съвместимост. *За да може Европейският надзорен орган по защита на данните да изпълнява задачите, които са му възложени съгласно настоящия регламент, са необходими достатъчно ресурси, включително човешки и финансови ресурси.*
- (59) ■ В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹³ беше извършена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на **16 април 2018 г.**¹⁴.

¹³ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

¹⁴ ОВ С 233, 4.7.2018 г., стр. 12.

(60) *Работната група за защита на личните данни по член 29 представи становище на 11 април 2018 г.*

I

(61) Както държавите членки, така и eu-LISA следва да разполагат с планове за сигурност, за да улесняват изпълнението на задълженията във връзка със сигурността, и следва да си сътрудничат с цел решаване на проблемите в областта на сигурността. eu-LISA следва също така да се уверява, че непрекъснато се използват най-новите технологични решения за гарантиране на целостта на данните в контекста на разработването, дизайна и управлението на компонентите за оперативна съвместимост. *Задълженията на eu-LISA в това отношение следва да включват приемане на мерките, необходими за предотвратяване на достъпа на неупълномощени лица, като например служители на външни доставчици на услуги, до лични данни, обработвани чрез компонентите за оперативна съвместимост. При възлагането на договори за предоставяне на услуги държавите членки и eu-LISA следва да разглеждат всички необходими мерки за осигуряване на спазването на законовите или подзаконовите разпоредби, свързани със защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот на физическите лица, или за опазване на съществени интереси в областта на сигурността съгласно Регламент (ЕС) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵ и приложимите международни конвенции. eu-LISA следва да прилага принципите на неприкосновеност на личния живот още при проектирането и по подразбиране по време на разработването на компонентите за оперативна съвместимост.*

¹⁵ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (62) За да се спомогне за изпълнението на целите, отнасящи се до статистиката и докладването, е необходимо на упълномощените служители от компетентните органи, институции и *агенции на Съюза*, посочени в настоящия регламент, да се предостави достъп да извършват справки в определени данни, свързани с някои компоненти за оперативна съвместимост, без да се задейства установяването на самоличността на лицата.
- (63) За да се даде възможност на органите на държавите членки и на *агенциите на Съюза* да се адаптират към новите изисквания относно използването на ЕПТ, е необходимо да се предвиди преходен период. По подобен начин, за да се даде възможност за съгласувано и оптимално функциониране на ДМС, следва да се предвидят преходни мерки във връзка с пускането му в експлоатация.

- (64) *Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно поради мащаба и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, закрепен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.*
- (65) *Оставащата сума в бюджета, предназначена за „интелигентни граници“ в Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, следва да бъде преразпределена за целите на настоящия регламент съгласно член 5, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 515/2014, за да бъдат покрити разходите по разработване на компонентите за оперативна съвместимост.*

¹⁶ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

(66) С цел допълване на някои подробни технически аспекти на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с:

- *удължаването на преходния период за използването на ЕПТ;*
- *удължаването на преходния период за откриването на множество самоличности, извършвано от централното звено на ETIAS;*
- *процедурите за определяне на случаите, в които данните за самоличност могат да се считат за същите или сходни;*
- *правилата относно функционирането на ЦХДС, включително специалните гаранции за обработването на лични данни и правилата за сигурност, приложими за хранилището; и*
- *подробните правила за функционирането на уебпортала.*

От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да протекат в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.¹⁷ По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите на държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, заети с подготовката на делегираните актове.

¹⁷

[ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр.1.](#)

- (67) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да определи датите, на които ЕПТ, общата УБС, ОХДС, ДМС и ЦХДС трябва да започнат да функционират.
- (68) На Комисията следва да се предоставят и изпълнителни правомощия, свързани с приемането на подробни правила относно: *техническите параметри на потребителските профили за ЕПТ; спецификациите на техническото решение, позволяващо търсенето чрез ЕПТ в информационните системи на ЕС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол, както и формата на отговорите на ЕПТ; техническите правила за създаване на връзки в ДМС между данни от различни информационни системи на ЕС; съдържанието и оформлението на формуляра, използван за уведомяване на субекта на данните, когато се създаде червена връзка; изискванията във връзка с изпълнението и наблюдението на изпълнението в рамките на общата УБС; механизмите, процедурите и показателите за автоматизиран контрол на качеството на данните; разработването на стандарта UMF; [] процедурата за сътрудничество, която да се използва в случай на инцидент, свързан със сигурността; и спецификациите на техническото решение за държавите членки за управление на заявките на потребителите за достъп.* Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸.

¹⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (69) *Тъй като компонентите за оперативна съвместимост ще включват обработването на значителни количества чувствителни лични данни, е важно лицата, чиито данни се обработват чрез тези компоненти, да могат ефективно да упражняват своите права като субекти на данните съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕС) № 2018/1725. На субектите на данни следва да бъде осигурен уебпортал, който да ги улеснява при упражняването на правата им на достъп до личните им данни и правата им на коригиране, заличаване и ограничаване на обработването на личните им данни. еи-LISA следва да създаде и да управлява този уебпортал.*
- (70) *Един от основните принципи на защитата на личните данни е свеждане на данните до минимум: съгласно член 5, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2016/679 обработването на лични данни трябва да бъде подходящо, свързано със и ограничено до необходимото във връзка с целите, за които те се обработват. По тази причина компонентите за оперативна съвместимост не осигуряват съхранение на нови лични данни с изключение на връзките, които ще се съхраняват в ДМС и представляват необходимия минимум за целите на настоящия регламент.*

- (71) *Настоящият регламент следва да съдържа ясни разпоредби относно отговорността и правото на обезщетение при неправомерно обработване на лични данни или при всяко друго действие, което е несъвместимо с него. Тези разпоредби не следва да засягат правото на обезщетение, дължимо от администратора на данни или обработващия лични данни, и тяхната отговорност съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕО) № 2018/1725. eu-LISA следва да носи отговорност за евентуални вреди, причинени от нея в качеството ѝ на обработващ лични данни, когато не е изпълнила задълженията, възложени ѝ изрично съгласно настоящия регламент, или когато е действала извън или в разрез с правомерни инструкции на държавата членка, която е администратор на данните.*
- (72) Настоящият регламент не засяга прилагането на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁹.

¹⁹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

- (73) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Предвид това, че настоящият регламент, доколкото неговите разпоредби се отнасят до ШИС, уредена от Регламент (ЕС) 2018/1862, представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в съответствие с член 4 от посочения протокол в срок от шест месеца от решението на Съвета относно настоящия регламент Дания следва да реши дали да го приложи в националното си право.

- (74) Доколкото разпоредбите на настоящия регламент се отнасят до ШИС, уредена с Регламент (ЕС) 2018/1862, Обединеното кралство участва в настоящия регламент в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС (Протокол относно достиженията на правото от Шенген), и с член 8, параграф 2 от Решение 2000/365/ЕО на Съвета²⁰. Освен това, доколкото разпоредбите на настоящия регламент се отнасят до Евродак и до ECRIS - TCN, в съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и ДФЕС, Обединеното кралство с писмо от 18 май 2018 г., е уведомило за желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.

²⁰ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

- (75) Доколкото разпоредбите на настоящия регламент се отнасят до ШИС, уредена с Регламент (ЕС) 2018/1862, Ирландия би могла принципно да участва в настоящия регламент в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС (Протокол относно достиженията на правото от Шенген), и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО на Съвета²¹. Освен това, доколкото разпоредбите на настоящия регламент се отнасят до Евродак и до ECRIS - TCN, в съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Тъй като при тези условия не е възможно да се гарантира, че настоящият регламент е приложим в своята цялост в Ирландия съгласно член 288 от ДФЕС, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане, без да се засягат нейните права съгласно протоколи № 19 и № 21.

²¹ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

- (76) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент, доколкото неговите разпоредби се отнасят до ШИС, уредена с Регламент (ЕС) 2018/1862, представлява развитие на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген²², които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж от Решение 1999/437/ЕО на Съвета²³.

²² ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

²³ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

- (77) По отношение на Швейцария настоящият регламент, доколкото неговите разпоредби се отнасят до ШИС, уредена от Регламент (ЕС) 2018/1862, представлява развитие на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²⁴, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета²⁵.
- (78) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент, доколкото неговите разпоредби се отнасят до ШИС, уредена от Регламент (ЕС) 2018/1862, представлява развитие на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²⁶, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Ж от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета²⁷.

²⁴ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

²⁵ Решение 2008/146/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50).

²⁶ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

²⁷ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

- (79) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз, и *следва да* се прилага в съответствие с тези права и принципи.
- (80) *За да може настоящият регламент да отговаря на съществуващата правна уредба, Регламент (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ и регламенти (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/...⁺ следва да бъдат съответно изменени,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

²⁸ Регламент (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), за изменение на Регламент (ЕО) № 1987/2006 и Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 99).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент, заедно с Регламент (ЕС) 2019/... Европейския парламент и на Съвета²⁹⁺, установяват рамка с цел да се гарантира оперативната съвместимост между Системата за влизане/излизане (СВИ), Визовата информационна система (ВИС), Системата на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), Евродак, Шенгенската информационна система (ШИС) и Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN) **■** .
2. Рамката включва следните компоненти за оперативна съвместимост:
 - а) Европейски портал за търсене (ЕПТ);
 - б) обща услуга за биометрично съпоставяне (обща УБС);

²⁹ Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета относно ... за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на граници и визи и за изменение на регламенти (ЕС) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и Решения 2004/512/ЕО на Съвета и 2008/633/ПВР (ОВ L ...стр. ...).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

- в) общо хранилище на данни за самоличност (ОХДС);
 - г) детектор за множество самоличности (ДМС).
3. Настоящият регламент установява също така разпоредби относно изискванията за качество на данните, относно универсален формат на съобщенията (UMF) и относно централно хранилище за докладване и статистика (ЦХДС) и относно отговорностите на държавите членки и на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) във връзка с проектирането, *разработването* и функционирането на компонентите за оперативна съвместимост.
4. С настоящия регламент също така се адаптират редът и условията за достъп на *оправомощените* органи и на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) до **■** СВИ **■** , ВИС **■** , ETIAS **■** и Евродак за целите на предотвратяването, разкриването *или* разследването на терористични или други тежки престъпления **■** .
5. *С настоящия регламент се установява също така рамка за проверка на самоличността на лица и за установяване на самоличността на лица.*

Член 2

Цели ■

1. Осигурявайки оперативна съвместимост, настоящият регламент има за цел:
 - а) *да подобри ефективността и ефикасността на граничните проверки по* външните граници;
 - б) да окаже съдействие за предотвратяването на незаконната *имиграция* и за борбата с нея;
 - в) да допринесе за постигането на висока степен на сигурност в пространството на свобода, сигурност и правосъдие на Съюза, включително поддържането на обществената сигурност и обществения ред и гарантирането на сигурността на териториите на държавите членки;
 - г) да подобри прилагането на общата визова политика; ■
 - д) да окаже помощ при разглеждането на молби за международна закрила;

- е) да допринесе за предотвратяването, разкриването и разследването на терористични и други тежки престъпления;*
- ж) да улесни установяването на самоличността на неизвестни лица, които не могат сами да установят своята самоличност, или на неидентифицирани тленни останки в случаи на природно бедствие, произшествие или терористично нападение.*

2. Целите, *посочени в параграф 1*, се постигат чрез:

- а) гарантиране на правилното установяване на самоличността на лицата;
- б) допринасяне за борбата срещу използването на фалшива самоличност;
- в) подобряване *на качеството на данните* и хармонизиране на изискванията за качество *по отношение на* данните, *съхранявани в* информационните системи на ЕС, *като в същото време се спазват изискванията във връзка с обработване на данните съгласно правните инструменти за управление на отделните системи, стандартите и принципите за защита на данните;*
- г) улесняване *и подкрепа* на техническото и оперативното прилагане от страна на държавите членки на информационните системи на ЕС;

- д) въвеждане на по-строги условия за сигурност и защита на данните, които се прилагат за съответните информационни системи на ЕС, и опростяване и унифициране на тези условия, *без да се засягат специалната защита и гаранциите, предоставени за някои категории данни;*
- е) рационализиране [] на условията за достъп на *оправомощените* органи до [] СВИ [], ВИС [], ETIAS [] и Евродак, *като в същото време се гарантират необходими и пропорционални условия за този достъп;*
- ж) оказване на подкрепа за постигането на целите на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN.

Член 3

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на Евродак, ШИС и ECRIS-TCN .
2. Настоящият регламент се прилага и по отношение на данните на Европол, доколкото е необходимо да се предоставя възможност за извършване на търсене в тях едновременно с търсенето в информационните системи на ЕС, посочени в параграф 1.
3. Настоящият регламент се прилага по отношение на лицата, чиито лични данни може да се обработват в информационните системи на ЕС, посочени в параграф 1, и в данните на Европол, посочени в параграф 2.

Член 4

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „външни граници“ означава външни граници съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета³⁰;
- 2) „гранични проверки“ означава гранични проверки съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2016/399;

³⁰ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

- 3) „граничен орган“ означава граничен служител, назначен в съответствие с националното право да извършва гранични проверки;
- 4) „надзорни органи“ означава надзорният орган, посочен в член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, и надзорният орган, посочен в член 41, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/680;
- 5) „проверка“ означава процесът на сравняване на групи от данни с цел установяване на истинността на заявена самоличност (съпоставяне едно към едно);
- 6) „установяване на самоличността“ означава процесът за определяне на самоличността на дадено лице посредством търсене в бази данни и съпоставяне с множество групи данни (съпоставяне едно към много);

I

- 7) „буквено-цифрови данни“ означава данни, представени чрез букви, цифри, специални знаци, интервали и препинателни знаци;
- 8) „данни за самоличност“ означава данните, посочени в член 27, параграф 3, букви а) — д);
- 9) „данни за пръстови отпечатъци“ означава **I** *образи на пръстови отпечатъци и образи на следи от пръстови отпечатъци, които поради своята уникалност и съдържащите се в тях референтни точки позволяват точни и категорични сравнения относно самоличността на дадено лице;*
- 10) „портретна снимка“ означава дигитални изображения на лицето;
- 11) „биометрични данни“ означава данни за пръстови отпечатъци или портретна снимка или и двете;

- 12) „биометричен образец“ означава математическо представяне, получено чрез извличане на отличителни белези от биометричните данни, ограничено до характеристиките, необходими за установяване на самоличността и за извършване на проверки;
- 13) „документ за пътуване“ означава паспорт или друг еквивалентен документ, който дава право на притежателя му да преминава външните граници и в който може да се положи виза;
- 14) „данни от документа за пътуване“ означава видът и номерът на документа за пътуване, държавата, която го е издала, датата на изтичане на валидността на документа за пътуване и трибуквеният код на държавата, издала документа за пътуване;

I

- 15) „информационни системи на ЕС“ означава **СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN**;
- 16) „данни на Европол“ означава лични данни, **обработвани от** Европол за целта, посочена в член 18, параграф 2, **букви а), б) и в)** от Регламент (ЕС) 2016/794;
- 17) „бази данни на Интерпол“ означава базата данни на Интерпол относно откраднати или изчезнали документи за пътуване (базата данни SLTD) и базата данни на Интерпол за документи за пътуване, свързани с бюлетини (базата данни TDAWN);
- 18) „съвпадение“ означава наличието на съвпадение, установено **в резултат на автоматизирано съпоставяне между** лични данни, регистрирани или в процес на регистриране в дадена информационна система или база данни;
- I**
- 19) „полицейски орган“ означава компетентният орган“ съгласно определението в член 3, точка 7) от Директива (ЕС) 2016/680;

- 20) „оправомощени органи“ означава оправомощените органи на държавата членка *съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 26* от Регламент (ЕС) 2017/2226 на *Европейския парламент и на Съвета*³¹, в *член 2, параграф 1, буква д)* от Решение 2008/633/ПВР на Съвета³² **■** и в *член 3, параграф 1, точка 21* от *Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета*³³ **■**;
- 21) „терористично престъпление“ означава престъпление по националното право, което съответства или е равностойно на едно от престъпленията, посочени в Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета³⁴;
- 22) „тежко престъпление“ означава престъпление, което съответства или е равностойно на едно от престъпленията, посочени в член 2, параграф 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета³⁵, ако се наказва по националното право с лишаване от свобода или с мярка, изискваща задържане за максимален срок от поне три години;

³¹ Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (Регламент за СВИ) (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20).

³² ***Решение 2008/633/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. относно достъпа до Визовата информационна система (ВИС) за справки от оправомощени органи на държавите членки и от Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления ОВ L 218, 13.8.2008 г, стр. 129).***

³³ Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1).

³⁴ Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).

³⁵ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1).

- 23) *„Система за влизане/излизане“* или „СВИ“ означава Системата за влизане/излизане, създадена с Регламент (ЕС) 2017/2226;

- 24) **„Визова информационна система“** или **„ВИС“** означава Визовата информационна система, създадена с Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета³⁶;
- 25) **„Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им“** или **„ETIAS“** означава Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им, създадена с **Регламент (ЕС) 2018/1240**;
- 26) **„Евродак“** означава системата Евродак, създадена с **Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета**³⁷;
- 27) **„Шенгенска информационна система“** или **„ШИС“** означава Шенгенската информационна система, създадена с **регламенти (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861 и (ЕС) 2018/1862**;
- 28) **„ECRIS-TCN“** означава **централизираната система за установяване на държавите членки**, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство, създадена с **Регламент (ЕС) 2019/...**⁺.

³⁶ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 година относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

³⁷ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

Член 5

Недискриминация *и основни права*

Обработването на лични данни за целите на настоящия регламент не води до дискриминация на лицата по какъвто и да било признак, например на основание *пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация*. При него изцяло се зачитат човешкото достойнство и неприкосновеността на личността, *както и основните права, включително правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни*. Особено внимание се обръща на децата, възрастните, хората с увреждания *и нуждаещите се от международна закрила лица*. Висшият интерес на детето винаги е съображение от първостепенно значение.

ГЛАВА II

Европейски портал за търсене

Член 6

Европейски портал за търсене

1. Създава се **Европейски портал за търсене (ЕПТ)** с цел да се *улесни бързият, безпрепятствен, ефективен, системен и контролиран достъп* на органите на държавите членки и *на агенциите на Съюза* до информационните системи на ЕС, до данните на Европол и до базите данни на Интерпол за *целите на изпълнението* на задачите им *и* в съответствие с предоставените им права на достъп **и** с целите *и задачите* на СВИ, ВИС, **ETIAS**, Евродак, ШИС и **ECRIS-TCN**.
2. ЕПТ се състои от:
 - а) централна инфраструктура, включваща портал за търсене, който дава възможност за едновременно търсене в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак, ШИС, ECRIS-TCN, както и в данни на Европол и базите данни на Интерпол;
 - б) защитен канал за комуникация между ЕПТ, държавите членки и *агенциите на Съюза*, които имат право да използват ЕПТ **и**;

- в) защитена комуникационна инфраструктура между ЕПТ и СВИ, ВИС, **■ ETIAS ■**, Евродак, централната ШИС, ECRIS-TCN, данните на Европол и базите данни на Интерпол, както и между ЕПТ и централните инфраструктури на **■ ОХДС ■** и *ДМС*.
3. eu-LISA разработва ЕПТ и осигурява неговото техническо управление.

Член 7

Използване на европейския портал за търсене

1. ЕПТ може да се ползва само от органите на държавите членки и *агенциите на Съюза*, които разполагат с достъп *най-малко до една от* информационните системи на ЕС, *в съответствие с правните инструменти, уреждащи тези информационни системи* на ЕС, до ОХДС и ДМС в съответствие с настоящия регламент, **■** до данните на Европол в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 или до базите данни на Интерпол в съответствие с правото на Съюза или националното право, регламентиращо този достъп.

Тези органи на държавите членки и агенциите на Съюза могат да използват ЕПТ и предоставяните от него данни само за целите и задачите, установени в правните инструменти, уреждащи тези информационни системи на ЕС, в Регламент (ЕС) 2016/794 и в настоящия регламент.

2. Органите на държавите членки и агенциите на Съюза по параграф 1 използват ЕПТ за търсене на данни за лица или документи за пътуване на лица в централните системи на Евродак и **■ ECRIS-TCN ■** в съответствие с правата на достъп на тези органи, *посочени в правните инструменти, уреждащи тези информационни системи на ЕС, и съгласно правните инструменти в националното право.* Те използват ЕПТ и за търсене в ОХДС в съответствие с предоставените им права на достъп съгласно настоящия регламент за целите, посочени в членове 20, 21 и 22.
3. Органите на държавите членки, посочени в параграф 1, могат да използват ЕПТ за търсене на данни за лица или документи за пътуване на лица в централната ШИС, посочена в *Регламенти (ЕС) 2018/1860 и 2018/1861.*

4. **В случаите, когато това е предвидено в правото на Съюза, агенциите на Съюза, посочени в параграф 1,** използват ЕПТ за търсене на данни за лица или документи за пътуване на лица в централната ШИС.
5. Органите на държавите членки и агенциите на Съюза по параграф 1 могат да използват ЕПТ за търсене на данни за лицата или за документите им за пътуване в данните на Европол в съответствие с правата на достъп на тези органи съгласно правото на Съюза и националното право.

Член 8

Профили за потребителите на европейския портал за търсене

1. За целите на предоставянето на право на ползване на ЕПТ, eu-LISA **в сътрудничество с държавите членки** създава профил въз основа на всяка категория потребители на ЕПТ **и на целите на търсенията**, в съответствие с техническите параметри и правата на достъп, посочени в параграф 2. Всеки профил в съответствие с правото на Съюза и националното право съдържа следната информация:
 - а) полетата за данни, **■** които да бъдат **използвани** при търсене;
 - б) информационните системи на ЕС, данните на Европол и базите данни на Интерпол, в които ще се **извършва търсене**, тези, в които може да се извършва търсене, и тези, които дават отговор на потребителя; **■**

- в) *конкретните данни в информационните системи на ЕС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол, в които може да се извършва търсене;*
- г) *категориите данни, които могат да се предоставят във всеки отговор.*
2. Комисията приема **■** *актове за изпълнение ■*, за да определи техническите параметри на посочените в параграф 1 профили в съответствие с правата за достъп на потребителите на ЕПТ *съгласно правните инструменти, уреждащи информационните системи на ЕС, и съгласно националното право. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.*
3. *eu-LISA в сътрудничество с държавите членки преразглежда посочените в параграф 1 профили редовно, но най-малко веднъж годишно, и при необходимост ги актуализира.*

Член 9

Търсене

1. Потребителите на ЕПТ започват търсене чрез въвеждане на **буквено-цифрови или биометрични данни** в ЕПТ ■ . При започване на търсене ЕПТ **извършва** търсене в СВИ, ETIAS, ВИС, ШИС, Евродак, ECRIS-TCN, ОХДС, данните на Европол и базите данни на Интерпол едновременно с въведените от потребителя данни и в съответствие с профила на потребителя.
2. Категориите данни, които се използват за започване на търсене чрез ЕПТ, съответстват на категориите данни за лицата или документите за пътуване на лицата, които могат да се използват за търсене в различните информационни системи на ЕС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол в съответствие с уреждащите ги правни инструменти.
3. По отношение на ЕПТ eu-LISA, **в сътрудничество с държавите членки, прилага** документ за контрол на интерфейса ■ , основаващ се на **посочения** в член 38 UMF.

4. Когато се инициира търсене от потребител на ЕПТ, СВИ, **■ ETIAS ■**, ВИС, ШИС, Евродак, **■ ECRIS-TCN ■**, ОХДС, ДМС, данните на Европол и базите данни на Интерпол предоставят в отговор на търсенето съдържащите се в тях данни.

Без да се засяга член 20, в предоставения от ЕПТ отговор се посочва информационната система на ЕС или базата данни, към която принадлежат данните.

ЕПТ не предоставя информация относно данните в информационните системи на ЕС, данните на Европол и базите данни на Интерпол, до които потребителят няма достъп съгласно приложимото право на Съюза и национално право.

5. *Всяко търсене в базите данни на Интерпол, започнато чрез ЕПТ **■**, се извършва по такъв начин, че не се разкрива информация пред собственика на сигнала на Интерпол.*

6. **■ ЕПТ ■** *предоставя на потребителя отговори в момента, в който постъпят данни от някоя от информационните системи на ЕС, от данните на Европол или от базите данни на Интерпол. Тези отговори съдържат само данните, до които потребителят има достъп съгласно правото на Съюза и националното право. ■*

7. Комисията приема **акт за изпълнение** ■, за да определи **техническата процедура за ЕПТ за извършване на търсене в информационните системи на ЕС, в данните на Европол и в базите данни на Интерпол, както и формата на отговорите на ЕПТ. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.**

Член 10

Поддържане на регистрационни файлове

1. Без да се засягат ■ членове 12 и 18 от **Регламент (ЕС) 2018/1862**, ■ член 29 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺ ■ и член 40 от Регламент (ЕС) 2016/794, eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ЕПТ. Тези регистрационни файлове съдържат ■ информация за:
- а) ■ държавата членка **или агенцията на Съюза, започнала търсенето**, включително за използвания профил в ЕПТ;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

- б) датата и часа на търсенето;
- в) информационните системи на ЕС и данните на Европол, в които е било извършено търсенето.

-
2. *Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за търсенията, извършвани от нейните органи или от служителите на тези органи, надлежно упълномощени да използват ЕПТ. Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове за търсенията, които нейните надлежно упълномощени служители извършват.*
 3. Регистрационните файлове, *посочени в параграфи 1 и 2*, може да се използват само за наблюдение на защитата на данните, включително за проверка на допустимостта на дадено търсене и на законосъобразността на обработването на данните, както и за гарантиране на сигурността *и целостта* на данните **■**. *Тези* регистрационни файлове се защитават с подходящи мерки срещу непозволен достъп и се заличават една година след създаването им. Ако те обаче са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали, *данните се заличават, след като процедурите за наблюдение повече не налагат използването на регистрационните файлове.*

Член 11

Извънредни процедури в случай на техническа невъзможност за използване на европейския портал за търсене

1. Когато поради неизправност на ЕПТ е технически невъзможно ЕПТ да се използва за търсене в една или няколко информационни системи на ЕС или в ОХДС, потребителите на ЕПТ получават *по автоматизиран начин* уведомление от eu-LISA.
2. Когато поради неизправност на националната инфраструктура на държава членка е технически невъзможно ЕПТ да се използва за търсене в една или няколко ■ информационни системи на ЕС или в ОХДС, ■ въпросната държава членка уведомява *по автоматизиран начин* eu-LISA и Комисията.
3. В случаите, посочени в параграф 1 или параграф 2 от настоящия член, и до отстраняване на техническата неизправност задължението по член 7, параграфи 2 и 4 не се прилага, а държавите членки *извършват търсене в* информационните системи на ЕС или до ОХДС *директно, когато имат такова задължение съгласно правото на Съюза или националното право.*
4. *Когато поради неизправност на инфраструктурата на агенция на Съюза е технически невъзможно да се използва ЕПТ за търсене в една или няколко информационни системи на ЕС или в ОХДС, тази агенция уведомява по автоматизиран начин eu-LISA и Комисията.*

ГЛАВА III

Обща услуга за биометрично съпоставяне

Член 12

Обща услуга за биометрично съпоставяне

1. Създава се обща услуга за биометрично съпоставяне (обща УБС), съхраняваща биометрични образци, *получени от биометричните данни по член 13, които се съхраняват в ОХДС и ШИС*, и даваща възможност за търсене чрез биометрични данни в няколко информационни системи на ЕС, с цел тя да подпомага ОХДС и ДМС и да спомага за постигането на целите на СВИ, ВИС, Евродак, ШИС и ECRIS-TCN.
2. Общата УБС се състои от:
 - а) централна инфраструктура, *която замества централните системи на СВИ, ВИС, ШИС, Евродак и ECRIS-TCN съответно, доколкото в нея се съхраняват биометричните образци и тя позволява търсения с биометрични данни* ■ ;

- б) сигурна комуникационна инфраструктура между общата УБС, централната ШИС и ОХДС.
3. eu-LISA разработва общата УБС и осигурява нейното техническо управление.

Член 13

Съхраняване на биометрични образци в общата услуга за биометрично съпоставяне

1. Общата УБС съхранява биометричните образци, които получава от следните биометрични данни:
 - а) данните, посочени в член 20, параграф 3, букви ц) и ш), с изключение на данните за отпечатащи от длани, от Регламент (ЕС) 2018/1862;
 - б) данните, посочени в член 5, параграф 1, буква б) и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺.

■ Биометричните образци се съхраняват в общата УБС в логически отделен формат според информационната система на ЕС, от която произхождат данните.

2. **За всеки набор от данни, посочени в параграф 1,** общата УБС включва във всеки биометричен образец препратка към информационните системи **на ЕС, в които се съхраняват съответните биометрични данни, и препратка към самите записи в тези информационни системи на ЕС.**
3. Биометричните образци се въвеждат в общата УБС само след автоматизирана проверка на качеството на биометричните данни, добавени в някоя от информационните системи **на ЕС**, която се извършва от общата УБС с цел да се гарантира изпълнението на изискванията на стандарт за минимално качество на данните.
4. Съхранението на данните по параграф 1 отговаря на стандартите за качество, посочени в член 37, параграф 2.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

5. *Комисията определя чрез акт за изпълнение изискванията във връзка с изпълнението, както и практически договорености за наблюдение на изпълнението на общата УБС, с цел да се гарантира, че ефективността на биометричните проверки спазва процедурите, които са критични по отношение на времето, като например граничните проверки и установяването на самоличност. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.*

Член 14

Търсене на биометрични данни с общата услуга за биометрично съпоставяне

За търсене в биометричните данни, съхранявани в ОХДС и ШИС, ОХДС и ШИС използват биометричните образци, съхранявани в общата УБС. Търсенето с биометрични данни се извършва при съблюдаване на целите, предвидени в настоящия регламент и в **регламенти** ■ (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861, (ЕС) 2018/1862 и ■ (ЕС) 2019/....⁺

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

Член 15

Съхраняване на данни в общата услуга за биометрично съпоставяне

Данните, посочени в член 13, *параграфи 1 и 2*, се съхраняват в общата УБС само за времето, за което съответстващите им биометрични данни се съхраняват в ОХДС или ШИС. *Данните се заличават от общата УБС по автоматизиран начин.*

Член 16

Поддържане на регистрационни файлове

1. Без да се засягат **■** членове 12 и 18 от *Регламент (ЕС) 2018/1862* и член 29 от Регламент **■** *(ЕС) 2019/...*⁺ eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в общата УБС. Тези регистрационни файлове съдържат **■** следното:

- а) държавата членка или агенцията на Съюза, която е започнала търсенето;*
- б) историята на създаването и съхранението на биометричните образци;

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

- в) информационните системи на ЕС, в които е извършено търсене с биометричните образци, съхранявани в общата УБС;
- г) датата и часа на търсенето;
- д) вида на биометричните данни, използвани за извършване на търсенето;
-
- е) резултатите от търсенето и датата и часа на резултата.
-

2. ***Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за търсенията, които са извършени от нейните органи и от служителите на тези органи, надлежно упълномощени да използват УБС. Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове за търсенията, извършени от надлежно упълномощените ѝ служители.***
3. Регистрационните файлове, ***посочени в параграфи 1 и 2***, могат да се използват само за наблюдение на защитата на данните, включително за проверка на допустимостта на дадено търсене и на законосъобразността на обработването на данните, както и за гарантиране на сигурността ***и целостта*** на данните ■ . ***Тези*** регистрационни файлове се защитават с подходящи мерки срещу неправомерен достъп и се заличават една година след създаването им. Ако те обаче са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали, ***данните се заличават, след като процедурите за наблюдение повече не налагат използването на регистрационните файлове.***

ГЛАВА IV

Общо хранилище на данни за самоличност

Член 17

Общо хранилище на данни за самоличност

1. Създава се общо хранилище на данни за самоличност [] (ОХДС) [], в което се създава лично досие за всяко лице, регистрирано в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, съдържащо данните, посочени в член 18, като целта на ОХДС е да улеснява и спомага за правилното установяване на самоличността на лицата, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, **в съответствие с член 20**, да подпомага функционирането на ДМС **в съответствие с член 21** и да улеснява и рационализира достъпа на **оправомощените органи и Европол до СВИ, ВИС, ETIAS и Евродак**, когато това е необходимо за целите на предотвратяването, [] разкриването **или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления в съответствие с член 22**.

2. ОХДС се състои от:
- а) централна инфраструктура, която замества централните системи съответно на СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, доколкото в нея се съхраняват данните, посочени в член 18;
 - б) сигурен канал за комуникация между ОХДС, държавите членки и *агенциите на Съюза*, които имат право да използват **ОХДС** в съответствие с правото на Съюза *и с националното право*;
 - в) защитена комуникационна инфраструктура между ОХДС и СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, както и за свързване с централните инфраструктури на ЕПТ, общата УБС и *ДМС*.
3. eu-LISA разработва ОХДС и осигурява неговото техническо управление.
4. *Когато поради неизправност на ОХДС е технически невъзможно да се извърши търсене в ОХДС за целите на установяване на самоличността на лице съгласно член 20, за целите на откриването на множество самоличности съгласно член 21 или за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления съгласно член 22, потребителите на ОХДС се уведомяват по автоматизиран начин от eu-LISA.*
5. *По отношение на ОХДС eu-LISA, в сътрудничество с държавите членки, прилага документ за контрол на интерфейса, основаващ се на посочения в член 38 UMF.*

Член 18

Данни, съхранявани в общото хранилище на данни за самоличност

1. В ОХДС се съхраняват следните данни, разделени логично според информационната система, от която произхождат данните: ■ данните, посочени в член 5, параграф 1, буква б) и член 5, параграф 2, и следните данни, посочени в член 5, параграф 1, буква а) от Регламент ■ (ЕС) 2019/...⁺: фамилно име; собствени имена; ■ дата на раждане; място на раждане (град и държава); гражданство на една или повече държави; пол и ако е приложимо, предишни имена, *ако е приложимо, ако са налични, псевдоними или други използвани имена, както и, ако е налична, информацията относно документи за пътуване.* ■
2. За всеки набор от данни, посочен в параграф 1, ОХДС добавя препратка към информационните системи *на ЕС*, към които принадлежат данните.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

3. *Органите, които имат достъп до ОХДС, правят това в съответствие с правата си на достъп съгласно правните инструменти, уреждащи информационните системи на ЕС, и съгласно националното право, и в съответствие със своите права на достъп съгласно настоящия регламент за целите, посочени в членове 20, 21 и 22.*
4. *За всеки набор от данни, посочени в параграф 1, ОХДС включва препратка към действителния запис в информационните системи на ЕС, към който принадлежат данните.*
5. Съхранението на данните по параграф 1 отговаря на стандартите за качество, посочени в член 37, параграф 2.

Член 19

Добавяне, изменение и заличаване на данни в общото хранилище на данни за
самоличност

1. При добавянето, изменянето или заличаването на данни в Евродак или **■** в ECRIS-TCN **■**, в данните по член 18, съхранявани в личното досие в ОХДС, се извършва съответстващо добавяне, изменение или заличаване по автоматизиран начин.

2. Когато **ДМС** ■ създаде в съответствие с член 32 **или** 33 бяла или червена връзка между данните от две или повече информационни системи на ЕС, които са част от ОХДС, ОХДС добавя новите данни към личното досие на свързаните данни вместо да създаде ново лично досие.

Член 20

Достъп до общото хранилище на данни за самоличност с цел установяване на
самоличност

1. **Търсенията в ОХДС се извършват от полицейски орган в съответствие с параграфи 2 и 5 само при едно от следните обстоятелства:**
- а) когато полицейски орган не е в състояние да установи самоличността на дадено лице поради липсата на документ за пътуване или друг достоверен документ, доказващ самоличността на това лице;**
 - б) когато има съмнения относно данните за самоличност, предоставени от дадено лице;**
 - в) когато съществуват съмнения относно автентичността на документа за пътуване или друг достоверен документ, предоставен от дадено лице;**

- г) *когато съществуват съмнения относно самоличността на притежателя на документ за пътуване или друг достоверен документ; или*
- д) *когато дадено лице не е в състояние или отказва да сътрудничи.*

Такива търсения не се позволяват за малолетни лица под 12-годишна възраст, освен ако това не е във висшия интерес на детето.

2. Когато възникне *някое от обстоятелствата, изброени в параграф 1*, и по силата на национални законодателни мерки, отговарящи на посоченото в параграф 5, и полицейски орган ■ разполага с правомощията за това, той може да извършва търсене в ОХДС единствено с цел установяване на самоличността на дадено лице, като използва биометричните данни на въпросното лице, събрани *лично* при проверка за установяване на самоличността, *при условие че процедурата е започната в присъствието на въпросното лице.*
3. Когато търсенето покаже, че в ОХДС се съхраняват данни за това лице, *полицейският* орган получава достъп за извършване на справка в данните, посочени в член 18, параграф 1.

Когато биометричните данни на лицето не могат да бъдат използвани или търсенето по тези данни е неуспешно, търсенето се извършва чрез използване на данните за самоличност на лицето в комбинация с данните от документа за пътуване, или чрез използване на данните за самоличност, предоставени от това лице.

4. *Когато полицейски орган е оправомощен за това по силата на национални законодателни мерки, отговарящи на посоченото в параграф 6, той може, в случай на природно бедствие, произшествие или терористично нападение и единствено за целите на установяването на самоличността на неизвестни лица, които не могат сами да установят своята самоличност, или на неидентифицирани тленни останки, да извърши търсене в ОХДС с биометричните данни на тези лица.*
5. Държавите членки, които желаят да се възползват от възможността, предвидена в *параграф 2*, приемат национални законодателни мерки. *При това държавите членки вземат предвид необходимостта да се избегне всякаква дискриминация спрямо граждани на трети държави.* В тези законодателни мерки се посочват конкретните цели на *установяването* на самоличността в рамките на целите, посочени в член 2, параграф 1, букви б) и в). В тях се посочват компетентните полицейски органи и се определят процедурите, условията и критериите за извършване на такива проверки.
6. *Държавите членки, които желаят да се възползват от възможността, предвидена в параграф 4, приемат национални законодателни мерки, в които са изложени процедурите, условията и критериите.*

Член 21

Достъп до общото хранилище на данни за самоличност с цел откриване на множество самоличности

1. Когато търсене в ОХДС доведе до жълта връзка съгласно член 28, параграф 4, органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности в съответствие с член 29, получава достъп само за целите на тази проверка до съхраняваните в ОХДС данни ■, *посочени в член 18, параграфи 1 и 2*, свързани чрез жълта връзка.
2. Когато търсене в ОХДС доведе до червена връзка съгласно член 32, органите по член 26, параграф 2 получават достъп само за целите на борбата срещу използването на фалшива самоличност до съхраняваните в ОХДС данни ■, *посочени в член 18, параграфи 1 и 2*, свързани с червена връзка.

Член 22

Търсене в общото хранилище ■ за целите на *предотвратяването, разкриването и разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*

1. *В специфични случаи, когато има основателни причини да се счита, че справката в информационните системи на ЕС ще допринесе за предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления, по-специално когато има съмнение, че заподозреният, извършителят или жертвата на терористично престъпление или друго тежко престъпление е лице, чиито данни се съхраняват в Евродак, оправомощените органи и Европол могат да правят справки в ОХДС с оглед получаване на информация за това дали в Евродак има данни за дадено лице.*

■

2. Когато в отговор на търсене ОХДС покаже, че данни за това лице има в Евродак, ОХДС предоставя на оправомощените органи ■ и на Европол отговор под формата на препратка, съгласно посоченото в член 18, параграф 2, в която се посочва, че Евродак съдържа съвпадащи данни. ОХДС отговаря по такъв начин, че сигурността на данните да не бъде изложена на риск.

Отговорът, в който се посочва, че данните за това лице се намират в Евродак, се използва единствено с цел подаване на искане за получаване на пълен достъп при условията и реда на процедурите, предвидени в съответните правни инструменти, уреждащи този достъп.

В случай на съвпадение или множество съвпадения оправомощеният орган или Европол подава искане за получаване на пълен достъп до поне една от информационните системи, от които е генерирано съвпадение.

Когато по изключение посоченият пълен достъп не е бил поискан, оправомощените органи регистрират мотивите, поради които не са подали искането, като те трябва да бъдат отразени в националното досие. Европол регистрира мотивите в съответното досие.

4. По отношение на предоставянето на пълен достъп до данните, съдържащи се в Евродак, за целите на предотвратяването, разкриването **или** разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления продължават да се прилагат условията и процедурите, предвидени в правния инструмент, уреждащ този достъп.

Член 23

Съхраняване на данни в общото хранилище на данни за самоличност

1. Данните, посочени в член 18, параграфи 1, 2 **и** 4 се заличават **по автоматизиран начин** от ОХДС в съответствие с разпоредбите относно запазването на данни **■** в Регламент **(ЕС) 2019/...** ⁺ **■** .
2. Личното досие се съхранява в ОХДС само за срока, в който съответстващите данни се съхраняват в поне една от информационните системи **на ЕС**, чиито данни се съдържат в ОХДС. Създаването на връзка не засяга срока на съхраняване на всеки компонент от свързаните данни.

Член 24

Поддържане на регистрационни файлове

1. Без да се засяга **■** член 29 от Регламент **(ЕС) 2019/...** ⁺ **■** , eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС в съответствие с параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

2. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС съгласно член 20. Тези регистрационни файлове съдържат ■ следното:

а) държавата членка или агенцията на Съюза, която е започнала търсенето;

б) целта на достъпа на потребителя, извършващ търсене чрез ОХДС;

в) датата и часа на търсенето;

г) вида на данните, използвани за извършване на търсенето;

д) резултатите от търсенето.

■

3. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС съгласно член 21. Тези регистрационни файлове съдържат ■ следното:

а) държавата членка или агенцията на Съюза, която е започнала търсенето;

- б) целта на достъпа на потребителя, извършващ търсене чрез ОХДС;
- в) датата и часа на търсенето;
- г) ако е *създадена връзка* — данните, използвани за извършване на търсенето и резултатите от търсенето, указващи информационната система на ЕС, от която са били получени данните.

■

4. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС съгласно член 22. Тези регистрационни файлове съдържат ■ следното:

- а) датата и часа на търсенето;
- б) данните, използвани за започване на търсенето;

- в) резултатите от търсенето;
- г) *държавата членка или агенцията на Съюза, извършила* търсене в ОХДС;

■

Регистрационните файлове за този достъп се проверят редовно от компетентния надзорен орган ■ съгласно член 41 от Директива (ЕС) 2016/680 *или от Европейския надзорен орган по защита на данните в съответствие с член 43 от Регламент (ЕС) 2016/794*, през интервали, не по-дълги от шест месеца, за да се провери дали са изпълнени процедурите и условията, предвидени в член 22, параграфи 1 и 2 от настоящия регламент.

5. Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за търсенията, които са извършени от нейните *органи и* от служителите на тези органи, надлежно упълномощени да използват ОХДС съгласно членове 20, 21 и 22. Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове от търсенията, които нейните надлежно упълномощени служители извършват съгласно членове 21 и 22.

В допълнение, за всякакъв достъп до ОХДС съгласно член 22, всяка държава членка поддържа следните регистрационни файлове:

- а) референтния номер на националното досие;*
- б) целта на достъпа;*

- в) в съответствие с националните разпоредби – уникалният идентификационен знак на служителя, извършил търсенето, и на служителя, наредил търсенето.*
6. *В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794, за всякакъв достъп до ОХДС съгласно член 22 от настоящия регламент, Европол поддържа регистрационни файлове за уникалния идентификационен знак на служителя, извършил търсенето, и на служителя, който е наредил търсенето.*
7. Регистрационните файлове по параграфи 2 — 6 могат да се използват само за наблюдение на защитата на данните, включително за проверка на допустимостта на **търсенето** и законосъобразността на обработването на данните, както и за гарантиране на сигурността **и целостта** на данните. **Посочените регистрационни** файлове се защитават с подходящи мерки срещу непозволен достъп и се заличават една година след създаването им. Ако те обаче са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали, данните се заличават, **след като процедурите за наблюдение повече не налагат използването на посочените регистрационни файлове.**
8. eu-LISA съхранява регистрационните файлове, свързани с историята на данните в **личните досиета**. eu-LISA **заличава** такива регистрационни файлове **по автоматизиран начин** след като данните **бъдат** заличени.

ГЛАВА V

Детектор за множество самоличности

Член 25

Детектор за множество самоличности

1. С оглед на оказване на подкрепа за функционирането на ОХДС и за постигането на целите на СВИ, ВИС, ETIAS ■ , Евродак, ШИС и ECRIS-TCN се създава детектор за множество самоличности (ДМС), *който създава и съхранява досиета за потвърждение на самоличността, посочени в член 34, съдържащи* връзки между данните в информационните системи на ЕС, включени в ОХДС и в ШИС, и позволяващо откриване на множество самоличности, като предназначението му е да улеснява както проверките за установяване на самоличност, така и борбата срещу използването на фалшива самоличност.
2. ДМС се състои от:
 - а) централна инфраструктура, в която се съхраняват връзките и препратките към информационните системи *на ЕС*;
 - б) сигурна комуникационна инфраструктура за свързване на ДМС с ШИС и с централните инфраструктури на *ЕПТ* и ОХДС.
3. eu-LISA разработва ДМС и осигурява неговото техническо управление.

Член 26

Достъп до детектора за множество самоличности

1. За целите на ръчната проверка на различни самоличности, посочена в член 29, достъп до посочените в член 34 данни, съхранявани в ДМС, се предоставя на:

■

- а) бюро SIRENE на държавата членка, създаваща *или актуализираща сигнал в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1862*;
- б) ■ централните органи на осъждащата държава членка, когато вписват или променят данни в ECRIS-TCN в съответствие с член 5 или 9 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺. ■

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

2. Органите на държавите членки и *агенциите на Съюза*, имащи достъп до поне една информационна система на ЕС, включена в *ОХДС*, или до ШИС, имат достъп до данните, посочени в член 34, букви а) и б), във връзка с червените връзки, посочени в член 32.
3. *Органите на държавите членки и агенциите на Съюза имат достъп до белите връзки, посочени в член 33, когато имат достъп до двете информационни системи на ЕС, съдържащи данни, между които е била създадена бялата връзка.*
4. *Органите на държавите членки и агенциите на Съюза имат достъп до зелените връзки, посочени в член 31, когато имат достъп до двете информационни системи на ЕС, съдържащи данни, между които е била създадена зелената връзка, и търсенето в тези информационни системи е разкрило съвпадение с двата набора от свързани данни.*

Член 27

Проверка за наличие на множество самоличности

1. Проверка за наличие на множество самоличности в **ОХДС** и в ШИС се извършва, когато:

■

- а) ■ в ШИС се създава или актуализира сигнал за дадено лице в съответствие с глави VI — IX от **Регламент (ЕС) 2018/1862**;
- б) ■ в ECRIS-TCN е създаден или променен запис на данни в съответствие с член 5 или 9 от **Регламент (ЕС) 2019/...**⁺. ■

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

2. Когато данните, съдържащи се в информационна система *на ЕС*, посочена в параграф 1, съдържат биометрични данни, **■** ОХДС и централната ШИС използват общата **■** УБС, за да извършат търсене, насочено към откриване на множество самоличности. Общата УБС сравнява биометричните образци, получени от всякакви нови биометрични данни, с биометричните образци, които вече се съдържат в общата УБС, с цел проверка дали данните, които принадлежат на едно и също *лице*, вече се съхраняват в ОХДС или в централната ШИС.
3. В допълнение към процедурата, посочена в параграф 2, ОХДС и централната ШИС използват *ЕПТ*, за да търсят данни, съхранявани *съответно* в **■** централната ШИС *и в ОХДС*, като използват следните данни:
-
- а) фамилни имена; собствени имена; рождени имена, предишни имена и псевдоними, място на раждане, дата на раждане, *пол* и всяко гражданство, притежавано от лицето, както е посочено в член 20, параграф 3 от *Регламент ■ (ЕС) 2018/1862*; **■**
-
- б) **■** фамилно име; собствени имена; дата на раждане, място на раждане (град и държава), гражданство на една или повече държави и пол, както е посочено в член 5, параграф 1, буква а) от *Регламент (ЕС) 2019/...*⁺. **■**

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

4. *В допълнение към процедурата, посочена в параграфи 2 и 3, ОХДС и централната ШИС използват ЕПТ, за да търсят данни, съхранявани съответно в централната ШИС и в ОХДС, като използват данни от документа за пътуване.*

5. Проверка за наличие на множество самоличности се извършва само с цел сравнение на налични данни в дадена информационна система *на ЕС* с налични данни в други информационни системи *на ЕС*.

Член 28

Резултати от проверката за наличие на множество самоличности

1. Ако при търсенията, посочени в член 27, параграфи 2, 3 и 4, не се установи *никакво съвпадение*, процедурите, посочени в член 27, параграф 1, продължават в съответствие с правните инструменти, които ги уреждат.
2. Ако при търсенето, посочено в член 27, параграфи 2, 3 и 4, се установят едно или няколко *съвпадения*, *ОХДС* и, когато е приложимо, ШИС създават връзка между данните, използвани за извършване на търсенето, и данните, задействали *съвпадението*.

Ако са установени няколко *съвпадения*, се създава връзка между всички данни, задействали *съвпадението*. Ако данните вече са свързани, съществуващата връзка се разширява, за да обхване и данните, използвани за извършване на търсенето.

3. Ако при търсенето, посочено в член 27, параграфи 2, 3 и 4, се установят едно или няколко **съвпадения** и данните за самоличност, съдържащи се в свързаните досиета, са същите или сходни, се създава бяла връзка в съответствие с член 33.
4. Ако при търсенето, посочено в член 27, параграфи 2, 3 и 4, се установят едно или няколко **съвпадения** и данните за самоличност, съдържащи се в свързаните досиета, не могат да бъдат счетени за сходни, се създава жълта връзка в съответствие с член 30 и се прилага процедурата, посочена в член 29.
5. Комисията приема **делегирани** актове в съответствие с член 69 за установяване на процедурите, съгласно които се определят случаите, в които данните за самоличност могат да се считат за **същите или** сходни.
6. Връзките се съхраняват в досието за потвърждение на самоличността, посочено в член 34.
7. **В сътрудничество с eu-LISA** Комисията определя посредством актове за изпълнение техническите правила за **създаване на връзки между** данни от различни информационни системи **на ЕС**. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.

Член 29

Ръчна проверка на различни самоличности и органи, отговарящи за проверката

1. Без да се засяга параграф 2, органите, отговарящи за ръчната проверка на различни самоличности, са:

■

- а) бюрото SIRENE на държавата членка, когато става въпрос за *съвпадения*, намерени при създаване *или актуализиране* на сигнал в ШИС в съответствие с *Регламент (ЕС) 2018/1862*;
- б) централните органи на осъждащата държава членка, когато става въпрос за *съвпадения*, намерени при вписване или промяна на данни в ECRIS-TCN в съответствие с член 5 *или 9* от ■ Регламент (ЕС) 2019/...⁺ ■.

ДМС посочва органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, в досието за *потвърждение* на самоличността.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

2. Органът, отговарящ за ръчната проверка на различните самоличности в досието за потвърждение на самоличността, е бюрото SIRENE на държавата членка, създала сигнала, когато е създадена връзка към данните, съдържащи се в сигнал:
- а) за лица, издирвани за арест или с цел предаване или екстрадиране, по член 26 от **■ Регламент (ЕС) 2018/1862**;
 - б) за изчезнали или уязвими лица по член 32 от **■ Регламент (ЕС) 2018/1862**;

в) за лица, които се издирват за участие в съдебно производство, по член 34 от **Регламент (ЕС) 2018/1862**;

■

г) за лица, за целите на дискретно наблюдение, задълбочени проверки или специфичен контрол по член 36 от ■ **Регламент (ЕС) 2018/1862**.

■

3. Органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, има достъп до свързаните данни, които се съдържат в съответното досие за потвърждение на самоличността, и до свързаните данни за самоличност, съдържащи се в **ОХДС** и, когато е приложимо, в ШИС. **Органът** извършва **незабавно** преценка на различните самоличности. **След приключване на оценката органът** актуализира връзката в съответствие с членове 31, 32 и 33 и я добавя към досието за потвърждение на самоличността без забавяне.

I

4. Когато е **създадена** повече от една връзка, органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, преценява всяка връзка поотделно.
5. Когато за данните, които показват наличие на **съвпадение**, вече са били създадени връзки, органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, взема предвид съществуващите връзки при преценката относно създаването на нови връзки.

Член 30

Жълта връзка

1. Когато все още не е извършена ръчната проверка на различни самоличности, връзка между данни от две или повече информационни системи **на ЕС** се класифицира като жълта във всеки от следните случаи:
 - а) свързаните данни споделят едни и същи биометрични данни, но включват **сходни или** различни данни за самоличност;
 - б) свързаните данни включват различни данни за самоличност, **но споделят едни и същи данни от документите за пътуване и поне една от информационните системи на ЕС не съдържа биометрични данни на засегнатото лице;**

- в) свързаните данни споделят едни и същи данни за самоличност, но включват различни биометрични данни;*
 - г) свързаните данни включват сходни или различни данни за самоличност и споделят едни и същи данни от документа за пътуване, но включват различни биометрични данни.*
2. Когато дадена връзка е класифицирана като жълта в съответствие с параграф 1, се прилага процедурата, предвидена в член 29.

Член 31

Зелена връзка

1. Връзката между данни от две или повече информационни системи *на ЕС* се класифицира като зелена, когато:
- а) свързаните данни включват различни биометрични данни, но споделят едни и същи данни за самоличност, и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до две различни лица;*

- б) свързаните данни включват различни биометрични данни, включват сходни или различни данни за самоличност, споделят едни и същи данни от документа за пътуване, и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до две различни лица;*
- в) свързаните данни включват различни данни за самоличност, но споделят едни и същи данни от документа за пътуване, поне една от информационните системи на ЕС не съдържа биометрични данни за засегнатото лице, и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до две различни лица.*

2. Когато се извършва търсене в **■** ОХДС или в ШИС и е налице зелена връзка между данните в две или повече информационни системи *на ЕС, ДМС* посочва, че данните за самоличност, включени в свързаните данни, не се отнасят до едно и също лице. **■**

3. *Ако орган на държава членка има доказателства за предположението, че зелена връзка е била неправилно записана в ДМС, че зелена връзка не е актуална или че данните са обработени в ДМС или в информационните системи на ЕС в нарушение на настоящия регламент, той проверява съответните данни, съхранявани в ОХДС и в ШИС, и ако е необходимо, незабавно поправя или заличава връзката от ДМС. Този орган на държава членка информира незабавно държавата членка, отговорна за ръчната проверка на различни самоличности.*

Член 32

Червена връзка

1. Връзка между данни от две или повече информационни системи *на ЕС* се класифицира като червена във всеки от следните случаи:
- а) свързаните данни споделят едни и същи биометрични данни, но включват *сходни или* различни данни за самоличност и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни **■** се отнасят до едно и също лице *по неоснователен начин*;

- б) свързаните данни включват *едни и същи, сходни или различни* данни за самоличност *и едни и същи данни от документа за пътуване, но различни биометрични данни*, и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни **■** се отнасят до *две различни лица, поне едното от които използва един и същ документ за пътуване по неоснователен начин;*
- в) свързаните данни споделят *едни и същи данни за самоличност, но включват различни биометрични данни и различни данни от документа за пътуване, или такива данни липсват*, и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до *две различни лица по неоснователен начин;*
- г) свързаните данни включват *различни данни за самоличност, но споделят едни и същи данни от документа за пътуване, поне една от информационните системи на ЕС не съдържа биометрични данни за засегнатото лице*, а органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до *едно и също лице по неоснователен начин.*

2. Когато се извършва търсене в ОХДС или в ШИС и е налице червена връзка между данните в две или повече информационни системи на ЕС, *ДМС* посочва данните по член 34. Последващите действия при наличие на червена връзка се извършват в съответствие с правото на Съюза и националното право, *с всяка правна последица за засегнатото лице, която се основава единствено на съответните данни за това лице. За засегнатото лице не произтичат правни последици единствено поради това, че съществува червена връзка.*
3. Когато се създава червена връзка между данни от СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, личното досие, съхранявано в ОХДС, се актуализира в съответствие с член 19, параграф 2.

4. Без да се засягат разпоредбите, отнасящи се до обработването на сигнали в ШИС, съдържащи се в **■ Регламенти (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861 и (ЕС) 2018/1862**, и без да се засягат ограниченията, необходими за защита на обществената сигурност и обществения ред, за предотвратяване на престъпления и за да се гарантира, че няма да бъде застрашено някое национално разследване, при създаването на червена връзка органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, уведомява засегнатото лице за наличието на данни за множество незаконни самоличности *и предоставя на лицето посочения в член 34, буква в) от настоящия регламент единен идентификационен номер, посочената в член 34, буква г) от настоящия регламент препратка към органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, и уебадреса на уебпортала, създаден в съответствие с член 49 от настоящия регламент.*
5. *Информацията, посочена в параграф 4, се предоставя в писмена форма чрез стандартен формуляр от органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности. Комисията определя съдържанието и оформлението на този формуляр чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.*

6. При създаване на червена връзка *ДМС уведомява* органите, отговарящи за свързаните данни, *по автоматизиран начин*.
7. *Ако орган на държава членка или агенция на Съюза, които имат достъп до ОХДС или ШИС, има доказателства да предположи, че в ДМС е била неправилно регистрирана червена връзка, или че в ДМС, ОХДС или ШИС, са били обработени данни в нарушение на настоящия регламент, този орган или тази агенция проверява съответните данни, съхранявани в ОХДС и ШИС, и:*
- а) когато връзката се отнася до един от посочените в член 29, параграф 2 сигнали в ШИС, информира незабавно съответното бюро SIRENE на държавата членка, която е създадала сигнала в ШИС;*
 - б) във всички останали случаи незабавно поправя или заличава връзката от ДМС.*

Ако бюро SIRENE бъде потърсено съгласно алинея 1, буква а), то проверява доказателствата, предоставени от органа на държавата членка или от агенцията на Съюза, и когато е уместно, незабавно поправя или заличава връзката от ДМС.

Органът на държавата членка, получил доказателствата, уведомява незабавно органа на държавата членка, който отговаря за ръчната проверка на различни самоличности, за всяка необходима поправка или заличаване на червена връзка.

Член 33

Бяла връзка

1. Връзка между данни от две или повече информационни системи *на ЕС* се класифицира като бяла във всеки от следните случаи:
 - а) свързаните данни включват едни и същи биометрични данни и едни и същи или сходни данни за самоличност;
 - б) свързаните данни включват едни и същи или сходни данни за самоличност, *едни и същи данни от документа за пътуване*, и поне една от информационните системи *на ЕС* не разполага с биометрични данни на засегнатото лице;
 - в) *свързаните данни включват едни и същи биометрични данни, едни и същи данни от документа за пътуване и сходни данни за самоличност;*
 - г) свързаните данни споделят едни и същи биометрични данни, но включват *сходни или* различни данни за самоличност и органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, е стигнал до заключението, че свързаните данни се отнасят до едно и също лице *по основателен начин*.

2. Когато се извършва търсене в ОХДС или в ШИС и е налице бяла връзка между данни в *две* или повече информационни системи *на ЕС, ДМС* посочва, че данните за самоличност, включени в свързаните данни, се отнасят до едно и също лице. Информационните системи *на ЕС*, в които е извършено търсене, предоставят отговор, в който, когато е приложимо, се посочват всички свързани данни за лицето, с което да се задейства *съвпадение* спрямо данните, които са свързани с бялата връзка, ако органът, който е започнал търсенето, има достъп до свързаните данни съгласно правото на Съюза или националното право.
3. Когато се създава бяла връзка между данни в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, личното досие, съхранявано в ОХДС, се актуализира в съответствие с член 19, параграф 2.

4. Без да се засягат разпоредбите за обработването на сигнали в ШИС, които се съдържат в Регламенти (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861 и (ЕС) 2018/1862, и без да се засягат ограниченията, необходими за защита на обществената сигурност и обществения ред, за предотвратяване на престъпления и за да се гарантира, че няма да бъде застрашено някое национално разследване, при създаването на бяла връзка вследствие на ръчна проверка на различни самоличности, органът, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, уведомява засегнатото лице за наличието на данни за *сходни или различни самоличности* и му предоставя *посочения в член 34, буква в) от настоящия регламент единен идентификационен номер, посочената в член 34, буква г) от настоящия регламент препратка към органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности и уебсайт адрес на уеб портала, създаден в съответствие с член 49 от настоящия регламент.*

5. *Ако орган на държава членка има доказателства за предположението, че бяла връзка е била неправилно записана в ДМС, че тя не е актуална или че данните са обработени в ДМС или в информационните системи на ЕС в нарушение на настоящия регламент, той проверява съответните данни, съхранявани в ОХДС и в ШИС, и ако е необходимо, незабавно поправя или заличава връзката от ДМС. Този орган на държава членка информира незабавно органа на държавата членка, отговорна за ръчната проверка на различни самоличности.*
6. *Информацията, посочена в параграф 4, се предоставя в писмена форма чрез стандартен формуляр от органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности. Комисията определя съдържанието и оформлението на този формуляр чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.*

Член 34

Досие за потвърждение на самоличността

Досието за потвърждение на самоличността съдържа следните данни:

- а) връзките ■ съгласно членове 30 –33;
- б) препратка към информационните системи *на ЕС*, в които се съхраняват свързаните данни;
- в) единен идентификационен номер, който позволява извличане на свързаните данни от съответните информационните системи *на ЕС*;
- г) ■ органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности;
- д) *датата на създаването на връзката или на евентуалното ѝ актуализиране.*

Член 35

Съхраняване на данни в детектора за множество самоличности

Досиетата за потвърждение на самоличността и данните в тях, включително връзките, се съхраняват в **ДМС** само за срока, за който свързаните данни се съхраняват в две или повече информационни системи на ЕС. *Те се заличават от ДМС по автоматизиран начин.*

Член 36

Поддържане на регистрационни файлове

1. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ДМС. Тези регистрационни файлове съдържат **следното**:
 - а) държавата членка, която е започнала търсенето;*
 - б) целта на достъпа на потребителя;
 - в) датата и часа на търсенето;

- г) вида на данните, използвани за извършване на търсенето;
- д) препратката към свързаните данни;
- е) историята на досието за потвърждение на самоличността.

2. Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за *търсенията*, извършени от *нейните органи и от* служителите на тези органи, които са надлежно упълномощени да използват ДМС. *Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове за търсенията, извършени от нейните надлежно упълномощени служители.*
3. Регистрационните файлове *по параграфи 1 и 2* могат да се използват само за наблюдение на защитата на данните, включително за проверка на допустимостта на търсенето и законосъобразността на обработването на данните, както и за гарантиране на сигурността *и целостта* на данните. *Посочените регистрационни файлове се защитават с подходящи мерки срещу непозволен достъп и се заличават една година след създаването им. Ако те обаче не са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали, данните се заличават, след като процедурите за наблюдение повече не налагат използването на регистрационните файлове.*

ГЛАВА VI

Мерки в подкрепа на оперативната съвместимост

Член 37

Качество на данните

1. ***Без да се засягат отговорностите на държавите членки по отношение на качеството на данните, въведени в системите, eu-LISA създава автоматизирани механизми и процедури за контрол на качеството на данните, съхранявани в ШИС, Евродак, ECRIS-TCN, общата УБС, ВИС и ОХДС.***
2. ***eu-LISA прилага механизми за оценка на точността на общата УБС, общи показатели за качеството на данните и минимални стандарти за качество съхраняване на данни в ШИС, Евродак, ECRIS-TCN, общата УБС и ОХДС.***

Единствено данните, които отговарят на минималните стандарти за качество, могат да бъдат въвеждани в ШИС, Евродак, ECRIS-TCN, общата УБС, ОХДС и ДМС.

3. eu-LISA представя на държавите членки редовни доклади относно автоматизираните механизми и процедури за контрол на качеството на данните и относно общите показатели за качеството на данните. Освен това eu-LISA представя редовен доклад на Комисията, който обхваща възникналите проблеми и съответните държави членки. ***При поискване eu-LISA предоставя посочения доклад и на Европейския парламент и на Съвета. Докладите, предоставени по настоящия параграф, не съдържат никакви лични данни.***
4. Подробностите относно автоматизираните механизми и процедури за контрол на качеството на данните, относно общите показатели за качеството на данните и относно минималните стандарти за качество за съхраняване на данни в ШИС, Евродак, [] ECRIS-TCN [] , общата УБС и ДМС [] , по-специално що се отнася до биометричните данни, се уреждат в актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.

5. Една година след създаването на автоматизирани механизми и процедури за контрол на качеството на данните, общите показатели за качеството на данните *и минималните стандарти за качество на данните* и всяка година след това Комисията оценява изпълнението от страна на държавите членки на свързаните с качеството на данните изисквания и прави необходимите препоръки. Държавите членки представят на Комисията план за действие за отстраняването на недостатъците, установени в доклада за оценка, *и по-специално за решаването на проблеми във връзка с качеството на данните, произтичащи от погрешни данни в информационните системи на ЕС*. Държавите членки *редовно* докладват *на Комисията* за всеки напредък по този план за действие, докато той не бъде изпълнен изцяло.

Комисията предава доклада за оценка на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския надзорен орган по защита на данните, на *Европейския комитет по защита на данните* и на Агенцията на Европейския съюз за основните права, създадена с Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета³⁸.

³⁸ Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1).

Член 38

Универсален формат на съобщенията

1. Създава се стандарт за универсален формат на съобщенията (UMF). UMF определя стандарти за някои елементи от съдържанието на трансграничния обмен на информация между информационните системи, органите или организациите в областта на правосъдието и вътрешните работи.
2. Стандартът UMF се използва при разработването на [Евродак], [ECRIS-TCN], *ЕПТ*, ОХДС, ДМС и, ако е уместно, при разработването от eu-LISA или от друга *агенция на Съюза* на нови модели за обмен на информация и информационни системи [] в областта на правосъдието и вътрешните работи.

■

3. Комисията приема акт за изпълнение, за да уреди и разработи стандарта UMF, посочен в параграф 1 от настоящия член. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.

Член 39

Централно хранилище за докладване и статистика

1. Създава се централно хранилище за докладване и статистика (ЦХДС) с цел да се подпомогне постигането на целите на ШИС, Евродак и ■ ECRIS-TCN **съгласно съответните правни инструменти, които уреждат тези системи,** както и за да се **предоставят** междусистемни статистически данни и аналитични доклади за цели на политиката, за оперативни цели и за цели, свързани с качеството на данните.

2. eu-LISA създава, внедрява и приема в техническите си звена ЦХДС, съдържащо данните *и статистиката*, посочени в член 74 от **Регламент (ЕС) 2018/1862** и член 32 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺, логически разделени от информационната система на ЕС. Достъпът до **ЦХДС** се предоставя чрез контролиран, защитен достъп и специфични потребителски профили единствено с цел докладване и статистика на органите, посочени в член 74 от **Регламент (ЕС) 2018/1862** и член 32 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

3. eu-LISA анонимизира данните и записва тези **анонимизирани** данни в ЦХДС. Процесът на анонимизиране на данните е автоматизиран.

Данните, които се съдържат в ЦХДС, не позволяват установяване на самоличността на лица.

4. ЦХДС се състои от:

- а) инструментите, необходими за анонимизиране на данните;*
- б) централна инфраструктура, състояща се от хранилище за [] анонимни данни;
- в) сигурна комуникационна инфраструктура за свързване на ЦХДС с ШИС, Евродак и [] ECRIS-TCN [] , както и с централните инфраструктури на общата УБС, ОХДС и ДМС.

5. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 69, който предвижда подробни правила относно функционирането на ЦХДС, включително специални гаранции за обработването на лични данни по параграфи 2 и 3 от настоящия член, както и правила за сигурност, приложими към хранилището [] .

ГЛАВА VII

Защита на данните

Член 40

Администратор на лични данни

1. По отношение на обработването на данни в [] общата УБС [] органите на държавите членки, които са администратори съответно за Евродак, ШИС и [] ECRIS-TCN [] , [] са [] администратори по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 *или член 3, точка 8 от Директива (ЕС) 2016/680* във връзка с биометричните образци, получени от посочените в член 13 от настоящия регламент данни, които те въвеждат в изходните системи, и отговарят за обработването на биометричните образци в общата УБС.
2. По отношение на обработването на данни в [] ОХДС [] органите на държавите членки, които са администратори съответно за Евродак и [] ECRIS-TCN [] , [] са [] администратори по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 *или член 3, точка 8 от Директива (ЕС) 2016/680* във връзка с посочените в член 18 от настоящия регламент данни, които те въвеждат в изходните системи, и отговарят за обработването на тези лични данни в ОХДС.

3. По отношение на обработването на данни в *ДМС*:
- а) Европейската агенция за гранична и брегова охрана *е* ■ администратор на лични данни по смисъла на член *3, точка 8* от Регламент *(ЕС) 2018/1725* във връзка с обработването на лични данни от централното звено на ETIAS;
 - б) органите на държавите членки, които добавят или променят данни в досието за потвърждение на самоличността, *са* администратори по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 *или член 3, точка 8 от Директива (ЕС) 2016/680*, и отговарят за обработването на личните данни в *ДМС*.
4. *За целите на наблюдението на защитата на данните, включително проверката на допустимостта на дадено търсене и законосъобразността на обработването на данните, администраторите на лични данни имат достъп до регистрационните файлове, посочени в членове 10, 16, 24 и 36, с цел самонаблюдение, както е посочено в член 44.*

Член 41

Обработващ лични данни

По отношение на обработването на лични данни в *общата УБС, ОХДС и ДМС*, eu-LISA е **■** обработващ лични данни по смисъла на член **3, точка 12**, от Регламент (ЕС) **2018/1725**.

Член 42

Сигурност на обработването

1. **■** eu-LISA, *централното звено на ETIAS, Европол* и органите на държавите членки гарантират сигурността на обработването на лични данни, извършвано съгласно настоящия регламент. eu-LISA, централното звено на ETIAS, *Европол* и органите на държавите членки си сътрудничат по отношение на свързаните със сигурността задачи.
2. Без да се засяга член **33** от Регламент (ЕС) **2018/1725**, eu-LISA предприема необходимите мерки за гарантиране на сигурността на компонентите за оперативна съвместимост и свързаната с тях комуникационна инфраструктура.

3. По-специално, eu-LISA приема необходимите мерки, включително план за сигурност, план за непрекъснатост на дейността и план за възстановяване след бедствие, с цел:
- а) да се осигури физическа защита на данните, включително чрез изготвяне на планове за действие в извънредни ситуации за защита на критичната инфраструктура;
 - б) да отказва достъп на неоправомощени лица до оборудването и инсталациите за обработване на данни;**
 - в) да се предотврати неразрешеното четене, копиране, изменение или премахване на носители на данни;
 - г) да се предотвратят неразрешеното въвеждане на данни и неразрешените проверки, изменения или заличавания на записани лични данни;
 - д) да се предотврати неразрешеното обработване на данни и всяко неразрешено копиране, изменение или заличаване на данни;
 - е) да се предотврати използването на автоматизирани системи за обработване на данни от неоправомощени лица, използващи оборудване за предаване на данни;**

- ж) да се гарантира, че лицата, имащи право на достъп до компонентите за оперативна съвместимост, имат достъп само до данните, обхванати от разрешението им за достъп, посредством индивидуални потребителски идентификатори и само в режим на поверителен достъп;
- ю) да се гарантира възможност да се проверява и установява на кои органи могат да се предават лични данни чрез използване на оборудване за предаване на данни;
- и) да се гарантира възможност да се проверява и установява какви данни са били обработени в компонентите за оперативна съвместимост, както и кога, от кого и с каква цел са били обработени;
- й) да се предотврати четенето, копирането, изменянето или заличаването на лични данни от неоправомощени лица по време на предаването на лични данни до или от компонентите за оперативна съвместимост или по време на транспортирането на носители на данни, по-специално чрез подходящи техники на криптиране;
- к) *да се гарантира, че в случай на прекъсване може да бъде възстановено нормалното функциониране на инсталираните системи;*
- л) *да се осигури надеждност, като се гарантира, че евентуалните неизправности във функционирането на компонентите за оперативна съвместимост са правилно докладвани;*

- м) да се наблюдава ефективността на мерките за сигурност, посочени в настоящия параграф, и да се предприемат необходимите организационни мерки, свързани с вътрешното наблюдение, за да се гарантира спазване на настоящия регламент **и да се направи оценка на мерките за сигурност в контекста на развитието на технологиите.**
4. Държавите членки, *Европол и централното звено на ETIAS* предприемат мерки, равностойни на тези, посочени в параграф 3, във връзка със сигурността по отношение на обработването на лични данни от органите, които имат право на достъп до компоненти за оперативна съвместимост.

I

Член 43

Инциденти, свързани със сигурността

1. Всяко събитие, което има или може да има въздействие върху сигурността на компонентите за оперативна съвместимост и което може да доведе до повреждане или загуба на данни, съхранявани в тях, се счита за инцидент, свързан със сигурността, особено когато може да е бил осъществен непозволен достъп до данни или когато наличността, целостта и поверителността на данните са били или е могло да бъдат компрометирани.
2. Инцидентите, свързани със сигурността, се управляват по начин, гарантиращ бърза, ефективна и правилна реакция.
3. Без да се засягат уведомяването и съобщаването за нарушение на сигурността на личните данни съгласно член 33 от Регламент (ЕС) 2016/679 и/или член 30 от Директива (ЕС) 2016/680, държавите членки уведомяват **незабавно** Комисията, eu-LISA, **компетентните надзорни органи** и Европейския надзорен орган по защита на данните за **всеки** инцидент, свързан със сигурността.

Без да се засягат член 34 и член 35 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и член 34 от Регламент (ЕС) 2016/794, централното звено на ETIAS и Европол уведомяват незабавно Комисията, eu-LISA и Европейския надзорен орган по защита на данните за всеки инцидент, свързан със сигурността.

В случай на инцидент, свързан със сигурността на централната инфраструктура на компонентите за оперативна съвместимост, eu-LISA уведомява незабавно Комисията и Европейския надзорен орган по защита на данните.

4. За инциденти, свързани със сигурността, които имат или може да имат въздействие върху функционирането на компонентите за оперативна съвместимост или върху наличността, целостта и поверителността на данните, се предоставя ***незабавно*** информация на държавите членки, ***централното звено на ETIAS и Европол***, и се докладва в съответствие с плана за управление на инциденти, изготвен от eu-LISA.

5. Засегнатите държави членки, *централното звено на ETIAS, Европол* и eu-LISA си сътрудничат в случай на инцидент, свързан със сигурността. Комисията урежда подробностите, свързани с тази процедура за сътрудничество чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.

Член 44

Самонаблюдение

Държавите членки и съответните *агенции на Съюза* гарантират, че всеки орган, имащ право на достъп до компонентите за оперативна съвместимост, предприема необходимите мерки за наблюдение на спазването на настоящия регламент и при необходимост оказва съдействие на надзорния орган.

Администраторите на лични данни, посочени в член 40, предприемат необходимите мерки за осъществяване на наблюдение за спазването на правилата на настоящия регламент при обработването на лични данни, включително чрез чести проверки на регистрационните файлове, *посочени в членове 10, 16, 24 и 36*, и си сътрудничат при необходимост с надзорните органи *и с Европейския надзорен орган по защита на данните*.

Член 45
Санкции

Държавите членки гарантират, че всяка злоупотреба с данни и обработване или обмен на данни в нарушение на настоящия регламент е наказуемо деяние в съответствие с националното право. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 46
Отговорност

1. *Без да се засяга правото на обезщетение, дължимо от администратора на данни или обработващия лични данни, и отговорността им съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕС) 2018/1725:*
 - a) *всяко лице или държава членка, които са претърпели имуществени или неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно обработване на лични данни или на друго действие, несъвместимо с настоящия регламент, извършено от държава членка, имат право да получат обезщетение от тази държава членка;*

- б) всяко лице или държава членка, които са претърпели имуществени или неимуществени вреди в резултат на действие на Европол, Европейската агенция за гранична и брегова охрана или на еи-LISA, несъвместимо с настоящия регламент, имат право да получат обезщетение от съответната агенция.*

Засегнатата държава членка, Европол, Европейската агенция за гранична и брегова охрана или еи-LISA се освобождават изцяло или частично от отговорността си по първата алинея, ако докажат, че не са отговорни за събитието, породило вредата.

- 2. Ако държава членка не спазва задълженията си по настоящия регламент и това неспазване причини вреди на компонентите за оперативна съвместимост, тази държава членка е отговорна за вредите, освен когато и доколкото еи-LISA или друга държава членка, обвързана от настоящия регламент, не е предприела разумни мерки за предотвратяване на вредите или за намаляване на последиците от тях.*

3. *Исковете за обезщетение срещу държава членка за вреди по параграфи 1 и 2, се уреждат от националното право на държавата – членка ответник. Исковете за обезщетение срещу администратора или срещу еи-LISA за вреди по параграфи 1 и 2 се уреждат съгласно условията, предвидени в Договорите.*

Член 47

Право на информация

1. *Органът, събиращ лични данни, които ще се съхраняват в общата УБС, ОХДС или в ДМС, предоставя на лицата, чиито данни се събират, информацията, която се изисква съгласно членове 13 и 14 от Регламент (ЕС) 2016/679, членове 12 и 13 от Директива (ЕС) 2016/680 и членове 15 и 16 от Регламент (ЕС) 2018/1725. Органът предоставя информацията в момента на събиране на тези данни*■.

2. *Цялата информация се предоставя, като се използва ясен и обикновен език, в езикова версия, която засегнатото лице разбира или с основание може да се предположи, че разбира. Това включва предоставяне на информацията по начин, съобразен с възрастта на субектите на данни, когато те не са навършили пълнолетие.*
3. *Разпоредбите относно правото на информация, които се съдържат в приложимите правила на Съюза за защита на данните, се прилагат по отношение на личните данни, регистрирани в системата ECRIS-TCN и обработвани за целите на настоящия регламент.*

I

Член 48

Право на достъп *до*, поправяне и заличаване *на лични данни, съхранявани в ДМС, и*
право на ограничаване на обработването им

1. За да упражни правата си по членове *15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679, членове 17—20 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и по членове 14, 15 и 16 от Директива (ЕС) 2016/680*, всяко лице има право да се обърне към *компетентния орган на всяка държава членка* **■**, *който* разглежда искането и дава отговор по него.
2. Държавата членка, *която разглежда това искане*, дава отговор **■** *своевременно и при всички случаи* в срок от 45 дни от датата на получаване на искането. *При необходимост този срок може да бъде удължен с още 15 дни, като се вземат предвид сложността и броят на исканията. Държавата членка, която разглежда искането, информира субекта на данните за всяко такова удължаване в срок от 45 дни от получаване на искането, като посочва и причините за забавянето. Държавите членки могат да вземат решение тези отговори да бъдат предоставяни от централните служби.*

3. Ако искането за **поправка** или заличаване на лични данни е отправено до държава членка, различна от държавата членка, отговорна **за ръчната проверка на различни самоличности**, държавата членка, до която е отправено искането, установява контакт с органите на държавата членка, отговорна **за ръчната проверка на различни самоличности**, в срок от седем дни. Държавата членка, **отговорна за ръчната проверка на различни самоличности**, проверява точността на данните и законосъобразността на обработването им **своевременно и при всички случаи** в срок от 30 дни от установяването на този контакт. **При необходимост този срок може да бъде удължен с още 15 дни, като се вземат предвид сложността и броят на исканията.** Държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности, уведомява държавата членка, която се е свързала с нея, за всяко такова удължаване заедно с причините за забавянето. Държавата членка, която се е свързала с органа на държавата членка, отговорна за ръчната проверка на различни самоличности, информира засегнатото лице за последващата процедура.

4. *Ако е отправено искане за поправяне или заличаване на лични данни до държава членка, в която централното звено на ETIAS отговаря за ръчната проверка на различни самоличности, държавата членка, до която е отправено искането, се свързва с централното звено на ETIAS в срок от седем дни, за да поиска становището му. Централното звено на ETIAS предоставя становището си своевременно и при всички случаи в срок от 30 дни от момента на свързването. При необходимост този срок може да бъде удължен с още 15 дни, като се вземат предвид сложността и броят на исканията. Държавата членка, която се е свързала с централното звено на ETIAS, информира засегнатото лице за последващата процедура.*
5. Когато вследствие на преглед се установи, че данните, съхранявани в **ДМС**, са **неточни** или са били записани незаконосъобразно, държавата членка, отговорна за *ръчната проверка на различни самоличности*, или, ако няма държава членка, отговорна за *ръчната проверка на различни самоличности*, или ако централното звено на ETIAS отговаря за *ръчната проверка на различни самоличности*, държавата членка, до която е отправено искането, поправя или заличава тези данни *своевременно*. Засегнатото лице се уведомява писмено, че неговите данни са поправени или заличени.

6. Когато данни в ДМС *се съхраняват* от [] държава членка по време на срока им за съхраняване, *тази* държава членка извършва обработването, предвидено в член 27, и когато е приложимо, в член 29, за да определи дали променените данни трябва да бъдат свързани. Когато при обработването не се установи *съвпадение*, *тази* държава членка [] заличава данните от досието за потвърждение на самоличността. Когато при автоматизираното обработване се установят едно или няколко *съвпадения*, *тази* държава членка създава или актуализира съответната връзка съгласно приложимите разпоредби на настоящия регламент.
7. Ако [] *държавата членка, отговорна за ръчната проверка на различни самоличности*, или ако е приложимо, държавата членка, до която е отправено искането, не е съгласна, че съхраняваните в ДМС данни са [] неточни или са били записани незаконосъобразно, тя незабавно приема административно решение, в което обяснява в писмена форма на засегнатото лице защо не е съгласна да поправи или да заличи отнасящите се до него данни.

8. С решението, посочено в параграф 7, засегнатото лице се информира относно възможността за оспорване на решението, взето във връзка с искането му *за достъп до, поправяне, заличаване или ограничаване на обработването на лични данни*, и ако е приложимо — относно реда за предявяване на иск или за подаване на жалба пред компетентните органи или съдилища и относно евентуалната помощ, която може да му се предостави, включително от **■** надзорните органи.
9. Всяко искане *за достъп до лични данни, поправяне, заличаване или ограничаване на обработването на лични данни* съдържа информацията, необходима за установяване на самоличността на засегнатото лице. Тази информация се използва само за да позволи упражняването на правата по *настоящия член* и след това незабавно се заличава.
10. **■** *Държавата членка, отговорна за ръчната проверка на различни самоличности*, или ако е приложимо, държавата членка, до която е отправено искането, прави писмен запис на отправеното искане *за достъп до лични данни, поправяне, заличаване или ограничаване на обработването на лични данни* и действията, предприети по него, и незабавно предоставя този запис на **■** надзорните органи.

11. *Настоящият член не засяга ограниченията на установени в настоящия член права, които са предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679 и в Директива (ЕС) 2016/680.*

Член 49
Уебпортал

1. *Създава се уебпортал с цел да се улесни упражняването на правото на достъп до лични данни, поправяне, заличаване или ограничаване на обработването на лични данни.*
2. *Уебпорталът съдържа информация за правата и процедурите, посочени в членове 47 и 48, и потребителски интерфейс, позволяващ на лицата, чиито данни се обработват в ДМС и които са били информирани за наличието на червена връзка в съответствие с член 32, параграф 4, да получат информацията за контакт на компетентния орган на държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности.*

3. *За да получи информацията за контакт на компетентния орган на държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности, лицето, чиито данни се обработват в ДМС, следва да въведе препратката към органа, отговарящ за ръчната проверка на различни самоличности, посочен в член 34, буква г). Уебпорталът използва тази препратка, за да извлече информацията за контакт на компетентния орган на държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности. Уебпорталът съдържа също така образец на имейл с цел да улесни комуникацията между потребителя на портала и компетентния орган на държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности. Този имейл включва поле за единния идентификационен номер, посочен в член 34, буква в), за да се даде възможност на компетентния орган на държавата членка, която отговаря за ръчната проверка на различни самоличности, да идентифицира съответните данни.*

4. *Държавите членки предоставят на eu-LISA данните за контакт на всички органи, които са компетентни да разглеждат и отговарят на исканията, посочени в членове 47 и 48, и редовно проверяват дали тези данни за връзка са актуални.*
5. *eu-LISA разработва уебпортала и осигурява неговото техническо управление.*
6. *Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 69, с който предвижда подробни правила за функционирането на уебпортала, включително потребителския интерфейс, езиците, на които е достъпен уебпорталът, и образеца на имейл.*

Член 50

Предоставяне на лични данни на трети държави, международни организации и
частноправни субекти

*Без да се засяга член 31 от Регламент (ЕО) № 767/2008, членове 25 и 26 от Регламент (ЕС) 2016/794, член 41 от Регламент (ЕС) 2017/2226, член 65 от Регламент (ЕС) 2018/1240, както и извършването на търсене в базите данни на Интерпол чрез ЕПТ в съответствие с член 9, параграф 5 от настоящия регламент, които са в съответствие с разпоредбите на глава V от Регламент (ЕС) 2018/1725 и глава V от Регламент (ЕС) 2016/679, личните данни, които се съхраняват **или обработват** в компонентите за оперативна съвместимост или до които се осъществява достъп посредством компонентите за оперативна съвместимост, не се предават или предоставят на трети държави, международни организации или частноправни субекти.*

Член 51

Надзор от страна на *надзорните органи*

1. *Всяка държава членка гарантира, че надзорните органи следят по независим начин за законосъобразността на обработването на личните данни съгласно настоящия регламент от въпросната държава членка, включително на предаването им към и от компонентите за оперативната съвместимост.*
2. *Всяка държава членка гарантира, че националните закони, подзаконови и административни разпоредби, приети въз основа на Директива (ЕС) 2016/680, се прилагат, ако е релевантно, и по отношение на достъпа до компонентите за оперативна съвместимост от страна на нейните полицейски органи и на определените от нея органи, включително по отношение на правата на лицата, до чиито данни има такъв достъп.*
3. **■** Надзорните органи **■** гарантират, че най-малко на всеки четири години се извършва одит на операциите по обработване на *лични* данни, осъществявани от отговорните националните органи *за целите на настоящия регламент*, в съответствие с приложимите международни стандарти за одит.

Надзорните органи публикуват ежегодно броя на исканията за поправяне, заличаване на данни или за ограничаване на обработването на лични данни, предприетите впоследствие действия и броя на поправките, заличаванията и ограничаванията на обработването, предприети в отговор на искания на засегнати лица.

4. *Държавите членки гарантират, че техните надзорни органи разполагат с достатъчно ресурси и експертен опит, за да изпълняват задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.*
5. *Държавите членки предоставят всяка информация, поискана от надзорен орган по член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, като му предоставят по-специално информация за дейностите, извършвани в съответствие с отговорностите им съгласно настоящия регламент. Държавите членки предоставят на надзорните органи, посочени в член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, достъп до регистрационните си файлове, посочени в членове 10, 16, 24 и 36 от настоящия регламент, и до тяхната обосновка, посочена в член 22, параграф 2 от настоящия регламент, и им разрешават достъп по всяко време до всички свои помещения, използвани за целите на оперативната съвместимост.*

Член 52

Одити от страна на Европейския надзорен орган по защита на данните

Европейският надзорен орган по защита на данните гарантира, че най-малко на всеки четири години се извършва одит на **операциите** по обработване на лични данни на eu-LISA, **централното звено на ETIAS и Европол за целите на настоящия регламент**, при който се спазват приложимите международни стандарти за одит. Доклад от този одит се изпраща на Европейския парламент, на Съвета, на eu-LISA, на Комисията, на държавите членки **и на съответната агенция на Съюза**. На eu-LISA, **централното звено на ETIAS и Европол** се предоставя възможност да **направят** коментари преди приемането на докладите.

eu-LISA, централното звено на ETIAS и Европол предоставят на Европейския надзорен орган по защита на данните исканата от него информация, предоставят му достъп до всички искани от него документи и до регистрационните си файлове, посочени в членове 10, 16, 24 и 36, и му разрешават достъп по всяко време до всички свои помещения.

Член 53

Сътрудничество между надзорните органи и Европейския надзорен орган по защита на данните

1. **Надзорните органи и Европейският надзорен орган по защита на данните, всеки от тях действащ в рамките на съответната си компетентност, си сътрудничат активно в рамките на съответните си отговорности и осигуряват координиран надзор върху използването на компонентите за оперативна съвместимост и прилагането на другите разпоредби на настоящия регламент, по-специално ако Европейският надзорен орган по защита на данните или надзорният орган установи значително разминаване между практиките на държавите членки или случаи на предаване на лични данни по комуникационните канали на компонентите за оперативна съвместимост, което може да е незаконосъобразно.**
2. В случаите, посочени в параграф 1 от настоящия член, се осигурява координиран надзор в съответствие с член 62 от Регламент (ЕС) 2018/1725.

3. *Европейският комитет по защита на данните изпраща съвместен доклад за своите дейности по настоящия член до Европейския парламент, до Съвета, до Комисията, до Европол, до Европейската агенция за гранична и брегова охрана и до eu-LISA до....[две години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки две години след това. Докладът съдържа по една глава за всяка държава членка, изготвена от надзорния орган на засегнатата държава членка.*

ГЛАВА VIII

Отговорности

Член 54

Отговорности на eu-LISA през фазата на проектиране и разработване

1. eu-LISA гарантира, че централните инфраструктури на компонентите за оперативна съвместимост се експлоатират в съответствие с настоящия регламент.
2. Компонентите за оперативна съвместимост се приемат от eu-LISA в нейните технически звена и предоставят функциите, определени в настоящия регламент, в съответствие с условията за сигурност, наличност, качество и *изпълнение* съгласно член 55, параграф 1.

3. eu-LISA отговаря за разработването на компонентите за оперативна съвместимост, както и за всички адаптации, необходими за създаването на оперативна съвместимост между централните системи на СВИ, на ВИС, [] на ETIAS [] , на ШИС [] , на Евродак и на [] ECRIS-TCN [] , от една страна, и *ЕПТ*, общата *УБС*, *ОХДС* [] , *ДМС* и *ЦХДС*, от друга страна.

Без да се засяга член 62, eu-LISA няма достъп до лични данни, обработвани чрез ЕПТ, общата УБС, ОХДС или ДМС.

eu-LISA определя проекта на физическата архитектура на компонентите за оперативна съвместимост, включително комуникационните им инфраструктури, техническите спецификации и тяхното развитие по отношение на централната инфраструктура и сигурната комуникационна инфраструктура, като те се приемат от Управителния съвет след положително становище на Комисията. Освен това eu-LISA осъществява всички необходими адаптации на ШИС, Евродак или [] ECRIS-TCN [] , произтичащи от създаването на оперативната съвместимост и предвидени в настоящия регламент.

eu-LISA разработва и внедрява компонентите за оперативна съвместимост във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящия регламент и приемането от Комисията на мерките, предвидени в член 8, параграф 2, член 9, параграф 7, член 28, параграфи 5 и 7, член 37, параграф 4, член 38, параграф 3, член 39, параграф 5, ■ член 43, параграф 5 *и член 74, параграф 10*.

Разработването се състои в изготвянето и изпълнението на техническите спецификации, провеждането на изпитвания и извършването на *цялостно управление* и координация на проекта.

4. По време на фазата на проектиране и разработване се създава Съвет за програмно управление, съставен от най-много 10 членове. Той се състои от седем членове, определени от Управителния съвет на eu-LISA измежду неговите членове или заместниците им, председателя на консултативната група по оперативна съвместимост, посочена в член 71, един член, представляващ eu-LISA и определен от нейния изпълнителен директор, и един член, определен от Комисията. Членовете, определени от Управителния съвет на eu-LISA, се избират единствено от тези държави членки, които съгласно правото на Съюза са изцяло обвързани от правните инструменти, уреждащи разработването, създаването, експлоатацията и използването на всички ■ информационни системи *на ЕС*, ■ и които ще участват в компонентите за оперативна съвместимост.

5. Съветът за програмно управление заседава редовно и поне три пъти на тримесечие. Той осигурява подходящо управление на фазата на проектиране и разработване на компонентите за оперативна съвместимост.

Всеки месец Съветът за програмно управление представя на Управителния съвет *на eu-LISA* писмени доклади относно напредъка на проекта. Съветът за програмно управление не разполага с правомощия за вземане на решения, нито с мандат да представлява членовете на Управителния съвет на eu-LISA.

6. Управителният съвет на eu-LISA изготвя процедурния правилник на Съвета за програмно управление, в който се включват по-специално правила относно:

- а) председателството;
- б) местата на провеждане на заседанията;
- в) подготовката на заседанията;

- г) участието на експерти в заседанията;
- д) плановете за комуникация, които да гарантират, че неучастващите членове на Управителния съвет получават пълна информация.

Председателството се поема от държава членка, която съгласно правото на Съюза е изцяло обвързана от правните инструменти, уреждащи разработването, създаването, експлоатацията и използването на всички **■ информационни системи на ЕС, ■** и която ще участва в компонентите за оперативна съвместимост.

Всички пътни и дневни разходи, направени от членовете на Съвета за програмно управление, се изплащат от eu-LISA, като член 10 от Процедурния правилник на eu-LISA се прилага *mutatis mutandis*. eu-LISA осигурява секретариат на Съвета за програмно управление.

Консултативната група по оперативна съвместимост, посочена в член 71, заседава редовно до пускането в действие на компонентите за оперативна съвместимост. След всяко заседание тя докладва на Съвета за програмно управление. Тя предоставя техническия експертен опит в подкрепа на изпълнението на задачите на Съвета за програмно управление и следи за състоянието на подготовката в държавите членки.

Член 55

Отговорности на eu-LISA след пускането в експлоатация

1. След пускането в експлоатация на всеки от компонентите за оперативна съвместимост eu-LISA отговаря за техническото управление на централната инфраструктура **на компонентите за оперативна съвместимост, включително за тяхната поддръжка и технологичното развитие**. В сътрудничество с държавите членки тя **■** гарантира **използването** на най-добрата налична технология след извършване на анализ на разходите и ползите. eu-LISA отговаря и за техническото управление на комуникационната инфраструктура, посочена в членове 6, 12, 17, 25 и 39.

Техническото управление на компонентите за оперативна съвместимост обхваща всички задачи **и технически решения**, необходими за осигуряване на функционирането на компонентите за оперативна съвместимост, **и предоставя непрекъснати услуги на държавите членки и на агенциите на Съюза** в 24-часов режим на работа, 7 дни в седмицата, в съответствие с настоящия регламент. То включва необходимите поддръжка и технически промени, за да се гарантира, че компонентите функционират със задоволително техническо качество, по-специално по отношение на времето за отговор на запитване до централните инфраструктури в съответствие с техническите спецификации.

Всички компоненти за оперативна съвместимост се разработват и управляват по такъв начин, че да се гарантира бърз, безпрепятствен, ефикасен и контролиран достъп, пълна, непрекъсната наличност на компонентите и данните, съхранявани в ДМС, общата УБС и ОХДС, и време за отговор, в съответствие с оперативните потребности на органите на държавите членки и на агенциите на Съюза.

2. Без да се засяга член 17 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, eu-LISA прилага подходящи правила за професионалната тайна или други равностойни задължения за поверителност по отношение на своите служители, от които се изисква да работят с данни, съхранени в компонентите за оперативна съвместимост. Това задължение е в сила и след като служителите напуснат длъжността си или работата си, както и след прекратяването на дейността им.

Без да се засяга член 62, eu-LISA няма достъп до лични данни, обработвани чрез ЕПТ, общата УБС, ОХДС и ДМС.

3. eu-LISA разработва и поддържа механизъм и процедури за извършване на проверки на качеството на данните, съхранявани в общата УБС и ОХДС, в съответствие с член 37.

4. eu-LISA изпълнява също така задачи, свързани с предоставянето на обучение по техническото използване на компонентите за оперативна съвместимост.

Член 56

Отговорности на държавите членки

1. Всяка държава членка отговаря за:
- а) свързването с комуникационната инфраструктура на **ЕПТ** и **ОХДС** ;
 - б) интегрирането на съществуващите национални системи и инфраструктури с ЕПТ, **ОХДС** и *ДМС*;
 - в) организирането, управлението, експлоатацията и поддръжката на своята съществуваща национална инфраструктура и свързването ѝ с компонентите за оперативна съвместимост;
 - г) управлението и условията на достъпа на надлежно упълномощените **служители** на компетентните национални органи до ЕПТ, ОХДС и *ДМС* в съответствие с настоящия регламент и за съставянето и редовното актуализиране на списък на тези служители и техните профили;

- д) приемането на законодателните мерки, посочени в член 20, **параграфи 5 и 6**, във връзка с достъпа до ОХДС за целите на установяването на самоличност;
 - е) ръчната проверка на различни самоличности, посочена в член 29;
 - ж) **спазване на** изискванията за качество на данните, **установени съгласно правото на Съюза**;
 - з) **спазване на правилата на всяка информационна система на ЕС относно сигурността и целостта на личните данни**;
 - и) отстраняването на недостатъците, установени в доклада на Комисията за оценка във връзка с качеството на данните, посочен в член 37, параграф 5.
2. Всяка държава членка свързва своите оправомощени органи ■ към ОХДС.

Член 57

Отговорности на Европол

1. Европол осигурява обработването на търсенията на данни на Европол, извършвани посредством ЕПТ. Европол адаптира съответно своя интерфейс за търсене в системите на Европол (QUEST) за основно ниво на защита на данните.
2. Европол отговаря за управлението и условията на достъпа до ЕПТ и ОХДС и тяхното използване от надлежно упълномощените си служители съгласно настоящия регламент, както и за съставянето и редовното актуализиране на списък с тези служители и техните профили.

Член 58

Отговорности на централното звено на ETIAS

Централното звено на ETIAS отговаря за:

- а) ръчната проверка на различни самоличности в съответствие с член 29;

- б) извършването на проверка за наличие на множество самоличности в данните, съхранявани в **СВИ**, ВИС, Евродак и ШИС, както е посочено в член 65.

ГЛАВА IX

Изменения на други правни инструменти на Съюза

I

Член 59

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1726

Регламент (ЕС) 2018/1726 се изменя, както следва:

- 1) Член **12** се заменя със следното:

„Член **12**

Качество на данните

1. *Без да се засягат отговорностите на държавите членки по отношение на данните, въведени в системите под оперативната отговорност на Агенцията, в тясно сътрудничество със своите консултативни групи* Агенцията въвежда за всички системи, за които носи оперативна отговорност, автоматизирани механизми и процедури за контрол на качеството на данните, общи показатели за качеството на данните, както и минималните стандарти за качество за съхранението на данните, в съответствие с приложимите разпоредби на правните инструменти, които уреждат тези информационни системи, и на член 37 от регламенти (ЕС) 2019/...⁺ и (ЕС) 2019/.....⁺⁺ на Европейския парламент и на Съвета.

⁺ Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 30/19 (2017/0351(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0351(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

2. Агенцията създава централен регистър, **съдържащ само анонимизирани данни** за докладване и статистика в съответствие с член 39 от регламенти (ЕС) 2019/ ...⁺ и (ЕС) 2019/.....⁺⁺, за които се прилагат специфични разпоредби в правните инструменти, уреждащи разработването, създаването, функционирането и използването на широкомащабни информационни системи, управлявани от Агенцията.

* Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на Решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L.....стр.....).

** Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в сферата на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/... (ОВ L ..., стр. ...).“

█

- 2) в член **19, параграф 1** се изменя, както следва:

- а) █ вмъква се █ следната буква: „дда) **приема** доклади за актуалното състояние във връзка с разработването на компонентите за оперативна съвместимост съгласно член 78, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺ и член 74, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺;“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

б) буква ее) се заменя със следното:

„ее) приема доклади за техническото функциониране на ШИС съгласно член 60, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/**1861** на Европейския парламент и на Съвета* и член 74, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2018/**1862** на Европейския парламент и на Съвета**, от ВИС в съответствие с член 50, параграф 3 от Регламент (ЕО) №767/2008 и член 17, параграф 3 от Решение 2008/633/ПВР, от СВИ в съответствие с член 72, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/2226, от ETIAS в съответствие с член **92**, параграф 4 от *Регламент (ЕС) 2018/1240* относно ECRIS-TCN и образеца на приложение за свързване на ECRIS съгласно член 36, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета***+ и на компонентите за оперативна съвместимост съгласно член 78, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺“ и на член 74, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/.....⁺⁺⁺;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

-
- * Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006 (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14).
- ** Регламент (ЕС) 2018/1862 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на полицейското сътрудничество и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, за изменение и отмяна на Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1986/2006 на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/261/ЕС на Комисията (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 56).

*** Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и Съвета от ... за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост ECRIS-TCN и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L ..., стр. ...).“

в) буква зз) се заменя със следното:

„зз) приема официални коментари по докладите, изготвени от Европейския надзорен орган по защита на данните за неговите одити, съгласно **член 56, параграф 2 от Регламент (ЕО) 2018/1861**, член 42, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 767/2008, член 31, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 603/2013, член 56, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226, член **67** от Регламент (ЕС) 2018/1240, член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺ на Европейския парламент и на Съвета и член 52 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺ и (ЕС) 2019/.....⁺⁺⁺, и гарантира предприемането на подходящи последващи действия, свързани с тези одити;“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

г) *буква мм) се заменя със следното:*

„ мм) да осигурява годишно публикуване на списъка на компетентните органи, които са оправомощени да извършват директно търсене в данните, съдържащи се в ШИС II съгласно член 41, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 2018/1861 и член 56, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/1862, заедно със списъка на службите на националните системи на ШИС (Н.ШИС) и бюрата SIRENE съгласно член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1861 и член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1862, както и списъка на компетентните органи съгласно член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226 , списъка на централните органи съгласно член 87, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/ 1240, списъка на централните органи съгласно член 34, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/ ...⁺ и списъка на органите в съответствие с член 71, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺ и член 67, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/.....⁺⁺⁺;“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

(3) в член 22, параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Европол и Евроюст могат да присъстват на заседанията на управителния съвет като наблюдатели, когато в дневния ред е включен въпрос, засягащ ШИС II, във връзка с прилагането на Решение 2007/533/ПВР.

Европейската агенция за гранична и брегова охрана може да присъства на заседанията на управителния съвет като наблюдател, когато се обсъжда въпрос, засягащ ШИС, във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1624.

Европол може да присъства на заседанията на управителния съвет като наблюдател, когато в дневния ред е включен въпрос, засягащ ВИС, във връзка с прилагането на Решение 2008/633/ПВР или въпрос, засягащ Евродак, във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 603/2013.

Европол може да присъства на заседанията на управителния съвет като наблюдател, когато се обсъжда въпрос, засягащ СВИ, във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2226, или въпрос, засягащ ETIAS, във връзка с Регламент (ЕС) 2018/1240.

Европейската агенция за гранична и брегова охрана може да присъства на заседанията на управителния съвет като наблюдател, когато се обсъжда въпрос, засягащ ETIAS, във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2018/1240. ■

■ . ■

Евроюст, Европол и Европейската прокуратура могат да присъстват на заседанията на управителния съвет като наблюдатели, когато се обсъжда въпрос, свързан с Регламент (ЕС) 2019/...⁺.

Европол, Евроюст и Европейската агенция за гранична и брегова охрана могат да присъстват на заседанията на управителния съвет като наблюдатели, когато се обсъжда въпрос, свързан с Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺ и (ЕС) 2019/.....⁺⁺⁺.

Управителният съвет може да покани всяко друго лице, чието становище може да представлява интерес, да участва в заседанията му като наблюдател.“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺⁺ ОЈ: ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

(4) в член **24**, параграф 3 буква п) се заменя със следното:

„**n**) без да се засяга член 17 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, установяването на изисквания за поверителност в изпълнение на член 17 от Регламент (ЕО) № 1987/2006, член 17 от Решение 2007/533/ПВР, член 26, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 767/2008 и член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 603/2013, член 37, параграф 4 от Регламент **(ЕС)** 2017/2226, член **74**, параграф 2 от Регламент **(ЕС)** № 2018/**1240**, член 11, параграф 16 от Регламент (ЕС) № 2019/...⁺ и член 55, параграф 2 от Регламенти (ЕС) № 2019/...⁺⁺ и (ЕС) 2019/.....⁺⁺⁺;“;

(5) член 27 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се вмъква следната буква:

„да**■**) консултативна група по оперативна съвместимост;“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 30/19 (2017/0351(COD)).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Европол, Евроюст и Европейската агенция за гранична и брегова охрана могат да назначат по един свой представител в консултативната група по ШИС II.

Европол може също да назначи свой представител в консултативните групи по ВИС, Евродак и СВИ-ETIAS.

Европейската агенция за гранична и брегова охрана също може да назначи свой представител в консултативната група по СВИ-ETIAS.

Всяка една от Евроюст, Европол и Европейската прокуратура може да назначи по един свой представител в консултативната група по ECRIS-TCN.

Европол, Евроюст и Европейската агенция за гранична и брегова охрана могат да назначат по един свой представител в консултативната група по оперативна съвместимост.“.

Член 60

Изменения на *Регламент (ЕС) 2018/1862*

Регламент (ЕС) 2018/1862 се изменя, както следва:

1) В член 3 **■** се добавят следните точки:

- „18) „ЕПТ“ означава Европейският портал за търсене, *създаден с член 6, параграф 1* от Регламент 2019/...на Европейския парламент и на Съвета*⁺;
- 19) „обща УБС“ означава общата услуга за биометрично съпоставяне, *създадена с член 12, параграф 1* от Регламент 2019/...⁺⁺;
- 20) „ОХДС“ означава общото хранилище на данни за самоличност, *създадено с член 17, параграф 1* от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

(21) „ДМС“ означава детекторът за множество самоличности, *създаден с член 25, параграф 1* от Регламент (ЕС) 2019/...⁺;

* Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/...⁺ на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L ..., ..., стр. ...).“.

2) Член 4 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 букви б) и в) се заменят със следното:

„б) национална система (Н.ШИС) във всяка от държавите членки, която се състои от национални системи за данни, осъществяващи връзка с централната ШИС, включително най-малко една национална или споделена резервна Н.ШИС;

в) комуникационна инфраструктура между ЦС-ШИС, резервна ЦС-ШИС и НИ-ШИС („комуникационна инфраструктура“), предоставяща криптирана виртуална мрежа, предназначена за данни в ШИС и за обмен на данни между бюрата SIRENE, както е посочено в член 7, параграф 2; и

г) сигурна комуникационна инфраструктура между ЦС-ШИС и централните инфраструктури на ЕПТ, общата УБС, ОХДС и ДМС“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

б) добавят се следните параграфи ■ :

„8. Без да се засягат параграфи 1—5 ■ , данните в ШИС относно лица и документи за самоличност могат също да бъдат търсени чрез ЕПТ.

9. Без да се засягат параграфи 1—5, данните в ШИС относно лица и документи за самоличност могат също да бъдат предавани чрез сигурната комуникационна инфраструктура, посочена в параграф 1, *буква г)* ■ . Това предаване се ограничава до степента, до която данните се изискват за целите на Регламент (ЕС) 2019/...⁺“;

3) В член 7 се *вмъква* следният параграф ■ :

„2а. *Бюрата* SIRENE осигуряват също ръчната проверка на различните самоличности в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺. Доколкото е необходимо за изпълнението на тази задача, бюрата SIRENE имат достъп до данните, съхранявани в ОХДС *и* ДМС, за целите, посочени в *членове 21 и 26* от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“;

■

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

4) В член 12, параграф 1 се *добавя следната алинея* ■ :

„Държавите членки гарантират, че всеки достъп до лични данни чрез ЕПТ също се записва с цел проверка на законосъобразността на търсенето, наблюдение на законосъобразността на обработването на данни, самонаблюдение и обезпечаване на целостта и сигурността на данните.“;

5) В член 44, параграф 1 се добавя следната точка ■ :

„e) проверката на различни самоличности и борбата срещу използването на фалшива самоличност в съответствие с глава V от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

6) В член 74 параграф 7 се заменя със следното:

„7. За целите на член 15, параграф 4 и на параграфи 3, 4 и 6 от настоящия член eu-LISA съхранява данните, посочени в член 15, параграф 4 и в параграф 3 от настоящия член, които не позволяват установяване на самоличността на лицата в централното хранилище за докладване и статистика, посочено в член 39 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺.

eu-LISA позволява на Комисията и на *органите*, посочени в параграф 6 от настоящия член, да получават въпросните доклади и статистика. При поискване eu-LISA предоставя достъп до централното хранилище за докладване и статистика в съответствие с член 39 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺ на държавите членки, Комисията, Европол и Европейската агенция за гранична и брегова охрана.“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

Член 61

Изменения на Регламент (ЕС) 2019/...⁺

Регламент (ЕС) 2019/...⁺ се изменя, както следва:

1) В член 1 се добавя следната буква:

„в) условията, при които ECRIS-TCN допринася за улесняването и спомагането за правилното установяване на самоличността на лицата, регистрирани в ECRIS-TCN съгласно условията и за целите на член 20 от Регламент (ЕС) 2019/...на Европейския парламент и на Съвета^{*++}, чрез съхраняване на данни за самоличност, данни от документи за пътуване и биометрични данни в ОХДС.

* Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/...⁺ на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L ..., ... г., стр. ...).“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 88/18 (2017/0144(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикуването в ОВ за посочения регламент в бележката под линия.

2) Член 2 се заменя със следното:

„Член 2

Приложно поле

Настоящият регламент се прилага за обработването на информация за самоличността на граждани на трети държави, срещу които са били постановени присъди в държавите членки, с цел установяване на държавите членки, в които са били постановени тези присъди. С изключение на член 5, параграф 1, буква б), подточка ii) разпоредбите на настоящия регламент, които се прилагат за граждани на трети държави, се прилагат и за граждани на Съюза, които притежават гражданство и на трета държава и срещу които са били постановени присъди в държавите членки. Настоящият регламент също улеснява и спомага за правилното установяване на самоличността на лицата **в съответствие с настоящия регламент и с Регламент (ЕС) 2019/...**⁺“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

3) Член 3 се изменя, както следва:

а) точка 8 се заличава;

б) добавят *се* следните точки:

„19) „ОХДС“ означава общото хранилище на данни за самоличност, *създадено съгласно* член 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺;

20) „данни в ECRIS-TCN“ означава всички данни, съхранявани в централната система на ECRIS-TCN и в ОХДС в съответствие с член 5;

21) „ЕПТ“ означава европейският портал за търсене, създаден съгласно член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/.....⁺.“

4) В член 4 параграф 1 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следното:

„а) централна система;“;

б) вмъква се следната буква :

„аа) ОХДС;“;

в) добавя се следната буква :

„д) комуникационна инфраструктура между централната система и централните инфраструктури на ЕПТ и ОХДС ;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ РЕ-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

5) Член 5 се изменя, както следва ■ :

а) в параграф 1 уводната част се заменя със следното:

„1. За всеки осъден гражданин на трета държава централният орган на осъждащата държава членка създава запис на данни в ECRIS-TCN. Записът на данни съдържа:“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. ОХДС съдържа данните, посочени в параграф 1, буква б) ■ , и следните данни, посочени в параграф 1, буква а): фамилно име; собствени имена; дата на раждане; място на раждане (град и държава); гражданство на една или повече държави; пол; ■ предишни имена, *ако е приложимо; ако има*, псевдоними или други използвани имена; *ако има, вид и номер на документите за пътуване на лицето, както и наименованието на издаващия орган. ОХДС може да съдържа данните, посочени в параграф 3.* Останалите данни в ECRIS-TCN се съхраняват в централната система.“;

6) Член 8 се заменя със следното:

а) *параграф 1 се заменя със следното:*

„1. *Всеки запис на данни се съхранява в централната система и в ОХДС за толкова дълго, колкото се съхраняват данните за присъдите срещу засегнатото лице в регистрите за съдимост.*“;

б) в член 8 параграф 2 се заменя със следното:

„2. След изтичане на срока за съхраняване, посочен в параграф 1, централният орган на осъждащата държава членка заличава съответния запис на данни, включително данни за пръстови отпечатыци или портретни снимки, от централна система и ОХДС. *Заличаването се извършва по автоматизиран начин, когато е възможно, и при всички случаи не по-късно от един месец след изтичането на срока на съхраняване.*“;

- 7) Член 9, се изменя, както следва:
- а) в параграф 1■, думата „ECRIS-TCN“ се заменя с думите „централната система и ОХДС“;
 - б) в параграфи 2, 3 и 4 думите „централната система“ се заменят с думите „централната система и ОХДС“;
- 8) в член 10, параграф 1, буква й) се заличава;
- 9) в член 12, параграф 2 думите „централната система“ се заменят с думите „централната система и ОХДС“;
- 10) в член 13, *параграф* 2 ■ думите „централната система“ се заменят с думите „централната система, ОХДС“;
- 11) в член 23, параграф 2 думите „централната система“ се заменят с думите „централната система и ОХДС“;

12) Член 24 се изменя, както следва:

а) **параграф 1** се заменя със следното:

„1. Данните, въведени в централната система и ОХДС, се обработват единствено за целите на установяването на държавите членки, разполагащи с информация от регистрите за съдимост за граждани на трети държави. *Данните, въведени в ОХДС, се обработват също така в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/...*⁺ за улесняване и подпомагане на правилното установяване на самоличността на лицата, регистрирани в ECRIS-TCN *в съответствие с настоящия регламент.*“;

б) добавя се следният параграф **■** :

„3. *Без да се засяга параграф 2, достъпът* за целите на справка с данните **■**, съхранявани в ОХДС, е запазен *също така ■* за надлежно упълномощените служители на националните органи на всяка държава членка и за надлежно упълномощените служители на *агенциите* на Съюза, които са компетентни за целите, посочени в членове 20 и 21 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺. Този достъп се ограничава съгласно степента, до която данните са необходими за изпълнението на техните задачи за посочените цели, и е пропорционален на преследваните цели.“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

13) в член 32, **параграф 2** се заменя със следното:

„2. За целите на параграф 1 от настоящия член eu-LISA съхранява данните, посочени в настоящия параграф, в централното хранилище за докладване и статистика, посочено в член 39 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“;

14) в член 33, параграф 1 думите „централната система“ се заменят с думите „централната система, ОХДС и █“;

15) в член 41, параграф 2 се заменят със следното:

„2. За присъди, постановени преди датата на въвеждане на данните в съответствие с член 35, параграф 1, централните органи създават отделните записи от данни в централната система и в ОХДС, както следва:

- а) буквено-цифрени данни, които трябва да бъдат въведени в централната система и в ОХДС до края на периода, посочен в член 35, параграф 2;
- б) данни за пръстови отпечатьци, които трябва да бъдат въведени в ОХДСК в рамките на две години след пускането в действие в съответствие с член 35, параграф 4.“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 31/19 (2017/0352(COD)).

ГЛАВА X

Заключителни разпоредби

Член 62

Докладване и статистика

1. Надлежно упълномощените служители на компетентните органи на държавите членки, на Комисията и на eu-LISA имат достъп за извършване на справки за броя на търсенията от даден потребителски профил в ЕПТ , единствено с цел докладване и статистика.

Не е възможно установяване на самоличността на отделни лица въз основа на данните.

2. Надлежно упълномощените служители на компетентните органи на държавите членки, на Комисията и на eu-LISA имат достъп за извършване на справки в следните данни, свързани с *ОХДС*, единствено с цел докладване и статистика:

- а) брой търсения за целите на членове 20, 21 и 22;
- б) гражданство, *пол* и година на раждане на лицето;
- в) вид на документа за пътуване и трибуквен код на издаващата държава;
- г) броя на търсенията, извършени със и без биометрични данни.

Не е възможно установяване на самоличността на отделни лица въз основа на данните.

3. Надлежно упълномощените служители на компетентните органи на държавите членки, на Комисията и на eu-LISA имат достъп за извършване на справки в следните данни, свързани с *ДМС*, единствено с цел докладване и статистика:

■

- а) броя на търсенията, извършени със и без биометрични данни;*
- б) броя на всеки вид връзки и информационните системи на ЕС, които съдържат свързаните данни;*
- в) периодът от време, през който в системата остава жълта и червена връзка.*

Не е възможно установяване на самоличността на отделни лица въз основа на данните.

- 4. Надлежно упълномощените служители на Европейската агенция за гранична и брегова охрана имат достъп за извършване на справки в данните, посочени в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, с цел извършване на анализ на риска и оценка на уязвимостта, както е посочено в членове 11 и 13 от Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета³⁹.
- 5. *Надлежно упълномощените служители на Европол имат достъп за извършване на справки в данните, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, с цел извършване на стратегически, тематичен и оперативен анализ, както е посочено в член 18, параграф 2, букви б) и в) от Регламент (ЕС) 2016/794.*

³⁹ Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за европейската гранична и брегова охрана, за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 863/2007 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета и Решение 2005/267/ЕО на Съвета (ОВ L 251, 16.9.2016 г., стр. 1).

6. За целите на **параграфи 1, 2 и 3** eu-LISA съхранява данните, посочени в тези **параграфи**, в ЦХДС. **Не се допуска установяване на самоличността на отделни лица въз основа на данните**, включени в ЦХДС, но данните позволяват на органите, изброени в **параграфи 1, 2 и 3**, да получават доклади и статистически данни, които могат да бъдат адаптирани според нуждите, за да се засили ефикасността на граничните проверки, да се помогне на органите, които обработват заявления за визи, и да се способства за разработване на основана на факти политика на Съюза в областта на миграцията и сигурността.
7. **При поискване Комисията предоставя на Агенцията на Европейския съюз за основните права съответната информация, за да се направи оценка на въздействието на настоящия регламент върху основните права.**

Член 63

Преходен период за използването на европейския портал за търсене

1. За срок от две години, считано от датата на пускане в експлоатация на ЕПТ, задълженията по член 7, параграфи 2 и 4 не се прилагат и използването на ЕПТ не е задължително.
2. *На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 69, за да измени настоящия регламент чрез еднократно продължаване на срока, посочен в параграф 1 от настоящия член, с не повече от една година, когато оценка на прилагането на ЕПТ е показала, че такова продължаване е необходимо, особено предвид въздействието на пускането на ЕПТ в експлоатация върху организацията и продължителността на граничните проверки.*

Член 64

Преходен период, приложим за разпоредбите относно достъпа до общото хранилище на данни за самоличност за целите на *предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*

Член 22 се прилага от датата на пускането в експлоатация на ОХДС, посочена в член 68, параграф 3.

Член 65

Преходен период за проверката за наличие на множество самоличности

1. За срок от една година от уведомлението от eu-LISA за приключване изпитването на ДМС, посочено в член 68, параграф 4, буква б), и преди пускането в експлоатация на ДМС, централното звено на ETIAS отговаря за извършването на проверка за наличие на множество самоличности, като използва данните, съхранявани в **СВИ**, ВИС, Евродак и ШИС. Проверките за наличие на множество самоличности се извършват само чрез използване на биометрични данни.
2. Ако при търсенето се установят едно или няколко **съвпадения** и данните за самоличност в свързаните досиета, са същите или сходни, се създава бяла връзка в съответствие с член 33.

Ако при търсенето се установят едно или няколко **съвпадения** и данните за самоличност в свързаните досиета, не могат да бъдат счетени за сходни, се създава жълта връзка в съответствие с член 30 и се прилага процедурата, посочена в член 29.

Ако бъдат установени няколко **съвпадения**, се създава връзка между всеки елемент от данни, задействал **съвпадението**.

3. Когато е създадена жълта връзка ■ , ДМС предоставя на централното звено на ETIAS достъп до данните за самоличност, налични в различните информационни системи на ЕС.
4. Когато е създадена връзка със сигнал в ШИС, различна от сигнал, създаден съгласно член 3 от *Регламент (ЕС) 2018/1860*, членове 24 и 25 от *Регламент (ЕС) 2018/1861* или член 38 от *Регламент (ЕС) 2018/1862*, ДМС предоставя на бюрото SIRENE на държавата членка, която е създава сигнала, достъп до данните за самоличност, налични в различните информационни системи.
5. Централното звено на ETIAS или в случаите, посочени в параграф 4 от настоящия член, бюрото SIRENE на държавата членка, която е създава сигнала, има достъп до данните, съдържащи се в досието за потвърждение на самоличността, извършва преценка на различните самоличности, актуализира връзката в съответствие с членове 31, 32 и 33 и я добавя към досието за потвърждение на самоличността.

6. *Централното звено на ETIAS уведомява Комисията в съответствие с член 67, параграф 3 само след като всички жълти връзки са били ръчно проверени и техният статус е променен съответно в зелена, бяла или червена връзка.*
7. *Държавите членки подпомагат централното звено на ETIAS, когато е необходимо, при извършването на посочената в настоящия член проверка за наличие на множество самоличности.*
8. *На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 69 за изменение на настоящия регламент с цел продължаване на срока, посочен в параграф 1 от настоящия член, с шест месеца, като той може да бъде подновен двукратно за по шест месеца. Такова продължаване се допуска само след оценка на предполагаемото време за приключване на проверката за наличие на множество самоличности, съгласно настоящия член, която показва, че проверката за наличие на множество самоличности не може да бъде завършена преди изтичането на оставащия срок или съгласно параграф 1 от настоящия член или дадено текущо удължаване, по причини, които не зависят от централното звено на ETIAS, и не могат да бъдат приложени коригиращи мерки. Оценяването се извършва не по-късно от три месеца преди изтичането на такъв срок или на текущо удължаване.*

Член 66

Разходи

1. Разходите, извършени във връзка със създаването и функционирането на ЕПТ, общата **УБС**, **ОХДС** и ДМС, се поемат от общия бюджет на Съюза.
2. Разходите, извършени във връзка с интегрирането на съществуващите национални инфраструктури и тяхното свързване с националните единни интерфейси, както и във връзка с хостинга на националните единни интерфейси, се поемат от общия бюджет на Съюза.

Изключват се следните разходи:

- а) разходи на държавите членки за управление на проекта (срещи, командировки, офиси);
- б) разходи за хостинг на националните ИТ системи (пространство, изпълнение, електроенергия, охлаждане);
- в) разходи за функциониране на националните ИТ системи (оператори и договори за поддръжка);
- г) разходи за проектиране, разработване, изпълнение, функциониране и поддръжка на националните комуникационни мрежи.

3. *Без да се засяга допълнителното финансиране за тази цел от други източници на общия бюджет на Европейския съюз, се мобилизира сума в размер на 32 077 000 EUR от пакета от 791 000 000 EUR по член 5, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 515/2014 за покриване на разходите за изпълнение на настоящия регламент, както е предвидено в параграфи 1 и 2 от настоящия член.*
4. *От пакета, посочен в параграф 3, 22 861 000 EUR се предоставят на eu-LISA, 9 072 000 EUR се предоставят на Европол и 144 000 EUR се предоставят на Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL) в подкрепа на изпълнението от страна на тези агенции на съответните им задачи съгласно настоящия регламент. Финансирането се усвоява при непряко управление.*

5. Разходите, направени от оправомощените органи, се поемат съответно от оправомощаващата държава членка. Разходите за свързване на всеки оправомощен орган с ОХДС, се поемат от всяка държава членка.

Разходите, направени от Европол, включително относно свързването с ОХДС, се поемат от Европол.

Член 67

Уведомления

1. Държавите членки уведомяват eu-LISA за компетентните органи, посочени в членове 7, 20, 21 и 26, които могат да използват или да имат достъп съответно до ЕПТ, ОХДС и ДМС.

Консолидиран списък на тези органи се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* в срок от три месеца от датата на пускане в експлоатация на всеки компонент за оперативна съвместимост в съответствие с член 68. Ако списъкът бъде изменен, eu-LISA публикува актуализиран консолидиран списък веднъж годишно.

2. eu-LISA уведомява Комисията за успешното приключване на изпитванията, посочени в член 68, параграф 1, буква б), член 68, параграф 2, буква б), член 68, параграф 3, буква б), член 68, параграф 4, буква б), член 68, параграф 5, буква б) и член 68, параграф 6, буква б).
3. Централното звено на ETIAS уведомява Комисията за успешното приключване на преходния период, предвиден в член 65.
4. Комисията предоставя информацията, получена съгласно параграф 1, на държавите членки и на обществеността чрез постоянно актуализиран публичен уебсайт.

Член 68

Пускане в експлоатация

1. Комисията определя датата, от която трябва да започне експлоатацията на **ЕПТ, чрез акт за изпълнение**, след като са изпълнени следните условия:
 - а) приети са мерките по член 8, параграф 2, член 9, параграф 7 ■ и член 43, параграф 5;

- б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на *ЕПТ*, което се провежда в сътрудничество с органите на държавите членки *и агенциите на Съюза, които могат да използват ЕПТ*;
- в) eu-LISA е утвърдила техническите и правните условия за събирането и предаването на данните, посочени в член 8, параграф 1 **■**, и е уведомила Комисията за тях **■**.

■

ЕПТ извършва търсене в базите данни на Интерпол само след като техническите условия създават възможност за спазване на член 9, параграф 5. Всяка невъзможност да се спази член 9, параграф 5 води до това, че ЕПТ не извършва търсене в базите данни на Интерпол, но не забавя пускането в експлоатация на ЕПТ.

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

2. *Комисията определя датата, от която трябва да започне експлоатацията на общата УБС, чрез акт за изпълнение, след като са изпълнени следните условия:*

- а) приети са мерките по член 13, параграф 5 и член 43, параграф 5;*
- б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на общата УБС, което се е провело в сътрудничество с органите на държавите членки;*
- в) eu-LISA е утвърдила техническите и правните условия за събирането и предаването на данните, посочени в член 13, и е уведомила Комисията за тях;*
- г) eu-LISA е обявила успешното приключване на изпитването, посочено в параграф 5, буква б).*

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

3. *Комисията определя датата, от която трябва да започне експлоатацията на ОХДС, чрез акт за изпълнение, след като са изпълнени следните условия:*

- а) приети са мерките, посочени в член 74, параграф 10;*
- б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на ОХДС, което се е провело в сътрудничество с органите на държавите членки;*
- в) eu-LISA е утвърдила техническите и правните условия за събирането и предаването на данните, посочени в член 18, и е уведомила Комисията за тях;*
- г) eu-LISA е обявила успешното приключване на изпитването, посочено в параграф 5, буква б).*

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

4. *Комисията определя датата, от която трябва да започне експлоатацията на ДМС, чрез акт за изпълнение, след като са изпълнени следните условия:*
- а) приети са мерките съгласно член 28, параграфи 5 и 7, член 32, параграф 5, член 33, параграф 6, член 43, параграф 5 и член 49, параграф 6;*
 - б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на ДМС, което се е провело в сътрудничество с органите на държавите членки и централното звено на ETIAS;*
 - в) eu-LISA е утвърдила техническите и правните условия за събирането и предаването на данните, посочени в член 34, и е уведомила Комисията за тях;*
 - г) централното звено на ETIAS е уведомило Комисията в съответствие с член 67, параграф 3;*
 - д) eu-LISA е обявила успешното приключване на изпитванията, посочени в параграф 1, буква б), параграф 2, буква б), параграф 3, буква б) и параграф 5, буква б).*

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

5. *Комисията определя, чрез актове за изпълнение, датата, от която започват да се използват автоматизирани механизми и процедури за контрол на качеството на данните, общите показатели за качеството на данните и минималните стандарти за качество на данните, след като са били изпълнени следните условия:*

- а) приети са мерките по член 37, параграф 4;*
- б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на автоматизирани механизми и процедури за контрол на качеството на данните, общите показатели за качеството на данните и минималните стандарти за качество на данните, което се е провело в сътрудничество с органите на държавите членки.*

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

6. *Комисията определя датата, от която трябва да започне експлоатацията на ЦХДС, чрез акт за изпълнение, след като са изпълнени следните условия:*

- а) приети са мерките по член 39, параграф 5 и член 43, параграф 5;*
- б) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на ЦХДС, което се е провело в сътрудничество с органите на държавите членки;*
- в) eu-LISA е утвърдила техническите и правните условия за събирането и предаването на данните, посочени в член 39, и е уведомила Комисията за тях.*

Комисията определя датата, посочена в първа алинея, като тя трябва да бъде в рамките на 30 дни от приемането на акта за изпълнение.

7. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за резултатите от изпитванията, извършени в съответствие с параграф 1, буква б), **параграф 2, буква б), параграф 3, буква б), параграф 4, буква б), параграф 5, буква б) и параграф 6, буква б).**
8. Държавите членки, **централното звено на ETIAS** и Европол започват да използват **всеки от** компонентите за оперативна съвместимост от датата, определена от Комисията при зачитане, **съответно, на параграфи 1, 2, 3 и 4.**

Член 69

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 28, параграф 5, член 39, параграф 5, член 49, параграф 6, член 63, параграф 2 и член 65, параграф 8, се предоставя на Комисията за срок от *пет години*, считано от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент]. *Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.*
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 28, параграф 5, член 39, параграф 5, член 49, параграф 6, член 63, параграф 2 и член 65, параграф 8, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член **28, параграф 5, член 39, параграф 5, член 49, параграф 6, член 63, параграф 2 и член 65, параграф 8**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 70

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 71

Консултативна група

eu-LISA създава консултативна група по оперативна съвместимост **■**. По време на фазата на проектиране и разработване на компонентите за оперативна съвместимост се прилага член 54, параграфи 4, 5 и 6.

Член 72

Обучение

eu-LISA изпълнява задачи, свързани с предоставянето на обучение относно техническото използване на компонентите за оперативна съвместимост в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1726.

Органите на държавите членки и агенциите на Съюза осигуряват за своите служители, упълномощени да обработват данни, като използват компонентите за оперативна съвместимост, подходящи програми за обучение относно правилата за сигурност, качество и защита на данните, процедурите, приложими за обработване на данни, и задълженията за уведомяване съгласно член 32, параграф 4, член 33, параграф 4 и член 47.

По целесъобразност на равнището на Съюза се организират свързани курсове за обучение по тези теми с цел задълбочаване на сътрудничеството и засилване на обмена на най-добри практики между служителите на държавите членки и на агенциите на Съюза, които са упълномощени да обработват данни, като използват компонентите за оперативна съвместимост. Отделя се специално внимание на процеса на откриване на множество самоличности, включително ръчната проверка на различни самоличности и свързаната необходимост да се поддържат подходящи гаранции на основните права.

Член 73

Практическо ръководство

Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, eu-LISA и други имащи отношение агенции на Съюза, предоставя практическо ръководство за прилагането и управлението на компонентите за оперативна съвместимост. В практическото ръководство се предоставят технически и оперативни насоки, препоръки и най-добри практики. Комисията приема практическото ръководство под формата на препоръка.

Член 74

Наблюдение и оценка

1. eu-LISA гарантира, че са налице процедури за наблюдение на разработването на компонентите за оперативна съвместимост **и на връзката им с националния единен интерфейс** с оглед на целите, свързани с планирането и разходите, и за наблюдение на функционирането на компонентите с оглед на целите, свързани с техническите резултати, разходната ефективност, сигурността и качеството на обслужването.

2. В срок до ... [шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки шест месеца след това, по време на фазата на разработване на компонентите за оперативна съвместимост, eu-LISA представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно актуалното състояние на разработването на компонентите за оперативна съвместимост, **както и относно връзката им с националния единен интерфейс**. След като приключи разработването, на Европейския парламент и на Съвета се представя доклад, в който подробно се обяснява как са били изпълнени целите, по-специално във връзка с планирането и разходите, и се дава обосновка за евентуални отклонения от тях.

■

3. Четири години след пускането в експлоатация на всеки компонент за оперативна съвместимост в съответствие с член 68 и на всеки четири години след това eu-LISA представя на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията доклад за техническото функциониране на компонентите за оперативна съвместимост, в това число и за тяхната сигурност.

4. Освен това една година след всеки доклад на eu-LISA Комисията изготвя цялостна оценка на компонентите за оперативна съвместимост, която включва:
- а) оценка на прилагането на настоящия регламент;
 - б) преглед на постигнатите резултати спрямо заложените цели на настоящия регламент и неговото въздействие върху основните права, **включително по-конкретно оценка на въздействието на компонентите за оперативна съвместимост върху правото на недискриминация;**
 - в) **оценка на функционирането на уебпортала, включително цифрови данни относно използването на уебпортала и броя изпълнени искания;**
 - г) оценка дали основната обосновка за компонентите за оперативна съвместимост продължава да е валидна;
 - д) оценка на сигурността на компонентите за оперативна съвместимост;
 - е) **оценка на използването на ОХДС за установяване на самоличност;**

- ж) оценка на използването на ОХДС за предотвратяване, разкриване или разследване на терористични престъпления или други тежки престъпления;*
- з) оценка на последиците, имащи непропорционалното въздействие върху потока на движението на граничните контролно-пропускателни пунктове, както и на последиците с отражение върху общия бюджет на Съюза;*
- и) оценка на търсенето в базите данни на Интерпол чрез ЕПТ, включително информация за броя на намерените съвпадения в базите данни на Интерпол и информация за всякакви възникнали проблеми.*

Цялостната оценка съгласно първата алинея на настоящия параграф включва всички необходими препоръки. Комисията предава доклада за оценка на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския надзорен орган по защита на данните и на Агенцията на Европейския съюз за основните права.

- 5. В срок до ... [една година след влизането в сила на настоящия регламент] и всяка година след това до приемането на актовете за изпълнение на Комисията, посочени в член 68, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно актуалното състояние на подготовката за пълното прилагане на настоящия регламент. В доклада се съдържа и подробна информация за направените разходи, както и информация за евентуални рискове, които могат да повлияят на общите разходи.*

6. *Две години след като започне експлоатацията на ДМС в съответствие с член 68, параграф 4, Комисията прави преглед на въздействието на ДМС върху правото на недискриминация. След първия доклад прегледът на въздействието на ДМС върху правото на недискриминация става част от прегледа, посочен в параграф 4, буква б) от настоящия член.*
7. Държавите членки и Европол предоставят на eu-LISA и на Комисията информацията, необходима за изготвяне на докладите по параграфи 3 — 6. Тази информация не може по никакъв начин да застрашава методите на работа, нито да включва данни, които разкриват източници, служители или разследвания на оправомощените органи.

8. eu-LISA предоставя на Комисията необходимата информация за изготвяне на цялостната оценка по параграф 4.
9. При спазване на националните разпоредби относно публикуването на чувствителна информация *и без да се засягат ограниченията, необходими за защита на обществената сигурност и обществения ред, за предотвратяване на престъпления и за това да се гарантира, че няма да бъде застрашено някое национално разследване*, всяка държава членка и Европол изготвят годишни доклади за ефективността на достъпа до данни, съхранявани в *ОХДС*, за целите на *предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*, като тези доклади съдържат информация и статистика за:

- а) точните цели на справка, включително видовете терористични престъпления или други тежки престъпления;
- б) основателните причини за наличие на обосновано подозрение, че Регламент (ЕС) № 603/2013 се прилага по отношение на заподозряното лице, извършителя или жертвата;
- в) броя на исканията за достъп до **ОХДС** за целите на *предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления*;
- г) броя и вида на случаите, завършили с успешно установяване на самоличност;
- д) необходимостта и използването на процедурата по спешност в извънредни случаи, включително за случаите, при които спешността не е била приета при последващата проверка, извършена от централното звено за достъп.

Годишните доклади, изготвени от държавите членки и Европол, се предават на Комисията до 30 юни на следващата година.

10. На държавите членки се предоставя техническо решение за управление на исканията за достъп на потребителите, посочени в член 22, и за улесняване на събирането на информацията съгласно параграфи 7 и 9 от настоящия член с оглед на генерирането на докладите и статистиката, предвидени в посочените параграфи. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на спецификациите на техническото решение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 70, параграф 2.

Член 75

Влизане в сила и приложимост

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с ЕПТ, се прилагат от датата, определена от Комисията в съответствие с член 68, параграф 1.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с общата УБС, се прилагат от датата, определена от Комисията в съответствие с член 68, параграф 2.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с ОХДС, се прилагат от датата, определена от Комисията в съответствие с член 68, параграф 3.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с ДМС, се прилагат от датата, определена от Комисията в съответствие с член 68, параграф 4.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с автоматизираните механизми и процедури за контрол на качеството на данните, общите показатели за качеството на данните и минималните стандарти за качество на данните, се прилагат съответно от датите, определени от Комисията в съответствие с член 68, параграф 5.

Разпоредбите на настоящия регламент, свързани с ЦХДС, се прилагат от датата, определена от Комисията в съответствие в член 68, параграф 6.

Членове 6, 12, 17, 25, 38, 42, 54, 56, 58, 66, 67, 69, 70, 71, 73 и 74, параграф 1 се прилагат считано от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент се прилага по отношение на Евродак от датата, от която се прилага преработеният текст на Регламент (ЕС) № 603/2013.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в ... ,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0390

Мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията (преработен текст) (COM(2018)0303 – C8-0184/2018 – 2018/0153(COD))

(Обикновена законодателна процедура – преработка)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0303),
- като взе предвид член 294, параграф 2, член 74 и член 79, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0184/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове⁴⁰,
- като взе предвид писмото от 28 ноември 2018 г., изпратено от комисията по правни въпроси до комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в съответствие с член 104, параграф 3 от Правилника за дейността,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 27 февруари 2019 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 104 и 59 от своя Правилник за дейността,

⁴⁰ ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

- като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A8-0040/2019),
- A. като има предвид, че съгласно становището на консултативната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията предложението на Комисията не съдържа никакви изменения по същество освен тези, които са идентифицирани като такива в предложението, и че по отношение на кодификацията на непроменените разпоредби на предишните актове с въпросните изменения предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващите актове, без промяна по същество;
- 1. приема изложената по-долу позиция на първо четене, като взема предвид препоръките на консултативната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията;
- 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
- 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията (преработен текст)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 74 и член 79, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁴¹,

⁴¹ Позиция на Европейския парламент от 16 април 2019 г.

като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 377/2004⁴² на Съвета беше съществено изменен. Тъй като трябва да се направят допълнителни изменения, посоченият регламент следва да бъде преработен с оглед на постигане на яснота.
- (2) Рязкото увеличаване на смесените миграционни потоци през 2015 и 2016 г. оказва натиск върху системите за миграция, за предоставяне на убежище и за управление на границите. ***Това представлява предизвикателство за Съюза и държавите членки, което показва необходимостта от засилване на политиката на Съюза в областта на миграцията с оглед на постигането на координирани и ефективни ответни мерки на европейско равнище.***
- (3) Целта на политиката на Съюза в областта на миграцията е нередовните и неконтролирани миграционни потоци да се заменят с безопасни и добре управлявани възможности посредством прилагане на цялостен подход, ***насочен към обезпечаването на ефективно управление на миграционните потоци на всички етапи в съответствие с дял V, глава 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).***

⁴² Регламент (ЕО) № 377/2004 на Съвета от 19 февруари 2004 г. за създаване на мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията (ОВ L 64, 2.3.2004 г., стр. 1).

- (4) Спазването на правата на човека е основен принцип на Съюза **■** . Съюзът е поел ангажимент да защитава правата на човека и основните свободи на всички мигранти, независимо от миграционния им статус, при пълно спазване на международното право. *Мерките, предприети от служителите за връзка по въпросите на имиграцията при прилагането на настоящия регламент, по-специално в случаите на уязвими лица, следва да зачитат основните права в съответствие с приложимото международно право и приложимото право на Съюза, включително членове 2 и 6 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и Хартата на основните права на Европейския съюз.*
- (5) За да се осигури ефективно изпълнение на всички аспекти от политиките на Съюза в областта на имиграцията, следва да се провеждат последователен диалог и сътрудничество с ключови трети държави на произход и транзитни държави на мигранти и на *кандидати за международна закрила*. Това сътрудничество, *в съответствие с цялостния подход, определен в Европейската програма за миграцията*, следва да спомогне за по-добро управление на имиграцията, включително заминаванията и връщанията, **■** да подпомогне капацитета за събиране и обмен на информация, *включително относно достъпа до международна закрила на кандидатите за такава закрила и ако е възможно и приложимо — относно реинтеграцията*, и *предотвратява и противодейства на незаконната имиграция*, контрабандата на мигранти и трафика на хора **■** .

- (6) *Инструментите за защита включват мерките, съдържащи се в глобалния подход към миграцията и мобилността. Стратегиите и каналите за законна имиграция между Съюза и трети държави следва да включват и трудовата миграция, визите за студенти и събирането на семейства, без да се засягат областите на национална компетентност на държавите членки.*
- (7) Предвид нарастващото търсене на *анализи* и информация, които да подпомагат създаването на основана на факти политика и оперативни действия, служителите за връзка по въпросите на имиграцията трябва да гарантират, че разбирането и познанията им допринасят пълноценно за изграждането на цялостна ситуационна картина за третите държави.
- (8) *Информацията относно състава на миграционните потоци следва да съдържа, когато е възможно и приложимо, информация относно декларираните от мигрантите възраст, профил по отношение на пола и семейството, както и относно непридружени малолетни и непълнолетни лица.*

- (9) Изпращането на настоящите европейски служители за връзка по въпросите на миграцията в ключовите *трети* държави на произход и транзитни държави съгласно призива в заключенията от специалната среща на държавните и правителствените ръководители, проведена на 23 април 2015 г., беше първата стъпка към подобряване на работата с третите държави по въпросите, свързани с миграцията, и към засилване на *сътрудничеството* със служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени от държавите членки. Въз основа на този опит следва да се предвиди по-дългосрочно изпращане от Комисията на служители за връзка по въпросите на имиграцията в трети държави, за да се подпомогнат разработването, изпълнението и максималното въздействие на действията на Съюза в областта на миграцията.

- (10) Целта на настоящия регламент е да се осигури по-добра координация и да се оптимизира използването на **мрежата от служители** за връзка, изпратени в трети държави от **компетентните органи на** държавите членки, **включително, когато е целесъобразно, от правоприлагащите органи, както и от** Комисията и агенциите на Съюза, с цел да се предприемат по-ефективни действия по приоритетите на Съюза във връзка с предотвратяването на незаконната имиграция и свързаната с нея трансгранична престъпност и борбата с тях, като например контрабандата на мигранти и трафика на хора, улесняването на дейностите, свързани с **достойното и ефективно връщане, обратно** приемане и **реинтегриране**, подпомагането на интегрираното управление на външните граници на Съюза, както и подпомагане на управлението на законната имиграция, включително в областта на международната закрила, презаселването и интеграционните мерки преди заминаването, предприемани от държавите членки и Съюза. **Тази координация следва да се осъществява при пълно зачитане на съществуващата верига на управление и йерархия между служителите за връзка по въпросите на имиграцията и съответните изпращащи ги органи, както и между самите служители за връзка по въпросите на имиграцията.**

- (11) Като се опира на Регламент (ЕО) № 377/2004, настоящият регламент има за цел да гарантира, че служителите за връзка по въпросите на имиграцията допринасят по-добре за функционирането на европейска мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията, предимно чрез създаването на механизъм, чрез който държавите членки, Комисията и агенциите на Съюза могат да координират по-систематично задачите и функциите на служителите си за връзка, **изпратени в трети държави.**
- (12) Тъй като служителите за връзка, **които се занимават с въпросите, свързани с миграцията, се изпращат от различни компетентни органи и техните правомощия и задачи** могат да се припокриват, следва да се полагат усилия за **засилване на сътрудничеството между** служителите за връзка по въпросите на имиграцията, действащи в една и съща трета държава или регион. Когато служителите за връзка по въпросите на имиграцията се изпращат от Комисията **или от агенциите на Съюза** в дипломатическите мисии на Съюза в трета държава, те следва да **улесняват и подпомагат мрежата** от служители за връзка по въпросите на имиграцията в тази трета държава. **Ако е целесъобразно, тези мрежи могат да бъдат разширени, така че да включват и служители за връзка, изпратени от държави, различни от държавите членки.**

- (13) Създаването на солиден механизъм **■**, който осигурява по-добра координация **и сътрудничество между** всички служители за връзка, занимаващи се с въпросите на имиграцията в рамките на служебните си задължения, е от особено значение, за да се сведат до минимум пропуските в информацията и дублирането на работата и да се увеличат в максимална степен оперативният капацитет и ефективността. Управителен съвет следва да дава насоки в съответствие с приоритетите на политиката на Съюза – като взема под внимание външните отношения на Съюза – и следва да получи необходимите правомощия, по-специално да приема двугодишни работни програми за дейностите на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията, да **постига съгласие по** специфични *ad hoc действия* за служителите за връзка по въпросите на имиграцията с цел **изпълнение** на приоритетите и посрещане на възникващите нужди, които все още не са обхванати от двугодишната работна програма, да разпределя ресурси за договорените дейности и да носи отговорност за изпълнението на тези дейности. **Задачите на Управителния съвет и задачите на посредниците на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията не засягат компетентността на изпращащите органи по отношение на възлагането на задачи на съответните им служители за връзка по въпросите на имиграцията. При изпълнението на своите задачи Управителният съвет следва да вземе предвид многообразието на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията, както и становищата на държавите членки, най-засегнати от гледна точка на отношенията им с определени трети държави.**

- (14) Управителният съвет следва да изготви и да актуализира редовно списък на служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени в трети държави. Списъкът следва да съдържа информация за местоположението, състава и дейностите на различните мрежи, включително данните за контакт и обобщение на служебните задължения на изпратените служители за връзка по въпросите на имиграцията.
- (15) Съвместното изпращане на служители за връзка следва да се насърчава с цел да се засилят оперативното сътрудничество и обменът на информация между държавите членки, както и да се отговори на определените от Управителния съвет нужди на равнището на Съюза. Съвместното изпращане от поне две държави членки следва да се подпомага от фондовете на Съюза, насърчаващи ангажираността и осигуряващи добавена стойност за всички държави членки
- .
- (16) Следва да се въведат специални разпоредби с цел по-мощни действия на Съюза за изграждане на капацитета на служителите за връзка по въпросите на имиграцията. Изграждането на капацитета следва да включва разработването на общи основни учебни програми и на курсове за обучение преди изпращането, **включително във връзка с основните права**, в сътрудничество със съответните агенции на Съюза, както и укрепването на оперативния капацитет на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията. **Тези учебни програми следва да бъдат незадължителни и да допълват националните учебни програми, създадени от изпращащите органи.**

- (17) Мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията следва да избягват дублирането на работата на агенциите на Съюза и на други инструменти или структури на Съюза, **включително работата на групите за местно шенгенско сътрудничество**, и да осигуряват добавена стойност към това, което те вече са постигнали от гледна точка на събирането и обмяна на информация в областта на имиграцията, по-специално като се съсредоточават върху оперативните аспекти. Тези мрежи следва да действат като посредници и доставчици на информация от трети държави с цел подпомагане на агенциите на Съюза при изпълнението на техните функции и задачи, по-специално когато агенциите на Съюза все още не са изградили отношения на сътрудничество с трети държави. За тази цел следва да се установи по-тясно сътрудничество между мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията и съответните агенции на Съюза. **Служителите за връзка по въпросите на имиграцията следва винаги да осъзнават, че техните действия могат да имат последици за дейността и репутацията на местните и регионалните мрежи от служители за връзка по въпросите на имиграцията. Те следва да действат съобразно с това при изпълнението на своите задачи.**

- (18) Органите на държавите членки следва да гарантират, че *когато е целесъобразно и в съответствие с правото на Съюза и националното право, информацията, получена от служителите за връзка, изпратени в други държави членки, и* стратегическите и оперативните аналитични продукти на агенциите на Съюза във връзка с незаконната имиграция, *достойното и ефективно връщане и реинтеграция*, трансграничната престъпност или международната закрила и презаселването действително се предоставят на служителите за връзка по въпросите на имиграцията в трети държави и че информацията, предоставяна от служителите за връзка по въпросите на имиграцията, се споделя със съответните агенции на Съюза, и по-специално Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) в рамките на съответните им нормативни уредби.
- (19) За да се гарантира най-ефективното използване на информацията, събрана от мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията, тази информация следва да се предоставя чрез сигурна уеб-базирана платформа за обмен на информация *в съответствие с приложимото законодателство в областта на защитата на данните*.

- (20) Информацията, събирана от служителите за връзка по въпросите на имиграцията, следва да подпомага техническото и оперативното европейско интегрирано управление на границите, посочено в Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета⁴³, и да допринася за разработването и поддръжката на националните системи за наблюдение на границите в съответствие с Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴.
- (21) Следва да бъде възможно наличните ресурси по линия на Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁵ да се използват за подпомагане на дейностите на европейската мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията, както и за продължаване на съвместното изпращане на служители за връзка по въпросите на имиграцията от държавите членки.

⁴³ Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за Европейската гранична и брегова охрана, за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 863/2007 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета и Решение 2005/267/ЕО на Съвета (ОВ L 251, 16.9.2016 г., стр. 1).

⁴⁴ Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за създаване на Европейската система за наблюдение на границите (Eurosur) (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 11).

⁴⁵ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

- (22) Всяко обработване, **включително предаването**, на лични данни от държавите членки съгласно настоящия регламент следва да се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶ . При обработването на лични данни Комисията и агенциите на Съюза следва да прилагат Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷.
- (23) Обработването на лични данни съгласно настоящия регламент следва да се извършва с цел подпомагане на връщането на граждани на трети държави, улесняване на презаселването на лица, нуждаещи се от международна закрила, и изпълнение на **мерките на Съюза и националните мерки във връзка с приемането с цел законна миграция и във връзка с предотвратяването на незаконната имиграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора и борбата с тях**. Поради това е необходима правна уредба, която признава ролята на служителите за връзка по въпросите на имиграцията в този контекст.

I

⁴⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁴⁷ **Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).**

(24) Служителите за връзка по въпросите на имиграцията трябва да обработват лични данни, за да улесняват *правилното провеждане на процедурите за връщане, успешното изпълнение на решенията за връщане и реинтеграцията, когато е приложимо и възможно*. По отношение на третите държави на връщане в много случаи Комисията няма приети решения относно адекватното ниво на защита съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2016/679 и в много случаи те не са сключили или не възнамеряват да сключат споразумение за обратно приемане със Съюза или да осигурят по друг начин подходящи гаранции по смисъла на член 46 от Регламент (ЕС) 2016/679 **■** . Въпреки значителните усилия на Съюза за сътрудничество с основните държави на произход на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, които имат задължението да се върнат, невинаги е възможно да се гарантира, че тези трети държави систематично изпълняват установеното в международното право задължение да приемат обратно собствените си граждани. Поради това споразуменията за обратно приемане, които са сключени или са в процес на договаряне от Съюза или държавите членки и които осигуряват подходящи гаранции за предаването на данни на трети държави съгласно член 46 от Регламент (ЕС) 2016/679 **■** , обхващат ограничен брой такива трети държави. Когато няма такива споразумения, личните данни следва да се предават от служителите за връзка по въпросите на имиграцията за целите на изпълнението на операциите на Съюза по връщане, в съответствие с условията, предвидени в член 49 **■** от Регламент (ЕС) 2016/679 **■** .

- (25) *Като изключение от изискването за решение относно адекватното ниво на защита или подходящи гаранции, предаването на лични данни на органи на трети държави съгласно настоящия регламент следва да бъде разрешено с цел прилагане на политиката на Съюза в областта на връщането. Поради това следва да е възможно служителите за връзка по въпросите на имиграцията да използват дерогацията, предвидена в член 49, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2016/679, при спазване на условията, определени в посочения член за целите на настоящия регламент, а именно за достойно и ефективно връщане на граждани на трети държави, които не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване в държавите членки в съответствие с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.*

⁴⁸ *Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).*

- (26) В интерес на засегнатите лица служителите за връзка по въпросите на имиграцията следва да могат да обработват личните данни на презаселваните лица, нуждаещи се от международна закрила, и на лицата, желаещи да мигрират законно в Съюза, за да потвърдят тяхната самоличност и тяхното гражданство. *Служителите за връзка по въпросите на имиграцията работят в контекст, в който е вероятно да придобият важна информация за дейността на престъпните организации, занимаващи се с контрабанда на мигранти и трафик на хора. Поради това те следва също така да могат да споделят личните данни, обработвани в хода на изпълнение на техните задължения, с правоприлагащите органи и в рамките на мрежи от служители за връзка по въпросите на имиграцията, при условие че тези лични данни са необходими за предотвратяването и преодоляването на нередовната миграция или за предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на контрабандата на мигранти или трафика на хора.*

(27) ■ Целите на настоящия регламент ■ са да се оптимизира използването на *мрежата от служители* за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени от държавите членки, Комисията и агенциите на Съюза в трети държави с цел по-ефективно изпълнение на приоритетите на Съюза, като *се зачита националната компетентност на държавите членки. Тези приоритети на Съюза включват осигуряването на по-добро управление на миграцията с цел да се заместят нередовните потоци с безопасни и добре управлявани пътища за миграция чрез всеобхватен подход, насочен към всички аспекти на имиграцията, включително предотвратяването на контрабандата на мигранти, трафика на хора, незаконната имиграция и борбата с тях.* Други такива приоритети на Съюза са *улесняване на достойното и ефективно връщане, обратно приемане и реинтеграция, допринасяне за интегрираното управление на външните граници на Съюза, както и подпомагане на управлението на законната имиграция или на международните схеми за закрила.* *Доколкото целта на настоящия регламент* не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците ѝ може да бъде по-добре постигната чрез координация на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (28) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген⁴⁹, които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Д от Решение 1999/437/ЕО на Съвета⁵⁰.
- (29) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁵¹, които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Д от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета⁵².

⁴⁹ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

⁵⁰ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

⁵¹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

⁵² Решение 2008/149/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50).

- (30) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁵³, които попадат в областта, посочена в член 1, букви А и Д от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета⁵⁴.
- (31) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

⁵³ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

⁵⁴ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

- (32) *В съответствие с член 5, параграф 2 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС, на 1 октомври 2018 г. Обединеното кралство подаде нотификация до Съвета относно желанието си да участва в приемането на настоящия регламент. В съответствие с член 5, параграф 3 от посочения протокол Комисията представи на 31 януари 2019 г. предложение за решение на Съвета относно нотификацията от страна на Обединеното кралство за желанието му да не продължава да участва в някои от разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, които се съдържат в Регламент (ЕО) № 377/2004 . Въз основа на това Съветът реши на 18 февруари 2019 г.⁵⁵ , че от деня на влизане в сила на настоящия регламент Решение 2000/365/ЕО на Съвета⁵⁶ и точка 6 от приложение I към Решение 2004/926/ЕО на Съвета⁵⁷ престават да се прилагат спрямо Обединеното кралство по отношение на Регламент (ЕО) № 377/2004, както и всички допълнителни изменения към него.*

⁵⁵ *Решение (ЕС) 2019/304 на Съвета от 18 февруари 2019 г. относно нотификацията на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, че вече не желае да участва в някои от разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, които се съдържат в Регламент (ЕО) № 377/2004 на Съвета за създаване на мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията (ОВ L 51, 22.2.2019 г. ,стр. 7).*

⁵⁶ *Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).*

⁵⁷ *Решение 2004/926/ЕО на Съвета от 22 декември 2004 г. относно влизането в сила на части от достиженията на правото от Шенген за Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 395, 31.12.2004 г., стр. 70).*

- (33) Ирландия участва в настоящия регламент в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19 и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО на Съвета⁵⁸.
- (34) Участието на Ирландия в настоящия регламент в съответствие с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО се отнася до компетентността на Съюза да взема мерки срещу организирането на незаконната имиграция, с които се развиват разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, и в които Ирландия *участва*.
- (35) Настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях съответно по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г., член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. и член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2011 г.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

⁵⁸ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

Член 1

Приложно поле

1. С настоящия регламент се установяват правила, насочени към **засилване на сътрудничеството и** на координацията **между** служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени в трети държави от държавите членки, Комисията и агенциите на Съюза, чрез създаването на европейска мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията.
2. Настоящият регламент не засяга **компетентността на органите на държавите членки, Комисията и агенциите на Съюза да определят обхвата на задачите, възлагането им и йерархичната подчиненост на съответните си служители за връзка по въпросите на имиграцията** и не засяга задачите на тези служители в рамките на задълженията им съгласно правото, политиките или процедурите на равнището на Съюза и на национално равнище или съгласно специални споразумения, сключени с приемащата държава или с международни организации.

Член 2
Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения ■ :

- 1) „служител за връзка по въпросите на имиграцията“ означава служител за връзка, който е определен и изпратен в чужбина от компетентните органи на държава членка, от Комисията или от агенция на Съюза съгласно съответното правно основание с цел да се занимава с въпроси, свързани с имиграцията, също когато това представлява само част от задълженията им;
- 2) „изпратен в чужбина“ означава изпратен *в трета държава* за разумен период от време, който се определя от компетентния орган, в едно от следните:
 - а) *дипломатически мисии* на държава членка ■ ;
 - б) компетентните органи на трета държава;

- в) международна организация;
 - г) дипломатическа мисия на Съюза.
- 3) „лични данни“ означава лични данни съгласно определението в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) 2016/679;
- 4) „връщане“ означава връщане съгласно определението в член 3, точка 3 от Директива 2008/115/ЕО.

Член 3

Задачи на служителите за връзка по въпросите на имиграцията

1. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията ***изпълняват задачите си в рамките на своите правомощия, определени от изпращащите органи, и в съответствие с разпоредбите, включително тези относно защитата на личните данни, предвидени в законодателството на Съюза и националното законодателство и в споразуменията или договореностите, сключени с трети държави или с международни организации.***

2. *Служителите за връзка по въпросите на имиграцията изпълняват задачите си в съответствие с основните права като общи принципи на правото на Съюза, както и с международното право, включително задълженията в областта на правата на човека. Те обръщат особено внимание на уязвимите лица и вземат предвид свързаното с пола измерение на миграционните потоци.*
3. *Всеки изпращащ орган гарантира, че служителите за връзка по въпросите на имиграцията установяват и поддържат преки контакти с компетентните органи на трети държави, включително ако е целесъобразно, с местните органи, и с всички съответни организации, осъществяващи дейност в третата държава, включително международни организации, по-специално с цел прилагането на настоящия регламент.*
4. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията събират информация, която се използва на оперативното или на стратегическо ниво или и на двете нива. Събирането на информация съгласно настоящия параграф *се извършва в съответствие с член 1, параграф 2* и събраната информация не може да съдържа лични данни, без да се засяга член 10, параграф 2. Тази информация включва информация по-специално относно следните въпроси:
 - a) *европейското интегрирано управление на външните граници с оглед на ефективното управление на миграцията;*

- б) миграционните потоци, идващи от трета държава или преминаващи през нея, **включително, ако е възможно и приложимо, състава на миграционните потоци и планираната дестинация на мигрантите;**
- в) маршрутите, използвани от миграционните потоци, идващи от трета държава или преминаващи през нея, за да достигнат до териториите на държавите членки;
- г) съществуването, дейностите и оперативните способности на престъпните организации, които се занимават с контрабанда на мигранти и трафик на хора по миграционните маршрути;
- д) инцидентите и събитията, които имат потенциал да представляват или да причинят ново развитие по отношение на миграционните потоци;
- е) използваните методи за преправяне или изготвяне на неистински документи за самоличност и на документи за пътуване;
- ж) начините и средствата за подпомагане на органите на трети държави да предотвратяват формирането на потоци на незаконна имиграция на тяхна територия или транзитното преминаване на такива потоци през тяхната територия;

I

- з) мерките преди заминаването, осигурени за имигрантите в държавата на произход или приемащите трети държави в подкрепа на успешното интегриране след законно пристигане в държавите членки;
- и) начините и средствата за улесняване на връщането, обратното приемане и реинтеграцията;
- й) **ефективния** достъп до закрила, **който третата държава е въвела, включително в полза на уязвимите лица;**
- к) **съществуващи и възможни бъдещи** стратегии и канали за законна имиграция между Съюза и трети държави, **като се вземат предвид потребностите от умения и потребностите на пазара на труда в държавите членки, както и презаселването и други средства за защита;**
- л) капацитета, възможностите, политическите стратегии, законодателството и юридическата практика на третите държави **и заинтересованите страни, включително, ако е възможно и приложимо, във връзка с центровете за приемане и задържане и условията в тях,** доколкото се отнасят до въпросите, посочени в букви а) – к).

5. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията координират помежду си и със съответните заинтересовани страни предоставянето на дейностите по изграждане на капацитет на органите на третите държави и на други заинтересовани страни в тях.
6. ***Като се вземат предвид експертният им опит и обучението им,*** служителите за връзка по въпросите на имиграцията могат да оказват помощ за:
- а) установяване на самоличността и ***гражданството*** на граждани на трети държави и улесняване на връщането им в съответствие с Директива 2008/115/ЕО, ***както и за подпомагане на тяхната реинтеграция, ако това е приложимо и възможно;***
 - б) потвърждаване на самоличността на лица, нуждаещи се от международна закрила, с цел улесняване на презаселването им в Съюза, ***включително като им се предоставя, ако е възможно, достатъчно информация и подкрепа преди заминаването;***

- в) потвърждаване на самоличността и улесняване на прилагането на мерките на Съюза **и на националните мерки** във връзка с приемането на законни имигранти;
- г) *споделяне на информация, получена в хода на изпълнение на задълженията им в рамките на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията и с компетентните органи на държавите членки, включително правоприлагащите органи, с цел предотвратяване и разкриване на незаконната имиграция, както и борба с контрабандата на мигранти и трафика на хора.*

I

Член 4

Уведомяване за изпращането на служители за връзка по въпросите на имиграцията

1. Държавите членки, Комисията и агенциите на Съюза уведомяват Управителния съвет, създаден съгласно член 7, за плановете си да изпратят служители за връзка по въпросите на имиграцията **и за действителното** им изпращане, включително за описанието на техните задължения, и посочват продължителността на престоя на място.

Докладите за дейността, посочени в член 8, параграф 2, буква в), включват преглед на изпращането на служители за връзка по въпросите на имиграцията.

2. Информацията по параграф 1 се разпространява чрез сигурната уеб-базирана платформа за обмен на информация, предвидена в член 9.

Член 5

Създаване на местни или регионални мрежи от служители за връзка по въпросите на имиграцията

1. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени в едни и същи **█** държави или региони, формират местни или регионални мрежи за сътрудничество ***и си сътрудничат, ако и когато това е целесъобразно, със служителите за връзка, изпратени от държави, различни от държавите членки.*** По-конкретно в рамките на тези мрежи служителите за връзка по въпросите на имиграцията ***в съответствие с член 1, параграф 2:***
 - а) се срещат редовно и всеки път, когато това е необходимо;
 - б) обменят информация и практически опит, по-специално на срещи и чрез сигурната уеб-базирана платформа за обмен на информация, предвидена в член 9;
 - в) по целесъобразност обменят информация относно опита във връзка с достъпа **█** до ***международна*** закрила;

- г) съгласуват позициите, които да се възприемат при контактите с търговските превозвачи, ако е целесъобразно;
- д) участват в общи специализирани обучения, когато е целесъобразно, ***включително относно основните права, трафика на хора, контрабандата на мигранти, документните измами или достъпа до международна закрила в трети държави;***
- е) когато е целесъобразно, организират информационни срещи и курсове за обучение за членовете на дипломатическия персонал и на консулствата, които са на работа в мисиите на държавите членки в третата държава;
- ж) възприемат общ подход по отношение на методите за събиране и съобщаване на стратегически значима информация, включително анализи на риска;
- з) установяват периодични контакти със сходните мрежи в третата държава и в съседните трети държави, ако е целесъобразно.

2. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени от Комисията, **съдействат и оказват подкрепа на** мрежите, предвидени в параграф 1. В местата, където Комисията не изпраща служители за връзка по въпросите на имиграцията, **съдействието и подкрепата за мрежите, предвидени в параграф 1, се осъществяват от служители за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени от агенциите на Съюза. В местата, където Комисията и агенциите на Съюза не изпращат служители за връзка по въпросите на имиграцията,** съдействие на мрежата оказва служител за връзка по въпросите на имиграцията, избран от членовете на мрежата.
3. Управителният съвет се уведомява **без ненужно забавяне** за назначаването на **определения посредник** на мрежата **или в случаите, когато не е определен посредник.**

Член 6

Съвместно изпращане на служители за връзка по въпросите на имиграцията

1. Държавите членки могат да се договорят, двустранно или многостранно, че служителите за връзка по въпросите на имиграцията, които са изпратени в трета държава или в международна организация от една държава членка, ще се грижат също и за интересите на една или на няколко други държави членки.
2. Държавите членки могат също да се договорят, че техните служители за връзка по въпросите на имиграцията ще работят съвместно по някои задачи ***съобразно компетентността и обучението си.***
3. Ако две или повече държави членки изпратят съвместно служител за връзка по въпросите на имиграцията, те могат да получат финансова помощ от Съюза съгласно Регламент (ЕС) № 515/2014.

Член 7

Управителен съвет

1. Създава се Управителен съвет за европейската мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията.
2. Управителният съвет се състои от един представител на всяка държава членка, двама представители на Комисията, един представител на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, един представител на Европол и един представител на EASO. **За тази цел всяка държава членка назначава един член на Управителния съвет, както и един заместник, който представлява члена в случай на отсъствие.** Членовете на Управителния съвет се назначават **по-специално** въз основа на опита и експертните знания им в областта на управлението на мрежи от служители за връзка.
3. **Държавите**, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, участват в Управителния съвет **и назначават по един представител, който е член без право на глас. Те имат право да изразяват становища по всички обсъждани въпроси и решенията, взети от Управителния съвет.**

Когато взема решения по въпроси, които са от значение за служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени от държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, Управителният съвет взема надлежно предвид становищата, изразени от представителите на тези държави.

4. На заседанията *си Управителният съвет може да покани* да присъстват като наблюдатели експерти, представители на националните органи, на международни организации и на компетентните институции, органи, служби и агенции на Съюза, които не са членове на Управителния съвет.
5. Управителният съвет може да организира съвместни заседания с други мрежи или организации.
6. Председател на Управителния съвет е представител на Комисията.
Председателят:
 - а) осигурява приемственост и организира работата на Управителния съвет, включително подкрепя изготвянето на двугодишната работна програма и двугодишния доклад за дейността;

- б) **дава консултации на Управителния съвет, за да се гарантира, че одобрените колективни дейности** ■ **са съгласувани и координирани със съответните инструменти и структури на Съюза и отразяват приоритетите на Съюза в областта на миграцията;**
- в) свиква заседанията на Управителния съвет.

За постигане на целите на Управителния съвет председателят се подпомага от секретариат.

- 7. Управителният съвет заседава най-малко два пъти годишно.
- 8. **Управителният съвет взема решения с абсолютно мнозинство от своите членове с право на глас.**
- 9. **Компетентните изпращащи органи съобщават на съответните служители за връзка по въпросите на имиграцията за решенията, приети от Управителния съвет.**

Член 8

Задачи на Управителния съвет

1. Управителният съвет изготвя свой процедурен правилник въз основа на предложение от председателя в срок от три месеца от първото си заседание. В процедурния правилник се определят подробно условията и редът за гласуване. ***В процедурния правилник се включват по-конкретно условията, при които един от членовете може да действа от името на друг член, както и изискванията за кворум.***
2. Като взема предвид приоритетите на Съюза в областта на имиграцията и в рамките на обхвата на задачите на служителите за връзка по въпросите на имиграцията, определени в настоящия регламент ***и в съответствие с член 1, параграф 2,*** Управителният съвет извършва следните дейности ***въз основа на цялостна ситуационна картина и на анализи, предоставени от компетентните агенции на Съюза:***
 - а) определя приоритетите и планира дейностите, като приема двугодишна работна програма, в която се определят необходимите ресурси за подпомагане на работата;

- б) **редовно** извършва преглед на изпълнението на дейностите си **с оглед на предлагане на изменения на** двугодишната работна програма **по целесъобразност** и във връзка с назначаването на **посредници** на мрежата и напредъка, постигнат от мрежите от служителите за връзка по въпросите на имиграцията в сътрудничеството им с компетентните органи в трети държави;
- в) приема двугодишния доклад за дейността, който включва прегледа, посочен в член 4, параграф 1, втора алинея, **изготвен от председателя на Управителния съвет**;
- г) актуализира списъка на изпратени служители за връзка по въпросите на имиграцията преди всяко заседание на Управителния съвет;
- д) идентифицира пропуските при изпращането и **очертава възможности** за изпращане на служители за връзка по въпросите на имиграцията.

Управителният съвет изпраща на Европейския парламент документите, посочени в настоящия параграф, първа алинея, букви а) и в).

3. Като взема предвид оперативните нужди на Съюза в областта на имиграцията и в рамките на обхвата на задачите на служителите за връзка по въпросите на имиграцията, определени в настоящия регламент **и в съответствие с член 1, параграф 2**, Управителният съвет извършва следните дейности:
- а) дава съгласие за ***ad hoc действия*** на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията;
 - б) следи за наличието на информация между служителите за връзка по въпросите на имиграцията и агенциите на Съюза и при нужда отправя препоръки за необходими действия;
 - в) оказва подкрепа за развитието на капацитета на служителите за връзка по въпросите на имиграцията, включително чрез разработване на ***допълнителни и незадължителни*** общи основни учебни програми, обучение преди изпращането, ***насоки за спазване на основните права в техните дейности, като се обръща специално внимание на уязвимите лица***, и за организирането на съвместни семинари по темите, посочени в член 3, параграф 4, ***като взема предвид инструментите за обучение, разработени от компетентните агенции на Съюза или други международни организации***;
 - г) гарантира че информацията се обменя чрез сигурна уеб-базираната платформа за обмен на информация, предвидена в член 9.

4. За изпълнението на дейностите, посочени в параграфи 2 и 3, държавите членки могат да получават финансовата помощ от Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) № 515/2014.

Член 9

Платформа за обмен на информация

1. *За целите на съответните си задачи* служителите за връзка по въпросите на имиграцията, членовете на Управителния съвет и посредниците на мрежата, посочени в член 5, параграф 2, гарантират, че относимата информация и статистически данни се качват на сигурна уеб-базирана платформа за обмен на информация и се обменят чрез нея. **Комисията създава тази платформа със съгласието на Управителния съвет и я поддържа.**

Посредством сигурната уеб-базирана платформа за обмен на информация не може да се обмена строго поверителна оперативна информация, свързана с правоприлагането.

2. **Информацията, обменяна чрез сигурната уеб-базирана платформа за обмен на информация,** включва най-малко следните елементи:

- а) документите, докладите и аналитичните продукти, **одобрени от Управителния съвет в съответствие с член 8, параграфи 2 и 3;**
- б) двугодишните работни програми, двугодишните доклади за дейността, резултатите от дейността и *ad hoc* задачите на мрежите от служители за връзка по въпросите на имиграцията, посочени в член 8, параграфи 2 и 3;
- в) актуализиран списък на членовете на Управителния съвет;
- г) актуализиран списък, **съдържащ данните за контакт** на служителите за връзка по въпросите на имиграцията, изпратени в трети държави, включително техните имена, **място на изпращане и регион, за който отговарят**, телефонни номера и електронни адреси;
- д) други документи, свързани с дейностите и решенията на Управителния съвет.

3. С изключение на данните по параграф 2, букви в) и г), информацията, обменяна посредством *сигурната* уеб-базирана *платформа за обмен на информация*, не съдържа лични данни или линкове, които дават пряк или непряк достъп до такива лични данни. Достъп до данните по параграф 2, букви в) и г) се осигурява само за служителите за връзка по въпросите на имиграцията, членовете на Управителния съвет *и надлежно оправомощени служители* за целите на прилагането на настоящия регламент.
4. *Европейският парламент получава достъп до определени части на сигурната уеб-базирана платформа за обмен на информация, както е определено от Управителния съвет в неговия процедурен правилник и в съответствие с приложимите правила и законодателство на равнището на Съюза и на национално равнище.*

Член 10

Обработване на лични данни

1. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията изпълняват своите задачи в съответствие с правилата на Съюза за защита на личните данни, националните правила за защита на личните данни и правилата, съдържащи се в международните споразумения, сключени с трети държави или международни организации.
2. Служителите за връзка по въпросите на имиграцията могат да обработват лични данни за целите на задачите, посочени в член 3, параграф 6. Тези лични данни се изтриват, **когато вече не са необходими за целите, за които са събрани или обработвани по друг начин, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.**
3. Личните данни, обработвани съгласно параграф 2, могат да включват:
 - а) биометричните или биографичните данни, когато те са необходими за потвърждаване на самоличността и гражданството на граждани на трети държави за целите на връщането, включително всички видове документи, които могат да се считат за доказателство или *prima facie* доказателство за гражданството;
 - б) списъците на пътниците за полети за връщане **и други транспортни средства** до трети държави;

- в) биометричните или биографичните данни за потвърждаване на самоличността и гражданството на граждани на трети държави **във връзка с приемането ■ с цел законната миграция ■** ;
- г) *биометричните или биографичните данни за потвърждаване на самоличността и гражданството на граждани на трети държави, нуждаещи се от международна закрила, с цел презаселването им;*
- д) *биометричните, биографичните и други лични данни, необходими за установяване на самоличността на лицето и за предотвратяване на контрабандата на мигранти и трафика на хора, както и за борбата с тях, както и лични данни, свързани с оперативните способности на престъпните мрежи, използван транспорт, участие на посредници и финансови потоци.*

Данните съгласно настоящия параграф, първа алинея, буква д) се обработват единствено с цел изпълнение на задачите, посочени в член 3, параграф 6, буква г).

4. *Обменът на лични данни е строго ограничен до необходимото за целите на настоящия регламент.*
5. Предаването на лични данни от служителите за връзка по въпросите на имиграцията на трети държави и на международни организации съгласно настоящия член се извършва в съответствие с глава V от Регламент (ЕС) 2016/679 **■** .

Член 11

Консулско сътрудничество

Настоящият регламент не засяга разпоредбите в областта на консулското сътрудничество на местно равнище, съдържащи се в Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁹.

⁵⁹ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15. 9. 2009 г. стр. 1.).

Член 12

Доклад

1. Пет години след датата на приемане на настоящия регламент Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент.
2. Държавите членки *и компетентните агенции на Съюза* предоставят на Комисията необходимата информация за изготвянето на доклада за прилагането на настоящия регламент.

Член 13

Отмяна

Регламент (ЕО) № 377/2004 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение *II*.

Член 14

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в ...,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Отмененият регламент и неговото изменение

Регламент (ЕО) № 377/2004 на Съвета	(ОВ L 64, 2.3.2004 г., стр. 1)
Регламент (ЕС) № 493/2011 на Европейския парламент и на Съвета	(ОВ L 141, 27.5.2011 г., стр. 13)

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 377/2004	Настоящият регламент
—	Член 1, параграф 1
—	Член 2, уводен текст
Член 1, параграф 1	Член 2, точка 1
—	
Член 1, параграф 2	Член 2, точка 1, текстът в края
—	
Член 1, параграф 3	Член 2, точка 2
Член 1, параграф 4	Член 1, параграф 2
Член 2, параграф 1	Член 3, параграф 3
Член 2, параграф 2, уводен текст	Член 3, параграф 4, уводен текст
Член 2, параграф 2, първо тире	Член 3, параграф 4, буква б)
Член 2, параграф 2, второ тире	Член 3, параграф 4, буква в)
Член 3, параграф 1	Член 4, параграф 1, първа алинея
Член 4, параграф 1	Член 5, параграф 1
Член 5, параграфи 1 и 2	Член 6, параграфи 1 и 2
Член 7	Член 11
—	Приложение I
—	Приложение II

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0391

Изисквания за одобрение на типа на моторни превозни средства по отношение на общата безопасност*I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата, за изменение на Регламент (ЕС) 2018/... и за отмяна на регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009 (COM(2018)0286 – C8-0194/2018 – 2018/0145(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0286),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0194/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 септември 2018 г.⁶⁰,
- след консултация с Комитета на регионите,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 29 март 2018 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

⁶⁰ ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 90.

- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и становищата на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните и на комисията по транспорт и туризъм (A8-0151/2019),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приема за сведение изявлението на Комисията, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия L на *Официален вестник на Европейския съюз* заедно с окончателния законодателен акт;
 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства и защитата на пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата, за изменение на Регламент (ЕС) 2018/858 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009*

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

* ТЕКСТЪТ ПОДЛЕЖИ НА ПРАВНО-ЕЗИКОВА РЕДАКЦИЯ.

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶¹,
след консултация с Комитета на регионите **■**,
в съответствие с обикновената законодателна процедура⁶²,
като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2018/**858** на Европейския парламент и на Съвета⁶³ **■** установява административните разпоредби и техническите изисквания за одобряване на типа на новите превозни средства, системи, компоненти и отделни технически възли, с цел да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар и да се осигури високо ниво на безопасност и опазване на околната среда.

⁶¹ ОВ С **440**, 6.12.2018 г., стр. 90.

⁶² Позиция на Европейския парламент от 16 април 2019 г.

⁶³ Регламент (ЕС) 2018/**858** на Европейския парламент и на Съвета относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L **151**, 14.6.2018 г., стр. 1)

- (2) Настоящият регламент е регулаторен акт за целите на процедурата на ЕС за одобряване на типа, установена в Регламент (ЕС) 2018/858, *и следователно приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 следва да бъде съответно изменено. Административните разпоредби на Регламент (ЕС) № 2018/858, включително разпоредбите относно корективните мерки и санкциите, са напълно приложими към настоящия регламент.*
- (3) През изминалите десетилетия напредъкът в безопасността на превозните средства допринесе значително за общото намаляване на броя на смъртните случаи и тежките наранявания по пътищата. *При все това през 2017 г. по пътищата на Съюза са загинали 25 300 души – цифра, която запазва равнището си през последните четири години. Също така, всяка година в катастрофи биват тежко ранени 135 000 души⁶⁴. Съюзът следва да направи всичко възможно, за да се намалят или избегнат напълно произшествията и нараняванията в автомобилния транспорт. В допълнение към мерките за безопасност с цел защита на пътниците в превозното средство, за да се защитят участниците в движението извън превозното средство е необходимо да бъдат въведени конкретни мерки за предотвратяване на смъртните случаи и нараняванията на уязвимите участници в движението по пътищата, като например велосипедистите и пешеходците.* Без нови инициативи относно общата безопасност по пътищата, въздействието на настоящия подход върху безопасността вече няма да е в състояние да компенсира последиците от нарастването на обема на трафика. Ето защо е необходимо показателите за безопасност на моторните превозни средства да бъдат подобрени допълнително като част от интегрирания подход към пътната безопасност и с оглед на по-добрата защита на уязвимите участници в движението по пътищата.

⁶⁴

https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/vademecum_2018.pdf

- (4) *Разпоредбите за одобрение на типа следва да гарантират, че нивата на експлоатационните характеристики на моторните превозни средства трябва да се оценяват по повторяем и възпроизводим начин. Поради това техническите изисквания в настоящия регламент се посочват само пешеходците и велосипедистите, тъй като към момента те са единствените официално хармонизирани категории субекти за изпитвания. Освен пешеходците и велосипедистите, уязвимите участници в движението по пътищата като цяло включват и други немоторизирани и моторизирани участници в движението по пътищата, които могат да използват персонални мобилни решения без защитна каросерия. Освен това сегашната технология създава разумно очакване, че усъвършенстваните системи ще реагират и на други уязвими участници в движението по пътищата при нормални условия на движение, въпреки че не са били подложени на специални изпитвания. Техническите изисквания следва да бъдат допълнително адаптирани към техническия напредък след процедура за оценка и преглед, за да се обхванат всички участници в движението по пътищата без защитна каросерия, като например ползватели на тротинетки, на самобалансиращи се превозни средства и на инвалидни колички.*

- (5) Техническият напредък в областта на усъвършенстваните системи за безопасност на превозните средства предлага нови възможности за намаляване на броя на пострадалите. За да се намали броят *на тежко ранените и* на смъртните случаи, трябва да *бъде въведен пакет от* подходящи нови технологии.
- (6) Във връзка с Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁵, Комисията оцени възможността за разширяване на съществуващото в този регламент изискване за инсталирането на определени системи (например усъвършенствани системи за аварийно спиране и системи за следене на налягането в гумите) в някои категории моторни превозни средства, така че то да се прилага за всички категории превозни средства. Освен това Комисията оцени техническата и икономическата осъществимост и готовността на пазара за налагане на ново изискване за инсталиране на други усъвършенствани устройства за безопасност. Въз основа на тези оценки през декември 2016 г. Комисията публикува доклад за Европейския парламент и за Съвета озаглавен: „В името на човешкия живот: повишаване на безопасността на автомобилите в ЕС“⁶⁶. Съпътстващият го работен документ на службите на Комисията установява и излага 19 възможни регулаторни мерки, които биха били ефективни за допълнително намаляване на броя на пътно-транспортните произшествия и на смъртните случаи и нараняванията.

⁶⁵ Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 200, 31.7.2009 г., стр. 1).

- (7) *За да се гарантира технологична неутралност по отношение на системите за следене на налягането в гумите, изискването за ефективност следва да позволява както преки, така и непреки системи за следене на налягането в гумите.*
- (8) *Предложените регулаторни мерки могат да бъдат по-ефективни за намаляване на броя на смъртните случаи и на пътнотранспортните произшествия и за смекчаване на нанасяните телесни повреди и щети, ако бъдат проектирани по такъв начин, че да бъдат удобни за ползвателите. Поради това производителите на превозни средства следва да направят всичко възможно, за да гарантират, че системите и елементите, предвидени в настоящия регламент, са разработени по такъв начин, че да помагат на водачите. Функционирането на системите и елементите, предвидени в настоящия регламент, и техните ограничения следва да бъдат обяснени ясно и разбираемо за потребителя в инструкциите за ползвателя на моторното превозно средство.*
- (9) *Елементите за безопасност и предупрежденията, използвани при подпомагането на управлението на превозното средство, следва да са лесно забележими от всички водачи, включително от по-възрастните хора и лицата с увреждания.*

- (10) *Усъвършенстваните системи за аварийно спиране*, интелигентната система за регулиране на скоростта, *аварийните* системи за поддържане на пътната лента, системите за *предупреждение при сънливост* и *относно* вниманието на водача, *усъвършенстваните предупредителни системи при* отклоняване на вниманието *на водача* и системите за детектиране на заден ход *са системи за безопасност, които* имат висок потенциал за значително намаляване на броя на пострадалите. Освен това *някои от* тези системи *за безопасност* се намират в *основата* на технологии, които ще се използват и за въвеждането на **■** автоматизирани превозни средства. *Всяка такава система за безопасност следва да функционира без използването на какъвто и да било вид биометрична информация за водачи на превозни средства или пътници, включително разпознаване на лица.* Поради това на равнището на Съюза следва да бъдат установени хармонизирани правила и процедури за изпитване за одобряването на типа на превозните средства по отношение на тези системи и за одобряването на тези системи като отделни технически възли. *Технологичният напредък на тези системи следва да бъде взет под внимание при всяка оценка на съществуващото законодателство, така че да бъде съобразен с бъдещите предизвикателства, да спазва стриктно принципа на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни и да се намалят или избегнат напълно произшествията и нараняванията в автомобилния транспорт. Нужно е също така да се гарантира, че тези системи могат да бъдат използвани безопасно, през целия жизнен цикъл на превозното средство.*

- (11) Следва да е възможно изключване на интелигентната система за регулиране на скоростта, например когато водачът получава лъжливи предупреждения или неподходяща обратна информация в резултат на лоши атмосферни условия, временни противоречиви пътни маркировки в строителните зони и подвеждащи, дефектни или липсващи пътни знаци. Тази функция за изключване следва да бъде под контрола на водача, като системата остава изключена толкова дълго, колкото е необходимо, и има възможност тя лесно да бъде включена от водача. Когато системата е изключена, може да се предоставя информация за ограничението на скоростта. Системата следва винаги да е активна при запалване и водачът следва винаги да е наясно дали системата е включена или изключена.

- (12) *Общоприет факт е, че обезопасителният колан е един от най-важните и ефективни елементи за безопасност на превозните средства. Ето защо системите за сигнализиране за непоставен обезопасителен колан могат да предотвратят още повече смъртните случаи или да намалят нараняванията, като увеличат процента на използване на обезопасителен колан в целия Съюз. Поради тази причина с Регламент (ЕО) № 661/2009 системата за сигнализиране на непоставен обезопасителен колан стана задължителна по отношение на седалката на водача за всички нови леки пътнически автомобили от 2014 г. насам. Това беше постигнато чрез прилагането на Правило № 16 на ООН, съдържащо съответните технически разпоредби. Благодарение на адаптирането на посоченото правило на ООН към техническия напредък, сега ще стане задължително и монтирането на системи за сигнализиране на непоставен обезопасителен колан за всички предни и задни седалки в превозни средства от категория M₁ и N₁, както и за всички предни седалки в превозни средства от категория N₂, N₃, M₂ и M₃, считано от 1 септември 2019 г. за новите типове и от 1 септември 2021 г. за всички нови моторни превозни средства.*

- (13) Въвеждането на устройства за записване на данни от инциденти■, които да запазят редица важни **анонимизирани** данни от превозното средство, **придружени от изисквания за обхвата на данните, точността, резолюцията и събирането, съхранението и възможността за извличането на тези данни**, за кратък период от време преди, по време на и **незабавно** след **пътнотранспортно произшествие** (например **при активиране от** задействане на въздушна възглавница), е важна стъпка за получаването на точни, подробни данни за произшествието. Следователно **всички моторни** превозни средства следва да бъдат оборудвани с такива устройства за записване. Тези устройства за записване **следва** да могат да записват и съхраняват данните, така че последните да могат да бъдат използвани от държавите членки **единствено** за извършване на анализ на пътната безопасност и за оценяване на ефективността на предприетите специални мерки **без възможност да бъде идентифициран собственикът или ползвателят на конкретното превозно средство въз основа на съхраняваните данни**.

- (14) Всяко обработване на лични данни, като обработваната информация за водача в устройствата за записване на данни от инциденти⁶⁶ или информацията за сънливостта и вниманието на водача или информацията от усъвършенстваните предупредителни системи за отклонение на вниманието на водача, следва да се извършва в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на данните, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁶. Устройствата за записване на данни от инциденти следва да действат в система със затворен цикъл, където новите данни се записват върху по-старите и ги изтриват и която не позволява идентифицирането на превозното средство или на водача. Освен това предупрежденията за сънливостта и вниманието на водача и усъвършенстваните предупредителни системи за отклонение на вниманието на водача не следва непрекъснато да записват или запазват данни, различни от необходимите във връзка с целите, за които са били събрани или обработени по друг начин в рамките на системата със затворен цикъл. Също така обработването на лични данни, събрани чрез бордовата система eCall, основаваща се на услугата 112, подлежи на специфични предпазни мерки⁶⁷.

⁶⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁶⁷ Регламент (ЕС) 2015/758 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно изискванията за одобряване на типа по отношение на въвеждането на бордовата система eCall, основаваща се на услугата 112, и за изменение на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 77).

- (15) *В някои случаи усъвършенстваната система за аварийно спиране или аварийната предупредителна система за поддържане на пътната лента може да не са напълно функциониращи, по-специално поради недостатъци в пътната инфраструктура. В тези случаи системите следва да се дезактивират сами и да дават информация на водача за дезактивирането си. В случай, че не се дезактивират автоматично, те трябва да могат да се изключват ръчно. Това дезактивиране следва да е временно и да продължи само за такъв период, за какъвто системата не функционира в пълна степен. Възможно е също така водачите да трябва да надмогнат намесата на усъвършенстваната система за аварийно спиране или аварийната система за поддържане на пътната лента, когато функционирането на системата може да доведе до по-голям риск или вреда. Това гарантира, че превозните средства са постоянно под контрола на водача. Въпреки това системите биха могли също така да отчитат и случаи, в които водачът е в невъзможност да вземе решение и следователно е необходима намеса от страна на системата, за да се предотврати влошаването на произшествието.*

- (16) Регламент (ЕО) № 661/2009 освобождаваше ванове, високопроходимите превозни средства и многоцелевите превозни средства от изискванията за безопасност поради характеристиките, свързани с височината в седнало положение и масата на превозното средство. Като се има предвид увеличеният процент на навлизане на пазара на такива превозни средства (от едва 3% през 1996 г. до 14% през 2016 г.) и технологичните промени при проверките за електробезопасността след произшествието, тези изключения са остарели и неоправдани. Ето защо изключенията следва да бъдат премахнати и за тези превозни средства следва да се прилага целият спектър от изисквания за усъвършенствани системи за превозните средства.
- (17) Регламент (ЕО) № 661/2009 постигна значително опростяване на законодателството на Съюза, като замени 38 директиви с равностойни правила на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (правила на ООН), които са задължителни съгласно Решение 97/836/ЕО на Съвета⁶⁸. С цел да се постигне допълнително опростяване, повече правила на Съюза следва да бъдат заменени със съществуващи правила на ООН, които се прилагат в Съюза на задължителна основа. Освен това, Комисията следва да насърчава и подкрепя текущата работа на равнището на ООН с цел да се определят, без никакво забавяне и в съответствие с най-високите налични стандарти за безопасност по пътищата, технически изисквания за одобрение на типа на системи за безопасност на превозните средства, предвидени в настоящия регламент.

⁶⁸ Решение 97/836/ЕО на Съвета от 27 ноември 1997 г. (ОВ L 346, 17.12.1997 г., стр. 78).

- (18) Правилата на ООН и измененията към тях, в подкрепа на които Съюзът е гласувал или които Съюзът прилага, в съответствие с Решение 97/836/ЕО, следва да се включат в рамките на законодателството на Съюза за одобряване на типа. Поради това на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да изменя списъка на правилата на ООН, които се прилагат на задължителна основа, за да се гарантира редовното му обновяване.
- (19) С Регламент (ЕО) № 78/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁹ се предвиждат изисквания за защита на пешеходците, велосипедистите и на останалите уязвими участници в движението по пътищата под формата на изпитвания за съответствие и гранични стойности на одобрението на превозните средства по отношение на тяхната предна структура и за одобрението на системите за предна защита (напр. буферни греди). След приемането на Регламент (ЕО) № 78/2009, техническите изисквания и процедурите за изпитване на превозни средства бяха доразвити на равнището на ООН, с цел да се отчете техническият напредък. Правило № 127 на ООН⁷⁰ понастоящем се прилага и в Съюза по отношение на одобряването на типа на моторни превозни средства.

⁶⁹ Регламент (ЕО) № 78/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 14 януари 2009 г. относно одобряването на типа на моторни превозни средства по отношение на защитата на пешеходците и на останалите уязвими участници в движението по пътищата, за изменение на Директива 2007/46/ЕО и за отмяна на Директиви 2003/102/ЕО и 2005/66/ЕО (ОВ L 35, 4.2.2009 г., стр. 1).

⁷⁰ Правило № 127 за определяне на единни разпоредби относно одобряването на моторни превозни средства по отношение на техните показатели за безопасност на пешеходците.

- (20) След приемането на Регламент (ЕО) № 79/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁷¹ техническите изисквания и процедурите за изпитване за целите на одобряването на моторни превозни средства, задвижвани с водород, и на водородните системи и компоненти, бяха доразвити на равнището на ООН, с цел да се отчете техническият напредък. Правило № 134 на ООН⁷² понастоящем се прилага и в Съюза по отношение на одобряването на типа на водородни системи в моторни превозни средства. В допълнение към тези изисквания ***на равнището на Съюза следва да бъдат установени*** критерии за качеството на материалите ***и гнездата за зареждане с гориво***, използвани в работещите с водород системи на превозното средство■ .
- (21) По съображения за яснота, рационалност и опростяване регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009 следва да бъдат отменени и заменени с настоящия регламент.

⁷¹ Регламент (ЕО) № 79/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 14 януари 2009 г. относно одобрение на типа на моторни превозни средства, задвижвани с водород, и за изменение на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L 35, 4.2.2009 г., стр. 32).

⁷² Правило № 134 на ООН относно единни предписания за одобряването на моторни превозни средства и техните компоненти по отношение на свързаните с безопасността характеристики на превозните средства, използващи водород като гориво

- (22) В исторически план, правилата на Съюза са ограничили общата дължина на комбинациите камион-ремарке, което доведе до проектирането на типичния модел на кабина над двигателя, тъй като той осигурява максимално товарно пространство. Въпреки това, високото място за сядане на водача доведе до увеличаване на невидимата зона и до по-лоша пряка видимост около кабината на камиона. Това е основен фактор за произшествия с товарни автомобили, свързани с уязвими участници в пътното движение. Броят на жертвите би могъл да бъде значително намален чрез подобряване на пряката видимост. Поради това следва да бъдат въведени изисквания за подобряване на пряката видимост, *така че да се подобри пряката видимост от позицията на водача по отношение на пешеходците, колоездачите и другите уязвими участници в пътното движение, като се намалят във възможно най-голяма степен мъртвите зони пред водача и встрани на водача. Следва да се вземат предвид особеностите на различните категории превозни средства.*

I

- (23) Автоматизираните ■ превозни средства биха могли да имат огромен принос в намаляването на смъртните случаи по пътищата, тъй като *при над 90 процента от случаите на пътнотранспортни произшествия се счита, че причината е в някаква степен човешка грешка*. Тъй като автоматизираните превозни средства постепенно ще изземат функциите на водача, на равнището на Съюза следва да бъдат приети хармонизирани правила и технически изисквания за системите на автоматизираните превозни средства, *включително по отношение на проверимото осигуряване на безопасност за автоматизираното вземане на решения в превозните средства, като същевременно се зачита принципът за технологична неутралност, и следва да бъдат насърчавани на международно равнище в рамките на Работна група 29 на ИКЕ на ООН*.
- (24) *Участниците в движението по пътищата, като пешеходци и велосипедисти, както и водачи на неавтоматизирани превозни средства, които не могат да получават електронна информация пряко от други превозни средства за поведението на дадено автоматизирано превозно средство, следва да бъдат информирани с конвенционални средства, както е предвидено в правилата на ООН или други регулаторни актове, възможно най-бързо след влизането им в сила.*

- (25) Групирането на превозни средства има потенциала да допринесе за по-безопасен, по-чист и по-ефективен транспорт в бъдеще. В очакване на въвеждането на технологията на групиране и съответните стандарти, ще е необходима регулаторна рамка с хармонизирани правила и процедури. ■
- (26) *Свързаността и автоматизацията на превозните средства увеличават възможността за неразрешен, отдалечен достъп до данните в превозното средство и незаконната промяна на софтуера по ефира. За да бъдат взети предвид произтичащите от това бъдещи рискове, правилата на ООН или други регулаторни актове в областта на киберсигурността следва да се прилагат задължително възможно най-бързо след влизането им в сила.*

- (27) *Модифицирането на софтуера може да промени в значителна степен функционалните параметри на превозното средство. Следва да бъдат установени хармонизирани правила и технически изисквания за модифицирането на софтуера, които да са съобразени с процесите по одобрение на типа. Затова правилата на ООН или други регулаторни актове, отнасящи се до процесите на актуализиране на софтуера, следва да се прилагат задължително възможно най-бързо след влизането им в сила. Тези мерки за сигурност обаче не следва да намаляват задълженията на производителите на превозни средства да предоставят достъп до изчерпателна диагностична информация и данни в превозното средство, свързани с ремонта и поддръжката на превозното средство.*

- (28) Съюзът следва да продължи да насърчава разработването на технически изисквания за шума от гумите, съпротивлението при търкаляне и показателите за сцеплението с влажна повърхност на гумите на равнището на ООН. Това е с оглед на факта, че Правило № 117 на ООН вече съдържа тези подробни разпоредби. Процесът на адаптиране на изискванията относно гумите, така че да се отчете техническият напредък, следва да **бъде продължен бързо и амбициозно** на равнището на ООН, по-специално за да се гарантира, че показателите на гумите се оценяват и в края на жизнения цикъл на гумите при износено състояние, и да се популяризира идеята, че гумите следва да отговарят на изискванията през целия си жизнен цикъл, а не да бъдат преждевременно сменяни. Действащите в Регламент (ЕО) № 661/2009 изисквания във връзка с показателите на гумите следва да се заменят с еквивалентни правила на ООН.

- (29) С цел да се гарантира ефективността на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз **за допълване на настоящия регламент** по отношение на изискванията за одобряване на типа, свързани с **усъвършенствани системи за превозните средства, и да изменя приложение II с цел отчитане на техническия прогрес и регулаторните промени**. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁷³. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

⁷³ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (30) *За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета*⁷⁴.
- (31) С оглед на привеждането на законодателството на Съюза, позоваващо се на процедурата по регулиране с контрол, в съответствие с правната рамка, въведена с Договора за функционирането на Европейския съюз, и с цел по-нататъшно опростяване на законодателството на Съюза в областта на безопасността на превозните средства, следните регламенти следва да бъдат отменени и заменени с актове *за изпълнение*, приети съгласно настоящия регламент:

⁷⁴ *Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).*

- Регламент (ЕО) № 631/2009 на Комисията⁷⁵,
- Регламент (ЕС) № 406/2010 на Комисията⁷⁶,
- Регламент (ЕС) № 672/2010 на Комисията⁷⁷,
- Регламент (ЕС) № 1003/2010 на Комисията⁷⁸,

⁷⁵ Регламент (ЕО) № 631/2009 на Комисията от 22 юли 2009 г. за определяне на подробни правила за прилагане на приложение I към Регламент (ЕО) № 78/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно типовото одобрение на моторни превозни средства по отношение на защитата на пешеходците и на останалите уязвими участници в движението по пътищата, за изменение на Директива 2007/46/ЕО и за отмяна на директиви 2003/102/ЕО и 2005/66/ЕО (ОВ L 195, 25.7.2009 г., стр. 1).

⁷⁶ Регламент (ЕС) № 406/2010 на Комисията от 26 април 2010 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 79/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно одобрение на типа на моторни превозни средства, задвижвани с водород (ОВ L 122, 18.5.2010 г., стр. 1).

⁷⁷ Регламент (ЕС) № 672/2010 на Комисията от 27 юли 2010 г. относно изискванията за одобрение на типа по отношение на системите срещу обледеняване и изпотяване на предното стъкло на определени моторни превозни средства и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 196, 28.7.2010 г., стр. 5).

⁷⁸ Регламент (ЕС) № 1003/2010 на Комисията от 8 ноември 2010 г. относно изискванията за одобрение на типа по отношение на мястото за монтиране и закрепването на задните регистрационни табели на моторните превозни средства и техните ремаркета и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 291, 9.11.2010 г., стр. 22).

- Регламент (ЕС) № 1005/2010 на Комисията⁷⁹,
- Регламент (ЕС) № 1008/2010 на Комисията⁸⁰,
- Регламент (ЕС) № 1009/2010 на Комисията⁸¹,
- Регламент (ЕС) № 19/2011 на Комисията⁸²,

⁷⁹ Регламент (ЕС) № 1005/2010 на Комисията от 8 ноември 2010 г. относно изискванията за одобрението на типа на теглително-прикачните устройства на моторните превозни средства и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 291, 9.11.2010 г., стр. 36).

⁸⁰ Регламент (ЕС) № 1008/2010 на Комисията от 9 ноември 2010 г. относно изискванията за одобрение на типа по отношение на устройствата за почистване и измиване на предни стъкла на определени моторни превозни средства и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 292, 10.11.2010 г., стр. 2).

⁸¹ Регламент (ЕС) № 1009/2010 на Комисията от 9 ноември 2010 г. относно изискванията за одобрение на типа за калници за някои моторни превозни средства и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 292, 10.11.2010 г., стр. 21).

⁸² Регламент (ЕС) № 19/2011 на Комисията от 11 януари 2011 г. относно изискванията за одобрение на типа на поставяните от производителя задължителни табели и на идентификационния номер на превозното средство за моторни превозни средства и техните ремаркета, и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 8, 12.1.2011 г., стр. 1).

- Регламент (ЕС) № 109/2011 на Комисията⁸³,
- Регламент (ЕС) № 458/2011 на Комисията⁸⁴,
- Регламент (ЕС) № 65/2012 на Комисията⁸⁵,
- Регламент (ЕС) № 130/2012 на Комисията⁸⁶,

⁸³ Регламент (ЕС) № 109/2011 на Комисията от 27 януари 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 по отношение на изискванията за одобрение на типа за някои категории моторни превозни средства и техните ремаркета по отношение на системите срещу пръски (ОВ L 34, 9.2.2011 г., стр. 2).

⁸⁴ Регламент (ЕС) № 458/2011 на Комисията от 12 май 2011 г. относно изискванията за одобрение на типа на някои моторни превозни средства и техните ремаркета по отношение на монтирането на техните гуми и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 124, 13.5.2011 г., стр. 11).

⁸⁵ Регламент (ЕС) № 65/2012 на Комисията от 24 януари 2012 г. за изпълнение на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на индикаторите за смяна на предавката и за изменение на Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 28, 31.1.2012 г., стр. 24).

⁸⁶ Регламент (ЕС) № 130/2012 на Комисията от 15 февруари 2012 г. относно изискванията за одобрение на типа на моторни превозни средства по отношение на достъпа до превозното средство и маневреността и за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за одобрение на типа по отношение на общата безопасност на моторните превозни средства, техните ремаркета и системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за тях (ОВ L 43, 16.2.2012 г., стр. 6).

- Регламент (ЕС) № 347/2012 на Комисията⁸⁷,
- Регламент (ЕС) № 351/2012 на Комисията⁸⁸,
- Регламент (ЕС) № 1230/2012 на Комисията⁸⁹,
- Регламент (ЕС) 2015/166 на Комисията⁹⁰.

⁸⁷ Регламент (ЕС) № 347/2012 на Комисията от 16 април 2012 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за одобрение на типа за някои категории моторни превозни средства относно усъвършенствани системи за аварийно спиране (ОВ L 109, 21.4.2012 г., стр. 1).

⁸⁸ Регламент (ЕС) № 351/2012 на Комисията от 23 април 2012 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за одобрение на типа, отнасящи се до монтирането в моторните превозни средства на системи за предупреждение при напускане на лентата за движение (ОВ L 110, 24.4.2012 г., стр. 18).

⁸⁹ Регламент (ЕС) № 1230/2012 на Комисията от 12 декември 2012 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с изискванията за одобрение на типа по отношение на масите и размерите на моторните превозни средства и техните ремаркета и за изменение на Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 353, 21.12.2012 г., стр. 31).

⁹⁰ Регламент (ЕС) 2015/166 на Комисията от 3 февруари 2015 г. за допълнение и изменение на Регламент (ЕО) № 661/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на включването на специфични процедури, методи за оценка и технически изисквания, а също и за изменение на Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, както и на регламенти (ЕС) № 1003/2010, (ЕС) № 109/2011 и (ЕС) № 458/2011 (ОВ L 28, 4.2.2015 г., стр. 3).

- (32) С оглед на това, че одобрения, издадени в съответствие с Регламент (ЕО) № 78/2009, Регламент (ЕО) № 79/2009, Регламент (ЕО) № 661/2009 и съдържащите се в тях мерки за прилагане, следва да се считат за равностойни, освен ако съответните изисквания са променени от настоящия регламент, или докато не бъдат изменени от законодателни актове за изпълнение, преходни разпоредби следва да гарантират, че такива одобрения не са обявени за недействителни.
- (33) Що се отнася до датите за отказ за издаване на одобрение на типа на ЕС, отказ за регистрация на превозни средства и забрана за пускане на пазара или въвеждане в експлоатация на компоненти и отделни технически възли, тези дати следва да бъдат определени за всеки регулиран елемент.

- (34) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар чрез въвеждане на хармонизирани технически изисквания относно характеристиките на превозните средства и техните ремаркета, свързани с безопасността и околната среда, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно, поради мащаба и последиците, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

- (35) Подробни технически изисквания и *подходящи* процедури за изпитване, *както и разпоредби относно единните процедури и техническите спецификации*, за одобрение на типа на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, следва да бъдат определени в делегирани актове *и актове за изпълнение достатъчно време* преди датата *им* на прилагане, *за да се даде достатъчно време на* производителите **■** да се адаптират към изискванията на настоящия регламент и на делегираните актове *и актовете за изпълнение*, приети съгласно него. *Някои превозни средства се произвеждат в малки количества. Поради това е целесъобразно в изискванията, определени в настоящия регламент и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети съгласно него, да се вземат предвид тези превозни средства или класове превозни средства, при които изискванията са несъвместими с употребата или предназначението на превозните средства или при които наложената от тях допълнителна тежест е непропорционална.* Поради това прилагането на настоящия регламент следва да бъде отложено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

Настоящият регламент установява изисквания:

- a)* за одобрение на типа на превозни средства, системи, компоненти и отделни технически възли, проектирани и конструирани за превозни средства, във връзка с техните общи характеристики и безопасност, и за защитата ***и безопасността*** на пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата;
- б)* за одобрение на типа на превозни средства, по отношение на системи за следене на налягането в гумите, във връзка с тяхната безопасност, горивна ефективност и емисиите на CO₂; и
- в)* за одобрение на типа на новопроизведени гуми по отношение на техните характеристики, свързани с безопасността и околната среда.

Член 2

Обхват

Настоящият регламент се прилага за превозни средства от категории М, N и О, съгласно определеното в член 4 от Регламент (ЕС) 2018/**858**, както и за системи, компоненти и отделни технически възли, проектирани и конструирани за такива превозни средства, при условията на членове 4—11 от настоящия регламент.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, формулирани в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/**858**.

Наред с това се прилагат следните определения:

- (1) (1)** „уязвим участник в движението по пътищата“ означава **■** немоторизираните участници в пътното движение, ***включително по-специално велосипедисти и пешеходци, както и ползватели на двуколесни моторни превозни средства;***

- (2) (2) „система за следене на налягането в гумите“ означава монтирана на превозно средство система, която е в състояние да извършва оценка на налягането в гумите или на промените в налягането в хода на времето и да предава съответната информация на ползвателя по време на движение на превозното средство;
- (3) (3) „интелигентно регулиране на скоростта“ означава система за подпомагане на водача за *поддържане* на скоростта, подходяща за пътната обстановка, чрез предоставяне на *целенасочена и подходяща* обратна информация■ ;
- (4) (4) „облекчения за инсталирането на блокиращо устройство при употреба на алкохол“ означава стандартизиран интерфейс, улесняващ инсталирането на следпродажбени блокиращи устройства при употреба на алкохол в моторни превозни средства;
- (5) (5) „*предупреждение за* сънливостта и вниманието на водача“ означава система за оценка на бдителността на водача чрез анализ на системите на превозното средство, и предупреждаване на водача, ако е необходимо;
- (6) (6) „усъвършенствано *предупреждение за* отклонено внимание *на водача*“ означава система, която е в състояние да *подпомага* водача *да поддържа вниманието си* върху пътната ситуация, и *предупреждава* водача, *когато неговото внимание е отклонено*;

- (7) (7) „аварийен стопсигнал“ означава **светлинна сигнализационна функция, която показва** на останалите участници в движението зад превозното средство, че върху превозното средство се прилага голяма закъснителна сила по отношение на текущите пътни условия;
- (8) (8) „детектиране при заден ход“ означава **■ система ■**, с която водачът бива осведомен за хората и предметите в задната част на превозното средство с основна цел избягване на сблъсъци при заден ход;
- (9) (9) „система за предупреждение при напускане на лентата за движение“ означава система, която предупреждава водача, че превозното средство се отклонява от следваната от него лента на движение;
- (10) (10) „усъвършенствана система за аварийно спиране“ е система, която може автоматично да установи опасността от евентуален сблъсък с превозното средство и да задейства спирачната система за намаляване на скоростта на превозното средство с цел предотвратяване на сблъсък или смекчаване на последиците от него;
- (11) (11) „**аварийна** система за поддържане на пътната лента“ означава система, която **помага на водача да поддържа безопасно положение** на превозното средство по отношение на границата на пътната лента **или пътя**, поне когато възникне или е предстоящо възникването на напускане на пътната лента и сблъсъкът може да предстои непосредствено;

- (12) (12) „главен ключ на превозното средство“ означава устройството, чрез което бордовата електронна система на превозното средство бива приведена от изключено състояние, какъвто е случаят на паркирано превозно средство без шофьор, в нормално работно състояние;
- (13) (13) „записващо устройство за **произшествия**“ означава система, **предназначена единствено** за записване и съхраняване на критични параметри и информация, свързани със злополуки, **кратко време** преди, по време на и **веднага** след сблъсък;
- (14) (14) „система за предна защита“ означава отделна конструкция или конструкции, като буферна греда или допълнителна броня, които в допълнение към оригиналната броня са предназначени да защитят външната повърхност на превозното средство в случай на удар с обект, с изключение на конструкциите с маса, по-малка от 0,5 kg, предназначени да защитават само фаровете на превозното средство;

- (15) (15) „броя“ означава външната конструкция, разположена отпред в долната част на каросерията на превозното средство, включваща всички закрепени към нея елементи, предназначени да защитят превозното средство в случай на челен удар при ниска скорост с друго превозно средство; в нея обаче не се включва системата за предна защита;
- (16) (16) „превозно средство, задвижвано с водород“ означава всяко моторно превозно средство, което използва водород като гориво за задвижване на превозното средство;
- (17) (17) „водородна система“ означава съвкупност от компонентите на водородното оборудване и скрепителните части, монтирани на превозно средство, задвижвано с водород, с изключение на системата за задвижване с водород, или спомагателния енергиен агрегат;
- (18) (18) „система за задвижване с водород“ означава *енергиен конвертор, използван* за задвижване на превозното средство;

- (19) (19) „компоненти на водородното оборудване“ означава резервоарите за водород и всички други части на превозните средства, задвижвани с водород, които са в пряк контакт с водорода или които представляват част от водородна система;
- (20) (20) „резервоар за водород“ означава компонент на водородната система, който съхранява първичния обем водородно гориво;
- (21) (21) „автоматизирано превозно средство“ означава моторно превозно средство, което е проектирано и конструирано да се движи самостоятелно за *определени* периоди от време без постоянен надзор *от водач, но в което все още се очаква или се изисква намеса на водач*;
- (22) (22) „изцяло автоматизирано превозно средство“ означава моторно превозно средство, което е проектирано и конструирано да се движи самостоятелно без никакъв надзор от водач;

- (23) (23) „система за следене на готовността на водача“ означава система, която прави оценка на това дали водачът е в състояние да поеме функцията по управление от автоматизирано превозно средство в конкретни ситуации, когато това е целесъобразно;
- (24) (24) „групиране на превозни средства“ означава свързването на две или повече превозни средства в конвой, като се използва технология за свързаност и системи за подпомагане на автоматизираното управление, които позволяват на превозните средства автоматично да спазват фиксирано близко разстояние помежду си, когато са свързани за някои части от пътуването, и да се адаптират към промените в движението на първото превозно средство с малко или никакви действия от страна на водачите;
- (25) (25) „максимална маса“ означава технически допустимата максимална маса с товар, заявена от производителя;
- (26) (26) „колона А“ означава крайната предна външна опора на тавана, разположена между шасито и тавана на превозното средство.
- (27) █

ГЛАВА II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Член 4

Общи задължения и технически изисквания

1. Производителите демонстрират, че всички нови превозни средства, които пускат на пазара, регистрират или въвеждат в експлоатация, и всички нови системи, компоненти и отделни технически възли, които се пускат на пазара или въвеждат в експлоатация, са получили одобрение на типа в съответствие с изискванията на настоящия регламент, на делегираните актове **и на актовете за изпълнение**, приети съгласно него.
2. Одобрение на типа в съответствие с правилата на ООН, посочени в приложение I, се счита за ЕС одобрение на типа в съответствие с изискванията на настоящия регламент, на делегираните актове **и на актовете за изпълнение**, приети съгласно него.

3. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 12 за изменение на приложение I, с цел отчитане на техническия прогрес и регулаторните промени чрез въвеждане и актуализиране на препратки към съответните правила на ООН и съответните серии от изменения, които се прилагат задължително.
4. Производителите гарантират, че превозните средства са проектирани, конструирани и монтирани така, че да се сведе до минимум рискът от нараняване на пътниците в тях и на уязвимите участници в движението по пътищата.
5. Производителите гарантират, че тези превозни средства, системи, компоненти и отделни технически възли отговарят на приложимите изисквания, посочени в приложение II, считано от датите, посочени в същото приложение, и на подробните технически изисквания и процедури за изпитване, определени в делегираните актове, **и на единните процедури и техническите спецификации, определени в актовете за изпълнение**, приети съгласно настоящия регламент, включително на изискванията, свързани със:

- (a) а) системата за обезопасяване, изпитването на удар, целостта на горивната уредба и безопасността на високоволтовата електрическа уредба;
- (b) б) *уязвимите участници в движението по пътищата*, зрителното поле и видимостта;
- (c) в) шасито на превозното средство, кормилната и спирачната уредба и гумите;
- (d) г) бордовите инструменти, електрическата система, осветлението на превозното средство и защитата срещу неразрешено използване, включително кибератаки;
- (e) д) поведението на водача и системата;
- (f) е) общата конструкция и характеристиките на превозното средство.

6. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 12 за изменение на приложение II, с цел отчитане на техническия прогрес и регулаторните промени, по-специално по отношение на въпросите, изброени в параграф 5, букви а)–е) от настоящия член, **както и на посочените в член 6, параграф 1, букви а)–ж), член 7, параграфи 2, 3, 4 и 5, член 9, параграфи 2, 3 и 5 и член 11, параграф 1, и с оглед на осигуряване на високо общо ниво на безопасност на превозните средства, системите, компонентите и отделните технически възли и високо равнище на защита на пътниците в превозните средства и на уязвимите участници в движението по пътищата, като представя и актуализира препратките към правилата на ООН, както и към делегираните актове и актовете за изпълнение.**
7. **■** Комисията **приема, посредством актове за изпълнение, разпоредби относно единните** процедури и техническите **спецификации** за одобрение на типа на превозни средства, системи, компоненти и отделни технически възли по отношение на изискванията, изброени в приложение II.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2. Те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 5

Специфични разпоредби относно гумите и системите за следене на налягането в гумите

1. Превозните средства се оборудват с прецизна система за следене на налягането в гумите, която да е в състояние да предупреждава вътре в превозното средство водача при загуба на налягане в гума ■ за широк набор от пътни и екологични условия.
2. Системите за следене на налягането в гумите трябва да бъдат проектирани така, че да се избегне повторно поставяне или повторно калибриране при ниско налягане на гумите.
3. Всички гуми, пуснати на пазара, отговарят на изискванията за безопасност и опазване на околната среда, посочени в съответните нормативни актове, изброени в приложение II.

4. Комисията *приема, посредством* актове за изпълнение, разпоредби относно *единните* процедури ■ и *техническите спецификации*:

(g) а) одобрението на типа на превозни средства по отношение на системите за следене на налягането в гумите;

(h) б) одобрението на типа на гумите, включително техническите *спецификации* относно тяхното инсталиране.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2. Те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 6

Усъвършенствани системи за превозни средства за всички категории моторни превозни средства

1. Моторните превозни средства се оборудват със следните усъвършенствани системи за превозни средства:
 - (i) а) интелигентно регулиране на скоростта;
 - (j) б) облекчения за инсталирането на блокиращо устройство при употреба на алкохол;
 - (k) в) **предупреждение за** сънливостта и вниманието на водача;
 - (l) г) усъвършенствано **предупреждение за** отклонено внимание **на водача**;
 - (m) д) аварийен стоп-сигнал;
 - (n) е) детектиране при заден ход;
 - (o) ж) **устройство за записване на данни от инциденти.**

2. Системите за интелигентно регулиране на скоростта имат следните минимални спецификации:
- а) водачът трябва да може да *бъде осведомяван чрез механизма за регулиране на скоростта или чрез специфична, подходяща и ефективна обратна информация*, че приложимото ограничение на скоростта е **■** надвишено;
 - б) **■** трябва да е възможно изключването **■** на системата. *Информацията относно ограничението на скоростта може да продължи да се предоставя, а системата за интелигентно регулиране на скоростта следва да бъде в нормално работно състояние след всяко задействане на главния ключ на превозното средство;*
 - в) *специфичната и подходяща обратна информация се основава на данни за ограничението на скоростта, получена чрез наблюдение на пътните знаци и сигнали, въз основа на инфраструктурни сигнали или електронни картографски данни, или и двете, на разположение вътре в превозното средство;*

г) *не трябва да се засяга способността на водача да превишава задействаната в системата скорост на превозното средство* ■ ;

д) *целите за ефективност се определят така, че да се избегне или сведе до минимум процентът на грешка при реални условия на управление.*

3. *Предупреждението за сънливостта и вниманието на водача и усъвършенстваните предупредителни системи за отклонение на вниманието на водача се проектират по такъв начин, че не записват, нито запазват непрекъснато данни, различни от необходимите във връзка с целите, за които са били събрани или обработени по друг начин в рамките на системата със затворен цикъл. Освен това в никой момент тези данни не са достъпни и не се предоставят на трето лице и се заличават незабавно след обработката. Тези системи се проектират също така по такъв начин, че да се избегне припокриване, и не сигнализируют на водача поотделно и едновременно или по обвъркващ начин, в случай че едно действие задейства и двете системи.*

4. *Устройствата за записване на данни от инциденти отговарят по-специално на следните изисквания:*

- а) данните, които те са в състояние да записват и съхраняват по отношение на периода малко преди, по време на и непосредствено след сблъсък, включват скоростта, спирането, положението и наклона на превозното средство на пътя, състоянието и степенята на активиране на всички негови системи за безопасност, бордовата система eCall, основаваща се на услугата 112, задействането на спирачките и относимите входящи параметри на активните бордови системи за безопасност и за предотвратяване на произшествия, с висока степен на точност и гарантирано запазване на данните;*
- б) не е възможно дезактивирането на устройствата;*
- в) те могат да записват и съхраняват данни по такъв начин, че:*
 - і) работят в система със затворен цикъл;*

- ii) *събраните данни са анонимизирани и защитени срещу манипулиране и злоупотреба;*
 - iii) *точният тип, версия и вариант на превозното средство, и по-специално монтираните на превозното средство системи за активна безопасност и за предотвратяване на произшествия, могат да бъдат идентифицирани;*
 - г) *данните могат да се предоставят на националните органи въз основа на законодателството на Съюза или на националното право само с цел проучване и анализ на произшествия, включително за целите на одобряването на типа на системи и компоненти и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, чрез стандартизиран интерфейс.*

5. *Устройството за записване на данни от инциденти не трябва да може да записва и съхранява четирите последни цифри от отличителната част на идентификационния номер на превозното средство, нито друга информация, която би позволила идентифицирането на конкретното превозно средство, неговия собственик или ползвател.*

6. Комисията **■** приема делегирани актове в съответствие с член 12 *за допълване на настоящия регламент чрез* определяне на подробни правила относно специфичните процедури за изпитване и техническите изисквания по отношение на:

- а) одобрението на типа на превозни средства по отношение на усъвършенстваните системи на превозни средства, посочени в параграф 1;
- б) одобрението на типа за усъвършенствани системи за превозни средства, посочени в букви а), е) *и ж)* от **■** параграф 1 като отделни технически възли.

Тези делегирани актове се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 7

Специфични изисквания по отношение на пътническите автомобили и леките търговски превозни средства

- 1. В допълнение към другите изисквания на настоящия регламент, на делегираните актове *и на актовете за изпълнение*, приети съгласно него, които също са приложими за превозни средства от категории M₁ и N₁, превозните средства от тези категории отговарят на изискванията, посочени в параграфи 2—5, в делегираните актове *и в актовете за изпълнение*, приети съгласно параграф 6.

2. Превозните средства от категории M_1 и N_1 се оборудват с усъвършенствани системи за аварийно спиране, които са разработени и монтирани в две фази и осигуряват:
 - (p) а) детектиране на *препятствия и на* движещите се превозни средства ■ пред моторното превозно средство в първата фаза;
 - (q) б) разширяване на капацитета за детектиране, за да се включат и *пешеходците и велосипедистите* пред моторното превозно средство във втората фаза.
3. Превозните средства от категории M_1 и N_1 се оборудват с *аварийна* система за поддържане на пътната лента.
4. Усъвършенстваните системи за аварийно спиране и *аварийните* системи за поддържане на пътната лента отговарят по-конкретно на следните изисквания:
 - а) възможно е да се изключва само по една система едновременно ■ чрез ■ поредица от действия, които се изпълняват от водача;

- б) системите са в нормално работно състояние след всяко задействане на главния ключ на превозното средство;
- в) възможно е лесно да се блокират звукови предупредителни сигнали, но същевременно това действие не блокира системни функции, различни от звукови предупреждения.
- г) *водачът има възможност да надмогне намесата на системите.*

■

- 5. Превозните средства от категории M₁ и N₁ се проектират и конструират така, че да осигуряват разширена зона за защита на главата от удар с цел да се засили защитата на уязвимите участници в движението по пътищата и да се ограничат евентуалните наранявания в случай на сблъсък.
- 6. Комисията ■ приема, *посредством* актове *за изпълнение, разпоредби относно единните процедури и техническите спецификации* за ■ одобрението на типа на превозните средства във връзка с изискванията, установени в параграфи 2—5 от настоящия член.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2. Те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 8

Системи за предна защита за пътнически автомобили и леки търговски превозни средства

1. Системите за предна защита, независимо дали са монтирани първоначално на превозните средства от категории M₁ и N₁, или са предоставени на пазара като отделни технически възли за тези превозни средства, отговарят на изискванията, определени в параграф 2 **■** и **на техническите спецификации, установени в актовете за изпълнение, посочени в** параграф 3 **■**.
2. Системите за предна защита, които се предоставят на пазара като отделни технически възли, са придружени от подробен списък на типовете, вариантите и версиите на превозните средства, за които системата за предна защита е типово одобрена, както и от ясни инструкции за монтиране.

3. Комисията **■** приема, *посредством* актове за изпълнение, *разпоредби* относно *единните* процедури *и техническите спецификации* за одобрение на типа на системите за предна защита, посочени в параграф 1 от настоящия член, в т.ч. техническите *спецификации* относно тяхната конструкция и монтиране.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2. Те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 9

Специфични изисквания, свързани с автобуси и камиони

1. В допълнение към останалите изисквания на настоящия регламент, на делегираните актове *и на актовете за изпълнение*, приети съгласно него, които са приложими и за превозни средства от категории M₂, M₃, N₂ и N₃, превозните средства от тези категории отговарят на изискванията, определени в параграфи 2—5, *и в техническите спецификации, посочени в актовете за изпълнение*, приети съгласно параграф 7. Превозните средства от категории M₂ и M₃ също отговарят на изискването, определено в параграф 6.

2. Превозните средства от категории M₂, M₃, N₂ и N₃ се оборудват със система за предупреждение при напускане на лентата за движение и усъвършенствана система за аварийно спиране, които отговарят на **техническите спецификации**, посочени в **актовете за изпълнение**, приети съгласно параграф 7.
3. Превозните средства от категории M₂, M₃, N₂ и N₃ се оборудват с усъвършенствани системи, които могат да установяват **пешеходци и велосипедисти**, намиращи се в непосредствена близост до предната част или страната откъм тротоара на превозното средство, и да отправят предупреждение или да избягват сблъсък с такива уязвими участници в пътното движение.
4. По отношение на системите, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, те отговарят по-специално на следните изисквания:
 - а) възможно е да се изключва само по една система едновременно ■ чрез ■ поредица от действия, които се изпълняват от водача;
 - б) **водачът има възможност да надмogne намесата на системите;**

- в) системите са в нормално работно състояние след всяко задействане на главния ключ на превозното средство;
 - г) възможно е лесно да се блокират звукови предупредителни сигнали, но същевременно това действие не блокира системни функции, различни от звукови предупреждения.
5. Превозните средства от категории M_2 , M_3 , N_2 и N_3 се проектират и конструират по начин, който да подобрява пряката видимост на уязвими участници в пътното движение от седалката на водача, *като намалява във възможно най-голяма степен мъртвите зони пред водача и в страни на водача, като се вземат предвид особеностите на различните категории превозни средства.*
6. Превозните средства от категории M_2 и M_3 с капацитет, надхвърлящ 22 пътници освен водача, конструирани с пространства за правостоящи пътници, с цел да се позволи често придвижване на пътниците, се проектират и конструират така, че да бъдат достъпни за лица с намалена подвижност, включително лица, ползващи инвалидни колички.

7. Комисията ■ приема, *посредством* актове за изпълнение, разпоредби относно *единните* процедури ■ и техническите *спецификации* по отношение на:
- (r) а) одобрението на типа на превозните средства във връзка с изискванията, установени в параграфи 2—5 от настоящия член;
 - (s) б) одобрението на типа на системите, посочени в параграф 3 от настоящия член като отделни технически възли.
 - (t) *Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2.*
 - (u) *Когато актовете за изпълнение засягат изискванията, предвидени в параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член, те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.*

(v) Когато актовете за изпълнение засягат изискванията, предвидени в параграф 5 от настоящия член, те се публикуват най-малко 36 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.

Член 10

Специфични изисквания, свързани с превозни средства, задвижвани с водород

1. В допълнение към останалите изисквания на настоящия регламент, на делегираните актове **и на актовете за изпълнение**, приети съгласно него, които са приложими и за превозни средства от категории М и N, задвижваните с водород превозни средства от тези категории, техните водородни системи и компонентите на тези системи отговарят на **техническите спецификации**, определени в **актовете за изпълнение, посочени** в параграф 3 .
2. Производителите гарантират, че водородните системи и компонентите на водородното оборудване се инсталират в съответствие с **техническите спецификации**, посочени в приетите съгласно параграф 3 **актове за изпълнение**. Ако е необходимо, производителите също така предоставят информация за целите на проверката на водородните системи и на компонентите на водородното оборудване по време на срока на експлоатационна годност на задвижваните с водород превозни средства.

3. Комисията **■** приема, *посредством* актове за изпълнение, разпоредби относно *единните* процедури **■** и *техническите спецификации* за одобрение на типа на задвижваните с водород превозни средства във връзка с техните водородни системи, *включително съвместимостта на материалите и гнездата за зареждане с гориво*, и за одобрение на типа на компонентите на водородното оборудване, в т.ч. *техническите спецификации* за тяхното монтиране.

(w) *Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2. Те се публикуват най-малко 15 месеца преди съответните дати, посочени в приложение II.*

Член 11

Специфични изисквания, свързани с автоматизирани превозни средства *и изцяло автоматизирани превозни средства*

1. В допълнение към останалите изисквания на настоящия регламент, на делегираните актове *и на актовете за изпълнение*, приети съгласно него, които са приложими за превозни средства от съответните категории, автоматизираните превозни средства *и изцяло автоматизираните превозни средства* отговарят на *техническите спецификации*, посочени в приетите съгласно параграф 3 актове *за изпълнение*, по отношение на:

- (x) а) системи, заместващи управлението на превозното средство от водача, в т.ч. **сигнална**, кормилна, ускорителна и спирачна уредба;
- (y) б) системи, предоставящи на превозното средство информация в реално време за състоянието на превозното средство и околното пространство;
- (z) в) системи за следене на **наличието** на **водач**;
- (aa) г) устройства за запис на данни от инциденти ■ ;
- (bb) д) хармонизиран формат за обмен на данни, например за групиране на различни марки превозни средства;
- е) **системи за предоставяне на информация за безопасността за други участници в движението.**

2. **Системата за следене на наличието на водач, посочена в параграф 1, буква в), не се прилага за изцяло автоматизирани превозни средства.**

3. Комисията **■** приема, *посредством* актове за изпълнение, *разпоредби относно единните процедури и техническите спецификации* за системите и други компоненти, посочени в параграф 1, букви а) — е) от настоящия член и **■** за одобрение на типа на автоматизираните *и изцяло автоматизираните* превозни средства по отношение на тези *системи с цел да се гарантира безопасната експлоатация на автоматизираните и изцяло автоматизираните превозни средства по обществените пътища.*

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2.

Глава III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 12

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 4, параграф 3 и 6 **и в** член 6, параграф 6, се предоставя на Комисията за **■** срок *от пет години*, считано от ... **■** датата на влизане в сила на настоящия регламент. *Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.*
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 4, параграфи 3 **и** 6 **и** член 6, параграф 6**■**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетатитутионалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 4, параграфи 3 и 6 и член 6, параграф 6 , влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 13

Процедура на комитет

1. *Комисията се подпомага от Техническия комитет по моторните превозни средства (ТКМПС). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.*
2. *При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.*

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 14

Преглед и докладване

1. *В срок до ... [пет години след датата на прилагане на настоящия регламент] и на всеки пет години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на постигнатите от мерките и системите за безопасност резултати, включително степента им на навлизане и удобство за ползвателите. Комисията проучва дали тези мерки и системи имат ефекта, предвиден в настоящия регламент. По целесъобразност докладът се придружава от препоръки, включително законодателно предложение за изменение на изискванията по отношение на общата безопасност и защитата и безопасността на пътниците в превозните средства и уязвимите участници в движението по пътищата, за да се намалят или избегнат напълно произшествията и нараняванията в автомобилния транспорт.*

Комисията оценява по-специално надеждността и ефикасността на новите интелигентни системи за регулиране на скоростта и точността и процента на грешка на тези системи при реални условия на управление. Ако е целесъобразно, Комисията представя законодателно предложение.

2. *До 31 януари всяка година Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно напредъка за предходната година във връзка с дейностите на Световния форум за хармонизация на регулаторната уредба за превозните средства (WP.29) на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) по отношение на прилагането на стандарти за безопасност на превозните средства във връзка с изискванията, посочени в членове 5 – 11, и относно позицията на Съюза по тези въпроси.*

Член 15

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не обезсилва одобренията на типа на ЕС, дадени за превозни средства, системи, компоненти или отделни технически възли в съответствие с Регламент (ЕО) № 78/2009, Регламент (ЕО) № 79/2009, Регламент (ЕО) № 661/2009 и съдържащите се в тях мерки за прилагане, до ... [■ датата, непосредствено предшестваща датата на прилагане на настоящия регламент], освен ако съответните изисквания, прилагани за тези превозни средства, системи, компоненти или отделни технически възли, са изменени или са добавени нови изисквания с настоящия регламент и делегираните актове, приети съгласно него, **с допълнителните уточнения в актовете за изпълнение, приети съгласно настоящия регламент.**
2. Органите по одобряването продължават да удължават срока на одобренията на типа на ЕС, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Чрез дерогация от настоящия регламент до датите, посочени в приложение IV, държавите членки продължават да разрешават регистрацията на превозни средства, както и продажбата или въвеждането в експлоатация на компоненти, които не отговарят на изискванията на съответните правила на ООН, посочени във въпросното приложение.

Член 16

Дати на прилагане

Във връзка с превозни средства, системи, компоненти и отделни технически възли националните органи:

- (сс) а) считано от датите, посочени в приложение II, по отношение на конкретно изискване отказват на основания, свързани с това изискване, да издадат одобрение на типа на ЕС или национално одобрение на типа във връзка с нови типове превозни средства, системи, компоненти или отделни технически възли, които не отговарят на изискванията на настоящия регламент, на делегираните актове *и на актовете за изпълнение*, приети съгласно него;

- (dd) б) считано от датите, посочени в приложение II, по отношение на конкретно изискване считат на основания, свързани с това изискване, че сертификатите за съответствие във връзка с нови превозни средства вече не са валидни за целите на член 48 от Регламент (ЕС) 2018/858 и забраняват регистрацията на такива превозни средства, които не отговарят на изискванията на настоящия регламент, на делегираните актове **и на актовете за изпълнение**, приети съгласно него;
- (ee) в) считано от датите, посочени в приложение II, по отношение на конкретно изискване забраняват на основания, свързани с това изискване, пускането на пазара или въвеждането в експлоатация на компоненти и отделни технически възли, които не отговарят на изискванията на настоящия регламент, на делегираните актове **и на актовете за изпълнение**, приети съгласно него.

Член 17

Изменения на Регламент (ЕС) 2018/858

Приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 се изменя в съответствие с приложение III към настоящия регламент.

Член 18

Отмяна

1. Регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009, (ЕО) № 631/2009 и (ЕО) № 661/2009 и регламенти (ЕС) № 406/2010, (ЕС) № 672/2010, (ЕС) № 1003/2010, (ЕС) № 1005/2010, (ЕС) № 1008/2010, (ЕС) № 1009/2010, (ЕС) № 19/2011, (ЕС) № 109/2011, (ЕС) № 458/2011, (ЕС) № 65/2012, (ЕС) № 130/2012, (ЕС) № 347/2012, (ЕС) № 351/2012, (ЕС) № 1230/2012 и (ЕС) № 2015/166 се отменят, считано от датата на прилагане на настоящия регламент.
2. Позоваването на регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009 се тълкува като позоваване на настоящия регламент.

Член 19

Влизане в сила и дата на прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от ... [30 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Член 4, параграфи 3, 6 и 7, член 5, параграф 4, член 6, параграф 6, член 7, параграф 6, член 8, параграф 3, член 9, параграф 7, член 10, параграф 3, член 11, параграф 3, член 12 и член 13 обаче се прилагат от... [датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на правилата на ООН, посочени в член 4, параграф 2

Правило номер	Предмет	Серии от изменения, публикувани в ОВ	Брой на ОВ	Приложно поле, обхванато от правилото на ООН
1	Фарове, които излъчват асиметрична къса светлина и/или дълга светлина и са оборудвани с лампи с нажежаема спирала от категория R2 и/или HS1	Серия изменения 02	ОВ L 177, 10.7.2010 г., стр. 1.	М, N ^(a)
3	Светлоотражатели за моторни превозни средства	Серия изменения 02	ОВ L 323, 6.12.2011 г., стр. 1.	М, N, О
4	Устройства за осветяване на задните регистрационни табели на моторни превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 7.	М, N, О
6	Пътепоказатели на моторни превозни средства и техните ремаркета	Серия изменения 01	ОВ L 213, 18.7.2014 г., стр. 1.	М, N, О

7	Предни и задни (странични) габаритни светлини, стопсветлини и светлини за обозначаване на най-външния габарит на моторни превозни средства и техните ремаркета	Серия изменения 02	ОВ L 285, 30.9.2014 г., стр. 1.	М, N, O
8	Фарове на моторни превозни средства (от категории H1, H2, H3, HB3, HB4, H7, H8, H9, HIR1, HIR2 и/или H11)	Серия изменения 05, поправка 1 към преработка 4	ОВ L 177, 10.7.2010 г., стр. 71.	М, N ^(a)
10	Електромагнитна съвместимост	Серия изменения 05	ОВ L 41, 17.2.2017 г., стр. 7.	М, N, O
11	Заклучалки на вратите и компоненти за закрепване на вратите	Серия изменения 03	ОВ L 120, 13.5.2010 г., стр. 1. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	М ₁ , N ₁
12	Защита на водача от кормилния механизъм в случай на удар	Серия изменения 04	ОВ L 89, 27.3.2013 г., стр. 1. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	М ₁ , N ₁

13	Спиране на превозни средства и ремаркета	Серия изменения 11	ОВ L 42, 18.2.2016 г., стр. 1.	M ₂ , M ₃ , N, O ⁽⁶⁾
13-Н	Спиране на леки автомобили	<i>Първоначална</i> версия на правилото	ОВ L 335, 22.12.2015 г., стр. 1.	M ₁ , N ₁
14	Устройства за закрепване на обезопасителните колани, системи за закрепване ISOFIX и горни лентови устройства за закрепване ISOFIX	Серия изменения 07	ОВ L 218, 19.8.2015 г., стр. 27. <i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	M, N
16	Обезопасителни колани, системи за обезопасяване, системи за обезопасяване на деца и системи за обезопасяване на деца ISOFIX	Серия изменения 07	ОВ L 109, 27.4.2018 г., стр. 1.	M, N
17	Седалки, тяхното закрепване и всички видове облегалки за глава	Серия изменения 08	ОВ L 230, 31.8.2010 г., стр. 81. <i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	M, N

18	Защита на моторни превозни средства срещу неразрешено използване	Серия изменения 03	ОВ L 120, 13.5.2010 г., стр. 29.	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃
19	Предни фарове за мъгла за моторни превозни средства	Серия изменения 04	ОВ L 250, 22.8.2014 г., стр. 1.	M, N
20	Фарове на моторни превозни средства, които излъчват асиметрична къса светлина или дълга светлина или и двете и са оборудвани с халогенни лампи с нажежаема спирала (лампи от категория H4)	Серия изменения 03	ОВ L 177, 10.7.2010 г., стр. 170.	M, N ^(a)
21	Вътрешно оборудване	Серия изменения 01	ОВ L 188, 16.7.2008 г., стр. 32.	M ₁
23	Фарове за заден ход на моторни превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 237, 8.8.2014 г., стр. 1.	M, N, O
25	Облегалки за глава, вградени или невградени в седалките на превозното средство	Серия изменения 04, поправка 2 към преработка 1	ОВ L 215, 14.8.2010 г., стр. 1. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁

26	Външни изпъкнали части	Серия изменения 03	ОВ L 215, 14.8.2010 г., стр. 27.	M ₁
28	Звукови предупредителни устройства и сигнализация	Първоначална версия на правилото	ОВ L 323, 6.12.2011 г., стр. 33.	M, N
29	Защита на пътниците в кабината на товарните превозни средства	Серия изменения 03	ОВ L 304, 20.11.2010 г., стр. 21. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	N
30	Пневматични гуми за моторни превозни средства и техните ремаркета (клас C1)	Серия изменения 02	ОВ L 307, 23.11.2011 г., стр. 1.	M, N, O
31	Неразглобяеми фарове (SB) за моторни превозни средства, излъчващи асиметрична къса и/или дълга светлина по европейските стандарти	Серия изменения 02	ОВ L 185, 17.7.2010 г., стр. 15.	M, N
34	Предотвратяване на опасност от възникване на пожар (резервоари за течено гориво)	Серия изменения 03	ОВ L 231, 26.8.2016 г., стр. 41.	M, N, O

37	Нажежаеми лампи, предназначени за използване в одобрени осветители на моторните превозни средства и техните ремаркета	Серия изменения 03	ОВ L 213, 18.7.2014 г., стр. 36.	М, N, O
38	Задни фарове за мъгла за моторни превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 20.	М, N, O
39	Оборудване за измерване на скоростта и неговия монтаж	Серия изменения 01	ОВ L 120, 13.5.2010 г., стр. 40 [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	М, N
43	Материали за безопасно остъкляване	Серия изменения 01	ОВ L 42, 12.2.2014 г., стр. 1.	М, N, O
44	Устройства за обезопасяване на деца пътници в моторни превозни средства („системи за обезопасяване на деца“)	Серия изменения 04	ОВ L 265, 30.9.2016 г., стр. 1.	М, N

45	Чистачки за фаровете	Серия изменения 01	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	М, N
46	Устройства за непряко виждане и тяхното монтиране	Серия изменения 04	ОВ L 237, 8.8.2014 г., стр. 24.	М, N
48	Монтиране на устройства за осветяване и светлинна сигнализация на моторни превозни средства	Серия изменения 06	ОВ L 265, 30.9.2016 г., стр. 125. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	М, N, O ^(B)
54	Пневматични гуми за товарни превозни средства и техните ремаркета (класове C2 и C3)	Първоначална версия на правилото	ОВ L 307, 23.11.2011 г., стр. 2.	М, N, O
55	Части на механични теглително-прикачни устройства за състав от превозни средства	Серия изменения 01	ОВ L 153, 15.6.2016 г., стр. 179.	М, N, O ^(B)

58	Задни нискоразположени защитни устройства (ЗНЗУ) и тяхното монтиране; Задна нискоразположена защита (ЗНЗ)	Серия изменения 03	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M, N, O
61	Товарни превозни средства по отношение на техните външни издатини пред задния панел на кабината	Първоначална версия на правилото	ОВ L 164, 30.6.2010 г., стр. 1.	N
64	Резервен комплект за временно използване, гуми за движение в спукано състояние и/или система за движение с гуми в спукано състояние, и/или система за следене на налягането в гумите	Серия изменения 02	ОВ L 310, 26.11.2010 г., стр. 18.	M ₁ , N ₁
66	Якост на надстройката на пътнически превозни средства с голям капацитет	Серия изменения 02	ОВ L 84, 30.3.2011 г., стр. 1.	M ₂ , M ₃
67	Превозни средства, използващи втечнени нефтени газове	Серия изменения 01	ОВ L 285, 20.10.2016 г., стр. 1.	M, N
73	Странична защита на тежкотоварни превозни средства	Серия изменения 01	ОВ L 122, 8.5.2012 г., стр. 1.	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄

77	Светлинно устройство за паркиране за моторни превозни средства	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 21.	М, N
79	Кормилни уредби	Серия изменения 03 Поправка	<i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	М, N, O
80	Седалки за големи пътнически превозни средства	Серия изменения 03 на правилото	ОВ L 226, 24.8.2013 г, стр. 20. <i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	М ₂ , М ₃
87	Светлини за движение през деня за моторни превозни средства	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 24.	М, N
89	Устройства за ограничаване на скоростта	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 25.	М, N (†)
90	Резервни комплекти спирачни накладки и накладки за барабанни спирачки за моторни превозни средства и техните ремаркета	Серия изменения 02	ОВ L 185, 13.7.2012 г., стр. 24.	М, N, O

91	Странични габаритни светлини за моторни превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 27.	M, N, O
93	Предни нискоразположени защитни устройства (ПНЗУ) и тяхното монтиране; предна нискоразположена защита (ПНЗ)	Първоначална версия на правилото	ОВ L 185, 17.7.2010 г., стр. 56.	N ₂ , N ₃
94	Защита на пътниците в случай на челен удар	Серия изменения 03	ОВ L 35, 8.2.2018 г., стр. 1.	M ₁
95	Защита на пътниците в случай на страничен удар	Серия изменения 03	ОВ L 183, 10.7.2015 г., стр. 91.	M ₁ , N ₁
97	Алармени системи за превозни средства (АСПС)	Серия изменения 01	ОВ L 122, 8.5.2012 г., стр. 19.	M ₁ , N ₁ ^(Д)
98	Фарове на моторни превозни средства, оборудвани с газоразрядни светлинни източници	Серия изменения 01	ОВ L 176, 14.6.2014 г., стр. 64	M, N
99	Газоразрядни светлинни източници, предназначени за използване в одобрени газоразрядни лампови устройства на моторни превозни средства	Първоначална версия на правилото	ОВ L 285, 30.9.2014 г., стр. 35.	M, N

100	Електробезопасност	Серия изменения 02	ОВ L 87, 31.3.2015 г., стр. 1. [СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M, N
102	Късо теглително- прикачно устройство (КТПУ); монтиране на одобрен тип КТПУ	Първоначална версия на правилото	ОВ L 351, 30.12.2008 г., стр. 44.	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄
104	Светлоотразителни маркировки (тежкотоварни и дълги превозни средства)	Първоначална версия на правилото	ОВ L 75, 14.3.2014 г., стр. 29.	M ₂ , M ₃ , N, O ₂ , O ₃ , O ₄
105	Превозни средства, предназначени за превоз на опасни товари	Серия изменения 05	ОВ L 4, 7.1.2012 г., стр. 30.	N,O
107	Превозни средства от категория M ₂ и M ₃	Серия изменения 07	ОВ L 52, 23.2.2018 г., стр. 1	M ₂ , M ₃
108	Регенерирани гуми за пътнически превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 181, 4.7.2006 г., стр. 1.	M ₁ , O ₁ , O ₂
109	Регенерирани гуми за търговски превозни средства и техните ремаркета	Първоначална версия на правилото	ОВ L 181, 4.7.2006 г., стр. 1.	M ₂ , M ₃ , N, O ₃ , O ₄
110	Специални компоненти на моторните превозни средства, в чиято система за задвижване се използва сгъстен природен газ (СПГ)	Серия изменения 01	ОВ L 166, 30.6.2015 г., стр. 1.	M, N

112	Фарове за моторни превозни средства, излъчващи асиметрична къса светлина и/или дълга светлина, оборудвани с нажежаеми лампи и/или светодиодни модули	Серия изменения 01	ОВ L 250, 22.8.2014 г., стр. 67.	M, N
114	Резервна въздушна възглавница	Първоначална версия на правилото	ОВ L 373, 27.12.2006 г., стр. 272.	M ₁ , N ₁
115	Специални уредби за дооборудване за ВНГ и СПГ	Първоначална версия на правилото	ОВ L 323, 7.11.2014 г., стр. 91.	M, N
116	Защита на моторни превозни средства срещу неразрешено използване	Първоначална версия на правилото	ОВ L 45, 16.2.2012 г., стр. 1.	M ₁ , N ₁ ^(Д)
117	Шум, излъчван при търкаляне, сцепление върху влажна повърхност и съпротивление при търкаляне на гумите (класове C1, C2 и C3)	Серия изменения 02	ОВ L 218, 12.8.2016 г., стр. 1.	M, N, O

118	Огнеустойчивост на материали, използвани в автобуси	Серия изменения 02	ОВ L 102, 21.4.2015 г., стр. 67 <i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	М ₃
119	Светлини за завой	Серия изменения 01	ОВ L 89, 25.3.2014 г., стр. 101.	М, N
121	Местоположение и обозначаване на органите за ръчно управление, сигналните устройства и показващите уреди	Серия изменения 01	ОВ L 5, 8.1.2016 г., стр. 9.	М, N
122	Отоплителни уредби на превозни средства	Първоначална версия на правилото	ОВ L 164, 30.6.2010 г., стр. 231. <i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	М, N, O
123	Адаптиращи се системи за предно осветяване (АСПО) за моторни превозни средства	Серия изменения 01	<i>[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]</i>	М, N

124	Резервни колела	Първоначална версия на правилото	ОВ L 375, 27.12.2006 г., стр. 568.	M ₁ , N ₁ , O ₁ , O ₂
125	Поле на видимост напред	Серия изменения 01	ОВ L 20, 25.1.2018 г., стр. 16.	M ₁
126	Разделителни системи	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁
127	Безопасност на пешеходците	Серия изменения 02	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁ , N ₁
128	Светодиодни светлинни източници	Първоначална версия на правилото	ОВ L 162, 29.5.2014 г., стр. 43.	M, N, O
129	Усъвършенствани системи за обезопасяване на деца	Първоначална версия на правилото	ОВ L 97, 29.3.2014 г., стр. 21.	M, N
130	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Първоначална версия на правилото	ОВ L 178, 18.6.2014 г., стр. 29.	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃ (°)
131	Усъвършенствани системи за аварийно спиране	Серия изменения 01	ОВ L 214, 19.7.2014 г., стр. 47.	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃ (°)

134	Безопасност при използване на водород	Първоначална версия на измененията	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M, N
135	Страничен удар в стълб	Серия изменения 01	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁ , N ₁
137	Челен удар с контактна площ 100%	Серия изменения 01	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁
139	Спирачен сервоусилвател	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁ , N ₁
140	Управление на стабилността	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁ , N ₁

141	Следене на налягането в гумите	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁ , N ₁ ^(ж)
142	Монтаж на гумите	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁
145	Устройства за закрепване на обезопасяване на деца	Първоначална версия на правилото	[СП: предвидено за превод през 2018 г., моля да се актуализира референтният номер, когато стане известен]	M ₁

Бележки към таблицата

Серията от изменения, посочена в таблицата, отразява публикуваната в *Официален вестник* серия и не засяга серията от изменения, която трябва да се спазва въз основа на предвидените там преходни разпоредби.

Спазването на серия от изменения, приети след посочената в таблицата конкретна серия от изменения, се приема като алтернатива.

Датите, посочени в съответните серии от изменения на правилата на ООН, изброени в таблицата, по отношение на задълженията на договарящите страни по Ревизираното споразумение от 1958 г.⁹¹, отнасящи се за първото регистриране, пускането в употреба, пускането на пазара, продажбата, признаването на одобрението на типа и всички подобни разпоредби, се прилагат задължително за целите по член 48 и член 50 от Регламент (ЕС) 2018/858, освен когато в член 16 от същия регламент не са посочени алтернативни дати, като тогава следва да се прилагат тези алтернативни дати.

В някои случаи в преходните разпоредби на посочено в таблицата правило на ООН е предписано, че от определена дата договарящите страни по Ревизираното споразумение от 1958 г., прилагащи дадена серия от изменения към съответното правило на ООН, не са длъжни за целите на национално или областно одобрение на типа да приемат или могат да отказват да приемат даден тип, одобрен в съответствие с предходна серия изменения, или формулировка с подобно намерение и смисъл. Това се тълкува като задължителна разпоредба за националните органи да считат, че сертификатите за съответствие вече не са валидни за целите по член 48 от Регламент (ЕС) 2018/858, освен когато в приложение II от същия регламент не са посочени алтернативни дати, които следва да се прилагат в тези случаи.

⁹¹ Решение на Съвета от 27 ноември 1997 г. с оглед на присъединяването на Европейската общност към Споразумението на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за приемане на единни технически предписания за колесните превозни средства, оборудване и части, които могат да се монтират и/или да се използват на колесните превозни средства, и условията за взаимно признаване на одобренията, получени въз основа на тези предписания (Ревизирано споразумение от 1958 г.) (ОВ L 346, 17.12.1997 г., стр. 78).

- (^a) Правила № 1, 8 и 20 на ООН не са приложими за ЕС одобряване на типа на превозни средства.
- (^b) Задължителното монтиране на функция за управление на стабилността се изисква в съответствие с правилата на ООН. Това е задължително и за превозни средства от категория N₁.
- (^b) Когато производителят на превозното средство е заявил, че дадено превозно средство е подходящо за теглене на товар (точка 2.11.5 от информационния документ, посочен в член 24, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/858, и някоя част от съответното механично теглително-прикачно устройство, монтирано или не към типа превозно средство, би могла да закрива (частично) който и да е компонент, използван за осветяване, и/или мястото за монтиране и закрепване на задния регистрационен номер, се прилага следното:
- в инструкциите за употреба на превозното средство (напр. наръчника за собственика, ръководството за експлоатация) ясно се посочва, че не се разрешава монтирането на механично теглително-прикачно устройство, което не може да бъде лесно свалено или изместено;
 - в инструкциите се ясно се посочва също, че когато е монтирано, механичното теглително-прикачно устройство трябва винаги да бъде свалено или изместено, когато не се използва; и
 - при одобрение на типа на система превозни средства съгласно правило № 55 на ООН се гарантира, че разпоредбите относно свалянето, изместването и/или алтернативните места за монтиране се спазват изцяло, що се отнася до осветителните уредби и мястото за монтиране и закрепване на задния регистрационен номер.
- (^f) Отнася се само за устройства за ограничаване на скоростта и задължителното монтиране на устройства за ограничаване на скоростта в превозни средства от категориите M₂, M₃, N₂ и N₃.
- (^d) Устройства за предотвратяване на неразрешено използване се монтират на превозни средства от категориите M₁ и N₁, а имобилайзери се монтират на превозни средства от категория M₁.
- (^e) Вж. обяснителна бележка ⁴ към таблицата в приложение II.
- (^{nc}) *За превозни средства от категории M₁ с максимална маса ≤ 3 500 kg и N₁, които не са оборудвани със сдвоени колела на една ос.*

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Списък на изискванията, посочени в член 4, параграф 5 *и член 5, параграф 3, както* и датите, посочени в член 16

Предмет	<i>Регулаторни актове</i>	Допълнителни специфични технически <i>разпоредби</i>	M ₁	M ₂	M ₃	N ₁	N ₂	N ₃	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	S T U	Ко мпо нен т
Изисквания относно														
A СИСТЕМИТЕ ЗА ОБЕЗОПАСЯВАНЕ, КРАШ ТЕСТОВЕТЕ, РАБОТОСПОСОБНОСТТА НА ГОРИВНАТА УРЕДБА И ВИСОКОВОЛТОВАТА ЕЛЕКТРОБЕЗОПАСНОСТ														
A1 Вътрешно оборудване	Правило № 21 на ООН		A											
A2 Седалки и облегалки за глава	Правило № 17 на ООН		A	A	A	A	A	A						

A3 Автобусни седалки	Правило № 80 на ООН			A	A										A
A4 Устройства за закрепване на обезопасителните колани	Правило № 14 на ООН		A	A	A	A	A	A							
A5 Обезопасителни колани и системи за обезопасяване	Правило № 16 на ООН		A	A	A	A	A	A						A	A
A6 Системи за сигнализиране за непоставен обезопасителен колан			A	A	A	A	A	A							
A7 Разделителни системи	Правило № 126 на ООН		X											Б	

A8 Устройства за закрепване на обезопасяване на деца	Правило № 145 на ООН		A												
A9 Системи за обезопасяване на деца	Правило № 44 на ООН		A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹					A	A	
A10 Усъвършенствани системи за обезопасяване на деца	Правило № 129 на ООН		X	X	X	X	X	X					Б	Б	
A11 Предна нискоразположена защита	Правило № 93 на ООН						A	A					A	A	
A12 Задна нискоразположена защита	Правило № 58 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

A13 Странична защита	Правило № 73 на ООН							A	A			A	A		
A14 Безопасност на резервоара за гориво	Правило № 34 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
A15 Безопасност при използване на втечен нефтен газ	Правило № 67 на ООН		A	A	A	A	A	A							A
A16 Безопасност при използване на сгъстен и втечен природен газ	Правило № 110 на ООН		A	A	A	A	A	A							A
A17 Безопасност при използване на водород	Правило № 134 на ООН		A	A	A	A	A	A							A

A18 Свойства на материалите на водородни системи		I	A	A	A	A	A	A						A
A19 Електробезопасност при реални условия	Правило № 100 на ООН		A	A	A	A	A	A						
A20 Челно-страничен удар	Правило № 94 на ООН	Прилага се за превозни средства от категория M ₁ с максимална маса ≤ 3 500 kg и категория N ₁ с максимална маса ≤ 2 500 kg. За превозни средства с максимална маса > 2 500 kg, се прилагат датите, посочени в бележка Б.	A			A								

A21 Челен удар с контактна площ 100%	Правило № 137 на ООН	Използването на манекена на изпитвателното антропоморфно устройство „Хибрид III“ е разрешено до приемането на правилото на ООН за изпитвателното устройство за обезопасяване на седящ човек „THOR“.	Б			Б									
A22 Защита от кормилния механизъм	Правило № 12 на ООН		А			А								А	
A23 Резервна въздушна възглавница	Правило № 114 на ООН		Х			Х								Б	

A24 Удар на кабината	Правило № 29 на ООН					А	А	А						
A25 Страничен удар	Правило № 95 на ООН	Прилага се за всички превозни средства от категории M ₁ и N ₁ , включително тези, при които базовата точка на седалката R на най-ниската седалка е > 700 mm над земната повърхност. <i>За превозни средства, при които точката R на най-ниската седалка е > 700 mm над нивото на земята, се прилагат датите в бележка Б.</i>	А			А								
A26 Страничен удар в стълб	Правило № 135 на ООН		Б			Б								

A27 Заден удар	Правило № 34 на ООН	Прилага се за превозни средства от категории M ₁ с максимална маса ≤ 3 500 kg и N ₁ ■ . Гарантират се изискванията за електробезопасност след произшествие.	Б			Б									
Изисквания относно Б УЯЗВИМИТЕ УЧАСТНИЦИ В ДВИЖЕНИЕТО, ВИЖДАНЕТО И ВИДИМОСТТА															
Б1 Защита на краката и главата на пешеходците	Правило № 127 на ООН		А			А									

Б2 ■ Разширена зона за удар на главата на пешеходци и велосипедисти	Правило № 127 на ООН	Изпитваната повърхност на макет на глава на дете и възрастен е ограничена от разгърнатата дължина за възрастен от 2 500 mm или базовата линия на задния край на предното стъкло, което от двете е разположено по-напред. Контакт на макета на глава с колоната А, горната част от рамката на предното стъкло и обтекателя е изключен, но следва да се наблюдава.	В			В								
Б3 Система за предна защита		■	X			X							A	

Б4 Усвършенствани системи за аварийно спиране за пешеходци и велосипедисти			В			В								
Б5 Предупредителни сигнали за сблъсък за пешеходци и велосипедисти				Б	Б		Б	Б					Б	
Б6 Информационна система за мъртвата точка				Б	Б		Б	Б					Б	
Б7 Детектиране при заден ход;			Б	Б	Б	Б	Б	Б	■	■	■	■	Б	
Б8 Предна видимост	Правило № 125 на ООН	Прилага се за превозни средства от категории M ₁ и N ₁	А			В								

Б9 Пряка видимост на тежкотоварните превозни средства				Г	Г		Г	Г						
Б10 Безопасни стъкла	Правило № 43 на ООН		А	А	А	А	А	А	А	А	А	А		А
Б11 Системи срещу обледеняване и изпотяване на стъкла			А	А ²	А ²	А ²	А ²	А ²						
Б12 Устройства за почистване и измиване			А	А ³	А ³	А ³	А ³	А ³					А	
Б13 Устройства за непряко виждане	Правило № 46 на ООН		А	А	А	А	А	А						А

Изисквания относно ШАСИТО НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО, СПИРАЧКИТЕ, ГУМИТЕ И КОРМИЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ														
B1 Кормилни уредби	Правило № 79 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		
B2 Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Правило № 130 на ООН			A ⁴	A ⁴		A ⁴	A ⁴						
B3 Аварийна система за поддържане на лентата			Б ⁶			Б ⁶								
B4 Спиране	Правило № 13 на ООН Правило № 13-Н на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		

B5 Резервни части за спирачната система	Правило № 90 на ООН		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	A	
B6 Спирачен сервоусилвател	Правило № 139 на ООН		A			A									
B7 Управление на стабилността	Правило № 13 на ООН Правило № 140 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		
B8 Усъвършенствани системи за аварийно спиране на тежкотоварни превозни средства	Правило № 131 на ООН			A ⁴	A ⁴		A ⁴	A ⁴							

B9 Усъвършенствани системи за аварийно спиране на лекотоварни превозни средства			Б			Б									
B10 Безопасност на гумите и екологични характеристики	Правило № 30 на ООН Правило № 54 на ООН Правило № 117 на ООН	<i>Осигурява се и процедура за изпитване на износени гуми; прилагат се датите, посочени в бележка В.</i>	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х	Х		А
B11 Резервни колела и система за движение с гуми в спукано състояние	Правило № 64 на ООН		А ¹			А ¹									

B12 Регенерирани гуми	Правило № 108 на ООН Правило № 109 на ООН		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		A
B13 Следене на налягането в гумите за лекотоварни превозни средства	Правило № 141 на ООН	Прилага се за превозни средства от категории M ₁ с <i>максимална маса ≤ 3 500 kg</i> и N ₁ .	A			Б									
B14 Следене на налягането в гумите за тежкотоварни превозни средства				Б	Б		Б	Б				Б	Б		

B15 Монтаж на гумите	Правило № 142 на ООН	Прилага се за всички категории превозни средства	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		
B16 Резервни колела	Правило № 124 на ООН		X			X			X	X				Б
Изисквания относно Г БОРДОВИ УРЕДИ, ЕЛЕКТРИЧЕСКА СИСТЕМА, СВЕТЛИНИ НА ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА И ЗАЩИТА СРЕЩУ НЕРАЗРЕШЕНО ИЗПОЛЗВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО КИБЕРАТАКИ														
G1 Звуково предупреждение	Правило № 28 на ООН		A	A	A	A	A	A						A

Г2 Радиосмущения (електромагнитна съвместимост)	Правило № 10 на ООН		А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А
Г3 Защита срещу неразрешено използване, и имобилайзер алармени системи	Правило № 18 на ООН Правило № 97 на ООН Правило № 116 на ООН		А	А ¹	А ¹	А	А ¹	А ¹						А	А
Г4 Защита на превозното средство срещу кибератаки			Б	Б	Б	Б	Б	Б						Б	Б

Г5 Устройство за измерване на скоростта (скоростомер)	Правило № 39 на ООН		А	А	А	А	А	А						
Г6 Километропоказател	Правило № 39 на ООН		А	А	А	А	А	А						
Г7 Устройства за ограничаване на скоростта	Правило № 89 на ООН			А	А		А	А						А
Г8 Интелигентна система за регулиране на скоростта			Б	Б	Б	Б	Б	Б					Б	
Г9 Обозначения на органите за управление, сигналните устройства и показващите уреди	Правило № 121 на ООН		А	А	А	А	А	А						

Г10 Отоплителни уредби	Правило № 122 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A
Г11 Устройства за светлинна сигнализация	Правило № 4 на ООН														
	Правило № 6 на ООН														
	Правило № 7 на ООН														
	Правило № 19 на ООН														
	Правило № 23 на ООН		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		A
	Правило № 38 на ООН														
	Правило № 77 на ООН														
	Правило № 87 на ООН														
	Правило № 91 на ООН														

G12 Устройства за осветяване на пътя	Правило № 31 на ООН Правило № 98 на ООН Правило № 112 на ООН Правило № 119 на ООН Правило № 123 на ООН		X	X	X	X	X	X					A
---	---	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	---

Г13 Светоотражатели	Правило № 3 на ООН Правило № 104 на ООН		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		A
Г14 Светлинни източници	Правило № 37 на ООН Правило № 99 на ООН Правило № 128 на ООН		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		A
Г15 Монтиране на устройства за светлинна сигнализация, осветяване на пътя и светоотражатели	Правило № 48 на ООН		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		

G16 Аварийен стопсигнал			Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	■	■	■	■		
G17 Устройства за чистене на предни фарове	Правило № 45 на ООН		A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹						A
G18 Индикатор за смяна на предавката			A												
Изисквания относно Д ПОВЕДЕНИЕТО НА ВОДАЧА И СИСТЕМАТА															
D1 Улесняване на монтирането на блокиращо устройство при употреба на алкохол		EN 50436:2016	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б						

Д2 <i>Предупреждение за сънливостта и вниманието на водача</i>			Б	Б	Б	Б	Б	Б						
Д3 <i>Усъвършенствано предупреждение за отклоняване на вниманието на водача</i>		Избягването на отклоняване на вниманието чрез технически средства <i>може също да се взема предвид.</i>	В	В	В	В	В	В						
Д4 <i>Система за следене на готовността на водача;</i>			Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵						
Д5 <i>Записващо устройство за инциденти</i>			Б	Г	Г	Б	Г	Г					Б	

Д6 Системи за заместване на водача			Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵						
Д7 Системи, предоставящи на превозното средство информация за състоянието на превозното средство и околното пространство			Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵	Б ⁵						
Д8 Групиране на различни превозни средства			■	Б ¹	Б ¹	■	Б ¹	Б ¹						

Изисквания относно ОБЩИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ И КОНСТРУКЦИЯТА НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО														
E1 Място за монтиране на табелата с регистрационния номер			A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
E2 Движение на заден ход			A	A	A	A	A	A						
E3 Ключалки и панти на вратите	Правило № 11 на ООН		A			A	■	■						
E4 Стъпала на входната врата, дръжки и платформи			A			A	A	A						

E5 Външни изпъкнали части	Правило № 26 на ООН		A												
E6 Външни издатини на кабината на товарните превозни средства	Правило № 61 на ООН					A	A	A							
E7 Задължителна табела и идентификационен номер на превозното средство			A	A	A	A	A	A	A	A	A	A			
E8 Теглещи устройства			A	A	A	A	A	A							

E9 Калници			A											
E10 Системи срещу пръски						A	A	A	A	A	A	A		
E11 Маси и размери			A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		
E12 Механични теглително-прикачни устройства	Правило № 55 на ООН Правило № 102 на ООН		A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A ¹	A	A	A	A	A	A

E13 Превозни средства, предназначени за превоз на опасни товари	Правило № 105 на ООН					A	A	A	A	A	A	A		
E14 Обща конструкция на автобуси	Правило № 107 на ООН			A	A									
E15 Якост на надстройката на автобуси	Правило № 66 на ООН			A	A									
E16 Запалимост в автобусите	Правило № 118 на ООН				A									A

Бележки към таблицата

- А: Дата за забраната за регистрация на превозни средства, както и за пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на компоненти и отделни технически възли:
[**датата** на прилагане на настоящия регламент].
- Б: Дата за отказ да се предоставя ЕС одобрение на типа:
[**датата** на прилагане на настоящия регламент].
Дата за забраната за регистрация на превозни средства, както и за пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на компоненти и отделни технически възли:
[■ 24 месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]

- В: Дата за отказ да се предоставя ЕС одобрение на типа:
[**24** месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]
Дата за забраната за регистрация на превозни средства, както и за пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на компоненти и отделни технически възли:
[**48** месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]
- Г: Дата за отказ да се предоставя ЕС одобрение на типа:
[**42** месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]
Дата за забраната за регистрация на превозни средства, както и за пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на компоненти и отделни технически възли:
[**78** месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]

- X: Въпросният компонент или отделен технически възел се прилага по отношение на категориите превозни средства, както е указано.
- ¹ Съответствие се изисква, ако е монтиран такъв.
- ² Превозните средства от тази категория следва да бъдат оборудвани с подходящи устройства против замръзване и изпотяване на стъклата.
- ³ Превозните средства от тази категория следва да бъдат оборудвани с подходящи устройства за измиване и почистване на предното стъкло.

4

Следните превозни средства са освободени:

- седлови влекачи от категория N₂, чиято максимална маса превишава 3,5 тона, но не превишава 8 тона;
- превозни средства от категории M₂ и M₃, клас А, клас I и клас II съгласно определението в точка 2.1 от Правило № 107 на ООН;
- съчленени автобуси от категория M₃, клас А, клас I и клас II съгласно определението в точка 2.1 от Правило № 107 на ООН;
- превозни средства с повишена проходимост от категории M₂, M₃, N₂ и N₃;
- превозни средства със специално предназначение от категории M₂, M₃, N₂ и N₃; и
- превозни средства от категории M₂, M₃, N₂ и N₃ с повече от три оси.

5

Съответствието се изисква в случай на автоматизирани превозни средства.

6

За моторни превозни средства с хидравлични системи на кормилно управление се прилагат датите в бележка В. Тези превозни средства обаче се оборудват със система за предупреждение при напускане на лентата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Изменения на приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858

Приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 се изменя, както следва:

- (1) в таблицата в част I, в текста на точка 3А — в третата колонка „Регламент (ЕО) № 661/2009“ се заменя със следното:

„Регламент (ЕС) 2019/...⁺“

* Регламент (ЕС) № 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от [...] година относно изискванията за одобрение на типа на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и ■ системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, по отношение на тяхната обща безопасност и защитата на пътниците и уязвимите участници в движението по пътищата, за изменение на Регламент (ЕС) 2018/858 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 78/2009, (ЕО) № 79/2009 и (ЕО) № 661/2009 [ОВ..., стр...].“

и всяко следващо позоваване на „Регламент (ЕО) № 661/2009“ в приложение II се заменя с позоваване на „Регламент (ЕС) 2019/...“, освен ако не е предвидено друго в следващите разпоредби на настоящото приложение;

- (28) (2) Част I се изменя, както следва:

(a) таблицата се изменя, както следва:

i) добавя се следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

⁺ [СП: моля да се добавят съответните данни в текста и в бележката под линия.]

„55A	Страничен удар в стълб	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 135 на ООН	X			X“;							
------	------------------------	--	---	--	--	-----	--	--	--	--	--	--	--

ii) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН	X			X							X“;
-----	-----------------------	--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	-----

iii) вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X	X	X	X	X	X					X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾ ;

iv) вписванията за точки 65 и 66 се заменят със следното:

'65	Усъвършенствана за аварийно спиране система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН		X	X		X	X					
-----	---	--	--	---	---	--	---	---	--	--	--	--	--

66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН		X	X		X	X“;					
----	--	--	--	---	---	--	---	-----	--	--	--	--	--

б) обяснителните бележки се изменят, както следва:

i) обяснителни бележки 3 и 4 се заменят със следното:

„⁽³⁾ Монтирането на функция за регулиране на стабилността на превозното средство се изисква в съответствие с член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺

⁽⁴⁾ Монтирането на електронна система за управление на стабилността се изисква в съответствие с член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺

ii) обяснителна бележка 9А се заменя със следното:

^(9А) Монтирането на системата за следене на налягането в гумите се изисква в съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺“;

iii) обяснителна бележка 15 се заменя със следното:

„⁽¹⁵⁾ Изисква се съответствие с Регламент (ЕС) 2019/...⁺. Въпреки това само по тази точка не се предвижда одобрение на типа, тъй като тя е просто съвкупност от отделните точки, изброени другаде в таблицата, в които има позоваване на Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺“;

(3) В част I, допълнение 1, таблица 1 се изменя, както следва:

а) вписването за точка 46А се заменя със следното:

„46А	Монтиране на гуми	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 142 на ООН		Б“;
------	-------------------	--	--	-----

б) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН		<i>В</i> <i>Дата за отказ да се предоставя ЕС одобрение на типа:</i> <i>[42 месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]</i> <i>Дата за забрана на типа на регистрацията на превозни средства:</i> <i>[144 месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]</i>
-----	-----------------------	--	--	---

в) вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН		X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺		Изисква се съответствие с Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ . Въпреки това само по тази точка не се предвижда одобрение на типа, тъй като тя е просто съвкупност от отделните точки, изброени другаде в таблицата, в които има позоваване на Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ “;

(4) в обяснителните бележки към таблица 1 от допълнение 1 последният абзац се заличава;

(5) В част I, допълнение 1, таблица 2 се изменя, както следва:

а) вписването за точка 46А се заменя със следното:

„46А	Монтиране на гуми	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 142 на ООН		Б“;
------	----------------------	--	--	-----

б) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН		<i>В</i> <i>Дата за отказ да се предоставя ЕС одобрение на типа:</i> <i>[42 месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]</i> <i>Дата за забрана на типа на регистрацията на превозни средства:</i> <i>[144 месеца след датата, от която се прилага настоящият регламент]</i>
-----	-----------------------	--	--	---

в) вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН		X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺		Изисква се съответствие с Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ . Въпреки това само по тази точка не се предвижда одобрение на типа, тъй като тя е просто съвкупност от отделните точки, изброени другаде в таблицата, в които има позоваване на Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ “;

(6) В част I, допълнение 2, точка 4 се изменя, както следва:

а) Таблицата в част I, озаглавена „Превозни средства от категория M₁“, се изменя, както следва:

і) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Правило № 127 на ООН Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ (Защита на пешеходците)	Превозните средства се оборудват с електронна спирачна уредба против блокиране на колелата, действаща върху всички колела. Прилагат се изискванията по Правило № 127 на ООН. Всяка система за предна защита или е неразделна част от превозното средство и следователно отговаря на изискванията по Правило № 127 на ООН, или подлежи на одобрение на типа като отделен технически възел“;
-----	---	--

ii) добавя се следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

„62	Правило № 134 на ООН Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ (Водородна система)	Прилагат се изискванията по Правило № 134 на ООН. Ако не, трябва да се докаже, че превозното средство отговаря на следните изисквания: - Материалноправните изисквания по Регламент (ЕО) № 79/2009 в редакцията му, приложима на [] <i>датата, непосредствено предшестваща датата на прилагане на настоящия регламент</i>]; - Приложение 100 — Технически стандарт за горивните системи на моторни превозни средства, работещи със сгъстен водород в газообразно състояние (Япония); - GB/T 24549-2009 Електрически превозни средства, задвижвани от горивни клетки — изисквания за безопасност (Китай); - Международен стандарт ISO 23273:2013, част 1: Безопасност на превозното средство при експлоатация, и част 2: Защита срещу свързаните с водорода опасности при превозните средства, задвижвани със сгъстен водород; или - SAE J2578 — Общи правила за безопасност при превозните средства с горивни елементи“;
-----	---	---

б) Таблицата в част II, озаглавена „Превозни средства от категория N₁“, се изменя, както следва:

і) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Правило № 127 на ООН Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ (Защита на пешеходците)	Превозните средства се оборудват с електронна спирачна уредба против блокиране на колелата, действаща върху всички колела. Прилагат се изискванията по Правило № 127 на ООН. Всяка система за предна защита или е неразделна част от превозното средство и следователно отговаря на изискванията по Правило № 127 на ООН, или подлежи на одобрение на типа като отделен технически възел“;
-----	---	--

ii) добавя се следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

„62	Правило № 134 на ООН Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ (Водородна система)	Прилагат се изискванията по Правило № 134 на ООН. Ако не, трябва да се докаже, че превозното средство отговаря на следните изисквания: - Материалноправните изисквания по Регламент (ЕО) № 79/2009 в редакцията му, приложима на [] <i>датата, непосредствено предшестваща датата на прилагане на настоящия регламент</i>]; - Приложение 100 — Технически стандарт за горивните системи на моторни превозни средства, работещи със сгъстен водород в газообразно състояние (Япония); - GB/T 24549-2009 Електрически превозни средства, задвижвани от горивни клетки — изисквания за безопасност (Китай); - Международен стандарт ISO 23273:2013, част 1: Безопасност на превозното средство при експлоатация, и част 2: Защита срещу свързаните с водорода опасности при превозните средства, задвижвани със сгъстен водород; или - SAE J2578 — Общи правила за безопасност при превозните средства с горивни елементи“;
-----	---	---

(7) в част II — в таблицата, редовете за точки 58, 65 и 66 се заличават;

(8) Част III се изменя, както следва:

а) В допълнение 1 таблицата се изменя, както следва:

i) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН	X	X“;		
-----	-----------------------	--	---	-----	--	--

ii) вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X	X	X	X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾ “;

iii) вписванията за точки 65 и 66 се заменят със следното:

„65	Усъвършенствана система за аварийно спиране	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН			N/A	N/A
66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН			N/A	N/A“;

б) В допълнение 2 таблицата се изменя, както следва:

i) добавя се следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

„55A	Страничен удар в стълб	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 135 на ООН	N/A		N/A“;						
------	------------------------	--	-----	--	-------	--	--	--	--	--	--

ii) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита пешеходците	на Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН	N/A					N/A“;						
-----	-----------------------	---	-----	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--	--

iii) вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X	X	X	X	X	X					
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾ “;

iv) вписванията за точки 65 и 66 се заменят със следното:

„65	Усъвършенствана система за аварийно спиране	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН		N/A	N/A		N/A	N/A				
66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН		N/A	N/A		N/A	N/A“;				

в) Допълнение 3 се изменя както следва:

i) в таблицата се добавя следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

„55A	Страничен удар в стълб	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 135 на ООН	N/A“;
------	------------------------	--	-------

ii) в таблицата вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН	Ж“;
-----	-----------------------	--	-----

iii) в таблицата вписванията за точки 62 и 63 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾ “;

iv) добавя се следната точка:

„5. Точки 1—4.2 се прилагат и за превозните средства от категория M₁, които не са категоризирани като превозни средства със специално предназначение, но са достъпни за инвалидни колички.“;

г) В допълнение 4 таблицата се изменя, както следва:

i) добавя се следното вписване на мястото, съответстващо на номера точка:

„55A	Страничен удар в стълб	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 135 на ООН			A“;						
------	------------------------	--	--	--	-----	--	--	--	--	--	--

ii) вписването за точка 58 се заменя със следното:

„58	Защита на пешеходците	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 127 на ООН			А“;						
-----	-----------------------	--	--	--	-----	--	--	--	--	--	--

iii) вписванията за точки 62, 63, 65 и 66 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X	X	X	X	X				
-----	-------------------	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--

63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾
65	Усъвършенствана система за аварийно спиране	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН	N/A	N/A		N/A	N/A				
66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН	N/A	N/A		N/A	N/A“;				

д) В таблицата в допълнение 5 вписванията за точки 62, 63, 65 и 66 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X
63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾
65	Усъвършенствана система за аварийно спиране	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН	N/A
66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН	N/A“;

е) В таблицата в допълнение 6 вписванията за точки 62, 63, 65 и 66 се заменят със следното:

„62	Водородна система	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 134 на ООН	X	
-----	-------------------	--	---	--

63	Обща безопасност	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺	X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁵⁾
65	Усъвършенствана система за аварийно спиране	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 131 на ООН	N/A	
66	Система за предупреждение при напускане на лентата за движение	Регламент (ЕС) 2019/... ⁺ Правило № 130 на ООН	N/A“;	

ж) Обяснителните бележки се изменят, както следва:

i) обяснителната бележка за X се заменя със следното:

„X Прилагат се изискванията, определени в съответния регулаторен акт.“;

ii) обяснителни бележки 3 и 4 се заменят със следното:

„⁽³⁾ Монтирането на функция за регулиране на стабилността на превозното средство се изисква в съответствие с член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“

„⁽⁴⁾ Монтирането на електронна система за управление на стабилността се изисква в съответствие с член 4, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“

iii) обяснителна бележка 9А се заменя със следното:

„^(9А) Прилага се само ако превозното средство е снабдено с оборудване, обхванато от Правило № 64 на ООН. Задължителна е обаче системата за следене на налягането в гумите, изисквана в съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺“;

iv) обяснителна бележка 15 се заменя със следното:

„⁽¹⁵⁾ Изисква се съответствие с Регламент (ЕС) 2019/...⁺. Въпреки това само по тази точка не се предвижда одобрение на типа, тъй като тя е просто съвкупност от отделните точки, изброени другаде в съответната таблица.“;

v) обяснителни бележки 16 и 17 се заличават.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Преходни разпоредби, посочени в член 16, параграф 3

Правило на ООН	Специфични изисквания	Крайна дата за регистрация на неотговарящите на изискванията превозни средства, както и на продажбата или въвеждането в експлоатация на неотговарящите на изискванията компоненти ⁽¹⁾
117	Шум, излъчван при търкаляне, сцепление върху влажна повърхност и съпротивление при търкаляне на гумите Гумите от клас C3 са в съответствие с изискванията за шума, излъчван при търкаляне, на етап 2	30 април 2023 г.

Бележки към таблицата

- ⁽¹⁾ Датите, определени в Регламент (ЕО) № 661/2009 по отношение на типовете превозни средства, системи и компоненти, съответстващи на изискванията в редакцията, която е приложима на [] датата, непосредствено предшестваща датата на прилагане на настоящия регламент] и Регламент (ЕО) № 78/2009 по отношение на типовете превозни средства и системи, отговарящи на изискванията в редакцията, приложима на [] датата, непосредствено предшестваща датата на прилагане на настоящия регламент].

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА РЕЗОЛЮЦИЯ

Изявление на Комисията относно износените гуми

Комисията е на мнение, че с оглед на пътната безопасност, защитата на потребителите, намаляването на отпадъците и кръговата икономика е важно гумите да се изпитват не само в ново, но и в износено състояние. За тази цел Комисията ще подкрепи разработването на подходящи протоколи за изпитване в контекста на Световния форум на ООН за хармонизация на нормативната уредба за превозните средства. Ако този процес обаче не бъде завършен до юли 2023 г., Комисията възнамерява да предложи законодателство на ЕС, което да обхваща по-специално изпитването на гуми в износено състояние.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0395

Създаване на програма „Хоризонт Европа“ и определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите (COM(2018)0435 – C8-0252/2018 – 2018/0224(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и Съвета (COM(2018)0435),
- като взе предвид член 294, параграф 2, член 173, параграф 3, член 182, параграф 1 и членове 183 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0252/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид писмото на своя председател до председателите на комисиите от 25 януари 2019 г., в което се очертава подходът на Парламента към секторните програми, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода след 2020 г.,
- като взе предвид писмото на Съвета до председателя на Европейския парламент от 1 април 2019 г., в което се потвърждава общото разбиране, постигнато между съзаконодателите по време на преговорите,
- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика, както и становищата на комисията по развитие, комисията по бюджети, комисията по бюджетен контрол, комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по земеделие и развитие на

селските райони и комисията по култура и образование (A8-0401/2018),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене¹;
2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

¹ Тази позиция заменя измененията, приети на 12 декември 2018 г. (Приети текстове, P8_TA(2018)0509).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3, член 182, параграф 1, член 183 и член 188, втора алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. Текстът, подчертан в сиво, не е договорен в рамките на междуинституционалните преговори.

като имат предвид, че:

(1) Съюзът си поставя за задача да укрепва *своите високи научни постижения* и своята технологична база, *в която научните изследователи, научните знания и технологии се движат свободно*, и да повишава своята конкурентоспособност, включително в сферата на промишлеността, *да укрепва европейското научноизследователско пространство*, като същевременно насърчава всички научноизследователски и иновационни дейности, за да бъдат осъществени стратегическите му приоритети *и ангажименти*, чиято висша цел е утвърждаването на мира, ценностите на Съюза и благосъстоянието на неговите граждани.

(2) За да може в стремежа към тази обща цел да се постига научно, икономическо и социално въздействие *и да се увеличи в максимална степен добавената стойност на Съюза от неговите инвестиции в научни изследвания, развойна дейност и иновации*, е необходимо Съюзът да инвестира в научни изследвания и иновации посредством Рамковата програма за научни изследвания и иновации за периода 2021—2027 г. „Хоризонт Европа“ (наричана по-долу за краткост „програмата“) и по този начин да се *подпомогнат* създаването, разпространението *и трансферът* на висококачествени знания и технологии *в Съюза*, да се засили въздействието на научните изследвания и иновациите *в справянето с глобалните предизвикателства, включително целите за устойчиво развитие и изменението на климата, както и* в разработването, подкрепата и прилагането на неговите политики, и да се спомогне за възприемането на новаторски *и устойчиви* решения в промишлеността и обществото *на Съюза за създаване на работни места и стимулиране на икономическото развитие* и промишлената конкурентоспособност; *програмата следва да насърчи* всички форми на иновации, да **■** ускори пазарното внедряване на новаторски решения и да **■** оптимизира реализацията на *инвестициите*.

(2a) Програмата следва да допринася за увеличаване на публичните и частните инвестиции в научните изследвания и иновациите в държавите членки, като по този начин спомага за постигането на общ размер на инвестициите *от най-малко 3% от БВП на Съюза в*

научноизследователска и развойна дейност. Постигането на целта ще изисква от държавите членки и частния сектор да допълнят програмата със своите собствени засилени инвестиционни действия в областта на научните изследвания, развойната дейност и иновациите.

- (2б) С оглед на постигането на целите на настоящата програма и при спазване на принципа за високи постижения, програмата следва да се стреми към укрепване, наред с другото, на връзките за сътрудничество в Европа, като по този начин допринася за намаляване на разделението в научните изследвания* *и* *иновациите.*

- (3) При насърчаването на научноизследователските и иновационните дейности, които биха спомогнали за осъществяването на целите на политиката на Съюза, следва да се отчита принципът на иновациите *като основна движеща сила за по-бързото и по-интензивно превръщане на значителните активи от знания на Съюза в иновации.*
- (4) *Продължаването на подхода на* отворена наука, отворени иновации, отвореност към света, *като същевременно се защитават научните и социално-икономическите интереси на Съюза,* следва да *осигури* както високи постижения, така и въздействие на инвестициите на Съюза в научни изследвания и иновации, *както и укрепване на капацитета на всички държави членки в областта на научните изследвания и иновациите. Това* следва да *доведе до балансирано изпълнение* на програмата ■ .

- (5) Отворената наука ■ разполага с потенциала да повиши качеството, ползите и въздействието на науката и да ускори напредъка на познанието, като го направи по-надеждно, по-ефикасно и по-точно, по-разбираемо за обществеността и по-отзивчиво към обществените предизвикателства. Необходимо е да се установят разпоредби, които да гарантират, че бенефициерите предоставят свободен достъп до рецензирани научни публикации, научноизследователски данни и други крайни продукти от научните изследвания по открит и недискриминационен начин, безплатно и във възможно най-ранна фаза на процеса на разпространение, и да създадат условия за възможно най-широкото им и многократно използване.
- По отношение на научноизследователските данни принципът следва да бъде „свободни в максималната възможна степен, ограничени само толкова, колкото е необходимо“, като по този начин се осигурява възможността за изключения, като се вземат предвид социално-икономическите интереси на Съюза, правата върху интелектуална собственост, защитата на личните данни и поверителността, опасенията по отношение на сигурността и други законни интереси.*
- Следва да се постави **по-силен акцент** върху отговорното управление на научноизследователските данни, като те следва да се управляват в съответствие с принципите FAIR (Findability, Accessibility, Interoperability, Reusability), т.е. данните да са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и многократно използвани, преди всичко посредством планове за управление на данни. Когато е целесъобразно, бенефициерите следва да използват възможностите, които *предлагат* Европейският облак за отворена наука и *Европейската инфраструктура за данни*, и да се придържат към допълнителни принципи и практики на отворената наука. *В международните споразумения в областта на научното и технологичното сътрудничество и в съответните споразумения за асоцииране следва да бъде насърчаван реципрочен свободен достъп.*

- (5a) *Бенефициерите, които са МСП, се насърчават да използват съществуващите инструменти, като например бюрото за подпомагане на МСП в областта на правата върху интелектуална собственост, което помага на малките и средните предприятия от Европейския съюз да защитават и упражняват своите права върху интелектуална собственост, като предоставя безплатна информация и услуги под формата на поверителни съвети относно интелектуалната собственост и свързаните с нея въпроси, както и обучение, материали и онлайн ресурси.*
- (6) Според замисъла на програмата тя следва да отговори на необходимостта от създаване на критична маса от подпомагани дейности — както в *Съюза*, така и в рамките на международното сътрудничество, *като същевременно се насърчава участието на всички държави членки в програмата* — в съответствие с формулираните от ООН цели за устойчиво развитие *и с Парижкото споразумение*. Изпълнението на програмата следва да спомага за осъществяването на тази задача.
- (7) Подпомаганите по програмата дейности следва да допринасят за осъществяването на целите, приоритетите *и ангажиментите* на Съюза *и на програмата*, за мониторинга и оценката на напредъка по отношение на тези цели, приоритети *и ангажименти*, както и за разработването на ревизирани или нови приоритети.
- (7a) *Програмата следва да се стреми към съответствие с вече съществуващи европейски пътни карти и стратегии за научни изследвания и иновации.*

(8) В зависимост от естеството на участващите *на територията на Съюза* научноизследователски и иновационни общности, *степента на успеваемост за област на интервенция*, вида и целта на извършваните дейности, *принципа на субсидиарност* и търсеното въздействие, при финансирането на програмата следва да се поддържа баланс между възходящия подход (при който движеща сила е изследователят или новаторът) и низходящия подход (който се ръководи от стратегически зададени приоритети). Изборът на подход за съответните части на програмата, всяка една от които допринася за нейните общи и специфични цели, следва да се определя от съчетанието на посочените фактори.

(8-а) *Общият бюджет за направление „Разширяване на участието и разпространяване на високи постижения“ от частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ от „Хоризонт Европа“ следва да бъде поне 3,3% от общия бюджет на „Хоризонт Европа“. Този бюджет следва да бъде от полза главно за правните субекти в държавите, обхванати от разширяването на участието.*

(8-б) *„Инициативите за високи постижения“ следва да имат за цел да засилят високите постижения в областта на научните изследвания и иновациите в отговарящите на условията държави, включително подпомагане на обучението с цел подобряване на управленските умения в областта на научните изследвания и иновациите, награди, укрепване на иновационните екосистеми, както и създаването на мрежи за научни изследвания и иновации, в това число въз основа на финансирани от ЕС научноизследователски инфраструктури. Заявителите трябва ясно да докажат, че проектите са свързани с национални и/или регионални стратегии за научни изследвания и иновации, за да могат да кандидатстват за финансиране по „Разширяване на участието и разпространяване на високи постижения“ от частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ от „Хоризонт Европа“.*

(8а) В редица научноизследователски и иновационни дейности следва да се прилага ускорена процедура за научни изследвания и иновации, при която срокът за отпускане на безвъзмездни средства следва да е не повече от шест месеца. Това следва да позволи по-бърз достъп до финансиране отдолу нагоре за малки консорциуми за сътрудничество, обхващащи различни дейности — от фундаментални научни изследвания до пазарна реализация.

(8б) Програмата следва да подкрепя всички етапи на научните изследвания и иновациите, особено в рамките на съвместни проекти. Фундаменталните изследвания представляват основно предимство и важно условие за увеличаване на способността на Съюза да привлича най-добрите учени, за да се превърне в световен център за високи постижения. Необходимо е да се осигури баланс между фундаменталните и приложните изследвания. В съчетание с иновациите това ще подпомогне икономическата конкурентоспособност, растежа и заетостта в Съюза.

- (8в) С цел постигане на максимално въздействие на „Хоризонт Европа“ следва да се отдели специално внимание на мултидисциплинарните, интердисциплинарните и трансдисциплинарните подходи като необходими фактори за постигане на значителен научен напредък.
- (8г) Ангажираността с обществото ще бъде насърчавана чрез отговорни научни изследвания и иновации като хоризонтален елемент за изграждане на ефективно сътрудничество между науката и обществото. Това би дало възможност на всички участници от обществото (изследователи, граждани, създатели на политики, предприятия, организации от третия сектор и др.) да работят заедно по време на целия процес на научни изследвания и иновации за по-добро съчетаване на процеса и резултатите от него с ценностите, нуждите и очакванията на европейското общество.
- (9) Научноизследователските дейности, които се провеждат в рамките на стълб „Отворена наука и високи постижения“, следва да се определят в зависимост от потребностите и възможностите на науката. Програмата за научни изследвания следва да се определя в тясно сътрудничество с научната общност и да включва акцент върху привличането на нови таланти в областта на научните изследвания и иновациите и млади изследователи, като същевременно се укрепва ЕНП и се избягва изтичането на мозъци. Изследванията следва да се финансират въз основа на високите научни постижения.

- (10) Необходимо е да се създаде стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на *европейската промишленост*“, който да обединява клъстери от научноизследователски и иновационни дейности, за да може да се постигне максимална интеграция между съответните работни области, като същевременно се осигури високо и устойчиво равнище на въздействие *за Съюза* спрямо изразходваните ресурси. Той ще насърчава както сътрудничеството между отделните дисциплини, сектори и политики, така и трансграничното сътрудничество за реализиране на целите на ООН за устойчиво развитие *и на ангажиментите на Съюза по Парижкото споразумение, и когато е необходимо, за справяне със социалните предизвикателства*, и в интерес на конкурентоспособността на промишления сектор на Съюза. *Дейностите по този стълб следва да обхващат пълния спектър от научноизследователски и иновационни дейности, в т.ч. научна изследователска и развойна дейност, пилотни и демонстрационни дейности, както и подкрепа за обществени поръчки, изследвания в преднормативната фаза и определяне на стандарти, а така също и внедряване на иновациите на пазара, за да се гарантира, че Европа продължава да бъде в авангарда на изследователската дейност за стратегически определени приоритети.*
- (11) Пълноценното *и своевременно* ангажиране на промишления сектор с програмата на всички равнища – от отделния предприемач и малките и средните предприятия до големите предприятия, следва **по-специално да е насочено към** създаването на устойчиви работни места и растеж.

(12) От особено значение е да се подкрепи промишленият сектор *на Съюза*, за да може той да запази водещите си позиции в световен мащаб в областта на иновациите, цифровизацията и декарбонизацията или да завоюва такива позиции, предимно чрез инвестиции в ключови базови технологии, върху които ще се основава стопанската дейност на бъдещето. *Очаква се ключовите базови технологии да играят централна роля в стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“ и те следва да бъдат допълнително свързани с водещите инициативи в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии, за да могат научноизследователските проекти да обхващат цялата верига от иновации.* Действията по програмата следва да *отразяват Стратегията за промишлената политика на ЕС, за да се справят* със случаи на неефективност на пазара или с неоптимални по отношение на инвестициите ситуации, *да засилват инвестициите* по адекватен *и прозрачен* начин, без да се дублира или да се изтласква частното финансиране, и да имат отчетлива европейска добавена стойност *и обществена възвращаемост на инвестициите.* Това ще осигури съгласуваност между действията на програмата и правилата на ЕС за държавните помощи *в областта на научните изследвания и иновациите, които следва да бъдат преразгледани, за да предоставят стимули за иновациите.*

(13) Програмата следва да подпомага научните изследвания и иновациите по интегрален начин, като се спазват всички относими разпоредби на Световната търговска организация. Понятието за научни изследвания, включително експериментално разработване, следва да се използва в съответствие с изготвения от ОИСР Наръчник на Фраскати, а понятието за иновации — в съответствие с изготвения от ОИСР и Евростат Наръчник от Осло, като се следва широк подход, който обхваща и социалните иновации, **дизайна и творчеството**. Както и при предходната рамкова програма „Хоризонт 2020“¹, следва да се вземат предвид определенията на ОИСР по отношение на равнището на технологична готовност (TRL). Работната програма по дадена покана в рамките на стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на **европейската промишленост**“² може да разрешава безвъзмездни средства за мащабно валидиране на продукти и въвеждането им на пазара.

(14) В съобщението на Комисията относно междинната оценка на „Хоризонт 2020“ (COM(2018) 2 final) *и в доклада на Европейския парламент относно оценката на изпълнението на програма „Хоризонт 2020“ с оглед на междинната ѝ оценка и предложението за Деветата рамкова програма (2016/2147(INI))* се съдържат препоръки във връзка с тази програма, включително нейните правила за участие и разпространение на резултатите, като се изхожда от поуки от предходната програма, както и от отзивите на институциите на ЕС и на заинтересованите страни. В препоръките се подчертава, че е необходимо следното: да се инвестира по-амбициозно, за да се достигнат критична маса и максимално въздействие; да се подкрепят водещите до пробив иновации; да се дава приоритет на инвестициите на Съюза в научни изследвания и иновации в областите с висока добавена стойност, предимно чрез ориентиране към мисии, *пълноценно, осъзнато и своевременно* участие на гражданите и широка комуникация; да се рационализира финансирането в ЕС, *за да се използва напълно потенциалът за научни изследвания и иновации на всички държави членки*, включително чрез рационализиране на обхвата на инициативите за партньорство и схемите за съфинансиране; да се развиват повече конкретни полезни взаимодействия между различните инструменти за финансиране от Съюза, по-специално с цел да се спомогне за мобилизирането на недостатъчно използвания потенциал на научните изследвания и иновациите в Съюза; да се *включат по-добре в проектите по програмата научноизследователските инфраструктури, финансирани от Съюза, по-специално от ЕФРР, да се* укрепва международното сътрудничество и да се засилва отвореността за участие на трети държави, *като същевременно се защитават интересите на Съюза и се разширява участието на всички държави членки в програмата*; да продължи опростяването, като се прилага опитът, придобит при изпълнението на „Хоризонт 2020“.

(15) *Политиката на сближаване следва да продължи да допринася за научните изследвания и иновациите. Поради това трябва да се обърне специално внимание на координацията и взаимното допълване между политиките на Съюза в тези две области. При програмата следва да се търсят съгласуване на правилата и полезни взаимодействия с други програми на Съюза, както е посочено в приложение IV към настоящия регламент – от разработването и стратегическото им планиране през подбора на проекти, управлението, комуникацията, разпространението и използването на резултатите до мониторинга, одитирането и управлението. За да се избегнат припокривания и дублиране и да се повиши ефектът на ливъридж от финансирането от Съюза, както и с цел намаляване на административната тежест за кандидатите и бенефициерите, всички видове полезни взаимодействия следва да се придържат към принципа „едно действие следва един набор от правила“:*

— към дейности по „Хоризонт Европа“ *на доброволна основа* може да се извършват прехвърляния от други програми на Съюза, *включително от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР)*. В такива случаи те ще следват правилата на „Хоризонт Европа“, *но ще бъдат използвани само в полза на държавата членка или управляващия орган, както е целесъобразно, която/който взема решение за прехвърлянето;*

— *може да се предвиди и съвместно финансиране на дадена дейност от „Хоризонт Европа“ и друга програма на Съюза, като при това не се надвишават общите допустими разходи за действието. В такива случаи ще се прилагат само правилата на „Хоризонт Европа“ и следва да се избягват двойни одити;*

— на всички предложения, които са преминали прага за високи постижения в рамките на „Хоризонт Европа“, но не могат да бъдат финансирани поради бюджетни ограничения, следва да се предостави „Печат за високи постижения“. В такива случаи следва да се прилагат правилата на фонда, предоставящ подпомагане, с изключение на правилата за държавна помощ.

- (16) За да се постигне възможно най-голямо въздействие от финансирането от Съюза и да се осигури възможно най-ефективен принос за целите *и ангажиментите* на политиката на Съюза, програмата *може* да встъпва в европейски партньорства с партньори от частния и/или публичния сектор *въз основа на резултата от стратегическото планиране*. Тези партньори включват *публични и частни участници в научните изследвания и иновациите, центрове за компетентност, бизнес инкубатори, научни и технологични паркове*, органи със задължение за обществена услуга, *фондации* и организации на гражданското общество *и регионални иновационни екосистеми, по целесъобразност*, които подпомагат и/или извършват научни изследвания и иновации, при условие че желаното въздействие може да се постигне по-ефективно чрез партньорство, отколкото самостоятелно от Съюза.

(17) Програмата следва да укрепи сътрудничеството между европейските партньорства и партньорите от частния и/или публичния сектор на международно равнище, включително чрез обединяване на програми за научни изследвания и иновации и чрез трансгранични инвестиции в научни изследвания и иновации, които принасят взаимни ползи за гражданите и предприятията, като същевременно тя следва да гарантира, че **Съюзът** отстоява своите интереси.

(17a) *Водещите инициативи в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии се доказаха като ефективен и ефикасен инструмент, който носи ползи за обществото чрез съвместни, координирани усилия на Съюза и неговите държави членки. Дейностите, извършвани в рамките на водещи инициативи в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии като „Графен“, проектът „Човешки мозък“ и водещата инициатива за квантови технологии, които получават подкрепа по „Хоризонт 2020“, ще продължат да бъдат подкрепяни в рамките на „Хоризонт Европа“ чрез покани за представяне на предложения, включени в работната програма. Подготвителни действия, подпомагани в рамките на водещи инициативи в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии като част от „Хоризонт 2020“, ще бъдат използвани в процеса на стратегическо планиране по „Хоризонт Европа“ и ще допринесат за работата по изготвяне на мисиите, съфинансираните или съвместно програмираните партньорства и редовните покани за представяне на предложения.*

(18) Съвместният изследователски център (JRC) следва да продължи да предоставя независими и ориентирани към потребителите научни доказателства и техническа подкрепа за политиките на Съюза през целия цикъл на политиката. Преките действия на Съвместния изследователски център следва да се изпълняват по гъвкав, ефикасен и прозрачен начин с оглед на съответните нужди на неговите потребители, **бюджетните ограничения** и нуждите на политиките на Съюза, както и да осигуряват защитата на финансовите

интереси на Съюза. Съвместният изследователски център следва да продължи да генерира допълнителни ресурси.

(19) В рамките на стълб *„Иновативна Европа“* следва да се установи набор от мерки за интегрирано подпомагане с оглед на нуждите на предприемачите и *воденото от научни изследвания предприемачество*, за да се създадат условия за осъществяване и ускоряване на водещи до пробив иновации за бърз пазарен растеж, *както и за насърчаване на технологичната автономност на Съюза в стратегически области*. По този начин следва да се привлекат иновативни дружества, *включително МСП и новосъздадени предприятия*, с потенциал за разрастване на съюзно и международно равнище и да се предложи бързо и гъвкаво финансиране чрез безвъзмездни средства и съвместни инвестиции, включително с частни инвеститори. Към тези цели е ориентирано създаването на Европейски съвет по иновациите (ЕСИ). В рамките на този стълб ще се подпомагат също така Европейският институт за иновации и технологии (EIT), *Регионалната иновационна схема на EIT* и европейските иновационни екосистеми като цяло, *навсякъде в Съюза*, по-специално чрез партньорства за съфинансиране с подпомагащи иновациите *публични и частни* субекти на национално и регионално равнище.

(20) *С цел да се отговори на необходимостта от подкрепа за инвестициите в дейности с по-висок риск и нелинейни дейности, като например научните изследвания и иновациите, е от съществено значение „Хоризонт Европа“ и по-специално ЕСИ, както и ЕИТ с неговите общности на знание и иновации, да осъществяват полезно взаимодействие с финансовите продукти, които ще се разгърнат по линия на InvestEU. В това отношение опитът, придобит от финансовите инструменти, разгърнати по линия на „Хоризонт 2020“, като например InnovFin и гаранцията за заеми за МСП, следва да послужи като солидна основа за предоставяне на това целево подпомагане. ЕСИ следва да развие дейности за стратегическа информация и оценка в реално време, за да управлява и планира своевременно различните си действия.*

(21) *Европейският съвет по иновациите (ЕСИ), заедно с другите части от „Хоризонт Европа“, следва да стимулира всички форми на иновации, от поетапни до водещи до пробив и революционни иновации, като насочва вниманието си по-специално към иновациите, създаващи нови пазари. Като използва своите инструменти „Изследвач“ и „Ускорител“, ЕСИ следва да се стреми да набелязва, разработва и внедрява всякакви видове високорискови иновации, включително поетапни иновации с основен акцент върху водещите до пробив, революционните и дълбокотехнологичните иновации, които имат потенциал да се превърнат в създаващи нови пазари иновации. Съгласуваното и целенасочено подпомагане от ЕСИ ■ следва да запълни сегашния вакуум при публичното подпомагане и частните инвестиции за този вид иновации. Инструментите на ЕСИ следва да включват специални правни и управленски елементи, които да отразяват техните цели, и по-специално дейностите по пазарно внедряване.*

(21a) *По смисъла на настоящия регламент, и по-специално по отношение на дейностите, извършвани в рамките на ЕСИ, дадено новосъздадено предприятие е МСП на ранен етап от жизнения си цикъл (включително университетски спин-оф предприятия), което се стреми към новаторски решения и еластичен бизнес модел и което е автономно по смисъла на*

член 3 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията¹; „дружество със средна пазарна капитализация“ означава дружество, което не е микро-, малко или средно предприятие по смисъла на определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията и което има между 250 до 3 000 служители, като числеността на персонала се изчислява в съответствие с дял I, членове 3, 4, 5 и 6 от приложението към посочената препоръка; малко дружество със средна пазарна капитализация е дружество със средна пазарна капитализация, което има до 499 служители. .

(22) Посредством смесеното финансиране по линия на ЕСИ, инструментът „Ускорител“ *на ЕСИ* следва да спомогне за преодоляване на пропастта, която в момента съществува между научните изследвания, фазата, която предхожда масовата търговска реализация, и разрастването на дружествата. Този инструмент следва по-специално да предоставя подпомагане за операции, които представляват такъв технологичен или пазарен риск, че биват считани за неподходящи за финансиране от банките и не могат да привлекат достатъчно инвестиции от пазара, и по този начин да допълва програмата InvestEU, създадена с Регламент...15...².

(22а) *МСП представляват важен източник на иновации и растеж в Европа. Ето защо е необходимо широко участие на МСП в „Хоризонт Европа“, както е определено в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. Опирайки се на най-добрите практики от програма „Хоризонт 2020“, „Хоризонт Европа“ следва да продължи да насърчава участието на МСП в рамковата програма по интегриран начин.*

¹ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

²

- (22б) Докато бюджетът на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ следва да бъде основно използван за смесено финансиране, за целите на член 43, подпомагането само с безвъзмездни средства от инструмента за МСП, включително новосъздадени предприятия, следва да съответства на финансирането в рамките на бюджета на инструмента за МСП на предходната рамкова програма „Хоризонт 2020“, създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (22в) В тясно взаимодействие с InvestEU инструментът „Ускорител“ на ЕСИ следва да финансира — под формата на смесено финансиране и финансово подпомагане с капиталови инструменти — МСП, включително новосъздадени предприятия, а в изключителни случаи, също и проекти, реализирани от малки дружества със средна пазарна капитализация, които или все още не са в състояние да генерират приходи, или все още не са рентабилни, или все още не могат да привлекат достатъчно инвестиции, за да изпълнят изцяло бизнес планове на своите проекти. Такива допустими субекти ще се считат за неподходящи за финансиране от банки, като в същото време част от техните инвестиционни нужди биха могли да бъдат посрещнати от един или няколко инвеститори, като например частна или публична банка, семейно съдружие, фонд за рисков капитал, бизнес ангел и др. По този начин, като преодолява неефективността на пазара, инструментът „Ускорител“ на ЕСИ ще финансира обещаващи структури, които все още се считат за неподходящи за финансиране от банки, но които реализират проекти, свързани с водещи до пробив и създаващи нови пазари иновации. В момента, в който проектите започнат да се считат за подходящи за финансиране от банки, на по-късен етап от тяхното развитие те могат да бъдат финансирани по InvestEU.

¹ Очаква се следното заявление на Комисията да бъде публикувано в серия С на ОВ, след като бъде приет окончателният текст на регламента:
„Комисията възнамерява да изпълни бюджета на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ“ по такъв начин, че да гарантира, че подпомагането само с безвъзмездни средства за МСП, включително новосъздадени предприятия, съответства на подкрепата, предоставена в рамките на бюджета на инструмента за МСП на програмата „Хоризонт 2020“, в съответствие с условията, определени в член 43, параграф 1 и съображение Х от Регламента за „Хоризонт Европа“.“

(23) ЕИТ, главно чрез своите общности на знание и иновации и *Регионалната иновационна схема на ЕИТ*, следва да се стреми към укрепване на иновационните екосистеми *за развитие на общ капацитет за иновации на Съюза*, които работят за преодоляване на глобалните предизвикателства, като насърчава взаимовръзките между бизнеса, научните изследвания, висшето образование и предприемачеството. *В съответствие със своя учредителен акт, с регламента за ЕИТ¹ и стратегическата иновационна програма на ЕИТ²*, ЕИТ следва да поощрява иновациите в своите дейности и да подкрепя включването на висшето образование в иновационните екосистеми, по-специално като стимулира обучението с предприемаческа насоченост и извъндисциплинарното сътрудничество между промишлените и академичните среди и като набелязва уменията, които ще бъдат необходими на бъдещите новатори, за да могат да се справят с глобалните предизвикателства, което включва напреднали цифрови и иновационни умения. Схемите за подпомагане, които осигурява ЕИТ, следва да се ползват от бенефициерите на ЕСИ, а новосъздадените предприятия, които се появяват в резултат на дейността на общности на знание и иновации към ЕИТ, следва да имат *ускорен* достъп до действията на ЕСИ. ЕИТ се съсредоточава върху иновационните екосистеми, поради което е естествено да спада към стълб „*Иновативна Европа*“, като следва също така да подкрепя по целесъобразност всички други стълбове, а планирането на неговите общности на знание и иновации следва да се синхронизира — посредством процеса на стратегическо планиране — със стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на *европейската промишленост*“. *Дублирането между общностите на знание и иновации и други инструменти в същата област, по-специално други партньорства, следва да се избягва.*

¹ Регламент (ЕС) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. (ОВ L 97/1, 9.4.2008 г.), изменен с Регламент (ЕС) № 1292/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. (ОВ L 347/174, 20.12.2013 г.).

² Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета.

- (24) За да могат да процъфтяват водещите до пробив и революционните иновации, от ключово значение е да се осигуряват и поддържат еднакви условия на конкуренция за дружествата, които се конкурират на даден пазар, като по този начин се дава възможност по-специално на малките и средните новаторски предприятия да се възползват от своите инвестиции и да си завоюват дял от пазара. *По подобен начин определена степен на откритост в иновационния мащаб на финансираните дейности – адресирана към голяма мрежа от бенефициенти — може да допринесе значително за капацитета на изграждане на МСП, тъй като им предоставя необходимите средства за привличане на инвестиции и динамично развитие.*
- (25) Програмата следва да насърчава и да включва сътрудничество с трети държави, с международни организации и с международни инициативи, въз основа на *интереса на Съюза и взаимни изгоди* и глобални ангажименти за изпълнение на целите на ООН за устойчиво развитие. Международното сътрудничество следва да е насочено към утвърждаването на високите постижения при научните изследвания и иновациите, повишаването на привлекателността и икономическата и промишлената конкурентоспособност на Съюза, към справянето с глобалните предизвикателства, заложено в целите на ООН за устойчиво развитие, както и към укрепването на външните политики на Съюза. Необходимо е да се следва подход на обща отвореност *за високи постижения при международното участие и целенасочените* действия за международно сътрудничество; *трябва да се прилагат* подходящи критерии за допустимост, *отчитащи различните нива на капацитет на научните изследвания и иновациите*, за финансиране на субекти, установени в държави с ниски до средни доходи. Същевременно следва да се насърчава асоциирането на трети държави към програмата, *като се предвижда реципрочност и се защитава интересът на Съюза, и като се насърчава засилено участие на всички държави членки в програмата.*

(26) С цел да се задълбочават връзките между науката и обществото и да се извлича максимална полза от взаимодействието помежду им, програмата следва да включва гражданите и организациите на гражданското общество в съвместното проектиране и разработване на отговорни програми за научни изследвания и иновации и на съдържанието на такива програми, *отговарящи на опасенията, нуждите и очакванията на гражданите и гражданското общество*, като насърчава образованието по естествени и точни науки, осигурява обществен достъп до научните знания и улеснява участието на гражданите и организациите на гражданското общество в тези дейности. *Следва да се извърши мониторинг на предприетите мерки за подобряване на участието на гражданите и гражданското общество.*

(26а) „Хоризонт Европа“ следва да подкрепя новите технологии, допринасящи за *преодоляването на пречките, които възпрепятстват достъпа и пълноценното участие на лицата с увреждания и които следователно ограничават развитието на едно действително приобщаващо общество.*

- (27) Съгласно член 349 от ДФЕС най-отдалечените региони на Съюза имат право на специфични мерки (като се има предвид тяхното структурно, социално и икономическо състояние) във връзка с достъпа до хоризонтални програми на Съюза. Поради това програмата следва да отчита специфичните особености на тези региони в съответствие със съобщението на Комисията „Засилено и обновено стратегическо партньорство с най-отдалечените региони на ЕС“ (COM(2017) 623 final), одобрено от Съвета на 12 април 2018 г., *и когато е възможно, да насърчава участието им в програмата.*
- (28) Дейностите, които се развиват по програмата, следва да са насочени към отстраняване на неравенството между половете, *избягване на свързани с пола предубеждения, адекватно интегриране на свързаното с пола измерение в съдържанието на научните изследвания и иновациите, стремеж към подобряване на равновесието между професионалния и личния живот, насърчаване на равенството между жените и мъжете, включително принципите на равно заплащане, както е посочено в член 141, параграф 3 от ДФЕС и в Директива 2006/54/ЕО относно прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите, както и осигуряване на достъп на изследователите с увреждания до научни изследвания и иновации.*

- (29) Като се имат предвид специфичните особености на сектора на отбранителната промишленост, подробните разпоредби относно финансирането от Съюза на проекти за научни изследвания в областта на отбраната следва да се определят в Регламент ... за създаване на Европейския фонд за отбрана¹, който урежда правилата за участие в научни изследвания в областта на отбраната. **Въпреки че полезните взаимодействия между „Хоризонт Европа“ и Европейския фонд за отбрана биха могли да се насърчават, като се избягва дублиране, дейностите по „Хоризонт Европа“ следва да са насочени изключително към граждански приложения.**
- (30) С настоящия регламент се определя финансов пакет за програмата. Сумата за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква а), следва да представлява основната референтна сума по смисъла на [позоваването да се актуализира съобразно новото междуинституционално споразумение: точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление]² за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (31) Освен ако е посочено друго, към настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (Финансовият регламент)³. В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото изпълнение, финансовата помощ, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.

1

2

3

ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1

Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(31a) В цялата програма следва непрекъснато да бъде търсено административно опростяване, по-специално намаляване на административната тежест за бенефициерите. Комисията следва допълнително да опрости своите инструменти и насоки по такъв начин, че да налага минимална тежест за бенефициерите. По-специално Комисията следва да обмисли издаването на съкратен вариант на насоките.

(31б) С цел да се гарантира, че Европа остава в предните редици на глобалните научни изследвания и иновации в областта на цифровите технологии и за да се отчете необходимостта от увеличаване на инвестициите с оглед възползване от нарастващите възможности на цифровите технологии, следва да бъде разпределен достатъчен бюджет за основните приоритети в областта на цифровите технологии.

(32) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета², Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета³ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета⁴, финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, в това число измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁵. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁴ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁵ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

(33) В съответствие с [позоваването да се актуализира съобразно ново решение относно ОСТ: член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета¹], физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии (ОСТ), имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия. ***В програмата следва надлежно да се вземат предвид специфичните особености на тези територии, за да се гарантира ефективното им участие и да се подкрепят сътрудничеството и взаимодействията, особено в най-отдалечените региони, както и с трети държави – техни съседи.***

(34) В съответствие с точки 22 и 23 от Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество, е налице необходимост да се извърши оценка на тази програма въз основа на информацията, събрана посредством специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки ***и за бенефициерите по тази програма.*** Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценката на ефектите от програмата по места.

¹ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

(35) За да може да се допълват или изменят показателите за пътищата на въздействие, когато това се счете за необходимо, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(36) Съгласуваността и полезните взаимодействия между програмата „Хоризонт Европа“ и Космическата програма на ЕС ще стимулират европейския космически сектор, за да бъде иновативен и конкурентоспособен на световно равнище, ще засилят независимостта на Европа в достъпа и използването на космическото пространство в сигурна и безопасна среда и ще укрепят ролята на Европа като глобален фактор. В програмата „Хоризонт Европа“ водещите до пробив решения ще бъдат подпомагани чрез данни и услуги, предоставяни от Космическата програма.

(36a) *В работната програма се обяснява защо конкретно действие следва да бъде финансирано, като се посочва резултатът от конкретни предишни проекти и състоянието на науката, технологиите и иновациите на национално и международно равнище и на равнището на Съюза, както и съответните политически, пазарни и обществени тенденции.*

- (37) Правилата за участие и разпространение на резултатите следва да отразяват адекватно нуждите на програмата, като се вземат под внимание безпокойствата и препоръките, изразени от различни заинтересовани страни.
- (38) Чрез общи правила **и изисквания** за цялата програма следва да се **осигурят опростени и общи инструменти за прилагане, включително за мониторинг и докладване, и** съгласувана рамка, улесняваща участието в програми, които се подпомагат финансово чрез бюджета на програмата, включително в програми, ръководени от органи за финансиране като ЕИТ, смесени предприятия или всякакви други структури, създадени по силата на член 187 от ДФЕС, или в програми, осъществявани от държави членки съгласно член 185 от ДФЕС. **Приемането на специфични правила следва да бъде възможно, но изключенията трябва да бъдат ограничени до строго необходимото и да са надлежно обосновани.**
- (39) При действията, които попадат в обхвата на програмата, следва да се зачитат основните права и да се съблюдават принципите, заложиени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. Тези действия следва да са в съответствие с правните задължения, в т.ч. с международното право и с всички относими решения на Комисията, като известието на Комисията от 28 юни 2013 г.¹, както и с етичните принципи, които включват избягването на каквито и да било нарушения на интегритета в научните изследвания. **Следва да се вземат под внимание становищата на Европейската група по етика в науката и новите технологии, Агенцията на Европейския съюз за основните права и Европейския надзорен орган по защита на данните.** При научноизследователските дейности следва да се спазва също така член 13 от ДФЕС и следва да се намалява използването на животни в научните изследвания и изпитванията, като крайната цел е намирането на техен заместител за лабораторни цели.

¹ ОВ С 205, 19.7.2013 г., стр. 9.

(40) В съответствие с целите на международното сътрудничество, определени в членове 180 и 186 от ДФЕС, следва да се поощрява участието на правни субекти, установени в трети държави, и на международни организации, *когато това е от научен, социален, икономически и технологичен интерес за Съюза*. Изпълнението на програмата следва да е в съответствие с мерките, приети съгласно членове 75 и 215 от ДФЕС, както и с международното право. При действията, които са свързани със стратегически активи и интереси на Съюза, както и с неговата независимост и сигурност, участието в конкретни действия по програмата може да е ограничено само до субекти, които са установени в държавите членки, или до субекти, които са установени в конкретни асоциирани или други трети държави в допълнение към държавите членки.

(41) *Признавайки, че изменението на климата е едно от най-големите глобални и обществени предизвикателства и* отразявайки значението на борбата срещу изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, тази програма ще допринесе за координиране на действията по климата и постигане на общата цел за изразходване на **най-малко 25% от бюджета на ЕС в подкрепа на целите, свързани с климата, в рамките на МФР за периода 2021 – 2027 г. и на годишната цел от 30% във възможно най-кратък срок, но най-късно до 2027 г.** Целите във връзка с климата трябва да се интегрират по подходящ начин в съдържанието на научните изследвания и иновациите и да се прилагат на всички етапи от научноизследователския цикъл.

(41a) *В контекста на пътя на въздействие във връзка с климата, Комисията ще докладва относно крайни продукти, иновациите и обобщените прогнозни резултати от проектите, които са свързани с климата, включително по част от програмата и по начин на изпълнение. В своя анализ Комисията следва да вземе предвид дългосрочните икономически, обществени и екологични разходи и ползи за европейските граждани в резултат на дейностите по програмата, включително използването на иновативни*

решения за смекчаване на въздействието от изменението на климата и за адаптиране към него, очакваното въздействие върху работните места и създаването на предприятия, икономическия растеж и конкурентоспособността, чистата енергия, здравето и благосъстоянието (включително качеството на въздуха, почвите и водите). Резултатите от този анализ на въздействието следва да бъдат оповестени и оценени в контекста на целите на Европа в областта на климата и енергетиката и на обратната информация в рамките на последващия процес на стратегическо планиране и бъдещите работни програми.

(42) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, поръчки, награди, непряко изпълнение, и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, засягат също защитата на бюджета на Съюза в случай на всеобщи слабости в прилагането на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на тези принципи е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.

(43) Използването на чувствителна информация, свързана с предходни знания, и достъпът на неупълномощени лица до чувствителни резултати **и научноизследователски данни** може да се отразят неблагоприятно върху интересите на Съюза или на една или повече държави членки. Поради това боравенето с поверителни данни и класифицирана информация следва да се подчинява на съответната нормативна уредба на Съюза, включително на вътрешните правила на институциите, като например Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията¹, с което се определят разпоредбите относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС.

■

¹ Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

(45) *Необходимо е да се определят редът и условията за предоставяне на финансиране от страна на Съюза за участниците в действия по програмата. Безвъзмездните средства ще бъдат основният вид финансиране по програмата. Другите видове финансиране следва да бъдат избрани в зависимост от способността им да осигурят осъществяване на конкретните цели на дейностите и постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверки, административната тежест и очаквания риск от неспазване на изискванията. По отношение на безвъзмездните средства това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и скали за единични разходи, както е определено във Финансовия регламент I, с оглед на по-нататъшно опростяване. Преди всяка нова система за възстановяване на разходите да може да бъде счетена за истинско опростяване за бенефициерите, тя следва да бъде предшествана от обширна и положителна оценка.*

(47) В съответствие с *Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (Финансовия регламент)*¹, програмата следва да предоставя основа за по-широко приемане на обичайните практики за определяне и анализ на разходите на бенефициерите, що се отнася до разходите за персонал и единичните разходи за вътрешно фактурирани стоки и услуги (включително за големи научноизследователски инфраструктури по смисъла на „Хоризонт 2020“). Използването на единични разходи за вътрешно фактурирани стоки и услуги, изчислени съгласно обичайните счетоводни практики на бенефициерите и комбиниращи действителни преки и непреки разходи, следва да бъде вариант, който може да бъде избран от всички бенефициери. В това отношение бенефициерите следва да могат да включват действителните непреки разходи, изчислени въз

¹ *Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.*

основа на коефициента за разпределение в такива единични разходи за вътрешно фактурирани стоки и услуги.

- (48) Действащата понастоящем система за възстановяване на действителните разходи за персонал следва да се опрости допълнително, като се използва подходът за възнаграждение на базата на проекти, който беше разработен в рамките на програмата „Хоризонт 2020“ и впоследствие съгласуван с Финансовия регламент, *като стремежът е за премахване на разликите в заплащането между участващите в програмата научни изследователи от ЕС.*

(49) Гаранционният фонд на участниците, създаден по линия на „Хоризонт 2020“ и управляван от Комисията, се оказва важен предпазен механизъм, който ограничава рисковете, свързани с дължимите и невъзстановени суми от неизпълнили задълженията си участници. Поради това този фонд, преименуван на Взаимозастрахователен механизъм (наричан по-долу за краткост „Механизмът“), следва да продължи дейността си и да я разшири, така че да обхване други органи за финансиране, и по-специално инициативи по член 185 от ДФЕС. Механизмът следва да е отворен за бенефициери на всяка друга пряко управлявана програма на Съюза.

(50) Необходимо е да се определят правила за използване и разпространение на резултатите, за да се гарантира, че бенефициерите защитават, използват и разпространяват резултатите и осигуряват достъп до тях по подходящ начин. По-голямо внимание следва да се обърне на използването на резултатите, *като Комисията следва да идентифицира и спомогне за максимално увеличаване на възможностите за бенефициерите да използват резултатите, и по-специално в Съюза. Използването следва да бъде в съответствие с принципите на тази програма, включително насърчаването на иновациите в Съюза и укрепване на европейското научноизследователско пространство.*

- (51) Необходимо е да се запазят ключовите елементи на системата за оценка и подбор на предложения, която се използва при програмата „Хоризонт 2020“, както и нейната насоченост към високи постижения *и критериите „въздействие“ и „качество и ефективност на изпълнението“*. Подборът на предложенията следва да продължи да се извършва въз основа на оценка, изготвена от независими експерти *от възможно най-голям брой държави членки. Комисията следва да организира анонимно оценяване, когато това е целесъобразно, и да анализира резултатите, за да се избегне пристрастност при подбора*. Когато това е целесъобразно, *независимите експерти* следва да *вземат* предвид необходимостта от осигуряване на цялостна съгласуваност на портфейла от проекти.
- (52) Необходимо е да се прилага *систематично* взаимно използване на одити и оценки *за всички части на програмата* с други програми на Съюза *в съответствие с член 127 от Финансовия регламент*, за да се намали административната тежест за бенефициерите на средства от Съюза. Взаимното използване на одити и оценки следва да се уреди изрично, като се вземат предвид и други елементи, целящи постигане на увереност, като одити на системите и процесите.
- (53) Като стимул за търсенето на отговор на специфичните предизвикателства в *областите* на научните изследвания и иновациите следва да се използват награди, включително — когато е целесъобразно — общи или съвместни награди, организирани от Комисията или органа за финансиране заедно с други органи на Съюза, трети държави, международни организации или правни субекти с нестопанска цел. *По-специално, следва да се присъждат награди на проекти, привличащи учени към държавите, обхванати от разширяването на участието, както и на успешни проекти, за да се увеличи тяхната видимост и да се даде възможност за засилване на популяризирането на действията, финансирани от Съюза.*

(54) Видовете финансиране и методите за изпълнение по настоящия регламент следва да се избират в зависимост от възможностите им за осъществяване на специфичните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. ■ Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и скали за единични разходи,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ („програмата“) и се определят правилата за участие и разпространение на резултатите в непреки действия по програмата, ***и се определя рамката, уреждаща подпомагането от Съюза на научноизследователски и иновационни дейности.***
2. С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.
3. Програмата се изпълнява посредством:
 - а) специфичната програма, създадена с Решение .../.../ЕС 25¹ ;
 - aa) финансов принос за ЕИТ, създаден с Регламент (ЕО) № 294/2008;***
 - б) специфичната програма за научни изследвания в областта на отбраната, създадена с Регламент .../.../ЕС ***на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за отбрана.***
4. Освен ако изрично е упоменато друго, понятията „Хоризонт Европа“, „програмата“ и „специфична програма“, използвани в настоящия регламент, се отнасят за въпроси, които имат отношение само към специфичната програма, посочена в параграф 3, буква а).

ЕИТ изпълнява програмата в съответствие със стратегическите си цели за периода 2021—2027 г., определени в стратегическата иновационна програма на ЕИТ, като взема предвид стратегическото планиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „научноизследователски инфраструктури“ означава структури, които осигуряват ресурси и услуги за научноизследователските общности за осъществяване на научни изследвания и за стимулиране на иновациите в съответните области. Това определение включва съответните човешки ресурси, значително оборудване или набори от инструменти; свързани със знанието структури, като колекции, архиви или инфраструктури за научни данни; компютърни системи, комуникационни мрежи и всяка друга инфраструктура, която е уникална по естеството си, отворена е за външни потребители и е от основно значение за постигане на високи постижения в научните изследвания и иновациите. Когато е целесъобразно, могат да се използват и за други цели освен за научни изследвания, например с образователна цел или за обществени услуги, и могат да са „еднообектни“, „виртуални“ или „разпределени“;
- (2) „стратегия за интелигентна специализация“ означава стратегия за интелигентна специализация, която отговаря на определението в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и изпълнява благоприятстващите условия, определени в Регламент (ЕС) XX [Регламент за общите разпоредби];
- (3) „европейско партньорство“ означава инициатива, при която Съюзът, *след подготовка чрез участие на ранен етап на държавите членки и/или асоциираните държави*, заедно с партньори от частния и/или публичния сектор (като например представители на промишлеността, *университети*, научноизследователски организации, органи със задължение за обществена услуга на местно, регионално, национално или международно равнище или

¹ **Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.**

организации на гражданското общество, включително фондации **и неправителствени организации**) се ангажират да подпомагат съвместно разработването и изпълнението на програма за научноизследователски и иновационни дейности, в това число свързани с възприемането от пазара, нормативната уредба и политиката;

(4) „свободен достъп“ означава практика на безплатно предоставяне на крайния потребител на онлайн достъп до крайните продукти от научните изследвания, **■** финансирани по програмата, **в съответствие с член 10 и член 35, параграф 3 от настоящия регламент;**

(4a) „отворена наука“ означава **подход към научния процес въз основа на отворени съвместни дейности, инструменти и разпространение на знания, включително елементите от член 10;**

(5) „мисия“ означава портфейл от действия **в областта на научните изследвания и иновациите, основаващи се на високи постижения и водени от съображения за въздействие, в различни дисциплини и сектори,** който е предназначен:

— за постигането **■** в определен срок **на измерима цел, която** не би могла да се постигне чрез отделни действия;

— **да оказва въздействие върху обществото и процеса на създаване на политиките посредством науката и технологиите, както и**

— **да бъде от интерес за значителна част от европейското население и за широк кръг европейски граждани;**

(6) „поръчка за продукти в предпазарен стадий“ означава поръчка за научноизследователски и развойни услуги, която включва разпределяне на рисковете и ползите съобразно пазарните условия, както и за поетапни конкурентни разработки, при които възлаганите научноизследователски и развойни услуги са ясно отделени от пускането на крайни продукти в търговски количества;

(7) „обществена поръчка за новаторски решения“ означава поръчка, при която възлагащите органи се явяват пилотен клиент за новаторски стоки или услуги,

които все още не са широко достъпни на търговска основа и могат да включват изпитване за съответствие;

- (8) „права на достъп“ означава права за ползване на резултати или предходни знания *при реда и условията, определени в съответствие с настоящия регламент*;
- (9) „предходни знания“ означава всички данни, ноу-хау или информация — независимо от тяхната форма или характер (материални или нематериални), включително всички права, като права върху интелектуална собственост — които са: i) притежавани от бенефициерите преди присъединяването им към действието; ii) посочени от бенефициерите *чрез писмено съгласие* като необходими за изпълнение на действието или за използване на резултатите от него;
- (10) „разпространение на резултатите“ означава публично оповестяване на резултатите чрез подходящи средства (различни от тези, които произтичат от защитата или използването на резултатите), включително чрез научни публикации на всякакъв носител;
- (11) „използване на резултатите“ означава употреба на резултатите при по-нататъшни научноизследователски и иновационни дейности, различни от обхванатите от съответното действие, *включително, inter alia, търговска реализация, като например* разработване, създаване, производство и предлагане на пазара на продукт или процес, ■ създаване и предоставяне на услуга, или при дейности по стандартизация;
- (12) „справедливи и разумни условия“ означава подходящи условия, включително възможни финансови условия или условия на безвъзмезден достъп, като се отчитат специфичните обстоятелства на искането за достъп, например действителната или потенциалната стойност на резултатите или на предходните знания, до които се иска достъп, и/или обхватът, продължителността или други характеристики на предвиденото използване;
- (13) „орган за финансиране“ означава орган или организация, различен(различна) от Комисията, съгласно посоченото в член 62, параграф 1, буква в) от

Финансовия регламент, на който(която) Комисията е възложила задачи по изпълнението на бюджета по програмата;

- (14) „международна организация за европейски научни изследвания“ означава международна организация, мнозинството от членовете на която са държави членки или асоциирани държави и основната цел на която е да насърчава научното и технологичното сътрудничество в Европа;
- (15) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното, съюзното или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, в съответствие с член 197, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- (15а) *„държави, обхванати от разширяването на участието“/„държави със слаби показатели в областта на научните изследвания и иновациите“ означава тези държави, в които трябва да бъдат установени правни субекти, за да бъдат допустими за координатори по направление „Разширяване на участието и разпространяване на високи постижения“ от частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ от „Хоризонт Европа“. От държавите-членки на ЕС, тези държави са България, Хърватия, Кипър, Чешката република, Естония, Гърция, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словакия и Словения за цялата продължителност на програмата. За асоциираните държави, списъкът на отговарящите на условията държави ще се определя въз основа на показател и ще се публикува в работната програма. Въз основа на член 349 от ДФЕС правните субекти от най-отдалечените региони също ще могат в пълна степен да бъдат координатори по това направление.*
- (16) „правен субект с нестопанска цел“ означава правен субект, който по правната си форма е с нестопанска цел или е задължен по закон или по устав да не разпределя печалби на своите акционери или отделни членове;
- (16а) *„МСП“ означава микро-, малко и средно предприятие, съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията;*

- (17) „малко дружество със средна пазарна капитализация“ означава субект, който не е микро-, малко или средно предприятие (МСП) по смисъла на определението в Препоръка **2003/361/ЕО** на Комисията и има до 499 служители, като числеността на персонала се изчислява в съответствие с дял I, членове 3, 4, 5 и 6 от приложението към посочената препоръка;
- (18) „резултати“ означава всички материални или нематериални резултати от действието, като например данни, ноу-хау или информация, независимо от тяхната форма или характер и от това дали може, или не може да бъдат защитени, както и всички свързани с тях права, включително правата върху интелектуална собственост;
- (18a) „крайни продукти от научните изследвания“ означава резултати, генерирани при действието, до които може да бъде предоставен достъп под формата на научни публикации, данни или други технически резултати и процеси като софтуер, алгоритми, протоколи и компютри от типа електронен ноутбук;*
- (19) „Печат за високи постижения“ означава сертифициран знак, който показва, че дадено предложение, представено по покана за предложения, е надхвърлило всички прагове **за оценка**, определени в работната програма, но не е могло да бъде финансирано, тъй като в работната програма няма наличен бюджет за тази покана, *но което може да получи подкрепа от други източници на финансиране от Съюза или на национално равнище;*
- (19a) „стратегически план за научни изследвания и иновации“ означава акт за изпълнение, в който се определя стратегия за реализация на съдържанието на работната програма, който обхваща максимален период от четири години, след провеждането на задължителен процес на широко консултиране с участието на множество заинтересовани страни. Той определя приоритетите, подходящи видове действия и форми на изпълнение, които да се използват.*

- (20) „работна програма“ означава документ, приет от Комисията за изпълнението на специфичната програма¹ в съответствие с член 12 от нея, или равностоен по съдържание и структура документ, приет от орган за финансиране;
- (21) „възстановим аванс“ означава частта от смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ или ЕСИ, която съответства на заем по дял X от Финансовия регламент, но се отпуска пряко от Съюза с нестопанска цел за покриване на разходи за дейности, свързани с иновационно действие, и която бенефициерът възстановява на Съюза съгласно условията, предвидени в договора;
- (22) „договор“ означава споразумение, сключено между Комисията или органа за финансиране и правен субект, който изпълнява действие за иновации и пазарно внедряване и получава подпомагане чрез смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ или ЕСИ;
- (23) „класифицирана информация“ означава класифицирана информация на ЕС съгласно определението в член 3 от Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията, както и класифицирана информация на държавите членки, класифицирана информация на трети държави, с които Съюзът има споразумение за сигурност, и класифицирана информация на международна организация, с която Съюзът има споразумение за сигурност;
- (24) „операция за смесено финансиране“ означава действия, подпомагани от бюджета на ЕС, включително в рамките на механизми за смесено финансиране по член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежащо на връщане подпомагане и/или финансови инструменти от бюджета на ЕС с форми на подлежащо на връщане подпомагане от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори.
- (25) „смесено финансиране по линия на програмата „Хоризонт Европа“ ■ “ означава финансово подпомагане *за програма за предоставяне на подпомагане* за действия за иновации и пазарно внедряване, което се състои от специфична

¹ **ОВ ...**

комбинация от безвъзмездни средства или възстановим аванс и капиталова инвестиция или всяка друга възстановима форма на подпомагане;

- (25a) „смесено финансиране по линия на ЕСИ“ означава пряко финансово подпомагане, предоставено по линия на ЕСИ за действие за иновации и пазарно внедряване, което се състои от комбинация от безвъзмездни средства или възстановим аванс и капиталова инвестиция или всяка друга възстановима форма на подпомагане;“
- (25a) „научноизследователско и иновационно действие“ означава действие, което включва преди всичко дейности за създаване на нови знания и/или проучване на осъществимостта на нова или подобрена технология, продукт, процес, услуга или решение. Това може да включва фундаментални и приложни научни изследвания, разработване и интегриране на технологии, изпитване, демонстрация и валидиране на прототипи от малък мащаб в лаборатория или в симулирана среда;
- (25б) „иновационно действие“ означава действие, което включва преди всичко дейности, пряко предназначени за изготвяне на планове и договорености или проекти за нови, променени или подобрени продукти, процеси или услуги, в това число евентуално изготвяне на прототипи, изпитвания, демонстрации, пилотни проекти, мащабно валидиране на продукти и въвеждане на пазара;
- (25в) „научни изследвания на ЕНС за разширяване на границите на познанието (включително доказването на концепцията на ЕНС)“ означава научноизследователски действия, които се водят от главен изследовател и чиито домакин са един или повече бенефициери само от ЕНС;
- (25г) „действие, свързано с обучение и мобилност“ означава действие, насочено към усъвършенстване на уменията, знанията и перспективите за професионално развитие на изследователите на базата на мобилност между отделните държави и, ако е целесъобразно, между сектори или дисциплини;
- (25д) „действие по съфинансиране на програма“ означава действие за осигуряване на многогодишно съфинансиране на програма от дейности,

която е създадена и/или се изпълнява от субекти, които управляват и/или финансират програми за научни изследвания и иновации и са различни от органите за финансиране на Съюза. Такава програма от дейности може да подпомага осъществяване на контакти, координация, научни изследвания, иновации, пилотни действия, действия за иновации и пазарно внедряване, действия, свързани с обучение и мобилност, повишаване на осведомеността, комуникация, разпространение и използване на резултати, съответното финансово подпомагане, например под формата на безвъзмездни средства, награди, поръчки, както и смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ или съчетание от всичко това. Действията по съфинансиране на програма могат да се изпълняват пряко от тези субекти или от трети страни от тяхно име;

(25e) „действие за поръчки за продукти в предпазарен стадий“ означава действие, чиято основна цел е осъществяването на поръчки за продукти в предпазарен стадий, изпълнявани от бенефициери, които са възлагащи органи или възложители;

(25ж) „действие за обществени поръчки за новаторски решения“ означава действие, чиято основна цел е осъществяването на съвместни или координирани обществени поръчки за новаторски решения, изпълнявани от бенефициери, които са възлагащи органи или възложители;

(25з) „координационно и спомагателно действие“ означава действие, което допринася за целите на програмата, с изключение на научноизследователски и иновационни дейности, освен ако са предприети по линия на компонент „Разширяване на участието и разпространяване на високи постижения“ от частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“; и координация „отдолу нагоре“ без съфинансиране на научноизследователските дейности от ЕС, която позволява сътрудничество между правни субекти от държавите членки и асоциираните държави с оглед на засилване на европейското научноизследователско пространство;

- (25и) *„насърчителна награда“ означава награда, чрез която се стимулират инвестициите в определена посока, като се определя цел преди извършването на работата;*
- (25й) *„награда за признание“ означава награда, с която се възнаграждават минали постижения и изключителна работа след нейното изпълнение;*
- (25й) *„действие за иновации и пазарно внедряване“ означава действие, което обхваща иновационно действие и други дейности, необходими за внедряването на иновация на пазара, включително разрастването на дружества, и предоставя смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ (комбинация от безвъзмездно финансиране и частно финансиране);*
- (25л) *„непреки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, за които Съюзът осигурява финансова подкрепа и които се предприемат от участниците;*
- (25м) *„преки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, предприемани от Комисията посредством нейния Съвместен изследователски център (JRC);*
- (27) *„поръчка“ означава поръчка съгласно определението в член 2, параграф 49 от Финансовия регламент;*
- (28) *„свързан с бенефициера субект“ означава всеки правен субект съгласно определението в член 187, параграф 1 от Финансовия регламент;*
- (30) *„иновационна екосистема“ означава екосистема, която обединява участниците или субектите на равнището на ЕС, чиято функционална цел е да създават условия за технологично развитие и за иновации. Това включва отношенията между материалните ресурси (като средства, оборудване и съоръжения), институционалните образувания (като висши училища и поддържащи услуги, организации за научни изследвания и технологии, дружества, инвеститорите в рисков капитал и финансови посредници) и националните, регионалните и местните образувания, които определят политиките и осигуряват финансирането;*

Член 3

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да се постигне научно, **технологично**, икономическо и обществено въздействие на инвестициите на Съюза в научни изследвания и иновации, така че да се укрепи научната и технологичната база на Съюза, да се насърчи неговата конкурентоспособност **във всички държави членки**, включително конкурентоспособността на неговата промишленост, да се осъществят стратегическите приоритети на Съюза и да се допринесе **за реализирането на целите и политиките на ЕС**, да се допринесе за справянето с глобалните предизвикателства, включително целите за устойчиво развитие, **като се следват принципите на Програмата до 2030 г. и Парижкото споразумение, и да се укрепи европейското научноизследователско пространство. По този начин с програмата се постига максимална добавена стойност от Съюза, като се набляга върху цели и дейности, които не могат да бъдат осъществени ефективно, ако държавите членки действат сами, но са осъществими, ако те си сътрудничат.**
2. Програмата има следните специфични цели:
 - а) да се **развиват, насърчават и придвижват напред** високите постижения, да се подпомогне създаването и разпространението на висококачествени нови **фундаментални и приложни** познания, умения, технологии и решения, **обучение и мобилност на научните изследователи, да се привлекат таланти на всички равнища и да се допринесе за цялостното ангажиране на талантите на Съюза в подпомаганите по линия на програмата дейности;**
 - б) да се **генерират знания**, да се засили въздействието на научните изследвания и иновациите в разработването, подкрепата и прилагането на политиките на Съюза и да се спомогне за **достъпа до и възприемането на** новаторски решения в **европейската** промишленост, **особено в МСП**, и обществото, чрез които да се атакуват глобалните предизвикателства, **включително изменението на климата и целите за устойчиво развитие;**

- в) да се насърчат всички форми на иновации, *да се улеснят технологичното развитие, демонстрации и знания и трансферът на технологии*, ■ да се *ускорят внедряването и използването* на новаторски решения;
- г) да се оптимизира осъществяването на програмата за *укрепване и повишаване на въздействието и привлекателността* на европейското научноизследователско пространство, *да се стимулира участието на основата на високи постижения от всички държави членки, включително на държави със слаби показатели в областта на научните изследвания и иновациите, в „Хоризонт Европа“, както и да се улеснят връзките на сътрудничество в областта на европейските научни изследвания и иновациите.*

Член 4

Структура на програмата

1. Програмата се състои от следните части, които допринасят за общите и специфичните цели, определени в член 3:
 - (1) стълб I *„Високи постижения в научната област“* ■ със следните компоненти:
 - а) Европейски научноизследователски съвет (ЕНС);
 - б) действия „Мария Склодовска-Кюри“ (МСК);
 - в) научноизследователски инфраструктури;
 - (2) стълб II *„Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“* със следните компоненти, *като се има предвид, че социалните и хуманитарните науки играят важна роля във всички клъстери*:
 - а) клъстер „Здравеопазване“;
 - б) клъстер *„Култура, творчество и приобщаващо общество“*;
 - ба) *клъстер „Гражданска сигурност за обществото“*;
 - в) клъстер „Цифрова сфера, ■ промишленост и космическо пространство“;

- г) клъстер „Климат, енергия и мобилност“;
 - е) клъстер „Храни, *биоикономика*, природни ресурси, *селско стопанство* и *околна среда*“;
 - ж) преки действия на Съвместния изследователски център (JRC) извън ядрената област;
- (3) стълб III **„Иновативна Европа“** със следните компоненти:
- а) Европейски съвет по иновациите (ЕСИ);
 - б) европейски иновационни екосистеми;
 - в) Европейски институт за иновации и технологии (ЕИТ), *създаден с Регламент (ЕО) № 294/2008*.
- (4) част **„Разширяване на участието и** укрепване на европейското научноизследователско пространство“ **■** със следните компоненти:
- а) **„Разширяване на участието и разпространяване** на високи постижения“;
 - б) „Реформиране и засилване на европейската система за научни изследвания и иновации“.

2. Общите рамки на дейностите са описани в приложение I.

Член 5¹

Научни изследвания **и разработки** в областта на отбраната

1. Дейностите, които ще се извършват по специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква б), и които са определени в Регламент... за създаване на Европейския фонд за отбрана, са насочени изключително **към научни изследвания и развойна дейност в областта на отбраната, със следните цели и общи рамки на дейностите:**
 - **дейности, насочени към стимулиране на конкурентоспособността, ефективността и способностите за иновации на европейската отбранителна, технологична и индустриална база.**
2. **■** Настоящият регламент не се прилага за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква б), с изключение на настоящия член, член 1 **■** и член 9, параграф 1.

Член 6²

Стратегическо планиране и изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите за финансиране, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.

¹ **Очаква се публикуването в серия С на ОВ на следното заявление на Комисията, след като бъде приет окончателният текст на настоящия регламент:**

„Комисията взема под внимание компромиса, постигнат от съзаконодателите по отношение на формулировката на член 5. Според Комисията специфичната програма за научните изследвания в областта на отбраната, посочена в член 1, параграф 3, буква б), се ограничава само до научноизследователските дейности в рамките на бъдещия Европейски фонд за отбрана, докато развойните действия се разглеждат извън обхвата на настоящия регламент.“

² **Очаква се в серия С на ОВ да бъде публикувано заявление на Комисията, след като бъде приет окончателният текст на Регламента, в смисъл на: „При поискване Комисията възнамерява да разменя мнения с водещата комисия в Европейския парламент относно: i) списъка на потенциалните партньорства въз основа на членове 185 и 187 от ДФЕС, които ще бъдат обхванати от (първоначални) оценки на въздействието; ii) списъка на примерни мисии, определени от комитетите за мисиите; iii) резултатите от стратегическия план преди официалното му приемане, и iv) ще представя и споделя документи, свързани с работните програми.“**

2. Програмата може да предоставя финансиране за непреки действия чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, **които са основната форма на подкрепа по линия на програмата**. Тя може да предоставя също така финансиране **под формата на награди, поръчки и** финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране, **а също и подкрепа във вид на капиталови инструменти по линия на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ**.
3. Определените в настоящия регламент правила за участие и разпространение на резултатите се прилагат за непреки действия.
4. Основните видове действия, които може да се използват по програмата, са изброени и описани в **член 2**. Формите на финансиране, **посочени в параграф 2**, трябва да се използват гъвкаво за всички цели на програмата, като тяхната употреба се определя въз основа на потребностите и особеностите на конкретните цели.
5. Програмата подпомага и преки действия, предприети от Съвместния изследователски център. Когато тези действия допринасят за инициативи по член 185 или член 187 отДФЕС, този принос не се счита за част от финансовия принос, отпуснат за тези инициативи.
6. Изпълнението на специфичната програма **и на ОЗИ на ЕИТ се подкрепя от** прозрачно и стратегическо ■ планиране на научноизследователските и иновационните дейности, **посочени в специфичната програма**, по-специално при стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“, ■ **и обхваща също така относими дейности по други стълбове и частта „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“**.

Комисията гарантира участието на по-ранен етап на държавите членки и широк обмен на мнения с Европейския парламент, допълнени от консултиране със заинтересованите страни и обществеността като цяло.

Стратегическото планиране осигурява съответствие с други относими програми на Съюза и съгласуваност с приоритетите и ангажиментите на

ЕС и увеличава допълването и полезните взаимодействия с националните и регионалните програми за финансиране и приоритети, като по този начин се укрепва ЕНП. В приложение Va се определят области за евентуални мисии и области за евентуални институционализирани европейски партньорства.

- ба. *Когато е целесъобразно, за да се даде възможност за по-бърз достъп до средства за малки съвместни консорциуми, може да се предложи процедура „Бърз път към научни изследвания и иновации (FTRI)“ в рамките на някои от поканите за представяне на предложения, посветени на подбора на научноизследователски и/или иновационни действия в рамките на частите относно глобалните предизвикателства и европейската конкурентоспособност на промишлеността, както и относно инструмента „Изследвач“ на Европейския съвет по иновациите от Рамковата програма.*

Поканите по процедурата FTRI имат следните кумулативни характеристики:

- покани за представяне на предложения от типа „отдолу нагоре“*
- по-кратък срок за отпускане на безвъзмездни средства, който не надвишава 6 месеца;*
- подкрепа, предоставяна само на малки консорциуми за сътрудничество, съставени от не повече от 6 различни и независими отговарящи на изискванията правни субекти;*
- максимална финансова подкрепа за консорциум, която не надвишава 2,5 милиона евро.*

Работната програма определя поканите за представяне на предложения, като използва процедурата FTRI.

7. Дейностите по линия на „Хоризонт Европа“ се изпълняват чрез *отворени, конкурсни* покани за предложения, *включително в рамките на* мисиите и на европейските партньорства, *освен дейностите, посочени в член 39 „Награди“.*

Член 6а

Принципи на програмата

1. *Научноизследователските и иновационните дейности, изпълнявани по линия на специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква а), и по линия на ЕИТ, са изключително насочени към граждански приложения. Не се разрешава прехвърляне на бюджетни средства между сумата, определена за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква а), и за ЕИТ, и сумата, определена за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква б), като се избягва ненужно дублиране при двете програми.*
2. *„Хоризонт Европа“ трябва да осигури мултидисциплинарен подход и да предвиди, по целесъобразност, интегрирането на социалните и хуманитарните науки във всички клъстери и дейности, развивани по програмата, включително конкретни покани по теми, свързани със социалните и хуманитарните науки.*
3. *Частите от програмата, изпълнявани в условия на сътрудничество, осигуряват баланс между по-ниските и по-високите равнища на технологична готовност (TRL), като по този начин обхващат цялата верига на стойността.*
- 3а. *Програмата гарантира ефективното насърчаване и интегриране на сътрудничеството с трети държави и международни организации и инициативи въз основа на взаимните ползи, интересите на ЕС, международните ангажменти и, когато е целесъобразно, реципрочността.*
4. *Програмата подпомага държави, обхванати от разширяването на участието, да увеличат участието в „Хоризонт Европа“ и да насърчават широкото географско покритие в съвместни проекти, включително чрез разпространяване на високи постижения, стимулиране на нови връзки за сътрудничество, стимулиране на движението на мозъци, както и чрез прилагането на член 20, параграф 3 и член 45, параграф 4. Тези усилия се съпровождат от пропорционални мерки от страна на държавите членки, включително относно определянето на привлекателно възнаграждение за*

научните изследователи, с подкрепата на европейски, национални и регионални средства. Особено внимание се обръща на географския баланс – в зависимост от ситуацията в областта на съответните научни изследвания и иновации – в комисиите за оценка и в органи като съвети и експертни групи, без да се нарушава критерият за високи постижения.

5. Програмата гарантира ефективното насърчаване на равните възможности за всички, както и прилагането на интегрирането на принципа на равенство между половете и на свързаните с половете аспекти в съдържанието на научните изследвания и иновациите и се стреми към справяне с причините за дисбаланса в съотношението между половете. Особено внимание се обръща на осигуряването на баланс между половете, доколкото е възможно, в комисиите за оценка и в другите съответни консултативни органи като съвети и експертни групи.
- 5а. Програмата „Хоризонт Европа“ се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми за финансиране от Съюза, като същевременно се търси максимално административно опростяване. Неизчерпателен списък на полезните взаимодействия с други програми за финансиране от Съюза се съдържа в приложение IV.
- 5б. Програмата допринася за увеличаване на публичните и частните инвестиции в научните изследвания и иновациите в държавите членки, като по този начин спомага за постигането на общ размер на инвестициите от най-малко 3% от брутния вътрешен продукт (БВП) на Съюза в научноизследователска и развойна дейност.
6. При изпълнението на програмата Комисията има за цел непрекъснато административно опростяване и намаляване на тежестта за кандидатите и бенефициерите.
7. Като част от общата цел на Съюза за интегриране на действия в областта на климата в секторните политики на ЕС и фондовете на ЕС, действията по програмата допринасят за поне 35% от разходите за постигане на цели, свързани с климата, когато това е целесъобразно. Интегрирането на свързаните с климата въпроси се осъществява по подходящ начин в научноизследователското и иновационното съдържание.

8. *Програмата насърчава съвместното създаване и съвместното проектиране чрез ангажиране на гражданите и гражданското общество.*
9. *Програмата гарантира прозрачност и отчетност на публичното финансиране на проекти в областта на научните изследвания и иновациите, като по този начин защитава обществения интерес.*
10. *Комисията или съответният орган за финансиране гарантират, че достатъчно насоки и информация са на разположение на всички потенциални участници към момента на публикуване на поканата за представяне на предложения, по-специално приложимият модел на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.*

Член 7

Мисии

1. Мисиите се програмират в рамките на стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“, но за тях може да допринасят и действия, които се извършват в рамките на други части на програмата, *както и допълващи действия, извършени по линия на други програми за финансиране от Съюза. Мисиите позволяват конкуриращи се решения, водещи до общоевропейска добавена стойност и въздействие.*
2. Мисиите се *определят и* изпълняват в съответствие с *Регламента и* специфичната програма, *като се гарантира активното участие на* държавите членки *на ранен етап и широк обмен на мнения с Европейския парламент. Мисиите, техните цели, бюджет, конкретни цели, обхват, показатели и етапни цели се определят в стратегическите планове за научни изследвания и иновации или в работните програми по целесъобразност. Оценката на предложенията по линия на мисиите се извършва в съответствие с член 26.*
- 2а. *През първите три години на програмата най-много 10% от годишния бюджет на стълб II се планира по специални покани за изпълнение на мисиите. За останалата част от програмата, и само след положителна оценка на процеса на подбор и управление на мисиите, този процент може*

да бъде увеличен. Комисията съобщава общия бюджетен дял на всяка работна програма, който е предвиден за мисии.

3. Мисиите трябва:

- а) да използват ЦУР като източници за тяхното планиране и изпълнение, да имат ясно научноизследователско и иновационно съдържание, добавена стойност от ЕС и да допринасят за осъществяването на приоритетите на Съюза и ангажиментите и целите на програма „Хоризонт Европа“, посочени в член 3;*
- аа) да обхващат области от общо европейско значение, да бъдат приобщаващи, да насърчават широкото участие и активното участие на различни видове заинтересовани страни от публичния и частния сектор, включително гражданите и крайните потребители, и да осигуряват резултати в областта на научните изследвания и иновациите, от които могат да се възползват всички държави членки;*
- б) да са амбициозни и вдъхновяващи, следователно да имат широка, научна, технологична, обществена, икономическа, свързана с околната среда или политиката значимост и въздействие;*
- в) да определят ясна посока и цели и да са целенасочени, измерими, обвързани със срокове и да имат ясна бюджетна рамка;*
- г) да се подбират по прозрачен начин и да са съсредоточени върху амбициозни, основани на високи постижения и водени от съображения за въздействие, но реалистични цели и научноизследователски, развойни и иновационни дейности;*
- га) да разполагат с необходимия обхват, мащаб и мобилизиране на ресурсите и ливъридж на допълнителни публични и частни средства, необходими за постигане на целите на мисията;*
- д) да стимулират дейност в различни дисциплини (включително социалните и хуманитарните науки) и да обхващат дейности от широка гама равнища на технологична готовност, включително ниски равнища на технологична готовност;*

- е) да са отворени за различни *подходи и* решения по възходящ подход, *като отчитат потребностите на хората и обществото и ползите за тях и като отчитат значението на различните видове принос за постигането на тези мисии.*
- еа) да се възползват от полезни взаимодействия по прозрачен начин с други програми на Съюза, както и с национални и, по целесъобразност, регионални иновационни екосистеми.
4. *Комисията наблюдава и оценява всяка мисия в съответствие с членове 45 и 47 и приложение V към настоящия регламент, включително напредъка към постигането на краткосрочните, средносрочните и дългосрочните цели, като обхваща изпълнението, мониторинга и поетапното приключване на мисиите. Оценката на първите мисии, изпълнявани по линия на „Хоризонт Европа“, се извършва най-късно през 2023 г., както и преди да бъде взето решение за предприемането на нови мисии или за продължаването, прекратяването или пренасочването на текущите мисии. Резултатите от тази оценка се оповестяват публично и включват, но не се ограничават до анализ на техния процес на подбор и на тяхното управление, бюджет, насоченост и постигнат към момента напредък.*

Член 7а

Европейски съвет по иновациите

1. *Комисията създава Европейски съвет по иновациите („ЕСИ“) като централно управлявано единно звено за контакт, за осъществяване на действията по стълб III „Иновативна Европа“, които се отнасят до ЕСИ. ЕСИ се съсредоточава основно върху водещите до пробив и революционни иновации, като насочва вниманието си по-специално към иновациите, създаващи пазари, като същевременно подкрепя всички видове иновации, включително поетапните. ЕСИ функционира в съответствие със следните принципи: ясна добавена стойност от ЕС, самостоятелност, способност за поемане на риск, ефикасност, ефективност, прозрачност и отчетност.*

2. *ЕСИ е отворен към всички видове новатори — от частни лица до университети, научноизследователски организации и предприятия (МСП, включващи стартиращи предприятия и в изключителни случаи — малки предприятия със средна пазарна капитализация) и от отделни бенефициери до мултидисциплинарни консорциуми. Най-малко 70% от бюджета на ЕСИ е предназначен за МСП, включително новосъздадени предприятия.*
3. *Управителният съвет и управленските функции на ЕСИ са определени в Решение (ЕС) ... [Специфична програма] и приложенията към него.*

Член 8

Европейски партньорства

1. Части от „Хоризонт Европа“ може да се изпълняват посредством европейски партньорства. Участието на Съюза в европейски партньорства може да се осъществява в която и да е от следните форми:
 - а) участие в партньорства, създадени въз основа на меморандуми за разбирателство и/или договорни споразумения между Комисията и партньорите, посочени в член 2, точка 3, в които се определят целите на партньорството, съответните ангажименти **на всички участващи страни** за финансови вноски и/или вноски в натура на партньорите, ключовите показатели за качество на изпълнението и за въздействие, крайните продукти от научните изследвания, които трябва да бъдат получени, както и редът **и условията за докладване**. Те включват определянето на допълнителни научноизследователски и иновационни дейности, които се изпълняват от партньорите и от програмата (съвместно програмирани европейски партньорства);
 - б) участие и финансов принос в програма за научноизследователски и иновационни дейности, **в която се определят целите, ключовите показатели за качество на изпълнението и за въздействие, както и крайните продукти от научните изследвания, които трябва да бъдат получени**, въз основа на ангажимент на партньорите за финансови вноски **и/или** вноски в натура и интегриране на съответните им дейности

посредством действие по съфинансиране на програмата (съвместно финансирани европейски партньорства);

- в) участие в научноизследователски и иновационни програми и финансов принос за тях от страна на няколко държави членки съгласно член 185 от ДФЕС, или от структури, създадени по силата на член 187 от ДФЕС, като напр. смесени предприятия, или от общностите на знанието и иновациите в съответствие с Регламента за ЕИТ (институционализирани европейски партньорства). *Такива партньорства се създават само когато други части на програма „Хоризонт Европа“, включително други форми на европейски партньорства, не биха постигнали целите или не биха донесли необходимото очаквано въздействие, както и при условие че са обосновани от дългосрочна перспектива и висока степен на интеграция. Партньорствата в съответствие с член 185 от ДФЕС или съгласно член 187 от ДФЕС прилагат централно управление на всички финансови вноски, освен в надлежно обосновани случаи. В случай на централно финансово управление вноските на ниво проект от една участваща държава ще бъдат правени въз основа на финансирането, поискано по предложения от субекти, установени в тази участваща държава, освен ако е договорено друго между всички засегнати участващи държави.*

В правилата за тези партньорства се посочват наред с останалото целите, ключовите показатели за качество на изпълнението и за въздействие, както и крайните продукти от научните изследвания, които трябва да бъдат получени, а също и съответните ангажименти на партньорите за финансови вноски и вноски в натура.

2. Европейските партньорства:

- а) се създават *с цел търсене на решение на европейски или световни предизвикателства само* в случаите, когато чрез тях целите на „Хоризонт Европа“ ще бъдат постигнати по по-ефективен начин, отколкото от Съюза самостоятелно *и в сравнение с други форми на подкрепа на Рамковата програма. Тези части разполагат с подходящ дял от бюджета на „Хоризонт Европа“. По-голямата част от*

бюджета по стълб II се отпуска за действия извън рамките на европейски партньорства;

- б) се придържат към принципите на добавена стойност за Съюза, прозрачност, откритост, въздействие *в рамките на Европа и за Европа, силен* ефект на ливъридж *в достатъчен мащаб*, дългосрочни *ангажименти* на всички участващи страни, гъвкавост *в изпълнението*, съгласуваност, координация и взаимно допълване с инициативи на Съюза, местни, регионални, национални и, *по целесъобразност*, международни инициативи *или други партньорства и мисии*;
- в) *имат ясен подход, съобразен с жизнения цикъл*, ограничени са във времето и включват условия за постепенно прекратяване на финансирането по програмата.

2а. Европейски партньорства в съответствие с член 8, параграф 1, букви а) и б) от настоящия регламент се определят в стратегическите планове за научни изследвания и иновации, преди да бъдат приложени в работните програми.

Разпоредбите и критериите за техния подбор, изпълнение, мониторинг, оценка и постепенно прекратяване се съдържат в приложение III.

Член 8а

Преглед на областите на мисии и партньорства

Не по-късно от 2023 г. Комисията извършва преглед на приложение Va като част от общото наблюдение на изпълнението на програмата, в това число мисиите и институционализираните европейски партньорства въз основа на членове 185 или 187 от ДФЕС от ДФЕС, и представя основните констатации от него в доклад до Съвета и до Европейския парламент.

Член 9

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на рамковата програма за периода 2021—2027 г. е **120 000 000 000 EUR по цени за 2018 г.** за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква а), и в допълнение — сумата за

специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква б), както е посочено в Регламент за създаване на Европейския фонд за отбрана.

2. Индикативното разпределение на сумата, посочена в първата половина на изречението в параграф 1, е:

а) 27,42% за стълб I „Отворена наука *и високи научни постижения*“ за периода 2021—2027 г., от които:

(1) 17,64% за Европейския научноизследователски съвет;

(2) 7,23% за действията „Мария Склодовска-Кюри“;

(3) 2,55% за научноизследователски инфраструктури;

б) 55,48% за стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на *европейската промишленост*“ за периода 2021—2027 г., от които:

(1) 8,16% за клъстер „Здравеопазване“;

(2) 2,50% за клъстер „Приобщаващо и *творческо* общество“;

(2a) 2,00% за клъстер „Сигурни общества“;

(3) 15,94% за клъстер „Цифрова сфера, промишленост *и космическо пространство*“;

(4) 15,84% за клъстер „Климат, енергия и мобилност“;

(5) 9,00% за клъстер „Храни, природни ресурси *и селско стопанство*“;

(6) 2,04% за преки действия на Съвместния изследователски център (JRC) извън ядрената област;

в) 12,71% за стълб III „*Иновативна Европа*“ за периода 2021—2027 г., от които:

(1) 8,71% за Европейския съвет по иновациите (*ЕСИ*), включително до 0,53% за европейски иновационни екосистеми;

(2) 4% за Европейския институт за иновации и технологии (EIT);

г) 4,39% за частта „Укрепване на европейското научноизследователско пространство“ *със следните компоненти*:

(1) **4,00% за „Разпространение на високи постижения и разширяване на участието в рамките на Съюза“;**

(2) **0,39% за „Реформиране и засилване на европейската система за научни изследвания и иновации“.**

3. С оглед да се реагира на непредвидени ситуации или на нови тенденции и нужди, Комисията може, в рамките на годишната бюджетна процедура, да се отклони от сумите, посочени в параграф 2, с максимум **10%, включително разпределението на вноските от асоциираните държави.**

3в. **45% от бюджета на клъстера „Приобщаващи и творчески общества“ подкрепят научни изследвания в секторите на културата и творчеството, включително културното наследство на Съюза, което включва 300 милиона евро, заделени за създаването на „Европейски облак за културно наследство“, както е предвидено в приложение I към специалната програма, след оценка на въздействието, която ще бъде представена на Европейския парламент.**

3г. **Стремежът е да бъдат заделени най-малко 1 милиард евро за квантови изследвания в рамките на клъстер „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“ по стълб II.**

4. Сумата по параграф 1 за специфичната програма, посочена в член 1, параграф 3, буква а), и за EIT може да бъде използвана и за покриване на разходи за подготвителни, мониторингови, контролни, одитни дейности, дейности за оценка и други дейности и разходи, необходими за управление и изпълнение на програмата, включително всички административни разходи, както и за оценка на постигането на нейните цели. **Административните разходи, които са свързани с непреки действия, не надвишават 5% от общата сума за програмата.** От нея освен това може да се покриват разходи във връзка с проучвания, срещи на експерти, информационни и комуникационни дейности, доколкото те са свързани с целите на програмата, както и разходи, свързани с информационнотехнологични мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, в т.ч. институционални информационнотехнологични инструменти и друга техническа и

административна помощ, необходими във връзка с управлението на програмата.

5. При необходимост в бюджета за периода след 2027 г. може да се впишат бюджетни кредити за покриване на предвидените в параграф 4 разходи, така че да бъде възможно управлението на действията, които не са приключили към 31 декември 2027 г.
6. Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.
7. Без да се засяга Финансовият регламент, разходите за действия, произтичащи от проекти, които са включени в първата работна програма, могат да бъдат допустими от 1 януари 2021 г.

Член 10

Отворена наука

1. ***Програмата насърчава отворената наука като подход към научния процес, основан на сътрудничество и разпространение на знания, по-специално в съответствие със следните елементи:***

- свободен достъп до научни публикации, които произтичат от финансирани по програмата научни изследвания;
- свободен достъп до научноизследователски данни, включително до тези, които са в основата на научни публикации.

Тези елементи се осигуряват в съответствие с член 3 от настоящия регламент. Свободният достъп също така отговаря на принципа „свободен в максималната възможна степен, ограничен само толкова, колкото е необходимо“;

- 1а. ***Принципът на реципрочност в отворената наука се утвърждава и насърчава във всички споразумения за асоцииране и сътрудничество с трети държави, включително споразумения, подписани от***

финансиращите органи, на които се възлага непряко управление на програмата.

2. Научноизследователските данни трябва да се управляват отговорно в съответствие с принципите FAIR (Findability, Accessibility, Interoperability, Reusability), т.е. данните да са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и многократно използваеми. *Следва да се обръща внимание на дългосрочното запазване на данните.*
3. Трябва *да се утвърждават и насърчават други* практики на отворената наука, **■** *включително в полза на МСП.*

Член 11

Допълнително, комбинирано **и кумулативно** финансиране

1. *Програмата „Хоризонт Европа“ се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми за финансиране от Съюза, като същевременно се търси максимално административно опростяване. Неизчерпателен списък на полезните взаимодействия с други програми за финансиране от Съюза се съдържа в приложение IV. За съфинансирани дейности в областта на НИРДИ се прилага единен набор от правила по „Хоризонт Европа“.*

2. *„Печатът за високи постижения“ се присъжда за всички части на програмата. Действията, които са получили сертификата „Печат за високи постижения“ или които отговарят на следните кумулативни сравнителни условия:*

- а) били са подложени на оценка в рамките на покана за предложения по линия на програмата;
- б) отговарят на минималните изисквания за качество по посочената покана за предложения;
- в) не може да бъдат финансирани в рамките на посочената покана за предложения поради бюджетни ограничения,

може да получават подпомагане **от национални или регионални фондове, включително** Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд+ или Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в съответствие с член [67], параграф 5 от Регламент (ЕС) XX

[Регламент за общите разпоредби] и член [8] от Регламент (ЕС) XX [Финансиране, управление и мониторинг на общата селскостопанска политика], *без да е необходимо допълнително кандидатстване и оценяване и* при условие че тези действия са в съответствие с целите на съответната програма. *С изключение на правилата за държавна помощ се прилагат* правилата на фонда, който предоставя подпомагането.

2а. В съответствие с член 21 от Регламент (ЕС)XX [... Регламент за общите разпоредби] управляващият орган на доброволна основа може да поиска прехвърляне на част от неговите финансови средства на „Хоризонт Европа“. Прехвърлените средства се изпълняват в съответствие с правилата на „Хоризонт Европа“. Освен това Комисията гарантира, че прехвърлените по този начин средства са предназначени изцяло за програми и/или проекти, които ще бъдат изпълнявани в държавата членка или региона, според случая, от които произтичат.

2б. С предварително разрешение от заявителите, Комисията включва средствата, посочени в настоящия член, в информационната система за избрани проекти с цел да позволи бърза обмяна на информация и да даде възможност на финансиращите органи да предоставят финансиране за избраните действия.

За действие, за което е предоставен принос от друга програма на Съюза, може да бъде предоставен и принос по програмата, при условие че приносите не обхващат едни и същи разходи.

Член 12

Трети държави, асоциирани към програмата

1. Програмата е отворена за асоцииране на следните трети държави:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) трети държави и територии, които отговарят на всички от следните критерии:
 - i. да разполагат с добър капацитет в областта на науката, технологиите и иновациите;
 - ii. да се ангажират с основана на правила отворена пазарна икономика, включваща честно и справедливо отношение към правата върху интелектуалната собственост, *зачитане на правата на човека* и подкрепена от демократични институции;

iii. да насърчават активно политики за подобряване на икономическото и социалното благосъстояние на гражданите.

Пълното или частично асоцииране на всяка от третите държави, посочени в буква г), **се основава на оценка на ползите за Съюза. В частност то е** в съответствие с условията, определени в специално споразумение, което обхваща участието на третата държава в програма на Съюза, при условие че споразумението:

— гарантира справедлив баланс по отношение на приносите и ползите на третата държава, участваща в програмите на Съюза;

— **предоставя право на координация на дейност по програмата, при условие че тя е от полза за Съюза и че е гарантирана защитата на финансовите интереси на Съюза;**

— определя условията за участие в **програмата**, включително изчисляването на финансовия принос към отделните **(под)програми** и техните административни разходи. Тези вноски представляват целеви приходи в съответствие с [член 21, параграф 5] от [Финансовия регламент];

- не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
- гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава финансовите интереси *на Съюза*.

2. Обхватът на асоциирането на всяка трета държава към програмата трябва да е съобразен с целта да се стимулира чрез иновации икономическият растеж в Съюза *и да се избегне изтичането на мозъци от Съюза*. Съответно, части от програмата *за един бенефициер* могат да бъдат изключени от споразумението за асоцииране за дадена държава, с изключение на членките на ЕИП, присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, *особено тези, предназначени за частни субекти*.
3. Когато е целесъобразно, споразумението за асоцииране трябва да предвижда *и цели реципрочно* участие на правни субекти, установени в Съюза, в равностойни програми на асоциирани държави в съответствие с определените в тях условия.
4. Условията на *споразумението за асоцииране*, определящи равнището на финансовия принос, трябва да осигуряват автоматична корекция *на две години* на всеки **■** дисбаланс спрямо сумата, която субектите, установени в асоциираната държава, получават чрез участието си в програмата, като се вземат предвид разходите за управление, изпълнение и функциониране на програмата.

4а. Вноските на всички асоциирани държави се включват в съответните части на програмата, при условие че е спазена бюджетната разбивка, в съответствие с посоченото в член 9, параграф 2. Комисията докладва на Съвета и на Парламента в хода на годишната бюджетна процедура общия бюджет на всяка част от програмата, като идентифицира всяка от асоциираните държави, индивидуалните вноски и техния финансов баланс.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 13

Органи за финансиране и преки действия на Съвместния изследователски център

1. Органите за финансиране може да се отклоняват от правилата, определени в настоящия дял, **с изключение на членове 14, 15 и 16, в надлежно обосновани случаи и** само ако това е предвидено в основния акт, с който се създава органът за финансиране или му се възлагат задачи по изпълнението на бюджета, или — за органи за финансиране, посочени в член 62, параграф 1, буква в), подточка ii), iii) или v) от Финансовия регламент — ако това е предвидено в споразумението за финансов принос или се налага от специфичните им оперативни нужди или от естеството на действието.
2. Правилата, определени в настоящия дял, не се прилагат за преки действия, предприети от Съвместния изследователски център.

Член 14

Допустими действия **и етични принципи**

1. Без да се засяга **параграф 2** от настоящия член, допустими за финансиране са само действия, с които се осъществяват целите, посочени в член 3.

Не се финансират научни изследвания в следните области:

- а) дейности, насочени към клониране на хора с репродуктивна цел;

- б) дейности, насочени към изменение на генетичното наследство на човека, така че тези изменения да бъдат наследствени¹;

- в) дейности, насочени към създаване на човешки ембриони с изследователска цел или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра на соматични клетки.

2. Научни изследвания върху човешки стволови клетки както на възрастни, така и на ембриони, може да бъдат финансирани в зависимост от съдържанието на научното предложение и от законодателната уредба на съответните държави членки. Не се предоставя финансиране нито в ЕС, **нито извън него за научноизследователски дейности**, които са забранени във всички държави членки. Не се финансира определена дейност в държава членка, в която тази дейност е забранена.

Член 15

Етика²

1. Действията по програмата трябва да се извършват в съответствие с етичните принципи и относимото национално, съюзно и международно законодателство, включително Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за защита на правата на човека и допълнителните протоколи към нея.

Особено внимание се обръща на принципа на пропорционалност, правото на неприкосновеност на личния живот, правото на защита на личните данни, правото на физическа и психическа неприкосновеност на личността, правото на недискриминация, необходимостта да се **гарантират опазване на околната среда** и високо равнище на защита на човешкото здраве.

2. Субектите, които участват в действието, са длъжни да представят:

¹ Научни изследвания, свързани с лечение на рак на гонадите, може да бъдат финансирани

² **В зависимост от окончателния правен акт Комисията ще издаде заявление относно научните изследвания със стволови клетки от човешки ембриони, както за „Хоризонт 2020“ (Декларация 2013 / C 373/02).**

- а) етична самооценка, в която се посочват и се описват подробно всички предвидими етични въпроси, свързани с целта, изпълнението и вероятното въздействие на дейностите, които ще бъдат финансирани, включително потвърждение за съответствие с параграф 1, и описание на начина, по който ще бъде осигурено това;
 - б) потвърждение, че дейностите ще са съобразени с Европейския кодекс за интегритет в научните изследвания, публикуван от Европейската федерация на академиите на науките (ALLEA), и че няма да се извършват дейности, които са изключени от финансиране;
 - в) за дейности, които се извършват извън Съюза: потвърждение, че същите дейности биха били разрешени в държава членка; както и
 - г) за дейности, при които се използват стволови клетки от човешки ембриони: когато е целесъобразно — информация относно мерките за разрешаване и контрол, които трябва да бъдат предприети от компетентните органи на съответните държави членки, както и информация за одобренията от гледна точка на етиката, които трябва да бъдат получени преди началото на съответните дейности.
3. Предложенията трябва системно да се подлагат на скрининг, за да се открият действията, повдигащи комплексни или сериозни етични въпроси, и да се представят за етична оценка. Етичната оценка се извършва от Комисията, освен ако тя я делегира на органа за финансиране. За действията, при които се използват стволови клетки от човешки ембриони или човешки ембриони, етичната оценка е задължителна. Етичните скрининги и оценки се извършват с помощта на експерти по етика. Комисията и органите за финансиране осигуряват във възможно най-голяма степен прозрачността на етичните процедури, **без да се накърнява поверителността на съдържанието на процедурата.**
4. Преди началото на съответните дейности субектите, участващи в действието, са длъжни да получат всички одобрения или други задължителни документи от съответните национални и местни комисии по етика или други органи, като например органите по защита на данните. Тези документи се съхраняват и при поискване се представят на Комисията или органа за финансиране.

5. Ако е целесъобразно, етичните проверки се извършват от Комисията или органа за финансиране. При сериозни или комплексни етични въпроси проверките се извършват от Комисията, освен ако са делегирани на органа за финансиране.

Етичните проверки се извършват с помощта на експерти по етика.

6. Действията, които **не отговарят на етичните изисквания, посочени в параграфи 1 – 4, и съответно** не са приемливи от гледна точка на етиката, **и следователно следва** да бъдат отхвърлени или прекратени **след установяване на неприемливостта от етична гледна точка.**

Член 16

Сигурност

1. Действията, които се извършват по програмата, трябва да са съобразени с приложимите правила за сигурност, и по-специално с правилата за защита на класифицирана информация срещу неразрешено разкриване, както и с всички относими национални и съюзни правни разпоредби. В случай че научните изследвания се извършват извън Съюза, като се използва и/или се генерира класифицирана информация, освен спазването на тези изисквания е необходимо между Съюза и третата държава, в която се извършват научните изследвания, да има сключено споразумение за сигурност.
2. Когато е целесъобразно, предложенията трябва да включват самооценка по отношение на сигурността, в която се посочват всички въпроси, свързани със сигурността, и се описва подробно по какъв начин ще се подходи към тези въпроси, така че да се изпълнят изискванията на съответните национални и съюзни правни разпоредби.
3. Когато е целесъобразно, Комисията или органът за финансиране извършва проверка за сигурност при предложенията, повдигащи въпроси във връзка със сигурността.
4. Когато е целесъобразно, действията трябва да са в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 и правилата за неговото прилагане.
5. Субектите, участващи в действието, са длъжни да осигурят защитата срещу неразрешено разкриване на класифицираната информация, която е използвана

и/или генерирана при действието. Преди началото на съответните дейности те трябва да представят доказателство от съответните национални органи по сигурността, че служителите и/или структурите са получили съответно разрешение за достъп до класифицирана информация и/или удостоверение за сигурност на структура.

6. Ако с класифицираната информация трябва да боравят външни експерти, преди назначаването им се изисква те да са получили съответното разрешение за достъп до класифицирана информация.
7. Когато е целесъобразно, Комисията или органът за финансиране може да извършва проверки за сигурност.

■ Действията, които не отговарят на правилата за сигурност **съгласно настоящия член**, може да бъдат отхвърлени или прекратени по всяко време.

ГЛАВА II

Безвъзмездни средства

Член 17

Безвъзмездни средства

Освен ако в настоящата глава е посочено друго, безвъзмездните средства по програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.

Член 18

Субекти, допустими за участие

1. Всеки правен субект, независимо от мястото му на установяване, **включително правни субекти от неасоциирани трети държави**, или всяка международна организация може да участва в действия по програмата, ако са изпълнени както условията, определени в настоящия регламент, така и условията, определени в работната програма или поканата.
2. Субектите трябва да са част от консорциум, който включва най-малко три независими правни субекта, всеки от които е установен в различна държава членка или асоциирана държава, като поне един от тях е установен в държава членка, освен ако:
 - а) в работната програма е предвидено друго, ако това е **надлежно** обосновано;
3. Действията на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС), свързани с научни изследвания за разширяване на границите на познанието, действията на Европейския съвет по иновациите (ЕСИ), действията, свързани с обучение и мобилност, или действията по съфинансиране на програми може да се изпълняват от един или повече правни субекти, един от които трябва да е установен в държава членка или в асоциирана държава **въз основа на споразумение, сключено в съответствие с член 12**.
4. Координационните и спомагателните действия може да се изпълняват от един или повече правни субекти, които може да са установени в държава членка **или** в асоциирана държава, или в друга трета държава.
5. При действията, които са свързани със стратегически активи и интереси на Съюза, както и с неговата независимост и сигурност, работната програма може

да предвижда възможност участието да е ограничено само до правни субекти, които са установени в държавите членки, или до правни субекти, които са установени в конкретни асоциирани или други трети държави в допълнение към държавите членки.

6. **Когато е целесъобразно и надлежно обосновано**, в зависимост от специфичните изисквания на политиката или от естеството и целите на действието, включително броя, вида и мястото на установяване на правните субекти, работната програма може да предвижда критерии за допустимост в допълнение към критериите, посочени в параграфи 2, 3, 4 и 5.
7. При действията, при които се използват суми по член **11**, участието е ограничено до един-единствен правен субект, който е установен в юрисдикцията на делегиращия управляващ орган, с изключение на случаите, когато с управляващия орган е договорено и в работната програма е предвидено друго.
8. Когато това е посочено в работната програма, в действията може да участва **JRC**.
9. **JRC**, международните организации за европейски научни изследвания и правните субекти, учредени съгласно правото на Съюза, се считат за установени в държава членка, различна от тези, в които са установени другите правни субекти, участващи в действието.
10. При действията на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС), свързани с научни изследвания за разширяване на границите на познанието, и при действията, свързани с обучение и мобилност, **и когато е предвидено в работната програма**, международните организации със седалище в държава членка или в асоциирана държава се считат за установени в тази държава членка или асоциирана държава.

За други части на програмата се счита, че международните организации, които не са международни европейски научноизследователски организации, са установени в неасоциирана трета държава.

Член 19

Субекти, допустими за финансиране

1. Допустими за финансиране са субектите, които са установени в държава членка или в асоциирана държава **съгласно определението по член 12**.

При действията, при които се използват суми по член 11, параграф 3, допустими за финансиране от тези суми са само субектите, които са установени в юрисдикцията на делегиращия управляващ орган.

16. При държавите с ниски до средни доходи и по изключение при други неасоциирани трети държави те може да са допустими за финансиране по дадено действие, ако:

а) третата държава е посочена в работната програма; както и

б) Комисията или органът за финансиране счита, че тяхното участие е от съществено значение за изпълнението на действието.

2. Субектите, които са установени в друга неасоциирана трета държава, следва да покриват разходите за своето участие. Могат да се сключват споразумения за научноизследователска и развойна дейност между тези неасоциирани трети държави и Съюза, когато това бъде счтено за полезно, и може да бъде установен механизъм за съфинансиране, подобен на този, договорен в рамките на „Хоризонт 2020“. Тези държави осигуряват реципрочен достъп за правните субекти от Съюза до програмите за финансиране на научни изследвания, развойна дейност и иновации на съответните държави, както и реципрочност при свободния достъп до научни резултати и данни и до справедливи и равноправни условия за правата на интелектуална собственост.

■

■

3. Субектите, свързани с бенефициера, са допустими за финансиране по дадено действие, ако са установени в държава членка или в асоциирана държава ■.

3а. Комисията докладва на Парламента и на Съвета, като посочва за всяка неасоциирана трета държава размера на финансовите вноски от Съюза, предоставени на участващите организации, и размера на финансовите вноски, предоставени от същата държава за субектите от Съюза, които участват в техните дейности.

1. **Съдържанието на поканите за предложения за всички действия** се включва в работната програма.

3. Ако това е необходимо за постигането на целите им, **в извънредни случаи** поканите може да са ограничени до разработването на допълнителни дейности или до добавянето на допълнителни партньори към съществуващи действия. **В допълнение работната програма може да предвижда възможността за това, правни субекти от държави членки със слаби показатели в областта на научните изследвания и иновациите да се присъединят към вече избрани съвместни научноизследователски и иновационни действия със съгласието на съответния консорциум и при условие че правни субекти от тези държави членки още не участват в него.**

4. Покани за предложения не се изискват при координационни и спомагателни действия или действия по съфинансиране на програми, които действия:

- а) ще се извършват от **JRC** или от правни субекти, посочени в работната програма; както и
- б) не попадат в обхвата на поканите за предложения **съгласно член 195, буква д) от Финансовия регламент.**

5. В работната програма се посочват поканите, за които ще се присъжда знакът „Печат за високи постижения“. С предварително разрешение от заявителя информацията относно заявлението и оценката може да се предоставя на заинтересованите финансиращи органи, при условие че се сключат споразумения за поверителност.

Член 21

Съвместни покани

Комисията или органът за финансиране може да отправят съвместна покана за предложения със:

- а) трети държави, включително техните научни и технически организации или агенции;
- б) международни организации;
- в) правни субекти с нестопанска цел.

В случай на съвместна покана **кандидатите следва да отговарят на изискванията, предвидени в член 18 от настоящия регламент**, и се определят съвместни процедури за подбор и оценка на предложенията. В процедурите трябва да участва балансирана група от експерти, назначени от всяка страна.

Член 22

Поръчки за продукти в предпазарен стадий и поръчки за новаторски решения

1. Действията може да включват или да имат за основна цел поръчки за продукти в предпазарен стадий или обществени поръчки за новаторски решения, които поръчки се изпълняват от бенефициери, които са възлагащи органи или възложители съгласно определенията в директиви 2014/24/ЕС¹, 2014/25/ЕС² и 2009/81/ЕО³.
2. Процедурите за възлагане на поръчки:
 - а) съответстват на принципите на прозрачност, недискриминация, равно третиране, добро финансово управление, пропорционалност, както и с правилата относно конкуренцията;
 - б) при поръчките за продукти в предпазарен стадий, **когато е подходящо и без да се нарушават принципите, изброени в буква а), може да се използва опростената и/или ускорената процедура и да се предвидят специфични условия**, като например мястото на изпълнение на

¹ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 24.9.2014 г., стр. 65.).

² Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

³ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

възложените с поръчките дейности да е ограничено до територията на държавите членки и на асоциирани държави;

- в) може да разрешават възлагането на повече от един договор в рамките на една процедура (възлагане на няколко доставчици); и
- г) предвиждат възлагането на договори на икономически най-изгодната(ите) оферта(и), като същевременно гарантират отсъствието на конфликт на интереси.

3. Изпълнителят, който създава резултати при поръчка за продукти в предпазарен стадий, притежава най-малко свързаните с тях права върху интелектуалната собственост. Възлагащите органи се ползват поне с права на безвъзмезден достъп до резултатите за тяхна собствена употреба и с правото да предоставят или да изискват от участващите изпълнители да предоставят на трети страни неизключителни лицензи за ползване на резултатите, които са създадени за възлагащия орган, при справедливи и разумни условия, без право на преотстъпване на лиценза. Ако изпълнителят не използва резултатите за търговска реализация в посочения в договора срок след поръчката за продукти в предпазарен стадий, възлагащите органи, **след като обсъдят с изпълнителя причините за неизползването**, може да поискат от него да им прехвърли собствеността върху резултатите.

Член 24

Финансов капацитет на кандидатите

1. **В допълнение към изключенията, посочени в член 198, параграф 5** от Финансовия регламент, се проверява само финансовият капацитет на координатора и само ако поисканото финансиране от Съюза за действието е равно на или по-голямо от 500 000 EUR.
2. Ако обаче има основания за съмнение относно финансовия капацитет или е налице по-голям риск поради участието в няколко текущи действия, финансирани от съюзни програми за научни изследвания и иновации, Комисията или органът за финансиране проверява и финансовия капацитет на други заявители или на координатори под прага, посочен в параграф 1.

3. Ако финансовият капацитет е структурно гарантиран от друг правен субект, проверява се финансовият капацитет на последния.
4. В случай на слаб финансов капацитет Комисията или органът за финансиране може да постави като условие за участието на заявителя представянето на декларация за солидарна отговорност от свързан с бенефициера субект.
5. Вноската във Взаимозастрахователния механизъм, посочен в член 33, се счита за достатъчна гаранция съгласно член 152 от Финансовия регламент. От бенефициерите не може да се приемат, нито да им се налагат никакви допълнителни гаранции или обезпечения.

Член 25

Критериите за отпускане на безвъзмездни средства *и подбор*

1. Предложенията се оценяват въз основа на следните критерии:
 - а) високи постижения,
 - б) въздействие,
 - в) качество и ефикасност на изпълнението.
2. За предложенията, представени в рамките на действията на ЕНС, свързани с научни изследвания за разширяване на границите на познанието, се прилага само критерият, посочен в параграф 1, буква а).
3. В работната програма се уточнява прилагането на посочените в параграф 1 критерии за отпускане на безвъзмездни средства, ***включително всякакъв вид претегляне, прагове и където е относимо, правила за разглеждане на предложенията ex-aequo, като се вземат предвид целите на поканата за предложения. Условието за разглеждане на предложенията ex-aequo могат да включват, но не се ограничават до следните критерии: МСП, пол, географско многообразие.***
- 3а. ***Комисията и останалите органи за финансиране вземат предвид възможността за двуетапна процедура за представяне на предложения и когато е подходящо, по време на първия етап на оценка може да се направи оценка на анонимизираните предложения въз основа на критериите за възлагане, посочени в параграф 1.***

Член 26

Оценка

1. Предложенията се оценяват от комисия за оценка, която **■** се състои **■** от независими външни експерти.

За дейностите на ЕСИ, за мисии и в надлежно обосновани случаи, изложени в работната програма, приета от Комисията, комисията за оценка може да се състои частично или, при координационни и спомагателни дейности – частично или изцяло от представители на институциите или органите на Съюза, както е посочено в член 150 от Финансовия регламент.

■

Процесът на оценяване може да се проследява от независими наблюдатели.

2. *Където е приложимо*, комисията за оценка извършва класиране на предложенията, които са преминали приложимите прагове, съгласно:

- а) резултатите от оценката;
- б) приноса им за постигането на специфични цели на политиката, включително създаването на съгласуван портфейл от проекти, *по-конкретно за дейностите по инструмента „Изследвач“ на ЕСИ, за мисии и в други надлежно обосновани случаи, изложени подробно в работната програма, приета от Комисията.*

*За дейностите на ЕСИ, за мисии и в други надлежно обосновани случаи, изложени подробно в работната програма, приета от Комисията, комисията за оценка може също така да предложи **■** изменения на предложенията, ако това е необходимо за съгласуваността на портфейлния подход. Тези изменения са в съответствие с условията за участие и с принципа на равното третиране. Програмният комитет бива уведомен за такива случаи.*

- 2а. *Процесът на оценка е разработен така, че да се избягват конфликти на интереси и предубеждения. Гарантира се прозрачност на критериите за оценка и на метода за определяне на резултатите.*

3. *В съответствие с член 100, параграф 7 от Финансовия регламент кандидатите получават обратна информация на всички етапи от*

процедурата по оценяване и ако е приложимо, относно причините за отхвърляне.

4. *Правни субекти, установени в държави членки, които имат слаби показатели в областта на научните изследвания и иновациите и са участвали успешно в компонента „Разширяване на участието и споделяне на високи научни постижения“, получават по свое искане запис от това участие, който могат да приложат към предложения по стълб II на програмата, която координират.*

Член 27

Процедура за преразглеждане на оценката, запитвания и жалби

1. Ако заявителят счита, че съответната процедура за оценяване не е приложена правилно към неговото предложение, той може да поиска преразглеждане на оценката¹.
2. Преразглеждането на оценката обхваща само процедурните аспекти на оценката, а не качествата на предложението.
- 2а. *Искането за преразглеждане се отнася до конкретно предложение и се подава в срок от 30 дни след съобщаването на резултатите от оценката.*

Комисията за преразглеждане на оценката дава становище за процедурните аспекти на процеса на оценяване, а председателят и членовете ѝ са служители на Комисията или на съответния финансиращ орган, които не са участвали в оценката на предложенията. Комисията за преразглеждане на оценката може да препоръча една от следните стъпки:

- а) *преоценка на предложението, извършена основно от оценители, които не са участвали в предходната оценка;*
- б) *потвърждение на първоначалната оценка.*

■
■

¹ *Процедурата ще бъде пояснена в документ, който ще се публикува преди началото на процеса на оценяване.*

3. Преразглеждането на оценката не може да забавя процеса на подбор на предложенията, които не са предмет на преразглеждане.

3а. Комисията прави необходимото, за да осигури на участниците процедура за подаване на преки запитвания и жалби относно участието им в „Хоризонт Европа“. Информацията за това как да се отправят запитвания или да се подават жалби се предоставя онлайн.

Член 28

Срок за отпускане на безвъзмездни средства

1. Чрез дерогация от член 194, параграф 2, първа алинея от Финансовия регламент се прилагат следните срокове:
 - а) за информиране на всички заявители за резултатите от оценката на техните заявления — максимален срок от пет месеца, считано от крайната дата за подаване на пълните предложения;
 - б) за подписване със заявителите на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства — максимален срок от осем месеца, считано от крайната дата за подаване на пълните предложения.

■

■

2. В работната програма ■ може да се определят по-кратки срокове.
3. В допълнение към изключенията, посочени в член 194, параграф 2, втора алинея от Финансовия регламент, сроковете, посочени в параграф 1, може да се надхвърлят при действия на ЕНС, при мисии, както и когато действията са представени за оценка от гледна точка на етиката или сигурността.

Член 29

Изпълнение на безвъзмездните средства

1. Ако даден бенефициер не изпълни задълженията си по техническото осъществяване на действието, останалите бенефициери изпълняват тези задължения без допълнително финансиране от Съюза, освен ако изрично са освободени от това задължение. Финансовата отговорност на всеки

бенефициер е ограничена до неговия собствен дълг, като се спазват разпоредбите относно Взаимозастрахователния механизъм.

2. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства може да се определят етапни цели и съответни плащания по предварително финансиране. Ако етапните цели не са изпълнени, действието може да бъде временно спряно, изменено или, *ако това е надлежно обосновано*, прекратено.
3. Действието може да бъде прекратено и когато очакваните резултати са изгубили своята значимост за Съюза поради причини от научно *или* технологично естество, *при инструмента „Ускорител“ на ЕСИ — също и поради причини от икономическо естество, или пък — при ЕСИ и мисии — поради* значимостта като част от портфейл от действия. *Комисията провежда процедура с координатора на действието и по целесъобразност с външни експерти, преди да вземе решение за прекратяване на действието, в съответствие с член 133 от Финансовия регламент.*

Член 29а

Образец на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства

1. *Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, изготвя образец на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства между Комисията или съответния орган за финансиране и бенефициерите в съответствие с настоящия регламент. Ако се изисква съществено изменение на модела за споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, наред с другото с оглед на по-нататъшно опростяване за бенефициерите, Комисията го преразглежда, както е уместно, в тясно сътрудничество с държавите членки.*
2. *В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят правата и задълженията на бенефициерите и на Комисията или на съответния орган за финансиране в съответствие с настоящия регламент. В него се определят също така правата и задълженията на правните субекти, които се включват като бенефициери по време на изпълнението на дейността, както и ролята и задачите на координатора на консорциум.*

Член 30

Проценти на финансиране

1. За всички дейности, които се финансират по дадено действие, се прилага единен процент на финансиране. Максималният процент *на отделно действие* се определя в работната програма.
2. По програмата може да се възстановяват до 100% от общите допустими разходи за дадено действие, с изключение на:
 - а) иновационни действия: до 70% от общите допустими разходи, с изключение на правните субекти с нестопанска цел, където по програмата може да се възстановяват до 100% от общите допустими разходи;
 - б) действия по съфинансиране на програми: най-малко 30% от общите допустими разходи, а в определени и надлежно обосновани случаи – до 70%.
3. Процентите на финансиране, посочени в настоящия член, се прилагат и при действия, при които за цялото действие или за част от него е определено финансиране чрез единна ставка, единични разходи или еднократна сума.

Член 31

Непреки разходи

1. Непреките допустими разходи се определят, като се прилага единна ставка в размер на 25% от общите преки допустими разходи, с изключение на преките допустими разходи за подизпълнители, финансово подпомагане за трети страни и всякакви единични разходи или еднократни суми, които включват непреки разходи.

Когато е целесъобразно, непреките разходи, включени в единични разходи или еднократни суми, се изчисляват, като се използва посочената в параграф 1 единна ставка, с изключение на единичните разходи за вътрешно фактурирани стоки и услуги, които се изчисляват въз основа на действителните разходи, в съответствие с *обичайната практика* на бенефициерите за определяне и анализ на разходите.
2. Ако обаче това е предвидено в работната програма, непреките разходи може да се декларират под формата на еднократна сума или единични разходи.

Член 32

Допустими разходи

1. В допълнение към критериите, посочени в член **186** от Финансовия регламент, при бенефициерите, които получават възнаграждение на базата на проекти, разходите за персонал са допустими до размера на възнаграждението, което лицето *би получило* за работа по **■ проекти за научни изследвания и иновации**, финансирани от национални схеми, **включително разходите за социална сигурност и други разходи, свързани с възнаграждението на персонала, определен за изпълнение на дейността, произтичащи от националното право или от договора за наемане на работа.**

„Възнаграждение на базата на проекти“ означава възнаграждение, което е свързано с участието на дадено лице в проекти, представлява част от обичайните практики на бенефициера относно възнагражденията и се изплаща систематично.

2. Чрез дерогация от член 190, параграф 1 от Финансовия регламент разходите за ресурси, предоставени от трети страни посредством вноски в натура, са допустими до размера на преките допустими разходи на третата страна.
3. Чрез дерогация от член 192 от Финансовия регламент приходите, генерирани от използването на резултатите, не се считат за постъпления от действието.
- 3а. Бенефициерите могат да използват обичайните си счетоводни практики, за да идентифицират и декларират разходите, направени във връзка с дадено действие в съответствие с всички условия, посочени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, в съответствие с настоящия регламент и член 186 от Финансовия регламент.*
4. Чрез дерогация от член 203, параграф 4 от Финансовия регламент сертификатът за финансовите отчети е задължителен при плащането на остатъка, ако сумата, декларирана като действителни разходи и единични разходи, изчислени в съответствие с обичайните практики за определяне и анализ на разходите, е равна на или по-голяма от 325 000 EUR.

Сертификатите за финансови отчети могат да бъдат изготвяни от одобрен външен одитор или, в случая на публични организации – издавани

от компетентен и независим държавен служител в съответствие с член 203, параграф 4 от Финансовия регламент.

- 4а. Когато е уместно, за безвъзмездни средства за обучение и мобилност в рамките на действия „Мария Склодовска-Кюри“ финансовото участие на ЕС отчита всички допълнителни разходи на бенефициера, свързани с отпуск по майчинство или родителски отпуск, отпуск по болест, специален отпуск или смяна на наемащата организация или семейно положение на изследователя по време на срока на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.*
- 4б. Разходите, свързани с открития достъп, включително плановете за управление на данни, са допустими за възстановяване съгласно предвиденото в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.*

Член 33

Взаимозастрахователен механизъм

1. С настоящия регламент се създава Взаимозастрахователен механизъм (наричан по-долу за краткост „Механизмът“), който заменя фонда, създаден по силата на член 38 от Регламент (ЕС) № 1290/2013, и е негов правопреемник. Механизмът покрива риска, свързан с несъбирането на суми, които бенефициерите дължат:

- а) на Комисията съгласно Решение № 1982/2006/ЕО;
- б) на Комисията и на органите на Съюза по „Хоризонт 2020“;
- в) на Комисията и на органите за финансиране по програмата.

Покриването на риска по отношение на органите за финансиране, посочени в буква в) от първата алинея, може да се извършва чрез система за непряко покритие, посочена в приложимото споразумение и съобразена с естеството на органа за финансиране.

2. Механизмът се управлява от Съюза, представляван от Комисията, която действа като изпълнителен агент. Комисията определя специфични правила за дейността на Механизма.
3. Бенефициерите правят вноски в размер на 5% от съюзното финансиране за действието. Въз основа на периодични *прозрачни* оценки Комисията може да

повиши тази вноска до 8% или да я намали под 5%. Вноската на бенефициерите в Механизма **■** се *приспада* от първоначалното предварително финансиране и **■** се *изплаща* на Механизма от името на бенефициерите, *като при никакви обстоятелства не надвишава сумата на първоначалното предварително финансиране.*

4. Вноската на бенефициерите се връща при плащането на остатъка.
5. Финансовите постъпления, генерирани от Механизма, се добавят към него. Ако постъпленията са недостатъчни, Механизмът не се намесва, а Комисията или органът за финансиране събира всяка дължима сума направо от бенефициерите или третите страни.
6. Събраните суми представляват приход, приписан на Механизма по смисъла на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент. След като усвояването на всички безвъзмездни средства, чийто риск е покрит пряко или непряко от Механизма, приключи, Комисията събира всички неизплатени суми и ги вписва в бюджета на Съюза съгласно решенията на законодателния орган.
7. Механизмът може да *бъде разширен, така че да обхваща* бенефициери на всяка друга пряко управлявана програма на Съюза. Комисията приема условията за участие на бенефициерите на други програми.

Член 34

Собственост и закрила на резултатите

1. Бенефициерите притежават създадените от тях резултати. Те правят всичко необходимо правата, които имат във връзка с резултатите техни служители или други страни, да могат да се упражняват по начин, който е съвместим със задълженията на бенефициерите съгласно реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Двама или повече бенефициери притежават съвместно резултатите, ако:

- а) са ги създали съвместно; и
- б) не е възможно:
 - і) да се установи конкретният принос на всеки отделен бенефициер;или

- ii) резултатите да се разделят при подаване на заявление за правната им закрила, както и при нейното получаване или поддържане.

Съсобствениците договарят в писмен вид разпределението и условията на упражняване на съвместната собственост. Освен ако е договорено друго **в споразумението на консорциума или в споразумението за съвместна собственост**, всеки съсобственик има право да предостави на трети страни неизключителни лицензи за ползване на съвместно притежаваните резултати (без право на преотстъпване на лицензите), ако останалите съсобственици са уведомени за това предварително и получат справедлива и разумна компенсация. Съсобствениците могат да се договорят в писмен вид вместо съвместна собственост да прилагат друг режим.

- 2. Бенефициерите, които са получили финансиране от Съюза, осигуряват адекватна закрила на резултатите си, ако закрилата е възможна и обоснована, като вземат предвид всички относими съображения, включително перспективите за търговска реализация **и други законни интереси**. Когато вземат решения относно закрилата, бенефициерите отчитат и законните интереси на останалите бенефициери по действието.

Член 35

Използване и разпространение на резултатите

- 1. **Всеки участник, който е получил финансиране от Съюза, полага максимални усилия да използва притежаваните от него резултати или ги предоставя на друг правен субект за ползване.** Използването може да се осъществява пряко от бенефициерите или непряко, по-специално чрез прехвърляне и лицензиране на резултатите в съответствие с член 36.

Работната програма може да предвижда допълнителни задължения за използване на резултатите.

Ако въпреки положените от бенефициера максимални усилия за пряко или непряко използване на резултатите, в срока, определен в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, не се осъществи никакво използване на резултатите, бенефициерът използва подходяща онлайн платформа, както е посочено в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, за да

намери заинтересовани страни, които да използват тези резултати. Ако е оправдано въз основа на искане от бенефициера, това задължение може да бъде отменено.

2. **Бенефициерите разпространяват своите резултати в най-краткия осъществим срок и в общодостъпен формат** при спазване на евентуалните ограничения, произтичащи от закрилата на интелектуалната собственост, правилата за сигурност или законните интереси ■ .

Работната програма може да предвижда допълнителни задължения за разпространение на резултатите, **като същевременно защитава икономическите и научните интереси на Съюза.**

3. Бенефициерите правят всичко необходимо, така че свободният достъп до научните публикации да се прилага съгласно реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. По-специално, бенефициерите правят всичко необходимо, така че те или авторите да запазят достатъчни права върху интелектуалната собственост, за да могат да изпълняват изискванията за свободен достъп.

Свободният достъп до научноизследователски данни е общо правило съгласно реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, **като се гарантира възможността за изключения въз основа на принципа „свободен в максималната възможна степен, ограничен само доколкото е необходимо“**, като се вземат предвид законните интереси на бенефициерите, **включително търговската реализация**, както и всякакви други ограничения, като например правила за защита на данните, **неприкосновеност на личния живот, поверителност, търговски тайни, конкурентни интереси на Съюза**, правила за сигурност или права върху интелектуална собственост.

Работната програма може да предвижда допълнителни **стимули или** задължения за придържане към практиките на отворената наука.

4. Бенефициерите управляват всички научноизследователски данни, **генерирани при действие по „Хоризонт Европа“, в съответствие с принципите FAIR (Findability, Accessibility, Interoperability, Reusability – лесни за намиране,**

достъпни, оперативно съвместими и многократно използвани) и съгласно реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, и да създадат план за управление на данните.

Работната програма може да предвижда *в случаите, в които е обосновано*, допълнителни задължения за използване на Европейския облак за отворена наука (**EOSC**) за съхраняване на научноизследователски данни и за предоставяне на достъп до такива данни.

5. Бенефициерите, които възнамеряват да разпространят своите резултати, уведомяват предварително останалите бенефициери по действието. Всеки друг бенефициер има право да възрази, ако може да докаже, че планираното разпространение на резултатите би накърнило сериозно законните му интереси, свързани с неговите резултати или предходни знания. В такъв случай разпространението на резултатите не може да се осъществи, докато не бъдат предприети адекватни действия за защита на тези законни интереси.
6. Освен ако работната програма предвижда друго, предложенията включват план за използване и разпространение на резултатите. Ако очакваното използване на резултатите е свързано с разработване, създаване, производство и предлагане на пазара на продукт или процес, или със създаване и предоставяне на услуга, планът съдържа стратегия за такова използване. Ако планът предвижда използването на резултатите да се осъществява предимно в неасоциирани трети държави, правните субекти обясняват защо това използване е в интерес на Съюза.

Бенефициерите *актуализират* плана по време на действието и след неговото приключване *в съответствие със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства*.

7. За целите на мониторинга и на разпространението на резултатите от страна на Комисията или органа за финансиране бенефициерите предоставят всяка поискана информация относно използването и разпространението на своите резултати *съгласно условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства*. При спазване на законните интереси на бенефициерите, тази информация се прави обществено достояние.

Член 36

Прехвърляне и лицензиране на резултати

1. Бенефициерите имат право да прехвърлят собствеността върху своите резултати. Те гарантират, че задълженията им остават в сила и спрямо новия собственик и че той е задължен да прехвърли тези задължения към всеки следващ собственик.
2. Освен ако по отношение на конкретно определени трети страни, **включително свързани с бенефициера субекти**, е договорено друго в писмен вид или ако това не е възможно съгласно приложимото законодателство, бенефициерите, които възнамеряват да прехвърлят собствеността върху резултатите, са длъжни да уведомят предварително всеки друг бенефициер, който все още има права на достъп до резултатите. Уведомлението трябва да включва достатъчно информация за новия собственик с цел да се даде възможност на всеки бенефициер да прецени последствията от прехвърлянето върху своите права на достъп.

Освен ако по отношение на конкретно определени трети страни, **включително свързани с бенефициера субекти**, е договорено друго в писмен вид, всеки бенефициер има право да възрази срещу прехвърлянето, ако може да докаже, че то ще се отрази неблагоприятно върху неговите права на достъп. В такъв случай прехвърлянето не може да се осъществи, докато не се постигне споразумение между съответните бенефициери. **В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете за това.**

3. Бенефициерите имат право да предоставят лицензи върху своите резултати или по друг начин да предоставят права за тяхното ползване, **включително изключителни права**, ако това не засяга спазването на задълженията им. **Изключителен лиценз за резултати може да се предостави, ако всички останали заинтересовани бенефициери са съгласни да се откажат от правата си на достъп до тези резултати.**
4. Когато това е обосновано, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определя правото на възражение **от страна на Комисията или на органа за финансиране** срещу прехвърлянето на собствеността върху

результатите или срещу предоставянето на изключителен лиценз във връзка с резултатите, ако:

- а) бенефициерите, които са създали резултатите, са получили финансиране от Съюза;
- б) прехвърлянето или лицензирането се осъществява към правен субект, установен в неасоциирана трета държава; и
- в) прехвърлянето или лицензирането не съответства на интересите на Съюза.

Ако се прилага правото на възражение, бенефициерът отправя предварително уведомление. Ако са въведени мерки за защита на интересите на Съюза, правото на възражение относно прехвърлянето на собствеността или предоставянето на лицензи на конкретно определени трети страни може да бъде отменено в писмен вид.

Член 37

Права на достъп

1. Относно правата на достъп се прилагат следните принципи:
 - а) всяко искане за упражняване на права на достъп или всеки отказ от права на достъп се представя в писмен вид;
 - б) освен ако с предоставящото лице е договорено друго, правата на достъп не включват право на преотстъпване на лицензите;
 - в) преди присъединяването си към споразумението за отпускане на безвъзмездни средства бенефициерите се уведомят взаимно за евентуалните ограничения за предоставянето на достъп до своите предходни знания;
 - г) ако даден бенефициер вече не участва в дадено действие, това не засяга задълженията му за предоставяне на достъп;
 - д) ако даден бенефициер не изпълнява задълженията си, бенефициерите имат право да се договорят, че правата му на достъп се прекратяват.
2. Бенефициерите предоставят достъп:

- а) до своите резултати безвъзмездно на всеки друг бенефициер по действието, който се нуждае от тях за изпълнение на собствените си задачи;
- б) до своите предходни знания на всеки друг бенефициер по действието, който се нуждае от тях за изпълнение на собствените си задачи, при спазване на евентуалните ограничения, упоменати в параграф 1, буква в); този достъп се предоставя безвъзмездно, освен ако преди присъединяването си към споразумението за отпускане на безвъзмездни средства бенефициерите са договорили друго;
- в) до своите резултати и — при спазване на евентуалните ограничения, упоменати в параграф 1, буква в) — до своите предходни знания на всеки друг бенефициер по действието, който се нуждае от тях за използване на собствените си резултати; този достъп се предоставя при справедливи и разумни условия, които се договарят.

3. Освен ако бенефициерите са договорили друго, те също така предоставят достъп до своите резултати и — при спазване на евентуалните ограничения, упоменати в параграф 1, буква в) — до своите предходни знания на правен субект, който:

- а) е установен в държава членка или в асоциирана държава;
- б) се намира под пряк или непряк контрол на друг бенефициер или под същия пряк или непряк контрол, под който е и този бенефициер, или пряко или непряко контролира този бенефициер; и
- в) се нуждае от достъпа за използване на резултатите на този бенефициер **в съответствие със задължението на бенефициера за използване на резултатите.**

Достъпът се предоставя при справедливи и разумни условия, които се договарят.

4. Искане за достъп с цел използване на резултатите може да се отправи до една година след приключването на действието, освен ако бенефициерите се договорят за различен срок.

5. Бенефициерите, които са получили финансиране от Съюза, предоставят на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза безвъзмезден достъп до своите резултати за разработване, изпълнение и мониторинг на политики или програми на Съюза. Достъпът е ограничен до употреба с нетърговска и неконкурентна цел.

Тези права на достъп не обхващат предходните знания на бенефициерите.

При действията в рамките на клъстер „**Гражданска сигурност за обществото**“ бенефициерите, които са получили финансиране от Съюза, предоставят също така безвъзмезден достъп до своите резултати на националните органи на държавите членки за разработване, изпълнение и мониторинг на техни политики или програми в тази област. Достъпът е ограничен до употреба с нетърговска и неконкурентна цел и да се предоставя въз основа на двустранно споразумение, в което са определени специални условия, с които се гарантира, че тези права ще се използват единствено за определената цел и че ще са предвидени съответни задължения за поверителност. Искщата достъп държава членка, институция, орган, служба или агенция на Съюза уведомява всички държави членки за тези искания.

6. Работната програма може ***по целесъобразност*** да предвижда допълнителни права на достъп.

Член 38

Специални разпоредби ■

По отношение на действията на ЕНС, действията, свързани с обучение и мобилност, действията за поръчки за продукти в предпазарен стадий, действията за обществени поръчки за новаторски решения, действията по съфинансиране на програми и координационните и спомагателни действия може да се прилагат специални разпоредби относно собствеността, използването и разпространението, прехвърлянето и лицензирането, както и правата на достъп.

Тези специални разпоредби ***се посочват в споразумението за безвъзмездни средства*** и не променят ***принципите и*** задълженията за свободен достъп.

Член 39

Награди

1. Освен ако в настоящата глава е посочено друго, наградите по програмата се присъждат и управляват в съответствие с дял IX от Финансовия регламент.
2. Всеки правен субект, независимо от мястото си на установяване, може да участва в конкурс, освен ако в работната програма или в правилата на конкурсите е предвидено друго.
3. Комисията или органът за финансиране може **по целесъобразност** да организира присъждането на награди със:
 - а) други органи на Съюза;
 - б) трети държави, включително техните научни и технически организации или агенции;
 - в) международни организации; или
 - г) правни субекти с нестопанска цел.
4. Работната програма или правилата на конкурсите съдържат задължения относно комуникацията **и по целесъобразност** използването и разпространението, **собствеността и правата на достъп до** резултатите, **включително разпоредби относно лицензите**.

ГЛАВА IV

Поръчки

Член 40

Поръчки

1. Освен ако в настоящата глава е посочено друго, поръчките по програмата се възлагат и управляват в съответствие с дял VII от Финансовия регламент.
2. Поръчките може да са под формата на поръчки за продукти в предпазарен стадий или поръчки за новаторски решения, които Комисията или органът за финансиране извършва от свое име или съвместно с възлагащи органи от държавите членки и асоциираните държави. В такъв случай се прилагат правилата, определени в член 22.

ГЛАВА V

Операции за смесено финансиране и смесено финансиране

Член 41|

Операции за смесено финансиране

Операциите за смесено финансиране, за които е взето решение по настоящата програма, се изпълняват в съответствие с програмата InvestEU и дял X от Финансовия регламент.

Член 42

Смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ и ЕСИ

1. Компонентите на смесеното финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ и ЕСИ, които представляват безвъзмездни средства и възстановими аванси, подлежат на разпоредбите на членове 30 – 33.
2. Смесеното финансиране по линия на ЕСИ се изпълнява в съответствие с член 43. Подпомагането в рамките на смесеното финансиране по линия на ЕСИ може да се предоставя, докато действието може да се финансира като операция за смесено финансиране или като операция по финансиране и инвестиране, изцяло обхваната от гаранция на ЕС по InvestEU. Чрез дерогация от член 209 от Финансовия регламент условията, определени в параграф 2, и по-специално в букви а) и г), не се прилагат в момента на отпускането на смесено финансиране по линия на ЕСИ.
3. Смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ може да се отпуска на действие по съфинансиране на програма, когато съвместна програма на държави членки и асоциирани държави предвижда използването на финансови инструменти в подкрепа на подбрани действия. Оценката и подборът на такива действия се извършва в съответствие с членове **11**, 19, 20, 24, 25 и 26. Условията за изпълнение на смесеното финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ са съобразени с член 29, по аналогия с член 43, параграф 9 и с допълнителните **и обосновани** условия, определени в работната програма.
4. Възстановяванията, включително възстановените аванси и приходите от смесеното финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ и ЕСИ, се считат за

вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 3, буква е) и член 21, параграф 4 от Финансовия регламент.

5. Смесеното финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ и ЕСИ се предоставя по начин, който *насърчава конкурентоспособността на Съюза, като същевременно* не нарушава конкуренцията на вътрешния пазар.

Член 42а

Инструмент „Изследвач“

1. *По инструмента „Изследвач“ се отпускат безвъзмездни средства на високорискови авангардни проекти, които се изпълняват от консорциуми или единични бенефициери и имат за цел да развият радикални иновации и нови пазарни възможности. Инструментът „Изследвач“ предоставя подкрепа за най-ранните етапи от научните, технологичните или дълбокотехнологичните изследвания и развойна дейност, включително доказването на концепцията и прототипите за валидиране на технологиите.*

Инструментът „Изследвач“ се изпълнява главно чрез отворена покана за предложения „отдолу нагоре“ с редовни крайни срокове за годината и предоставя също така конкурентни предизвикателства за разработването на ключови стратегически цели , които изискват дълбоки технологии и радикално мислене.

2. *Преходните дейности на „Изследвач“ имат за цел да помогнат на всички видове изследователи и иноватори да разработят начини за пазарна реализация в Съюза, например демонстрационни дейности и проучвания за осъществимостта, чрез които да се направи оценка на потенциалните бизнес казуси и да се подпомогне създаването на предприятия за реализация на научни разработки и новосъздадени предприятия.*

- а) *обявяването и съдържанието на поканите за предложения се определят с оглед на целите и бюджета, заложен в работната програма във връзка със съответния портфейл от действия;*
- б) *допълнителни безвъзмездни средства с фиксиран размер, които не надвишават 50 000 EUR, може да се отпускат за всяко предложение,*

което вече е избрано по инструмента „Изследвач“ на ЕСИ чрез покана за предложения, с цел извършване на допълнителни дейности, включително спешни координационни и спомагателни действия за укрепване на общността от бенефициери по даден портфейл, като например оценка на евентуални обособени нови организации, потенциални иновации, които създават нови пазари или разработване на бизнес план. Програмният комитет бива уведомен за такива случаи.

3. Критериите за възлагане, определени в член 25, се прилагат за инструмента „Изследвач“ на ЕСИ.

Член 43

Инструментът „Ускорител“

- 1. Инструментът „Ускорител“ на ЕСИ има за цел да подкрепя основно иновации, създаващи нови пазари. Той подкрепя само единични бенефициери и предоставя основно смесено финансиране. При определени условия инструментът може също да предоставя подкрепа във вид само на безвъзмездни средства или само на капитал.*

Инструментът „Ускорител“ на ЕСИ предлага два вида подпомагане:

- смесена финансова подкрепа за МСП, включително новосъздадени предприятия, и по изключение на малки дружества със средна пазарна капитализация, които осъществяват авангардни и революционни иновации, които не са подходящи за банково финансиране.*
- подкрепа във вид само на безвъзмездни средства за МСП, включително новосъздадени предприятия, които осъществяват всякакъв вид иновации — от поетапни до авангардни и революционни иновации, и които имат за цел впоследствие да разширят мащаба си.*

може да се предоставя също така подкрепа във вид само на капитал за МСП, които не са подходящи за банково финансиране, включително новосъздадени предприятия, които вече са получили помощ във вид само на безвъзмездни средства.

Подкрепа във вид само на безвъзмездни средства по линия на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ се предоставят само при следните кумулативни условия:

- а) проектът включва информация относно капацитета и готовността на заявителя да разшири мащаба си;*
- б) бенефициерът може да бъде само новосъздадено предприятие или МСП;*
- в) подкрепа във вид само на безвъзмездни средства по линия на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ може да бъде предоставена на даден бенефициер само веднъж в хода на програмата „Хоризонт Европа“ в размер на не повече от 2,5 милиона евро.*

1а. Бенефициерът по линия на инструмента „Ускорител“ на ЕСИ трябва да е правен субект, който отговаря на определението за новосъздадено предприятие, малко или средно предприятие или, *по изключение, за малко дружество със средна пазарна капитализация, готово да разшири своя мащаб,* и е установен в държава членка или в асоциирана държава. Предложението може да се представи *или* от бенефициера, или, *при предварително съгласие от бенефициера,* от едно или повече физически лица или правни субекти, които възнамеряват да учредят бенефициера или да го подпомагат. *В последния случай споразумението за финансиране ще бъде подписано само с бенефициера.*

2. Всички форми на финансов принос на Съюза, предоставян в рамките на смесено финансиране по линия на ЕСИ, се обхващат и предоставят с едно решение за отпускане на средства.

3. Предложенията се оценяват въз основа на индивидуалните им качества от *външни* независими експерти и се подбират в рамките на *постоянно* открита покана с крайни срокове, въз основа на членове 24—26, при спазване на параграф 4.

4. Критериите за отпускане са:

- а)* високи постижения,
- б)* въздействие,

- в) равнище на риска при действието, *който би попречил на инвестициите, качеството и ефикасността на изпълнението*, и необходимост от подпомагане от Съюза.
5. Със съгласието на съответните заявители Комисията или органите за финансиране, изпълняващи „Хоризонт Европа“ (*включително общностите на знание и иновации на EIT*), може да представят направо за оценка по последния критерий за *отпускане* предложение за действие за иновации и пазарно внедряване, което вече отговаря на първите два критерия, при спазване на следните кумулативни условия:
- а) предложението произтича от друго действие, финансирано по „Хоризонт 2020“, *от настоящата програма; Или, в, в зависимост от пилотен проект в рамките на първата работна програма „Хоризонт Европа“, от национални и/или регионални програми, като се започне с картографиране на търсенето на такава схема. Подробните разпоредби се определят в конкретната програма.*
- б) предложението се основава на предходен преглед на проекта, *извършен преди не повече от 2 години*, в който предложението е оценено от гледна точка на високите постижения и въздействието, и подлежи на условията и процедурите, описани в работната програма.
6. Знакът „Печат за високи постижения“ може да се присъжда, ако са спазени следните кумулативни условия:
- а) бенефициерът е новосъздадено предприятие, МСП *или малко дружество със средна пазарна капитализация*,
- б) предложението е било допустимо и е преминало приложимите прагове за първите два критерия за отпускане, посочени в параграф 4,
- в) съответните дейности биха били допустими по иновационно действие.
7. За предложение, което е преминало оценката успешно, *външните независими експерти предлагат съответното подпомагане от инструмента „Ускорител“* на ЕСИ, като вземат предвид поетия риск, както и ресурсите и времето, необходими за пускане и внедряване на иновацията на пазара.

Комисията има право да отхвърли предложение, избрано от *външните независими* експерти, поради основателни причини, включително с оглед на *несъответствието* с целите на политиките на Съюза. *Програмният комитет бива уведомен за причините за такива случаи на отхвърляне.*

8. Компонентът на смесеното финансиране, който представлява *подпомагане от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ*, не може да надвишава 70% от *общите допустими разходи* за избраното иновационно действие.
9. Условието за изпълнение на компонентите на смесеното финансиране по линия на ЕСИ, които представляват **■** *подпомагане от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ*, се определят в Решение [Специфична програма].
10. В договора за избраното действие се определят конкретните *измерими* етапни цели и съответните плащания по предварително финансиране и плащания на траншове на *подпомагането от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ*.

В случай на смесено финансиране по линия на ЕСИ дейностите, свързани с иновационно действие, може да започнат и първото плащане по предварително финансиране в рамките на безвъзмездните средства или възстановимият аванс може да се преведе преди изпълнението на други компоненти от отпуснатото смесено финансиране по линия на ЕСИ. Изпълнението на тези компоненти е обвързано с постигането на конкретните етапни цели, определени в договора.

11. В съответствие с договора, ако *измеримите етапни* цели не са постигнати, действието се спира временно, изменя се или, *ако това е надлежно обосновано*, се прекратява. То може да се прекрати и когато очакваното пазарно внедряване, *по-специално в рамките на Съюза*, не може да се осъществи.

По изключение и при препоръка от управителния съвет на ЕСИ Комисията има право да реши да увеличи *подпомагането от инструмента „Ускорител“ на ЕСИ*, при условие че проектът бъде подложен на преглед от независими външни експерти. *Програмният комитет бива уведомен за такива случаи.*

Глава VI

Експерти

Член 44

Назначаване на *независими* външни експерти

1. *Независимите външни експерти се установяват и подбират въз основа на покани за представяне на заявления от отделни лица и покани, насочени към съответните организации, като например научноизследователски агенции, научноизследователски институции, университети, организации за стандартизация, организации на гражданското общество или предприятия, с оглед създаването на база данни с кандидати.*

Чрез дерогация от член 237, параграф 3 от Финансовия регламент *Комисията или съответният орган за финансиране може, по изключение и в надлежно обосновани случаи, да избере по прозрачен начин всеки отделен експерт с подходящи умения, който не е включен в базата данни, при условие че в резултат от поканата за изразяване на интерес не са установени подходящи независими външни експерти.*

Тези експерти декларират своята независимост и способност да подкрепят целите на „Хоризонт Европа“.

2. В съответствие с член 237, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент *независимите външни експерти* получават възнаграждение въз основа на стандартни условия. Ако това е обосновано *и по изключение*, по-специално за конкретни експерти на високо равнище, на базата на относимите пазарни стандарти може да се предостави подходящо ниво на възнаграждение над стандартните условия.
3. В допълнение към член 38, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент имената на оценяващите заявления за безвъзмездни средства *независими* външни експерти, които са назначени в лично качество, и областта им на компетентност се публикуват най-малко веднъж годишно на уебсайта на Комисията или органа за финансиране. Тази информация се събира, обработва и публикува в съответствие с правилата на ЕС за защита на данните.
- 3а. *Комисията или съответният орган за финансиране предприема подходящи мерки за предотвратяване на конфликти на интереси по*

отношение на участието на независими външни експерти в съответствие с член 61 и член 150, параграф 5 от Финансовия регламент.

Комисията или съответният орган за финансиране гарантира, че експерт, който е в конфликт на интереси по отношение на въпрос, по който от него се изисква становище, не предоставя оценки, консултации или помощ по този конкретен въпрос.

4. При назначаването на независими външни експерти Комисията или съответният орган за финансиране предприема подходящи мерки, за да постигне балансиран състав в рамките на експертните групи и комисиите за оценка по отношение на уменията, опита, знанията, включително по отношение на специализацията, по-специално по отношение на обществените и хуманитарните науки, географското разнообразие и пола, като взема предвид ситуацията в областта на действието.

3б. Когато е целесъобразно, за всяко предложение се осигурява подходящ брой независими експерти, за да се гарантира качеството на оценката.

3в. Равнището на възнаграждение на всички независими и външни експерти се предоставя на разположение на Европейския парламент и на Съвета. То се покрива от разходите по програмата.

ДЯЛ III

МОНИТОРИНГ, КОМУНИКАЦИЯ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ НА ПРОГРАМАТА

Член 45

Мониторинг и докладване

1. Комисията осъществява непрекъснат мониторинг на управлението и изпълнението на „Хоризонт Европа“, на нейната конкретна програма и на дейностите на ЕИТ. С цел повишаване на прозрачността тези данни също така се оповестяват публично и по достъпен начин на интернет страницата на Комисията в съответствие с последната актуализация.

По-специално, данните за проектите, финансирани по линия на ЕНС, европейските партньорства, мисиите, ЕСИ и ЕИТ, се включват в една и съща база данни.

Тя включва:

- i) *обвързани със срокове показатели за ежегодно докладване относно напредъка на програмата по отношение изпълнението на целите, определени в член 3, които, заедно с пътищата на въздействие, се съдържат в приложение V;*
- ii) *информация относно равнището на интегриране на социалните и хуманитарните науки, съотношението между по-ниските и по-високите равнища на технологична готовност при съвместните научни изследвания, напредъка в разширяването на участието на държавите, географския състав на консорциумите в съвместни проекти, развитието на заплатите на научните изследователи, използването на двуетапна процедура за представяне и оценка, мерките, насочени към улесняване на връзките на сътрудничество в областта на европейските научни изследвания и иновациите, използването на процедурата за преразглеждане на оценките и броя и вида на жалбите, равнището на интегриране на въпросите, свързани с климата, и свързаните с това разходи, участието на МСП, участието на частния сектор, участието на двата пола във финансираните действия, комисиите за оценка, съветите и консултативните групи, печатите за високи постижения, европейските партньорства, както и процентите на съфинансиране, допълващото и кумулативното финансиране от други източници на финансиране на Съюза, научноизследователските инфраструктури, сроковете за отпускане на безвъзмездни средства, равнището на международно сътрудничество, ангажираността на гражданите и участието на гражданското общество.*
- iii) *равнищата на разходите, групирани на равнище проекти, за да се даде възможност за извършването на специфичен анализ, включително за всяка област на интервенция.*
- iv) *равнището на прекомерно висок брой заявления, по-специално броя на предложенията, съответно за всяка покана за предложения, техния среден резултат, дела на предложенията над и под праговете за качество.*

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 50 относно изменения на приложение V с цел допълване или изменение на показателите за пътищата на въздействие, когато това е необходимо, както и определяне на изходни и целеви стойности.
3. Системата за докладване на качеството на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейните резултати, **без да се увеличава административното натоварване за бенефициерите**. За тази цел на получателите на средства от Съюза, **включително на равнището на научните изследователи, участващи в дейностите, с цел да може да се проследи тяхната кариера и мобилност**, и където е приложимо, на държавите членки¹, се налагат пропорционални изисквания за докладване.
- 3а. **Качественият анализ на Комисията и на Съюза или на националните органи за финансиране допълва, доколкото е възможно, количествените данни.**
4. **Мерките, насочени към улесняване на връзките на сътрудничество в областта на европейските научни изследвания и иновации, се наблюдават и преразглеждат в контекста на работните програми.**

Член 46

Информация, комуникация, публичност, както и използване и разпространение на резултатите

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, **включително за награди**), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни действия по отношение на програмата и нейните действия и резултати. **Освен това тя**

¹ **Разпоредбите за мониторинг на европейските партньорства са посочени в приложение III към регламента.**

предоставя навременна и подробна информация на държавите членки и на бенефициерите. На заинтересованите субекти се предоставят услуги за намиране на партньори, основани на данни и информация от анализи и мрежови връзки, за да образуват консорциуми за съвместни проекти, като се обръща специално внимание на установяването на възможности за създаване на контакти за правните субекти от държави членки със слаби показатели в областта на научните изследвания и иновациите. Въз основа на такива анализи може да се организират специални мероприятия за създаване на контакти в зависимост от конкретните покани за представяне на предложения. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

3. Комисията също така изготвя стратегия за разпространение и използване на резултатите за повишаване на достъпността и разпространението на генерираните в рамките на програмата познания и резултати от научни изследвания и иновации, за да се ускори използването им с оглед на възприемането им от пазара и да се засили въздействието на програмата. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, както и на дейностите по информация, комуникация, публичност, разпространение и използване на резултатите, доколкото тези приоритети и дейности са свързани с целите, посочени в член 3.

Член 47

Оценка на програмата

1. Оценките на програмата се извършват своевременно, така че да може да се използват в процеса на вземане на решения относно програмата и нейния приемник, както и други инициативи, относими към научните изследвания и иновациите.
2. Междинната оценка на програмата се извършва *с помощта на независими експерти, подобрени на основата на прозрачен процес*, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-

късно от четири години след започване на изпълнението на програмата. Тя включва **анализ на портфейла и** оценка на дългосрочното въздействие на предходни рамкови програми и служи като основа за адаптиране на изпълнението на програмата **и/или преглед на програмата**, когато е целесъобразно. **В нея се прави оценка на ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност за Съюза.**

3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата. Тя включва оценка на дългосрочното въздействие на предходни рамкови програми.
4. Комисията **публикува и съобщава** заключенията от оценките и своите констатации **и ги представя** на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 48

Одити

1. Системата за контрол на програмата осигурява подходящ баланс между доверието и контрола, като се вземат предвид административните и другите разходи за контрол на всички равнища, особено за бенефициерите. **Правилата за одит са ясни, последователни и съгласувани в рамките на цялата програма.**
2. Одитната стратегия на програмата се основава на финансов одит на представителна извадка от разходите за цялата програма. Представителната извадка се допълва от подбор въз основа на оценка на рисковете, свързани с разходите. Действията, които получават съвместно финансиране от различни програми на Съюза, се одитират само веднъж, като се обхващат всички относими програми и приложимите им правила.
3. Освен това Комисията или органът за финансиране може да разчита на комбинирани прегледи на системите на равнище бенефициер. Тези комбинирани прегледи са незадължителни за някои видове бенефициери и се състоят от одит на системите и процесите, който се допълва от одит на операциите и се извършва от компетентен независим одитор, квалифициран да

извършва задължителен одит на счетоводни документи в съответствие с Директива 2006/43/ЕО¹. Те може да се използват от Комисията или от органа за финансиране за определяне на общата увереност относно доброто финансово управление на разходите, както и за преразглеждане на нивото на последващите одити и на сертификатите за финансовите отчети.

4. В съответствие с член 127 от Финансовия регламент Комисията или органът за финансиране може да разчита на одити относно използването на приноса от Съюза, извършени от други *независими и компетентни* лица или субекти, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити.
5. Одитите може да се извършват до две години след плащането на остатъка.
- 5а. *Комисията публикува насоки за одит, които имат за цел да осигурят надеждно и еднакво прилагане и тълкуване на одитните процедури и правила за целия срок на действие на програмата.*

Член 49

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити или — когато се отнася за международни организации — на проверки в съответствие с постигнатите с тях споразумения, по документи и на място, на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза съгласно настоящия регламент.
2. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета, за да установи дали е имало измами, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите

¹ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

интереси на Съюза, във връзка с финансиране или бюджетни гаранции от Съюза съгласно настоящия регламент.

3. От компетентните органи на трети държави и международни организации може да се поиска да сътрудничат и с Европейската прокуратура, в съответствие със споразуменията за правна взаимопомощ, когато тя разследва престъпления, попадащи в нейната компетентност съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939.
4. Без да се засягат параграфи 1 и 2, споразуменията за сътрудничество с трети държави и с международни организации, договорите, споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства и другите правни ангажименти, както и споразуменията за установяване на бюджетна гаранция, които са резултат от изпълнението на настоящия регламент, съдържат разпоредби, с които на Комисията, на Сметната палата и на OLAF изрично се предоставя правомощие да извършват такива одити, проверки на място и инспекции в рамките на съответната си компетентност. Това включва разпоредби, които да гарантират, че всички трети страни, които участват в изпълнението на средства от Съюза или на операция по финансиране, подпомагана изцяло или частично чрез бюджетна гаранция, предоставят равностойни права.

Член 50

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 45, параграф 2, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 45, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение *от 13 април 2016 г.* за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 45, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ДЯЛ IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 51

Отмяна

Регламент (ЕС) № 1291/2013 и Регламент (ЕС) № 1290/2013 се отменят, считано от 1 януари 2021 г.

Член 52

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия съгласно Регламент (ЕС) № 1291/2013 и Регламент (ЕС) № 1290/2013, които продължават да се прилагат за тези действия до тяхното приключване. Работните планове и действията, предвидени в работните планове, които са приети съгласно Регламент (ЕС) № 1290/2013 и съгласно съответните основни актове на органите за финансиране, продължават да се уреждат от Регламент (ЕС) № 1290/2013 и тези основни актове до своето приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между

програмата и мерките, приети по нейния предшественик Регламент (ЕС)
№ 1291/2013.

Член 53

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в
Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички
държави членки.

Съставено в Брюксел на ... година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ РАМКИ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Общите и специфичните цели на програмата, посочени в член 3, се осъществяват чрез областите на интервенция и общите рамки на дейностите, описани в настоящото приложение, както и в приложение I към специфичната програма.

(1) Стълб I „*Високи научни постижения*“

В съответствие с член 4 този стълб *насърчава високите постижения в научната област, привлича най-добрите таланти в Европа, осигурява подходяща подкрепа за началните етапи на изследователска дейност и* подпомага създаването и разпространението на *високите постижения в научната област*, висококачествени знания, *методики и* умения, технологии и решения на глобалните *обществени, екологични и икономически* предизвикателства чрез изброените по-долу дейности. Той **■** съдейства също така за другите специфични цели на програмата, описани в член 3.

- а) Европейски научноизследователски съвет: Осигуряване на привлекателно и гъвкаво финансиране, с което да се даде възможност на талантиви изследователи, *особено в началните етапи на научноизследователската дейност*, и на техните екипи да следват най-перспективните направления на границата на научните познания, *независимо от гражданството и държавата им на произход*, въз основа на конкуренция, *основаваща се единствено на критерия за високи постижения*.

Област на интервенция: Наука, разширяваща границите на познанието.

- б) Действия „Мария Склодовска-Кюри“: Осигуряване на нови знания и умения на изследователите чрез мобилност и сътрудничество в различни държави, сектори и дисциплини, *подобряване на системите за обучение и кариерно развитие, както и* структуриране и подобряване на институционалните и националните системи за подбор на кадри, *като се вземат предвид Европейската харта на изследователите и Кодекса за поведение при подбор на изследователи*; по този начин действията „Мария Склодовска-Кюри“ допринасят за полагане на основите на високите постижения на Европа

в областта на научните изследвания *в цяла Европа*, за стимулиране на заетостта, растежа и инвестициите, както и за решаване на настоящите и бъдещите предизвикателства пред обществото.

Области на интервенция: Създаване на благоприятни условия за високи постижения чрез мобилност на изследователите в различни държави, сектори и дисциплини; развиване на нови умения чрез отлични възможности за обучение на изследователите; укрепване на *човешките ресурси* и развиването на уменията в рамките на европейското научноизследователско пространство; подобряване и улесняване на полезните взаимодействия; насърчаване на инициативите за популяризиране сред обществеността.

- в) Научноизследователски инфраструктури: Обеспечаване на Европа с устойчиви научноизследователски инфраструктури на световно равнище, които са отворени и достъпни за най-добрите изследователи от Европа и извън нея. *Насърчаване на използването на съществуващите научноизследователски инфраструктури, включително финансираните от ЕСИ фондовете.* По този начин се подобрява потенциалът на *научноизследователската инфраструктура*, която подпомага напредъка на науката и иновациите и дава възможност за отворена наука *с високи постижения, в съответствие с принципите FAIR*, наред с дейности в съответната политика на Съюза и международното сътрудничество.

Области на интервенция: Консолидиране *и развитие* на европейските научноизследователски инфраструктури; Откриване, интегриране и свързване на научноизследователските инфраструктури; *Потенциал за иновации на европейските научноизследователски инфраструктури и дейности за иновации и обучение*; Укрепване на европейската политика в областта на научноизследователските инфраструктури и международното сътрудничество;

- (2) Стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на *европейската промишленост*“

Чрез следните дейности по този стълб, в съответствие с член 4, *се подпомагат създаването и по-доброто разпространение на висококачествени нови знания, технологии и устойчиви решения, укрепва се конкурентоспособността на европейската промишленост, засилва се*

въздействието на научните изследвания и иновациите при разработването, подкрепата и осъществяването на политиките на Съюза и *се допринася* за възприемането на новаторски решения в промишлеността, *особено в МСП и новосъздадените предприятия*, и обществото, за справяне с глобалните предизвикателства. Той **■** съдейства също така за другите специфични цели на програмата, описани в член 3.

Социалните и хуманитарните науки се интегрират изцяло във всички клъстери, включително специфичните и специализираните дейности.

За постигането на максимална степен на въздействие, гъвкавост и взаимодействия, научноизследователските и иновационните дейности *са* организирани в *шест* тематични групи (клъстери), *свързани помежду си чрез общоевропейски научноизследователски инфраструктури*, които поотделно и заедно ще насърчават сътрудничеството между различни дисциплини, сектори и политики, както и трансграничното и международното сътрудничество. *В този стълб от „Хоризонт Европа“ ще бъдат обхванати дейности на най-различни равнища на технологична готовност, включително на по-ниски равнища на технологична готовност.*

Всеки клъстер допринася за постигане на няколко цели за устойчиво развитие, а много цели за устойчиво развитие се подкрепят от повече от един клъстер.

Научноизследователските и иновационните дейности **■** се изпълняват в рамките на и между следните клъстери:

- а) Клъстер „Здравеопазване“: Подобряване и опазване на здравето *и благосъстоянието* на гражданите от всички възрасти чрез *генериране на нови знания*, разработване на иновативни решения *и гарантиране на интегрирането на свързана с пола перспектива, когато е уместно*, за предотвратяване, диагностициране, проследяване и лечение на заболявания *и разработване на здравни технологии*; намаляване на рисковете за здравето, защита на населението и подкрепа за постигане на добро здраве *и благосъстояние, също и на работното място*; по-справедливи, по-устойчиви и по-ефективни от гледна точка на разходите системи на обществено здраве; *превенция и справяне със свързани с*

бедността заболявания; и подкрепя и създаване на възможност за участие на пациентите и самоуправление.

Области на интервенция: Здраве през целия живот; Екологични и социално-здравни детерминанти; Незаразни и редки болести; Инфекциозни болести, *включително свързани с бедността и пренебрегвани заболявания;* Инструменти, технологии и цифрови решения в областта на здравето и грижите, *включително персонализирана медицина;* Системи за здравеопазване

- б) Клъстер „*Култура, творчество и* приобщаващо общество“; Укрепване на *демократичните* ценности, включително принципите на правовата държава и основните права, опазване на нашето културно наследство, *проучване на потенциала на културните и творческите индустрии* и насърчаване на общественно-икономическите трансформации, които допринасят за приобщаването и растежа, *включително управление на миграцията и интеграция на мигрантите.*

Области на интервенция: Демокрация *и управление;* култура, културно наследство *и творчество;* социални и икономически трансформации .

- в) Клъстер „*Гражданска сигурност за обществото*“: *Реагиране на предизвикателствата, породени от продължаващите заплахы за сигурността, включително киберпрестъпността, както и от природни и предизвикани от човека бедствия.*

Области на интервенция: Устойчиви на бедствия общества; защита и сигурност; киберсигурност.

- г) Клъстер „*Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство*“: Укрепване на капацитета и независимостта на Европа в областта на ключовите базови технологии за цифровизация и производство, както и в областта на космическите технологии, *по цялата верига на стойността,* с цел изграждане на конкурентоспособна, цифрова, нисковъглеродна и кръгова промишленост; гарантиране на устойчиви доставки на суровини; *разработване на авангардни материали* и

осигуряване на основа за напредък и иновации по отношение на *глобалните* обществени предизвикателства.

Области на интервенция: Производствени технологии; *ключови* цифрови технологии, *включително квантови технологии; нововъзникващи базови технологии;* авангардни материали; изкуствен интелект и роботика; интернет от следващо поколение; *авангардни* изчислителни технологии и технологии на големите информационни масиви; кръгови отрасли; *нисковъглеродни и чисти промишлени сектори;* космическо пространство, *включително наблюдение на Земята.*

- д) Клъстер „Климат, енергия и мобилност“: борба с изменението на климата чрез по-добро разбиране на причините, развитието, рисковете, въздействията и възможностите, както и чрез превръщането на секторите на енергетиката и транспорта в по-благоприятни за климата и околната среда, по-ефикасни и по-конкурентоспособни, по-интелигентни, по-безопасни и по-устойчиви, *насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници и енергийната ефективност, подобряване на устойчивостта на Съюза спрямо външни сътресения и адаптиране на общественото поведение с оглед на ЦУР.*

Области на интервенция: Наука за климата и решения в областта на климата; енергийни доставки; енергийни системи и мрежи сгради и промишлени съоръжения *в прехода към чиста енергия* общности и градове; конкурентоспособност на промишлеността в областта на транспорта; *чисти, безопасни и физически достъпни* транспорт и мобилност интелигентна мобилност; съхраняване на енергия.

- е) Клъстер „Храни, *биоикономика*, природни ресурси, *селско стопанство и околна среда*“; Опазване *на околната среда*, възстановяване, устойчиво управление и използване на природни и биологични ресурси от сушата, *вътрешните води* и морето, *за да се спре загубата на биологично разнообразие*, за осигуряване на продоволствената и хранителната сигурност *за всички* и преход към нисковъглеродна кръгова икономика с ефикасно използване на ресурсите *и устойчива биоикономика.*

Области на интервенция: Наблюдение на околната среда; биологично разнообразие и **природни ресурси**; селско стопанство, горско стопанство и селски райони; морета, океани и **вътрешни води**; продоволствени системи; иновационни системи, основаващи се на биотехнологии в **биоекономика на ЕС**; кръгови системи.

ж) Преки действия на Съвместния изследователски център (JRC) извън ядрената област: Създаване на висококачествени научни доказателства, които да се използват за **ефикасни и достъпни** качествени публични политики. **За** новите инициативи и предложения за законодателство на ЕС **са необходими** прозрачни, всеобхватни, балансирани и **смислено представени** научни основания, а **за** изпълнението на политиките **е необходимо измерване и наблюдение на свързаните с тях** данни. JRC ще предоставя на политиките на Съюза независими научни данни и техническа подкрепа през целия цикъл на политиката. JRC ще насочи своите научни изследвания към политическите приоритети на ЕС.

Области на интервенция: Здравеопазване; **култура, творчество и приобщаващо общество**; **Гражданска сигурност за обществото**; цифрова сфера, промишленост и **космическо пространство**; климат, енергия и мобилност; храни, **биоекономика**, природни ресурси, **селско стопанство и околна среда**; подкрепа за функционирането на вътрешния пазар и икономическото управление на Съюза; подкрепа за държавите членки при прилагане на законодателството и разработване на стратегии за интелигентна специализация; аналитични инструменти и методи за създаването на политики; управление на знанията; трансфер на знания и технологии; подкрепа от страна на науката за платформи на политиките.

(3) Стълб III „**Иновативна Европа**“

В съответствие с член 4 този стълб ■ насърчава всички форми на иновации, включително **нетехнологичните иновации, на първо място в рамките на МСП, включително на новосъздадени предприятия, чрез улесняване на технологичното развитие, представянето и предаването на знания**, и ■ ускорява **внедряването** на новаторски решения чрез изброените по-долу дейности. Той ■ съдейства също така за

другите специфични цели на програмата, описани в член 3. *ЕСИ ще работи основно посредством два инструмента: инструмента „Изследвач“, прилаган главно чрез съвместни научни изследвания, и инструмента „Ускорител“.*

- а) Европейски съвет по иновациите: *съсредоточава се основно върху водещите до пробив и революционните иновации, като насочва вниманието си по-специално към създаващите нови пазари иновации, като подкрепя същевременно всички видове иновации, включително поетапните.*

Области на интервенция: Инструмент „Изследвач“ за *авангардни научни изследвания*, който подкрепя бъдещи и нововъзникващи технологии, водещи до пробив и *създаващи пазари, и/или „дълбоки“ технологии*; инструментът „Ускорител“, който има за цел да се преодолее недостигът от финансиране между крайните етапи на *научноизследователските и* иновационните дейности и възприемането на иновациите от пазара, за ефективно внедряване на водещи до пробив иновации, които създават нови пазари, и за разрастване на дружества, когато пазарът не предоставя надеждно финансиране; ■ допълнителни дейности на ЕСИ, като например награди, стипендии и бизнес услуги с добавена стойност.

- б) Европейски иновационни екосистеми

Области на интервенция: *Дейностите ще включват по-специално свързване, където е уместно в сътрудничество с ЕИТ, с ■ национални и регионални участници в областта на иновациите и подкрепа за прилагането на съвместни трансгранични иновационни програми от държавите членки, регионите и асоциираните държави — от обмен на опит и знания относно регулирането на иновациите до* усъвършенстване на междуличностните умения в областта на иновациите и научноизследователските и иновационни действия, *включително отворените или водените от потребителите иновации* — за да се повиши ефективността на европейската система за иновации. Това *следва да се изпълнява във взаимодействие, inter alia, с* подпомагането по линия на ЕФРР за иновационни екосистеми и междурегионални партньорства по теми, свързани с интелигентната специализация.

- в) Европейски институт за иновации и технологии

Области на интервенция: *Устойчиви* иновационни екосистеми в цяла Европа; *иновационни и предприемачески* умения в перспективата на учене през целия живот, *включително повишаване на капацитета на висшите учебни заведения в Европа*; **■** нови решения за пазара за справяне с глобалните **■** предизвикателства; полезни взаимодействия и добавена стойност в рамките на „Хоризонт Европа“.

- (4) Част *„Разширяване на участието* и укрепване на европейското научноизследователско пространство“

■ *С този стълб се преследват конкретните цели, посочени в член 3, параграф 2, буква г), чрез изброените по-долу дейности. Той съдейства също така за другите специфични цели на програмата, описани в член 3. Тази част се намира в основата на цялата програма и ще подпомага **привличането на таланти, насърчаването на движението на мозъци и предотвратяването на изтичането на мозъци**, за една Европа, която се основава в по-голяма степен на знанието и иновациите, зачита равенството между половете и стои начело на световната конкуренция, **като стимулира транснационалното сътрудничество и** по този начин **оптимизира** националните предимства и потенциал в **цяла Европа в** рамките на едно добре функциониращо европейско научноизследователско пространство (ЕНП), в което знанията и висококвалифицираната работна ръка се движат свободно **и по балансиран начин**, резултатите от научните изследвания и иновациите се **разпространяват широко и** се разбират и ползват с доверие от страна на информираните граждани и са в услуга на обществото като цяло, а политиката на ЕС, по-специално в областта на научните изследвания и иновациите, се основава на висококачествени научни доказателства.*

Той също така подпомага дейности, насочени към подобряване на качеството на предложенията от правни субекти от държави членки с по-слаби резултати в областта на научните изследвания и иновациите, например професионални предварителни проверки и консултации във връзка с предложенията, и насърчаване на дейностите на националните звена за контакт в подкрепа за създаването на международни мрежи, както и дейности, насочени към подпомагане на правни субекти от държави членки с по-слаби резултати в областта на научните изследвания и иновациите да се присъединят към вече

избрани съвместни проекти, в които не участват правни субекти от тези държави членки.

Области на интервенция: *Разширяване на участието и разпространение* на високи научни постижения, *включително чрез формиране на екипи, изграждане на връзки, катедри на ЕНП, европейско сътрудничество в областта на науката и технологиите (COST), инициативи за високи научни постижения и дейности за насърчаване на „движението на мозъци“; реформиране и засилване на европейската система за научни изследвания и иновации, включително например чрез подкрепа за реформите в националните политики в областта на научните изследвания и иновациите, осигуряване на привлекателна кариерна среда за изследователите и подкрепа за равенството между половете и гражданската наука.*

ПРИЛОЖЕНИЕ Ia

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОГИИ (EIT)

При изпълнението на дейностите от програмата на EIT се прилага следното:

3.1. Обосновка

Както ясно се посочва в доклада на Групата на високо равнище за постигането на максимално въздействие от програмите на ЕС за научни изследвания и иновации (Групата на високо равнище „Лами“), пътят напред е да се „образоваме за бъдещето и да инвестираме в хора, които ще осъществят промяната“. По-специално европейските ***висши учебни заведения*** са приканени да стимулират предприемачеството, да разрушават междудисциплинарните граници и да институционализират силното ***интердисциплинарно*** сътрудничество между академичните и промишлените среди. Според последните проучвания достъпът до талантиви кадри е засега най-важният фактор, който влияе на избора на място от европейските новосъздадени предприятия. Възможностите за образование и обучение ***и развитието на творчески умения*** изпълняват ключова роля в изграждането на бъдещи иноватори и в развитието на способностите на съществуващите такива да разраснат бизнеса си до по-успешни нива. Основни съставки за развиването на иновационна екосистема са достъпът до талантиви предприемачи и до професионални услуги, капитал и пазари на равнището на ЕС, както обединяването на ключови участници в областта на иновациите около обща цел. Необходимо е да се координират усилията в целия ЕС, за да се създаде критична маса от взаимосвързани предприемачески клъстери и екосистеми в целия ЕС;

Днес EIT е най-голямата интегрирана иновационна екосистема на Европа, която обединява партньори от бизнеса, научноизследователските среди, образованието и извън тях. EIT ще продължи да подкрепя своите общности на знание и иновации (ОЗИ), които представляват широкомащабни европейски партньорства, които работят по конкретни глобални предизвикателства, и ще укрепва иновационните екосистеми около тях. Той ще осъществява това, като подпомага интегрирането на образованието, научните изследвания и новаторството, които следват най-високите стандарти, като така ще създава благоприятни условия за иновации, и като насърчава и подкрепя предприемачи от ново поколение и стимулира

създаването на иновативни дружества в тясно взаимодействие и взаимно допълване с Европейския съвет по иновациите.

Навсякъде в Европа все още са нужни усилия за развиването на екосистеми, в които лесно да си взаимодействат изследователи, иноватори, промишлени сектори и държавни администрации. Иновационните екосистеми всъщност все още не работят оптимално по редица причини:

- Взаимодействието между участниците в иновациите все още е препятствано от организационните, регулаторни и културни бариери помежду им;
- Усилията за укрепването на иновационните *екосистеми* все още *се нуждаят* от координация и ясен фокус върху конкретни цели и въздействие.

С цел преодоляване на бъдещите *обществени* предизвикателства, възползване от възможностите за нови технологии и принос към *щадящия околната среда и устойчив* икономически растеж, работните места, конкурентоспособността и благосъстоянието на гражданите на Европа, е необходимо допълнително да се засили капацитетът за иновации на Европа посредством: *укрепване на съществуващата и насърчаване на създаването на нова среда, благоприятна за сътрудничество и иновации; укрепване на капацитета за иновации на академичния и научноизследователския сектор; подкрепа за новото поколение предприемачи; стимулиране на създаването и развитието на иновативни проекти, както и повишаване на видимостта и осведомеността относно финансираните от ЕС научноизследователски и иновационни дейности, по-специално по отношение на финансирането от ЕИТ, сред широката общественост.*

Характерът и мащабът на свързаните с иновациите предизвикателства изискват свързване и мобилизиране на действащите лица и ресурсите в европейски мащаб, като се поощрява трансграничното сътрудничество. Необходимо е да се премахне изолацията по дисциплини и по вериги за създаване на стойност, както и да се насърчи създаването на благоприятна среда за ефективен обмен на знания и експертен опит с цел развитие и привличане на талантиливи предприемачи. *Стратегическата иновационна програма на ЕИТ гарантира съгласуваност с предизвикателствата на „Хоризонт Европа“, както и взаимно допълване с Европейския съвет по иновациите.*

3.2. Области на интервенция

3.2.1. Устойчиви иновационни екосистеми в цяла Европа

В съответствие с регламента за ЕИТ и стратегическата иновационна програма на ЕИТ, ЕИТ ще играе важна роля за укрепването на устойчивите, **основани на предизвикателствата** иновационни екосистеми в цяла Европа. По-специално, ЕИТ ще продължи да действа най-вече чрез своите общности на знание и иновации (ОЗИ), широкомащабните европейски партньорства, които работят по конкретни обществени предизвикателства. Той ще продължи да усъвършенства иновационните екосистеми около тях, като **ги отваря и като** насърчава интеграцията на научноизследователската дейност, новаторството и образованието. Освен това ЕИТ ще **укрепва иновационните екосистеми** в цяла Европа, като разширява своята Регионална иновационна схема (EIT-RIS). ЕИТ ще работи с иновационни екосистеми, които демонстрират висок потенциал за иновация, на базата на стратегия, тематична съгласуваност и **предвидено** въздействие, в близко взаимодействие със стратегиите и платформите за интелигентна специализация.

- Повишаване на ефективността **и на отвореността към нови партньори** на съществуващите общности на знание и иновации, **улесняване на прехода към финансова самостоятелност в дългосрочен план** и **анализиране на необходимостта от** създаване на нови такива **за справяне с глобалните предизвикателства**. **Конкретните** тематични области **ще бъдат определени в Стратегическата иновационна програма, като се вземе предвид стратегическото планиране;**
- Ускоряване на високите постижения в региони на държави, **определени в Стратегическата иновационна програма в тясно сътрудничество със структурните фондове и други съответни програми на ЕС за финансиране, когато е целесъобразно.**

2.2. Иновационни **и предприемачески** умения от гледна точка на ученето през целия живот, **включително повишаване на капацитета на висшите учебни заведения в цяла Европа**

Образователните дейности на ЕИТ ще се разширяват с цел насърчаване на иновациите и предприемачеството чрез **целенасочено** образование и обучение. Засиленият акцент

върху развитието на човешкия капитал ще се основава на разширяването на съществуващите образователните програми на ОЗИ на ЕИТ, с цел да продължават да предлагат на студентите и професионалистите висококачествени учебни програми, базирани на иновации, **творчество** и предприемачество, в съответствие по-специално със стратегията на ЕС в областта на промишлеността и уменията. Тук могат да участват изследователи и иноватори, подпомагани по други части на „Хоризонт Европа“, особено по МСК. ЕИТ ще подпомага и **модернизирането** на **висшите учебни заведения в цяла Европа** и тяхната интеграция в иновационните екосистеми чрез стимулиране и увеличаване на предприемаческия им потенциал и капацитет и насърчаването им по-добре да предвиждат изискванията за нови умения.

- Разработване на иновативни учебни програми, които отчитат бъдещите потребности на **обществото и** промишлеността, междудисциплинарни програми, предлагани на студентите, предприемачите и специалистите в цяла Европа и извън нея, когато специализираните знания и специфичните за секторите знания се съчетават с **иновационни и предприемачески** умения, като например високотехнологични умения в **областта на цифровите и устойчивите ключови** базови технологии;
- Укрепване и разширяване на обозначението ЕИТ с цел повишаване на **видимото присъствие и признанието на ЕИТ**, на образователните програми, основани на партньорства между различните висши учебни заведения, научноизследователски центрове и предприятия, **като същевременно се повишава качеството като цяло чрез** предлагане на учебни програми за учене чрез практика и **целенасочено** предприемаческо обучение и международна, междуинституционална и междусекторна мобилност;
- Развитие на капацитета на сектора за висше образование за иновации и предприемачество, като се използва **и насърчава** експертният опит на общността на ЕИТ за свързване на образование, научни изследвания и бизнес;
- Укрепване на ролята на общността от бивши възпитаници на ЕИТ като пример за подражание за новите студенти и влиятелно средство за комуникация на въздействието на ЕИТ;

2.3. Нови решения за пазара *за справяне с глобалните предизвикателства*

ЕИТ ще улеснява, ще дава възможност **и ще награждава** предприемачите, иноваторите, **изследователите**, преподавателите, студентите и други участници областта на иновациите, **като същевременно гарантира интегрирането на принципа на равенство между половете, в съвместната им работа** в междудисциплинарни екипи, **които генерират** идеи и **ги превръщат както** в поетапни, така и в революционни иновации. Дейностите ще се характеризират с отворен иновационен и трансграничен подход с акцент върху включването на съответни дейности от Триъгълника на знанието, които са необходими за техния успех (напр. популяризаторите на даден проект могат да подобрят достъпа си до: специално квалифицирани висшисти, **водещи потребители**, новосъздадени предприятия с иновативни идеи, предприятия извън вътрешния пазар със съответни допълващи активи и т.н.).

- Подкрепа за разработването на нови продукти, услуги **и пазарни възможности**, за които участниците в Триъгълника на знанието ще си сътрудничат **за намиране на решения на глобални предизвикателства**;
- **Пълно интегриране на цялата верига за създаване на стойност в областта на иновациите: от студента до предприемача, от идеята до продукта, от лабораторията до клиента. Това включва подкрепа за новосъздадените предприятия и за разрастващите се предприятия.**
- Предоставяне на услуги и подкрепа на високо равнище на иновативни предприятия, включително техническа помощ за фината настройка на продукти или услуги, наставничество по същество, подкрепа за привличане на целеви клиенти и набиране на капитал с цел бързо достигане на пазара и ускоряване на растежа им.

3.2.4. Полезни взаимодействия и добавена стойност в „Хоризонт Европа“

ЕИТ ще увеличи усилията си за мобилизиране на полезните взаимодействия и взаимното допълване между **съществуващи ОЗИ и с** различни участници и инициативи на равнището на ЕС и на глобално равнище и ще разшири своята мрежа от сътрудничащи си организации на стратегическо и оперативно ниво, **като същевременно избягва дублирането.**

- *Тясно* сътрудничество с EIC и InvestEU при рационализирането на подпомагането (финансиране и услуги), която се предлага на иновативните предприятия на етапите на създаване и на разрастване на предприятието, особено чрез ОЗИ;
- Планиране и изпълнение на дейностите на ЕИТ с цел максимално оползотворяване на полезните взаимодействия и взаимното допълване *с други части на програмата*;
- Ангажиране с държавите — членки на ЕС, както на национално, така и на регионално равнище, започване на структуриран диалог и координиране на усилията за използване на полезните взаимодействия с **■** национални и регионални инициативи, *включително стратегии за интелигентна специализация, като се разглеждат и възможностите за прилагане на европейските иновационни екосистеми* с цел определяне, споделяне и разпространение на *най-*добрите практики и поуки;
- *Споделяне и разпространение на иновативните практики и знания в цяла Европа и отвъд нейните граници с цел допринасяне за политиката в областта на иновациите в Европа в координация с други части от „Хоризонт Европа“;*
- Осигуряване на принос към обсъждането на иновационната политика и към *формулирането и* прилагането на политическите приоритети на ЕС чрез непрекъснатата работа със съответните служби на Европейската комисия, други програми на ЕС и заинтересованите страни по тях, както и допълнително изследване на възможностите в рамките на инициативите за прилагане на политиките;
- Използване на полезните взаимодействия с други програми на ЕС, *включително с тези*, подпомагащи развитието на човешкия капитал и иновациите (напр. COST, ЕСФ+, ЕФРР, Еразъм+, „Творческа Европа“ и COSME плюс/единен пазар, InvestEU);
- Изграждане на стратегически съюзи с ключови субекти в областта на иновациите на равнището на ЕС и на международно равнище, и подпомагане на ОЗИ с цел сътрудничество и връзки с основни партньори от Триъгълника на знанието от трети държави с цел отваряне на нови пазари за подпомагани от ОЗИ решения и привличане на *финансиране и* таланти от други страни. *Участието на трети държави се насърчава, като се зачитат принципите на реципрочност и взаимна полза.*

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПАРТНЬОРСТВА

Подборът *и* изпълнението, мониторингът, оценката и постепенното прекратяване *или подновяването* на европейските партньорства се извършват въз основа на следните критерии:

1) Подбор

Представяне на доказателства, че европейското партньорство е по-ефективно при постигане на съответните цели на програмата *благодарение на привличането и ангажирането на партньори*, по-специално в осигуряването на ясно въздействие за ЕС и неговите граждани, особено с оглед на отговаряне на глобалните предизвикателства и целите на научните изследвания и иновациите, осигуряване на конкурентоспособността на ЕС, *на устойчивост* и на принос за укрепването на европейското научноизследователско и иновационно пространство и, *по целесъобразност*, на международните ангажименти.

В случай на институционализирани европейски партньорства, създадени в съответствие с член 185 от ДФЕС, е задължително участието на най-малко **40%** от държавите — членки на ЕС.

- б) Съгласуваност и полезни взаимодействия на европейското партньорство в рамките на научните изследвания и иновациите на ЕС *при възможно най-стриктно спазване на правилата на „Хоризонт Европа“*;
- в) Прозрачност и отвореност на европейското партньорство по отношение на определянето на приоритетите и целите *във връзка с очакваните резултати и въздействия, както и във връзка с участието* на партньорите и заинтересованите страни *от цялата верига на стойността, от* различните сектори, *среди и дисциплини*, включително на международно равнище, когато това е приложимо *и не вреди на европейската конкурентоспособност; ясни условия за насърчаване на участието на МСП и за разпространение и използване на резултатите, по-специално от МСП, включително чрез организации посредници*;

г) Предварителна демонстрация на допълняемостта и насочеността на европейското партньорство, включително обща **стратегическа** визия за неговите цели. Тази визия включва по-специално:

- определяне на измерими очаквани **резултати, продукти** и въздействия в рамките на конкретен график, включително ключова икономическа **и/или обществена** стойност за **Съюза**;
- демонстрация на очакваните качествени и **значими** количествени ефекти на ливъридж, **включително метод за измерване на ключовите показатели за качество**;
- подходи за осигуряване на гъвкавост на изпълнението и за приспособяване към променящите се нужди на политиката, обществото **и/или** пазара, или към напредъка на науката **за повишаване на съгласуваността на политиките на регионално и национално равнище, както и на равнището на ЕС**;
- стратегия за оттегляне и мерки за постепенното прекратяване **на участието в програмата**.

д) Предварителна демонстрация на дългосрочния ангажимент на партньорите, включително минимален дял на публични и/или частни инвестиции.

В случай на институционализирано европейско партньорство, **установено в съответствие с член 185 или член 187 от ДФЕС**, финансовите вноски и/или вноските в натура от партньорите, различни от Съюза, ще бъдат равни на най-малко 50% и може да достигнат до 75% от общите поети бюджетни задължения на европейското партньорство. За всяко **такова** институционализирано европейско партньорство част от приноса от страна на партньорите, различни от Съюза, ще бъде под формата на финансови вноски. **За партньори, различни от Съюза и участващите държави, финансовите вноски следва да бъдат насочени на първо място към покриване на административните разходи, както и към координирането и подкрепата на други неконкурентни дейности.**

да) **В съгласие с регионалните органи ЕФРР се приема за частично национално участие в действията по съфинансиране на програмата с участието на държави членки.**

2) Изпълнение:

- а) Системен подход, който гарантира **активното участие на държавите членки на ранен етап и** постигането на очакваните въздействия на европейското партньорство чрез гъвкаво прилагане на съвместни действия **с висока европейска добавена стойност също** излизащи извън рамките на съвместни покани за предложения за научноизследователски и иновационни дейности, включително свързаните с възприемането от пазара, нормативната уредба и политиката.
- б) Подходящи мерки, които гарантират непрекъснато отворения характер на инициативата и прозрачността при изпълнението, особено за определяне на приоритетите и за участие в поканите за предложения, **информацията относно функционирането на управлението**, видимо присъствие на Съюза, комуникационни и информационни мерки, разпространение и използване на резултатите, включително ясна стратегия за свободен достъп/потребителска стратегия по веригата на стойността; **подходящи мерки за информиране на МСП и насърчаване на тяхното участие;**
- в) Координация и/или съвместни дейности с други съответни инициативи в областта на научните изследвания и иновациите **за осигуряване на оптимално равнище на взаимовръзки и гарантиране на** ефективно взаимодействие, **наред с другото за преодоляване на възможните препятствия пред изпълнението на национално равнище и за повишаване на ефективността на разходите;**
- г) ■ Ангажименти ■ за **финансови вноски и/или вноски в натура** от всеки партньор **в съответствие с националните разпоредби** през целия срок на действие на инициативата;
- д) В случай на институционализирано европейско партньорство, достъп на Комисията до резултатите и до друга информация, свързана с действието, за целите на разработването, изпълнението и мониторинга на политиките или програмите на Съюза.

- 3) Мониторинг:
- а) Система за мониторинг в съответствие с изискванията, определени в член 45, с цел проследяване на напредъка в осъществяването на конкретните цели на политиката, резултати и ключови показатели за качество на изпълнението, които позволяват текуща оценка на постиженията, въздействието и потенциалните нужди от коригиращи мерки;
 - б) *Периодично* целенасочено докладване на количествените и качествените ефекти на ливъридж, включително по отношение на финансовите вноски и вноските в натура, *за които са поети ангажimenti или които са действително предоставени*, видимостта и мястото в международен контекст, както и въздействието върху свързаните с научните изследвания и иновациите рискове на инвестициите от частния сектор;
 - в) *Подробна информация за процеса на оценяване и за резултатите от всички покани за предложения в рамките на партньорства, която се предоставя своевременно за ползване в достъпна обща електронна база данни.*
- 4) Оценка, постепенно прекратяване и подновяване:
- а) Оценка на въздействията, постигнати на съюзно и национално равнище във връзка с определените цели и ключови показатели за качество на изпълнението, която се използва за посочената в член 47 оценка на програмата, включително оценка на най-ефективния начин на интервенция чрез политиката за евентуално бъдещо действие; и мястото на евентуалното подновяване на дадено европейско партньорство в общия контекст на европейските партньорства и неговите приоритети във връзка с политиката.
 - б) *При липса на подновяване*, подходящи мерки, осигуряващи постепенното прекратяване *на финансирането от рамковата програма* в съответствие с предварително договорените условия и срокове *с правно* ангажираните партньори, без да се засяга възможността за продължаване на транснационалното финансиране по линия на национални програми или други програми на Съюза *и без да се засягат частните инвестиции и текущите проекти.*

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПОЛЕЗНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С ДРУГИ ПРОГРАМИ

1. Полезните взаимодействия с Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (обща селскостопанска политика — ОСП) ще гарантират, че:

а) потребностите от научни изследвания и иновации на селскостопанския сектор и селските райони в ЕС се определят по-специално в рамките на Европейското партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост“¹ и се отразяват в процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите по програмата, както и в работните програми;

б) ОСП използва по най-добър начин резултатите от научните изследвания и иновациите и насърчава използването, прилагането и внедряването на новаторски решения, включително произтичащи от проекти, които са финансирани по линия на рамковите програми за научни изследвания и иновации и от Европейското партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост“ *и съответните общности на знанието и иновациите на ЕИТ*;

в) ЕЗФРСР подпомага възприемането и разпространението на знания и решения, които произтичат от резултатите от програмата и водят до по-динамичен селскостопански сектор и до нови възможности за развитие на селските райони.

2. Полезните взаимодействия с Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) ще гарантират, че:

а) програмата и ЕФМДР са взаимосвързани до голяма степен, тъй като потребностите на ЕС от научни изследвания и иновации в областта на мореплаването и морската политика се реализират посредством процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата;

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно Европейското партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост“ (COM(2012) 79 final).

б) ЕФМДР подкрепя разгръщането на нови технологии и новаторски продукти, процеси и услуги, и по-специално тези, които произтичат от програмата в областта на мореплаването и морската политика; ЕФМДР също така насърчава събирането на теренни данни, а чрез тяхната обработка се разпространяват съответните действия, подпомагани по линия на програмата, което от своя страна допринася за изпълнението на общата политика в областта на рибарството, морската политика на ЕС, международното управление на океаните, **както и международните ангажименти.**

3. Полезните взаимодействия с Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) ще гарантират, че:

а) механизмите за комбинирано финансиране по линия на ЕФРР и програмата „**Хоризонт Европа**“ се използват за подпомагане на дейности, осигуряващи връзка между **регионалните оперативни програми**, стратегиите за интелигентна специализация и международните високи постижения в областта на научните изследвания и иновациите, в т.ч. съвместни трансрегионални/транснационални програми и общоевропейски научноизследователски инфраструктури, с цел укрепване на европейското научноизследователско пространство;

аа) **средствата по линия на ЕФРР могат да бъдат прехвърляни на доброволна основа в подкрепа на дейности по програмата, по-специално на „Печата за високи постижения“;**

б) ЕФРР се съсредоточава, наред с другото, върху развитието и укрепването на регионалните и местните научноизследователски и иновационни екосистеми и трансформацията на промишлеността, включително подкрепата за възприемането на резултатите и разгръщането на нови технологии и новаторски решения от рамковите програми за научни изследвания и иновации чрез ЕФРР;

ба) **съществуващите регионални екосистеми, мрежите на платформите и регионалните стратегии са засилени.**

4. Полезните взаимодействия с Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) ще гарантират, че:

- а) чрез национални или регионални програми ЕСФ+ може да включи и да разпространява за широко използване иновативни учебни планове, подкрепяни от програмата, за да се предоставят на хората умения и компетентности, необходими за работните места в бъдеще;
- б) мерките за допълнително финансиране по линия на ЕСФ+ може да се използват *доброволно* в подкрепа на дейности *на програмата, които насърчават* развитието на човешкия капитал в областта на научните изследвания и иновациите с цел укрепване на европейското научноизследователско пространство; [Изм. 148]
- в) направление „Здравеопазване“ на ЕСФ+ включва иновативни технологии и нови бизнес модели и решения, по-специално произтичащи от програмите, с цел допринасяне за постигането на иновативни, ефикасни и устойчиви здравни системи на държавите членки и улесняване на достъпа до по-качествено и по-безопасно здравно обслужване за гражданите на Европа.

5. Полезните взаимодействия с Механизма за свързване на Европа (MCE) ще гарантират, че:

- а) нуждите от научни изследвания и иновации в областта на транспорта, енергетиката и в цифровия сектор в ЕС се определят и отразяват в процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата;
- б) в рамките на MCE се подкрепя широкомащабното разгръщане и внедряване на иновативни технологии и решения в областта на транспорта, енергетиката и цифровата физическа инфраструктура, и по-специално такива, които произтичат от рамковите програми за научни изследвания и иновации;
- в) обменът на информация и данни между рамковата програма и проекти по линия на MCE ще бъде улеснен — например чрез изтъкване на

технологии от рамковата програма с висока пазарна готовност, които могат да се разгърнат още повече чрез Механизма за свързване на Европа.

6. Полезните взаимодействия с Програмата за цифрови технологии в Европа ще гарантират, че:

а) като се има предвид, че няколко тематични области, обхванати от програмата и от Програмата за цифрови технологии в Европа, се доближават, видът на действията, които ще бъдат подпомагани, очакваните от тях крайни продукти и тяхната логика на интервенция са различни и се допълват взаимно;

б) нуждите от научни изследвания и иновации, свързани с цифровите аспекти, се определят и отразяват в стратегическите планове за научни изследвания и иновации в рамките на програмата; това включва научни изследвания и иновации в областта на високопроизводителните изчислителни технологии, изкуствения интелект, киберсигурността, **технологиите на разпределения регистър, квантовите технологии,** съчетаването на цифровите технологии с други базови технологии и нетехнологични иновации; подкрепя за разрастването на дружествата, които въвеждат водещи до пробив иновации (много от които ще съчетават цифрови и физически технологии); интегриране на цифровите технологии във всички компоненти на стълба „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на **европейската промишленост**“; както и подкрепя за цифровите научноизследователски инфраструктури;

- в) Програмата за цифрови технологии в Европа се съсредоточава върху широкомащабен цифров капацитет и изграждане на инфраструктура във високопроизводителните изчислителни технологии, изкуствения интелект, киберсигурността, **технологиите на разпределения регистър, квантовите технологии** и специализираните умения в областта на цифровите технологии и има за цел широкото възприемане и внедряване в цяла Европа на важни съществуващи или изпитани иновативни цифрови решения в рамките на ЕС в области от обществен интерес (като например здравеопазването, публичната администрация, правосъдието и образованието) или при неефективност на пазара (като например цифровизация на предприятията и особено на малките и средните предприятия); Програмата за цифрови технологии в Европа се изпълнява главно чрез координирани и стратегически инвестиции с държавите членки (по-специално чрез съвместни обществени поръчки) в цифров капацитет, който да се споделя в цяла Европа и в действията на равнище ЕС в подкрепа на оперативната съвместимост и стандартизацията като част от развитието на цифровия единен пазар;
- г) капацитетът и инфраструктурата на Програмата за цифрови технологии в Европа се предоставят на разположение на научноизследователската и иновационната общност, включително за подпомагани по линия на програмата дейности, които включват изпитвания, експерименти и демонстрационни дейности във всички сектори и дисциплини;
- д) новите цифрови технологии, разработени в рамките на програмата, постепенно ще бъдат възприети и внедрени от Програмата за цифрови технологии в Европа;
- е) инициативите на програмата за разработване на учебни планове за придобиване на умения и компетенции, включително за тези, които са предоставени на центровете за съвместно ползване на **общностите за знание и иновации** към Европейския институт за иновации и технологии, се допълват от изграждането на капацитет от специализирани умения в областта на цифровите технологии, с подкрепата по линия на Програмата за цифрови технологии в Европа;

ж) стабилните механизми за координация за стратегическо програмиране и оперативните процедури за двете програми са съгласувани помежду си и техните управленски структури включват съответните служби на Комисията, както и други лица, засегнати от различните части на съответните програми.

7. Полезните взаимодействия с Програмата за единния пазар ще гарантират, че:

а) Програмата за единния пазар е насочена към преодоляване на проблеми, свързани с неефективност на пазара, която засяга малките и средните предприятия, и ще насърчава предприемачеството, създаването на предприятия и техния растеж. Програмата за единния пазар и действията **както на EIT, така и** на бъдещия Европейски съвет по иновациите изцяло се допълват взаимно по отношение на иновативните предприятия, както и в областта на услугите за подпомагане на МСП, по-специално там, където пазарът не предоставя надеждно финансиране;

б) мрежата „Enterprise Europe“ може да служи, като други съществуващи структури за подкрепа на МСП (напр. национални центрове за контакт, агенции за иновации, **цифрови иновационни центрове, центрове за компетентност, сертифицирани инкубатори**), за предоставяне на услуги за подкрепа в рамките на **програмата „Хоризонт Европа“ и с участието на** Европейския съвет по иновациите.

8. Полезните взаимодействия с Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE), ще гарантират, че:

Потребностите от научни изследвания и иновации с цел справяне с екологичните, климатичните и енергийните предизвикателства в ЕС се определят и отразяват в процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата. LIFE ще продължи да действа като катализатор за прилагането на политиката и законодателството на ЕС в областта на околната среда, климата и енергетиката, включително чрез възприемане и прилагане на резултатите от научните изследвания и иновациите по програмата, и ще подпомага тяхното внедряване в национален и (между)регионален мащаб, когато това може да помогне за решаване на проблемите в областта на околната среда, климата и прехода към чиста

енергия. По-специално, LIFE ще продължи да стимулира полезните взаимодействия с програмата чрез отпускането на премия в хода на оценката за предложения, които включват използването на резултатите от програмата. Стандартните проекти по LIFE ще подпомогнат разработването, изпитването или демонстрирането на подходящи технологии или методики за прилагането на политиката на ЕС в областта на околната среда и климата, които впоследствие да могат да бъдат внедрени в широк мащаб и които са финансирани от други източници, включително по линия на програмата. **EIT, както и бъдещият Европейски съвет** по иновациите в рамките на програмата може да **осигуряват** подкрепа за разширяването на мащаба и пускането на пазара на нови водещи до пробив идеи, които могат да произтичат от изпълнението на проекти по програма LIFE.

9. Полезните взаимодействия с програма „Еразъм“ ще гарантират, че:

- а) комбинираните ресурси от програмата и от програма „Еразъм“ се използват за подпомагане на дейности, насочени към укрепване и модернизиране на европейските висши учебни заведения. Програмата ще допълва подкрепата от програма „Еразъм“ за инициативата за европейските университети, и по-специално нейната научноизследователска част, в рамките на разработването на нови съвместни и интегрирани дългосрочни и устойчиви стратегии за образование и научни изследвания и иновации, основани на трансдисциплинарни и междусекторни подходи за превръщане на триъгълника на знанията в реалност и даване на импулс на икономическия растеж; **образователните дейности на EIT биха могли да бъдат както вдъхновяващи за инициативата за европейските университети, така и взаимосвързани с нея.**
- б) програмата и програма „Еразъм“ ще засилят интеграцията на образованието и научноизследователската дейност чрез улесняване на висшите учебни заведения при формулирането и създаването на общи образователни, научноизследователски и иновационни стратегии, обезпечаване на преподаването с информация за най-новите открития и практики в научните изследвания за предлагане на по-активен опит в

научните изследвания за всички студенти и кадри в областта на висшето образование, и по-специално изследователите, и подкрепа на други дейности, които интегрират висшето образование, научните изследвания и иновациите.

10. Ползните взаимодействия с Европейската космическа програма ще гарантират, че:

(а) нуждите от научни изследвания и иновации в свързаните с космическото пространство сектори нагоре и надолу по веригата в рамките на ЕС се определят и отразяват в процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата; действията, свързани с научни изследвания в областта на космическото пространство и осъществявани по линия на „Хоризонт Европа“, по отношение на поръчките и на допустимостта на субектите се изпълняват в съответствие с разпоредбите на Космическа програма, когато е целесъобразно;

б) данните и услугите в областта на космическото пространство, предоставени като обществено благо от Европейската космическа програма, се използват за разработване на водещи до пробиви решения чрез научноизследователска дейност и иновации, включително в Рамковата програма, по-специално за устойчиви храни и природни ресурси, наблюдение на климата, интелигентни градове, автоматизирани превозни средства, сигурност, справяне с бедствия;

в) услугите за достъп до данни и информация по програма „Коперник“ допринасят за Европейския облак за отворена наука, като по този начин се улеснява достъпът до данни по „Коперник“ за научни работници и изследователи; научноизследователските инфраструктури, по-специално мрежи за наблюдение *in situ*, представляват основни елементи от инфраструктурата за наблюдение *in situ*, позволяващи услуги по програма „Коперник“, и в резултат на това се ползват от информацията, създадена от услугите по програма „Коперник“.

11. Ползните взаимодействия с Инструмента за съседство, развитие и международно сътрудничество (наричан по-долу за краткост „Външният инструмент“) ще гарантират, че научноизследователските и иновационните

дейности на програмата с участието на трети държави и целенасочените действия за международно сътрудничество се стремят към съответствие и съгласуваност с успоредни действия, насочени към възприемане от пазара и изграждане на капацитет в рамките на направления на Външния инструмент, въз основа на съвместно определяне на нуждите и на областите на интервенция в процеса на общото стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата.

12. Ползните взаимодействия с фонд „Вътрешна сигурност“ и с инструмента за управление на границите като част от Фонда за интегрирано управление на границите ще гарантират, че:

- а) нуждите от научни изследвания и иновации в сферата на сигурността и интегрираното управление на границите се определят и отразяват в процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите в рамките на програмата;
- б) фонд „Вътрешна сигурност“ и Фондът за интегрирано управление на границите подпомагат внедряването на нови иновативни технологии и решения, и по-специално тези, които произтичат от рамковите програми за научни изследвания и иновации в областта на научноизследователската и иновационна дейност по сигурността.

13. Ползните взаимодействия с фонда InvestEU ще гарантират, че:

- а) програмата, чрез собствения си бюджет, осигурява смесено финансиране по линия на „Хоризонт Европа“ и на ЕСИ за новатори, които се характеризират с високо равнище на риск и за които пазарът не предоставя съответното надеждно и устойчиво финансиране, като в същото време предвижда подходяща координация в подкрепа на ефективното изпълнение и управление на частното финансиране като част от смесеното финансиране чрез фондове и посредници, подпомагани по линия на InvestEU;
- б) финансовите инструменти за научни изследвания и иновации и за МСП са групирани заедно във фонд InvestEU, по-конкретно чрез специален тематичен компонент за научни изследвания и иновации, както и чрез

продукти, внедрявани в рамките на предназначения за иновационни дружества компонент на МСП, като по този начин се спомага и за постигане на целите на програмата. ***Ще бъдат създадени силни допълващи връзки между InvestEU и „Хоризонт Европа“.***

14. Ползните взаимодействия с Фонда за иновации в рамките на Схемата за търговия с емисии („Фонд за иновации“) ще гарантират, че:

- а) Фондът за иновации е предназначен специално за иновации в областта на нисковъглеродните технологии и процеси, включително безопасно за околната среда улавяне и използване на въглерод, което има значителен принос за смекчаване на последиците от изменението на климата, както и продукти – заместители на продукти с високи въглеродни емисии, и за съдействие за стимулирането на изграждането и експлоатацията на проекти, насочени към екологично безопасно улавяне и съхранение на CO₂ в геоложки обекти, както и за иновационни възобновяеми енергийни източници и технологии за съхранение на енергия. ***Ще бъде създадена подходяща рамка, за да се дава възможност за и да се стимулират „зелените“ продукти с устойчива добавена стойност за клиентите/крайните потребители.***
- б) програмата ще финансира разработването, и демонстрирането и внедряването на технологии, включително на водещи до пробив решения, които могат да допринасят за нисковъглеродна икономика, за декарбонизацията на Съюза и за изпълнението на целите на ЕС за трансформация на енергетиката и промишлеността, особено в рамките на нейния стълб II и чрез EIT;
- в) Фондът за иновации може, в зависимост от изпълнението на критериите за подбор и за отпускане на средства, да подпомага етапа на демонстрация на допустими проекти, ~~които може да са получили.~~ ***Проекти, които получават подпомагане по линия на Фонда за иновации, може да отговарят на условията за подпомагане по линия на рамковите програми за научни изследвания и иновации и обратно. С цел допълване на „Хоризонт Европа“ Фондът за иновации може да се съсредоточава върху близки до пазара иновации, които допринасят за***

значително и бързо намаляване на емисиите на CO₂. Ще бъдат създадени силни допълващи връзки между Фонда за иновации и „Хоризонт Европа“.

15. Полезните взаимодействия с Програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) ще гарантират, че:

а) програмата и Програмата за научни изследвания и обучение на Евратом разработват комплексни действия в подкрепа на образованието и обучението (включително действията „Мария Склодовска-Кюри“) с цел поддържане и развитие на подходящи умения в Европа;

б) програмата и Програмата за научни изследвания и обучение на Евратом разработват съвместни научноизследователски дейности с акцент върху хоризонталните аспекти на безопасното и сигурно използване на неядрени приложения на йонизиращи лъчения в области като медицината, промишлеността, селското стопанство, космическото пространство, изменението на климата, сигурността и готовността за аварийни ситуации, както и принос за ядрената наука.

16. Потенциалните полезни взаимодействия с Европейския фонд за отбрана ще допринасят за избягване на дублирането.

16а. Полезните взаимодействия с програмата „Творческа Европа“ ще подкрепят конкурентоспособността и иновациите, като ще допринасят за икономическия и социален растеж и ще насърчават ефективното използване на публични средства.

16б. Могат да бъдат предвидени полезни взаимодействия с всички важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ).

ПРИЛОЖЕНИЕ V

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЪТИЩАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Пътищата на въздействие и свързаните с тях ключови показатели определят структурата на мониторинга на *напредъка на* Рамковата програма (РП) към постигането на нейните цели, *посочени в член 3*. Пътищата на въздействие са чувствителни към фактора време *и те отразяват три допълващи се категории на въздействие, които отразяват нелинейния характер на инвестициите в научни изследвания и иновации: научни, обществени и технологични/икономически. За всяка от тези категории на въздействие ще се използват непреки показатели за проследяване на напредъка, като се прави разграничение между краткосрочен, средносрочен и по-дългосрочен план, включително след изтичането на срока на действие на програмата, с възможности за групиране по държави членки и асоциирани държави. Тези показатели се съставят с помощта на количествени и качествени методологии*. Отделните части на програмата ще допринесат за тези показатели в различна степен и чрез различни механизми. Когато е целесъобразно, за мониторинг на отделни части от програмата могат да се използват допълнителни показатели.

Микроданните зад ключовите показатели за пътищата на въздействие ще се събират за всички части на програмата и за всички механизми за постигане на резултати, по централно управляван и хармонизиран начин и в подходяща степен на детайлност с минимална отчетна тежест за на бенефициерите.

В допълнение на това и извън рамките на ключовите показатели за пътищата на въздействие, ще се събират също данни за оптимизираното изпълнение на програмата за укрепване на европейското научноизследователско пространство, за насърчаването на основаното на високи постижения участие на всички държави членки в програмата, както и за улесняването на връзките на сътрудничество в европейските научни изследвания и иновации, като тези данни ще се отчитат в близост до реалното време като част от данните за изпълнението и управлението, посочени в член 45. Това ще включва, наред с другото, мониторинг на връзките на сътрудничество, анализ на мрежите, данни за предложенията, заявленията, участията и проектите; кандидатите и участниците (включително вид на организацията – организация на гражданското

общество, МСП и частния сектор), вид държава (съгласно например конкретна класификация на държавите по групи, като държави членки, асоциирани държави и трети държави), пол, роля в проекта, научна дисциплина/сектор, включително обществените и хуманитарните науки); както и равнището на интегриране на въпросите, свързани с климата, и свързаните разходи.

Показатели за пътищата на въздействие в научната сфера

Очаква се програмата да окаже научно въздействие чрез създаването на висококачествени нови знания, укрепване на човешкия капитал в научноизследователската дейност и иновациите, както и насърчаване на разпространението на знания и отворена наука. Напредъкът в това отношение ще се следи чрез непреки показатели, определени по следните три ключови аспекта на пътищата на въздействие.

Показатели за пътищата на въздействие в обществената сфера

Очаква се програмата да окаже обществено въздействие, като насочва научните изследвания и иновациите към изпълнение на приоритетите на политиките на ЕС *и към търсенето на решения на глобалните предизвикателства, включително постигането на ЦУР и целите на Парижкото споразумение, както и прилагането на принципите на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие*, като принася ползи и резултати чрез мисии за научни изследвания и иновации и като засилва възприемането на иновациите в обществото *и в крайна сметка допринася за благосъстоянието на хората*. Напредъкът в това отношение ще се следи чрез непреки показатели, определени по следните *три* ключови аспекта на пътищата на въздействие.

Показатели за пътищата на въздействие в сферата на *технологиите*/икономиката ■

Очаква се програмата да окаже *технологическо*/икономическо ■ въздействие, *особено в рамките на Съюза*, като повлияе върху създаването и растежа на предприятията, *особено на МСП, включително на нововъзникващите предприятия*, създаването на преки и непреки работни места, *особено в рамките на Съюза*, както и чрез мобилизиране на инвестиции за научни изследвания и иновации. Напредъкът в това отношение ще се следи чрез непреки показатели, определени по следните три ключови аспекта на пътищата на въздействие.

Приложение V — таблица 1

Към въздействие в научната сфера	Краткосрочни	Средносрочни	Дългосрочни
Създаване на висококачествени нови знания	<u>Публикации:</u> брой рецензирани научни публикации на РП	<u>Цитати:</u> претеглен за съответната област индекс на цитиране на рецензирани научни публикации на РП	<u>Научни изследвания на световно равнище:</u> брой и дял на рецензираните научни публикации от проекти по РП, които имат основен принос към научни области
Укрепване на човешкия капитал в научните изследвания и иновациите	<u>Умения:</u> брой изследователи, <i>участващи в</i> дейности за повишаване на квалификацията по линия на РП (обучение, менторство/наставничество, мобилност и достъп до инфраструктура за научни изследвания и иновации)	<u>Кариерно развитие:</u> Брой и дял на усъвършенствалите уменията си изследователи по РП с <i>повишено лично</i> влияние в своята област на научни изследвания и иновации	<u>Условия на труд:</u> брой и дял на усъвършенствалите уменията си изследователи по линия на РП с подобрени условия на труд, <i>включително по отношение на заплатите им</i>
Насърчаване на разпространението на знания и отворена наука	<u>Споделени знания:</u> дял на крайните продукти от научните изследвания (свободно достъпни данни/публикации/софтуер и др.), споделяни чрез отворени инфраструктури на знанието	<u>Разпространение на знанията:</u> дял на свободно достъпните активно използвани/цитирани крайни продукти от научните изследвания по РП	<u>Нови сътрудничества:</u> дял на бенефициерите по линия на РП, които са разработили нови трансдисциплинарни/междоотраслови сътрудничества с потребителите на своите свободно достъпни крайни продукти от научноизследователска и иновационна дейност по линия на РП

Приложение V — таблица 2

Към въздействие в обществената сфера	Краткосрочни	Средносрочни	Дългосрочни
Изпълнение на приоритетите на политиката на ЕС, и търсене на решения на глобалните предизвикателства чрез научни изследвания и иновации	<u>Крайни продукти:</u> брой и дял на крайните продукти, насочени към изпълнение на установени приоритети на политиките на ЕС и към намиране на решение на глобалните предизвикателства включително ЦУР (многоизмерни: за всеки установен приоритет) <i>В това число: брой и дял на крайните продукти, свързани с климата, целящи изпълнение на ангажмента на ЕС по Парижкото споразумение</i>	<u>Решения:</u> брой и дял на иновациите и научните резултати, допринасящи за изпълнение на установени приоритети на политиките на ЕС и за намирането на решение на глобалните предизвикателства включително ЦУР (многоизмерни: за всеки установен приоритет) <i>В това число: брой и дял на иновациите и резултати от научни изследвания, имащи отношение към климата, изпълняващи ангажмента на ЕС по Парижкото споразумение</i>	<u>Ползи:</u> обобщени данни за очакваните въздействия от използването на финансирани по линия на РП резултати върху изпълнението на установени приоритети на политиката на ЕС и глобалните предизвикателства (включително ЦУР) , включително приноса към политическия и законодателния цикъл (<i>под формата на норми и стандарти</i>) (многоизмерни: за всеки установен приоритет) <i>В това число: обобщени данни за очакваните ефекти от използването на финансирани по линия на РП резултати, свързани с климата, върху изпълнението на ангажмента на ЕС по Парижкото споразумение, включително приноса за политическия и законодателния цикъл (под формата на норми и стандарти)</i>
Осигуряване на ползи и въздействие чрез мисии за научни изследвания и иновации	<u>Крайни продукти от мисии за научни изследвания и иновации:</u> крайни продукти от конкретни мисии за научни изследвания и иновации Мисии (многоизмерни: за всяка установена мисия)	<u>Резултати от мисии за научни изследвания и иновации:</u> резултати от конкретни мисии за научни изследвания и иновации Мисии (многоизмерни: за всяка установена мисия)	<u>Постигнати цели на мисии за научни изследвания и иновации:</u> постигнати цели по конкретни мисии за научни изследвания и иновации (многоизмерни: за всяка установена мисия)
Засилване на възприемането на научните изследвания и иновациите от обществото	<u>Съвместно създаване:</u> брой и дял на проектите по линия на РП, в които гражданите на ЕС и крайните потребители допринасят за съвместно създаване на съдържание на научни изследвания и иновации	<u>Участие:</u> брой и дял на субектите — бенефициери по линия на РП, с механизми за участие на гражданите и крайните потребители след приключване на проекта по линия на РП	<u>Възприемане на научните изследвания и иновациите –</u> възприемане и популяризиране на резултати от съвместно създадени научни резултати и новаторски решения на РП

Приложение V — таблица 3

Към технологично/икономическо въздействие	Краткосрочни	Средносрочни	Дългосрочни
Генериране на растеж, основан на иновациите	<u>Иновативни крайни продукти</u> – брой иновативни продукти, процеси или методи по линия на РП (по вид на иновациите) и заявления за права върху интелектуална собственост (ПИС)	<u>Иновации</u> – брой на иновациите от проектите по РП (по вид на иновациите), включително от присъдените ПИС	<u>Икономически растеж</u> – създаване, растеж и пазарни дялове на дружествата, които са разработили иновации, финансирани по линия на РП
Създаване на повече и по- качествени работни места	<u>Подкрепа на заетостта</u> – брой създадени работни места в еквивалент на пълно работно време и запазени работни места в субектите – бенефициери по проекти по РП (по вид работно място)	<u>Запазени работни места</u> – увеличаване на работните места в еквивалент на пълно работно време в субектите бенефициери след изпълнение на проекта по РП (по вид работни места)	<u>Обща заетост</u> – брой пряко и непряко създадени или запазени работни места поради разпространението на резултатите от РП (по вид работно място)
Мобилизиране на инвестиции в научни изследвания и иновации	<u>Съвместни инвестиции</u> – размер на публичните и частните инвестиции, мобилизирани с първоначалната инвестиция по линия на РП	<u>Разрастване</u> – размер на публичните и частните инвестиции, мобилизирани за използване или увеличаване на резултатите по линия на РП (включително чуждестранни преки инвестиции)	<u>Принос към „целта от 3%“</u> – напредък на ЕС към целта от 3% от БВП вследствие на РП

ПРИЛОЖЕНИЕ Va

Области за евентуални мисии и области за евентуални институционализирани европейски партньорства, които да бъдат установени съгласно член 185 или член 187 от ДФЕС

В съответствие с член 7 и член 8 от настоящия регламент, областите за евентуални мисии и европейски партньорства, които да бъдат установени по силата на член 185 или член 187 от ДФЕС, са посочени в настоящото приложение.

I. Области за евентуални мисии

Област за мисии 1: Адаптация към изменението на климата, в това число промени в обществото

Област за мисии 2: Рак

Област за мисии 3: Добро състояние на океаните, моретата и крайбрежните и вътрешните води

Област за мисии 4: Неутрални по отношение на климата и интелигентни градове

Област за мисии 5: Добро състояние на почвите и храните

Всяка мисия ще следва принципите, посочени в член 7, параграф 3 от настоящия регламент

II. Области за евентуални институционализирани европейски партньорства въз основа на член 185 или член 187 от ДФЕС

Област за партньорство 1: По-бързо развитие и по-безопасно използване на иновациите в областта на здравеопазването за европейските пациенти и здравеопазването в световен мащаб

Област за партньорство 2: Въвеждане на ключови цифрови и базови технологии и тяхното използване, включително, но не само, на новаторски технологии като изкуствен интелект, фотоника и квантови технологии

Област за партньорство 3: Европейско лидерство в метрологията, в това число интегрирана метрологична система

Област за партньорство 4: Повишаване на конкурентоспособността, безопасността и екологичните характеристики на въздушния трафик, авиацията и железопътния транспорт на ЕС

Област за партньорство 5: Устойчиви, приобщаващи и кръгови биотехнологични решения

Област за партньорство 6: Водородни технологии и устойчиви технологии за съхранение на енергия с по-малък отпечатък върху околната среда и производство с по-ниско потребление на енергия

Област за партньорство 7: Чисти, свързани, съвместни, автономни и автоматизирани решения за бъдещите нужди от мобилност на хора и стоки

Област за партньорство 8: Иновативни малки и средни предприятия и малки и средни предприятия, развиващи интензивна научноизследователска и развойна дейност

Процесът на оценяване на необходимостта от институционализирано европейско партньорство в една от посочените по-горе области за партньорство може да доведе до предложение въз основа на член 185 или член 187 от ДФЕС, в съответствие с правото на инициатива на Европейската комисия. В противен случай съответната област за партньорство може също така да бъде предмет на партньорство съгласно член 8, параграф 1, буква а) или член 8, параграф 1, буква б) от Рамковата програма или да се изпълнява чрез покани за представяне на предложения в рамките на „Хоризонт Европа“.

Тъй като евентуалните области за институционализирано европейско партньорство обхващат широк спектър от тематични области, въз основа на оценка на потребностите те могат да се осъществяват чрез повече от едно партньорство.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet